

Spis treści

PARLAMENT EUROPEJSKI

SESJA 2018–2019

Posiedzenia od 11 do 14 czerwca 2018 r.

Protokoły posiedzeń zostały opublikowane w Dz.U. C 178 z 23.5.2019.

TEKSTY PRZYJĘTE

I *Rezolucje, zalecenia i opinie*

REZOLUCJE

Parlament Europejski

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

2020/C 28/01   Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie sytuacji w zakresie połowów rekreacyjnych w Unii Europejskiej (2017/2120(INI)) 2

2020/C 28/02   Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie modernizacji edukacji w UE (2017/2224(INI)) 8

2020/C 28/03   Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 czerwca 2018 r. W kierunku zrównoważonego i konkurencyjnego europejskiego sektora akwakultury: obecna sytuacja i wyzwania na przyszłość (2017/2118(INI)) 26

Środa, 13 czerwca 2018 r.

2020/C 28/04   Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie polityki spójności i gospodarki o obiegu zamkniętym (2017/2211(INI)) 40

2020/C 28/05	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie stosunków między UE a NATO (2017/2276(INI)).....	49
2020/C 28/06	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie cyberobrony (2018/2004(INI)).....	57
Czwartek, 14 czerwca 2018 r.		
2020/C 28/07	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie Rosji, w szczególności sytuacji ukraińskiego więźnia politycznego Ołeha Sencowa (2018/2754(RSP))	71
2020/C 28/08	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Bahrajnie, w szczególności sytuacji Nabila Radżaba (2018/2755(RSP))	76
2020/C 28/09	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie sytuacji uchodźców należących do mniejszości Rohingja, w szczególności trudnej sytuacji dzieci (2018/2756(RSP))	80
2020/C 28/10	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie barier strukturalnych i finansowych w dostępie do kultury (2017/2255(INI))	85
2020/C 28/11	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie okupowanych terytoriów Gruzji 10 lat po rosyjskiej inwazji (2018/2741(RSP))	97
2020/C 28/12	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie zbliżających się negocjacji na temat nowej umowy o partnerstwie między Unią Europejską a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (2018/2634(RSP))	101
2020/C 28/13	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie kontroli stosowania prawa UE w 2016 r. (2017/2273(INI))	108

ZALECENIA

Środa, 13 czerwca 2018 r.

2020/C 28/14	Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. dla Rady, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie negocjacji dotyczących zmodernizowania układu o stowarzyszeniu UE–Chile (2018/2018(INI))	121
--------------	--	-----

III Akty przygotowawcze

Parlament Europejski

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

2020/C 28/15

P8_TA(2018)0244

Obowiązek rozliczania, wymogi dotyczące zgłaszania i techniki ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym oraz repozytoria transakcji ***I

Poprawki Parlamentu Europejskiego przyjęte w dniu 12 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do obowiązku rozliczania, zawieszania obowiązku rozliczania, wymogów dotyczących zgłaszania, technik ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego, rejestracji repozytoriów transakcji i nadzoru nad nimi, a także wymogów dotyczących repozytoriów transakcji (COM(2017)0208 – C8-0147/2017 – 2017/0090(COD))

Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do obowiązku rozliczania, zawieszania obowiązku rozliczania, wymogów dotyczących zgłaszania, technik ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego, rejestracji repozytoriów transakcji i nadzoru nad nimi, a także wymogów dotyczących repozytoriów transakcji.....

126

2020/C 28/16

P8_TA(2018)0245

Wspólne zasady w dziedzinie lotnictwa cywilnego i Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego Unii Europejskiej ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego Unii Europejskiej oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (COM(2015)0613 – C8-0389/2015 – 2015/0277(COD)) (Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

P8_TC1-COD(2015)0277

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 12 czerwca 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 .....

149

2020/C 28/17

P8_TA(2018)0246

Emisje CO₂ z nowych pojazdów ciężkich i zużycie paliwa przez takie pojazdy ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie monitorowania i raportowania emisji CO₂ i zużycia paliwa przez nowe pojazdy ciężkie (COM(2017)0279 – C8-0168/2017 – 2017/0111(COD))

P8_TC1-COD(2017)0111

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 12 czerwca 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do emisji CO₂ z nowych pojazdów ciężkich i zużycia paliwa przez takie pojazdy.....

151

Środa, 13 czerwca 2018 r.

2020/C 28/18	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady Europejskiej ustanawiającej skład Parlamentu Europejskiego (00007/2018 – C8-0216/2018 – 2017/0900(NLE)) .	154
2020/C 28/19	P8_TA(2018)0250 Postępowanie upadłościowe: zaktualizowane załączniki do rozporządzenia ***I Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zastępującego załącznik A do rozporządzenia (UE) 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego (COM(2017)0422 – C8-0238/2017 – 2017/0189(COD)) P8_TC1-COD(2017)0189 Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 13 czerwca 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... zastępującego załączniki A i B do rozporządzenia (UE) 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego	155
2020/C 28/20	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy między Unią Europejską a Islandią w sprawie przepisów dodatkowych dotyczących instrumentu na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, na lata 2014–2020 (09228/2017 – C8-0101/2018 – 2017/0088(NLE))	157
2020/C 28/21	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, umowy między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie przepisów dodatkowych dotyczących instrumentu na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, na lata 2014–2020 (06222/2018 – C8-0119/2018 – 2018/0032(NLE))	158
2020/C 28/22	Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie wprowadzenia w życie w Republice Bułgarii i w Rumunii pozostałych przepisów dorobku Schengen dotyczących Systemu Informacyjnego Schengen (15820/1/2017 – C8-0017/2018 – 2018/0802(CNS))	159
2020/C 28/23	P8_TA(2018)0255 Udzielenie dalszej pomocy makrofinansowej Ukrainie ***I Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Ukrainie (COM(2018)0127 – C8-0108/2018 – 2018/0058(COD)) P8_TC1-COD(2018)0058 Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 13 czerwca 2018 r. w celu przyjęcia decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Ukrainie	160

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

2020/C 28/24	P8_TA(2018)0263 Analiza proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów ***I Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie analizy proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów (COM(2016)0822 – C8-0012/2017 – 2016/0404(COD)) P8_TC1-COD(2016)0404 Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 14 czerwca 2018 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie analizy proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów.....	163
2020/C 28/25	Poprawki przyjęte przez Parlament Europejski w dniu 14 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2006/1/WE w sprawie użytkowania pojazdów najmowanych bez kierowców w celu przewozu drogowego rzeczy (COM(2017)0282 – C8-0172/2017 – 2017/0113(COD))	165
2020/C 28/26	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie rozporządzenia delegowanego Komisji z dnia 2 marca 2018 r. zmieniającego rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/118 ustanawiające środki ochronne rybołówstwa w celu ochrony środowiska morskiego w Morzu Północnym (C(2018)01194 – 2018/2614(DEA)).....	172

Skróty i symbole

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza: drugie czytanie
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza: trzecie czytanie

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

Poprawki Parlamentu:

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się **wytluszczonym drukiem i kursywą**. Fragmenty tekstu, które zostały skreślone, zaznacza się za pomocą symbolu **■** lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu **wytluszczonym drukiem i kursywą** i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.

PARLAMENT EUROPEJSKI

SESJA 2018–2019

Posiedzenia od 11 do 14 czerwca 2018 r.

Protokoły posiedzeń zostały opublikowane w Dz.U. C 178 z 23.5.2019.

TEKSTY PRZYJĘTE

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2018)0243

Sytuacja w zakresie połowów rekreacyjnych w UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie sytuacji w zakresie połowów rekreacyjnych w Unii Europejskiej (2017/2120(INI))

(2020/C 28/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 43,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie promowania spójności i rozwoju w regionach najbardziej oddalonych UE: wykonanie art. 349 TFUE ⁽¹⁾,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE ⁽²⁾,
  - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 ⁽³⁾,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 ⁽⁴⁾, w szczególności jego art. 77,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1004 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia unijnych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 199/2008 ⁽⁵⁾, w szczególności jego art. 5,
  - uwzględniając badanie zatytułowane „Marine recreational and semi-subsistence fishing – its value and its impact on fish stocks” (Morskie rybołówstwo rekreacyjne i rybołówstwo częściowo na własne potrzeby – jego wartość oraz wpływ na stada ryb) opublikowane przez Departament Tematyczny ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności w lipcu 2017 r.,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa (A8-0191/2018),
- A. mając na uwadze, że w definicji przedstawionej w 2013 r. przez Międzynarodową Radę Badań Morza (ICES) rybołówstwo rekreacyjne określono jako „połów lub próby połowu żywych zasobów wodnych głównie w celach wycieczkowych lub na użytek własny. Obejmuje to aktywne metody rybołówstwa, w tym wędkarstwo, harpunnictwo i zbiór ręczny, oraz pasywne metody rybołówstwa, w tym sieci, narzędzia pułapkowe i takle stawne”; mając na uwadze, że zważywszy, iż art. 55 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 stanowi, że „zabrania się wprowadzania do obrotu połowów z rybołówstwa rekreacyjnego”, konieczne jest opracowanie jasnych definicji rybołówstwa rekreacyjnego i morskiego rybołówstwa rekreacyjnego;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0316.

⁽²⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

⁽³⁾ Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 149 z 20.5.2014, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 157 z 20.6.2017, s. 1.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- B. mając na uwadze, że istotne jest zrozumienie różnicy między rybołówstwem rekreacyjnym a rybołówstwem częściowo na własne potrzeby, ponieważ te dwie dziedziny rybołówstwa należy oceniać i regulować osobno i ponieważ należy jasno zaznaczyć, że rybołówstwo rekreacyjne nie jest tym samym, co rybołówstwo częściowo na własne potrzeby; mając na uwadze, że w rozporządzeniu w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa nie ma odniesienia do tego ostatniego rodzaju rybołówstwa; mając na uwadze, że oba rodzaje należy oceniać i regulować osobno;
- C. mając na uwadze, że ustawodawstwo UE funkcjonuje jedynie na bazie dwupoziomowego systemu kategorii połowów obejmującego rybołówstwo rekreacyjne i handlowe, a tym samym nie uznaje rybołówstwa częściowo na własne potrzeby i rybołówstwa częściowo handlowego;
- D. mając na uwadze, że połowy rekreacyjne, ze względu na zasięg, mogą mieć znaczny wpływ na zasoby ryb, jednak ich regulacja przede wszystkim powinna pozostać w zakresie kompetencji państw członkowskich;
- E. mając na uwadze, że Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa określiła rybołówstwo na własne potrzeby jako „poławianie zwierząt wodnych, które istotnie przyczynia się do zaspokojenia potrzeb żywieniowych jednostki”;
- F. mając na uwadze, że bez wyraźnego rozróżnienia między rybołówstwem rekreacyjnym, rybołówstwem częściowo na własne potrzeby a rybołówstwem częściowo handlowym pewna część nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowów NNN) może pozostawać niewykryta, gdyż połowy te nie są liczone lub odpowiednio uregulowane;
- G. mając na uwadze, że na poziomie unijnym nie istnieje jedna uzgodniona i jasno określona definicja rybołówstwa rekreacyjnego oraz że bardzo utrudnia to kontrolowanie rybołówstwa rekreacyjnego i zbieranie danych na jego temat oraz ocenę jego wpływu na liczebność stad i środowisko naturalne czy ocenę jego znaczenia ekonomicznego;
- H. mając na uwadze, że aby móc prawidłowo zarządzać każdym rodzajem działalności połowowej, w tym rybołówstwem rekreacyjnym, wymagane jest regularne i rzetelne gromadzenie danych i szeregów czasowych w celu oceny wpływu na stada ryb lub innych organizmów morskich i na środowisko; mając na uwadze, że obecnie brakuje takich danych lub są one niekompletne; mając na uwadze, że oprócz bezpośredniego wpływu na stada ryb również innego rodzaju wpływ rybołówstwa rekreacyjnego na środowisko jest niewystarczająco zbadany;
- I. mając na uwadze, że według badań znaczące ilości identyfikowalnych odpadów z tworzyw sztucznych w morzach, jeziorach i rzekach pochodzą z działań rekreacyjnych związanych z wodą, takich jak sporty wodne z użyciem łodzi, turystyka i rybołówstwo; podkreślając, że śmieci w postaci zagubionego sprzętu do rybołówstwa rekreacyjnego mogą powodować poważną degradację siedlisk i szkody ekologiczne.
- J. mając na uwadze, że Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR) zapewnia środki finansowe na gromadzenie danych, w tym danych dotyczących rybołówstwa rekreacyjnego;
- K. mając na uwadze, że cele wymienione w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 odnoszą się do potrzeby osiągnięcia korzyści ekonomicznych, społecznych i w dziedzinie zatrudnienia oraz odbudowywania i zachowywania zasobów ryb i innych organizmów morskich powyżej poziomów pozwalających uzyskać maksymalny podtrzymywalny połów;
- L. mając na uwadze, że zgodnie z najnowszym badaniem przeprowadzonym na zlecenie Parlamentu rybołówstwo rekreacyjne może mieć różny wpływ na poszczególne stada ryb, stanowiąc od 2% (makrela) do 43% (węgorz europejski) całkowitego połowu;
- M. mając na uwadze, że aby osiągnąć cele wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb), należy zarządzać stadami ryb i działalnością połowową i je równoważyć; mając na uwadze, że celów tych nie da się osiągnąć, jeśli brakuje części danych dotyczących połowów oraz znaczenia gospodarczego działalności połowowej, w tym rybołówstwa rekreacyjnego;
- N. mając na uwadze, że państwa członkowskie są zobowiązane do gromadzenia danych, w tym oszacowań dotyczących liczby połowów rekreacyjnych i uwalniania gatunków, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 2017/1004, ostatecznie uwzględnianych w wieloletnich planach zarządzania; mając na uwadze w tym kontekście, że tylko niektóre państwa członkowskie dysponują wyczerpującymi danymi dotyczącymi połowów rekreacyjnych prowadzonych na ich terytorium;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- O. mając na uwadze, że choć w ramach morskiego rybołówstwa rekreacyjnego odławianych jest wiele gatunków ryb, obowiązek gromadzenia danych dotyczy zaledwie kilku gatunków, stąd też wymagane są bardziej szczegółowe krajowe wielogatunkowe badania i analizy; mając na uwadze, że połowy w ramach rybołówstwa rekreacyjnego powinny być uwzględniane w szacunkach śmiertelności połowowej i biomasy;
- P. mając na uwadze, że dostępność danych dotyczących rybołówstwa rekreacyjnego jest różna w poszczególnych regionach, przy czym dostępność informacji o morskim rybołówstwie rekreacyjnym na Morzu Północnym i Morzu Bałtyckim jest większa niż w przypadku Morza Śródziemnego, Morza Czarnego czy Oceanu Atlantyckiego;
- Q. mając na uwadze, że liczbę osób zajmujących się morskim rybołówstwem rekreacyjnym w Europie szacuje się na 8,7–9 mln – co odpowiada 1,6 % ludności Europy – łowiących szacunkowo przez 77 mln dni w roku;
- R. mając na uwadze, że zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia (UE) nr 508/2014 w sprawie EFMR „rybak” oznacza każdą osobę zajmującą się zarobkową działalnością połowową uznaną przez dane państwo członkowskie oraz że w związku z tym należy znaleźć nową definicję obejmującą osoby zajmujące się rybołówstwem rekreacyjnym na zasadach określonych w motywie A;
- S. mając na uwadze, że wpływ gospodarczy europejskiego morskiego rybołówstwa rekreacyjnego (nie licząc wartości turystyki połowowej) szacuje się na 10,5 mld EUR, z czego 5,1 mld EUR stanowią wydatki bezpośrednie, 2,3 mld EUR wydatki pośrednie, a 3,2 mld EUR wydatki indukowane; mając na uwadze, że w samej UE kwotę tę szacuje się na 8,4 mld EUR (z czego 4,2 mld EUR stanowią wydatki bezpośrednie, 1,8 mld EUR wydatki pośrednie, a 2,5 mld EUR wydatki indukowane);
- T. mając na uwadze, że istnieje bezpośredni związek między liczebnością/strukturą stad, dostępem do uprawnień do połowów i wynikającymi z tego skutkami w zakresie zatrudnienia, gospodarki i kwestii społeczno-gospodarczych; mając na uwadze, że istotne jest ocenienie wpływu wszystkich połowów na odnośne stado, jak również wartości ekonomicznej tych połowów w celu przyjęcia środków zarządzania mających pomóc w osiągnięciu zarówno celu środowiskowego, jak i celów ekonomicznych;
- U. mając na uwadze, że morskie rybołówstwo rekreacyjne zapewnia w Europie szacunkowo 99 000 miejsc pracy wyrażonych w ekwiwalencie pełnego czasu pracy (EPC), z czego 57 000 to bezpośrednie miejsca pracy, 18 000 pośrednie miejsca pracy, a 24 000 to indukowane miejsca pracy, generując przeciętną wartość ekonomiczną wynoszącą 49 000 EUR rocznie na miejsce pracy wyrażone w EPC; mając na uwadze, że w samej UE liczbę tę szacuje się na 84 000 miejsc pracy wyrażonych w EPC (z czego 50 000 to bezpośrednie miejsca pracy, 15 000 to pośrednie miejsca pracy, a 20 000 to indukowane miejsca pracy);
- V. mając na uwadze, że morska rekreacyjna turystyka połowowa, tak jak inne rodzaje turystyki połowowej, jest z ekonomicznego punktu widzenia istotna dla wielu regionów i państw, i w związku z tym powinna zostać przeanalizowana w celu lepszego oszacowania jej wartości, skutków i potencjału rozwojowego;
- W. mając na uwadze, że skutki gospodarcze i społeczne wszystkich rodzajów rybołówstwa rekreacyjnego są bardziej odczuwalne na poziomie lokalnym i regionalnym niż krajowym ze względu na wspieranie społeczności lokalnych i przybrzeżnych przez turystykę, produkcję, sprzedaż detaliczną i wynajem sprzętu oraz inne usługi związane z rybołówstwem rekreacyjnym;
- X. mając na uwadze, że w niektórych przypadkach połowy rekreacyjne odpowiadają za znaczną część całkowitej śmiertelności połowowej stada, co należy uwzględnić przy ustalaniu uprawnień do połowów; mając na uwadze, że według badania wykonanego niedawno na zlecenie Parlamentu szacowany udział procentowy morskiego rybołówstwa rekreacyjnego w całości połowów może być znacznie zróżnicowany w zależności od gatunku i wynosi od 2 % dla makreli do 43 % dla węgorza europejskiego;
- Y. mając na uwadze, że istotna jest indywidualna ocena różnych metod rybołówstwa rekreacyjnego bądź jego segmentów opisanych w definicji ICES 2013;
- Z. mając na uwadze, że ocena wpływu rybołówstwa rekreacyjnego na stada ryb uwzględnia wskaźniki zatrzymywania połowów oraz śmiertelności wypuszczonych ryb; mając na uwadze, że w większości przypadków przeżywalność ryb złowionych na wędkę (wędkarstwo według zasady „złów i wypuść”) jest wyższa niż przeżywalność ryb złowionych z użyciem innego sprzętu i innych metod i w tych przypadkach wymaga uwzględnienia; mając na uwadze, że potrzebnych jest więcej informacji na temat najważniejszych gatunków ryb dla morskiego rybołówstwa rekreacyjnego, aby móc dokonać porównania między prawdopodobieństwem przeżycia odrzutów w rybołówstwie komercyjnym i ryb wypuszczonych z powrotem do wody w rybołówstwie rekreacyjnym;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- AA. mając na uwadze, że w rybołówstwie rekreacyjnym stosuje się różne rodzaje sprzętu i metod w zależności od poławianego stada i że ma ono wpływ na środowisko, w związku z czym powinno być poddawane ocenie i stosownie regulowane;
- AB. mając na uwadze, że ze względu na ubogi stan zasobów labraksa w Morzu Północnym oraz dorsza w zachodnim rejonie Morza Bałtyckiego na poziomie unijnym wprowadzono ograniczenia połowów rekreacyjnych przez ustanowienie limitów ilościowych lub zakazu zatrzymywania połowów (labraksa) w celu odbudowy stad; mając na uwadze, że środki zarządzania kryzysowego podejmowane, gdy uznaje się, że rybołówstwo rekreacyjne ma szkodliwy wpływ na stada, nie oferują niezbyt dużego wyeksponowania sektora;
- AC. mając na uwadze, że część rybaków rekreacyjnych łowi gatunki diadromiczne, takie jak łosoś atlantycki, pstrąg i węgorz europejski; mając na uwadze, że aby móc ocenić przebieg zmian stanu stad w czasie, dane o tych gatunkach powinny być gromadzone zarówno w przypadku wód słodkich, jak i słonych;
- AD. mając na uwadze, że obszarami najbardziej dostępnymi dla większości rybaków rekreacyjnych są pasy nadbrzeżne, gdzie oprócz gatunków ryb często poławiane są również bezkręgowce i algi pełniące kluczową rolę ekologiczną na tych obszarach; mając na uwadze, że wpływ połowów tych gatunków również należy poddać ocenie w odniesieniu nie tylko do zasobów, ale także skutków dla ekosystemów, w których funkcjonują;
- AE. mając na uwadze, że połowy łososia w okresie jego wędrówki do miejsca pochodzenia powinny w miarę możliwości odbywać się w systemach rzecznych, w których możliwe jest skuteczne kontrolowanie i egzekwowanie; mając na uwadze, że poławianie łososia na morzu powoduje eliminowanie bez rozróżnienia łososia zarówno ze zdrowych, jak i słabszych populacji;
- AF. mając na uwadze, że połowy rekreacyjne mogą stanowić istotne źródło śmiertelności połowowej, podczas gdy najwyższy szacowany wpływ połowów rekreacyjnych słodkowodnych na środowisko jest powiązany z możliwością wprowadzania gatunków obcych do ekosystemu, przy czym taki wpływ rybołówstwa rekreacyjnego morskiego jest niewielki;
- AG. mając na uwadze, że WPRyb została stworzona w celu zarządzania połowami handlowymi, nie uwzględniając rybołówstwa rekreacyjnego, jego specyfiki ani potrzeby wprowadzenia szczególnych instrumentów zarządzania i planowania;
- AH. mając na uwadze, że wpływ rybołówstwa rekreacyjnego na środowisko obejmuje inne sposoby niż zmniejszenie populacji stad, jednak brak jasnych danych utrudnia odróżnienie ich od innych czynników antropogenicznych;
- AI. mając na uwadze, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej należy uwzględnić w przyszłym zarządzaniu morskim rybołówstwem rekreacyjnym z uwagi na istotność tej działalności w Zjednoczonym Królestwie i jej znaczenie dla wspólnych stad ryb;
- AJ. mając na uwadze, że rybołówstwo rekreacyjne przynosi liczne korzyści społeczne i w zakresie zdrowia publicznego, tzn. podnosi jakość życia osób je uprawiających, zachęca młodych ludzi do wzajemnych kontaktów oraz edukuje w zakresie środowiska naturalnego i wagi jego zrównoważonego charakteru;
1. podkreśla znaczenie gromadzenia dostatecznych danych o rybołówstwie rekreacyjnym, a w szczególności o morskim rybołówstwie rekreacyjnym, dla prawidłowej oceny poziomów całkowitej śmiertelności połowowej we wszystkich stadach;
  2. zwraca uwagę, że w rybołówstwie rekreacyjnym obserwuje się tendencje wzrostowe w większości państw europejskich i że ten rodzaj połowów jest ważną działalnością o skutkach społecznych, gospodarczych, środowiskowych i w zakresie zatrudnienia, zwłaszcza że może znacząco oddziaływać na zasoby rybne; podkreśla, że państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, by takie działania były prowadzone w sposób zrównoważony, zgodny z celami WPRyb;
  3. podkreśla konieczność ochrony flot uprawiających tradycyjne rybołówstwo łodziowe oraz zapewnienia ich przetrwania i wymiany pokoleniowej w obliczu intensywnego rozwoju działalności rekreacyjnej powiązanej z powstawaniem portów rekreacyjnych i turystyką sezonową
  4. jest zdania, że należy zgromadzić dane na temat liczby rybaków prowadzących połowy rekreacyjne, wielkości ich połowów oraz generowanej przez nich wartości dodanej w społecznościach nadbrzeżnych;
  5. wzywa Komisję do ulepszenia istniejących przepisów dotyczących rybołówstwa rekreacyjnego i uwzględnienia ich w nowym rozporządzeniu w sprawie kontroli;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

6. wzywa Komisję do dokonania oceny i w razie potrzeby rozszerzenia zakresu gromadzonych danych dotyczących połowów rekreacyjnych, tak aby objąć nimi większą liczbę stad ryb i innych organizmów morskich, przygotować studium wykonalności dotyczące jednolitego gromadzenia danych odnoszących się do oddziaływania społeczno-gospodarczego tego rodzaju połowów oraz wprowadzić obowiązek gromadzenia takich danych;
7. kładzie nacisk na konieczność poprawy zgłaszania i kontroli połowów związanych z rybołówstwem rekreacyjnym; przypomina, że w budżecie UE na 2018 r. Parlament zatwierdził projekt pilotażowy mający na celu wprowadzenie systemu comiesięcznych sprawozdań dotyczących połowów labraksy, a także wzywa Komisję i państwa członkowskie do finansowania dalszych projektów w zakresie monitorowania gatunków, które są najbardziej wrażliwe na połowy rekreacyjne; przypomina o znaczeniu identyfikowalności i wzywa Komisję do ulepszenia istniejących przepisów dotyczących rybołówstwa rekreacyjnego i uwzględnienia ich w nowym rozporządzeniu w sprawie kontroli;
8. wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny wpływu w zakresie rybołówstwa rekreacyjnego w UE; uważa, że do sprawozdania końcowego Komisji z oceny wpływu powinna również zostać włączona ocena planów zarządzania zawierających przepisy dotyczące rybołówstwa rekreacyjnego;
9. wzywa państwa członkowskie do podjęcia koniecznych kroków technicznych w celu wykonania obowiązującego rozporządzenia w sprawie gromadzenia danych oraz rozszerzenia jego zakresu, aby objąć więcej gatunków i aspektów rybołówstwa rekreacyjnego;
10. apeluje do Komisji o zapewnienie regularnego gromadzenia wszystkich niezbędnych danych o rybołówstwie rekreacyjnym w celu uzyskania pełnej oceny stad ryb i innych organizmów morskich oraz zapewnienia większego wyeksponowania sektora; ostrzega, że bez takiej kompleksowej oceny i podjęcia na jej podstawie stosownych działań plany zarządzania rybołówstwem i środki techniczne mogą nie doprowadzić do osiągnięcia celów rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 ani równowagi między połowami rekreacyjnymi i handlowymi;
11. uważa, że jeżeli połowy rekreacyjne mają znaczny wpływ na stado, należy je uwzględnić jako integralną część ekosystemu oraz w aspektach społecznych i gospodarczych wieloletnich planów zarządzania zarówno do celów ustalania uprawnień do połowów, jak i przyjmowania nowych środków technicznych; wzywa zatem Komisję, by w razie konieczności uwzględniła połowy rekreacyjne w wieloletnich planach zarządzania, które zostały już zatwierdzone lub oczekują na zatwierdzenie;
12. podkreśla, że gromadzenie danych stanowi obowiązek państw członkowskich; zwraca jednak uwagę, że właściwa definicja rybołówstwa rekreacyjnego poprawiłaby jakość tych danych; apeluje do Komisji o przedstawienie projektu jednolitej w całej UE definicji połowów rekreacyjnych, która wprowadzi jasne odróżnienie połowów rekreacyjnych od połowów handlowych i połowów częściowo na własne potrzeby oraz będzie oparta na zasadzie, według której ryby z połowów rekreacyjnych nigdy nie powinny być sprzedawane;
13. uważa, w oparciu o dane i sprawozdanie z oceny wpływu oraz uwzględniając kompetencje państw członkowskich w zakresie rybołówstwa rekreacyjnego, że Komisja powinna ocenić jego rolę w przyszłej WPRyB, aby można było zarządzać oboma rodzajami rybołówstwa morskiego – handlowym i rekreacyjnym – w sposób wyważony, sprawiedliwy i trwały, dążąc do osiągnięcia zamierzonych celów;
14. apeluje do Komisji o wspieranie, również finansowe, rozwoju rybołówstwa rekreacyjnego w sektorze turystyki jako ważnego czynnika rozwoju niebieskiej gospodarki w małych społecznościach i społecznościach nadbrzeżnych, w szczególności w regionach najbardziej oddalonych; uważa, że wspomże to wysiłki służące wydłużeniu sezonu turystycznego poza miesiące letnie; sugeruje, aby Komisja ogłosiła rybołówstwo rekreacyjne tematem roku w ramach projektu EDEN dotyczącego zrównoważonej turystyki oraz uruchomiła projekty z funduszu COSME mające na celu wspieranie turystyki związanej z rybołówstwem rekreacyjnym w małych społecznościach nadbrzeżnych;
15. podkreśla, że niezależnie od normalnego zarządzania zasobami rybołówstwa w oparciu o konkretne dane naukowe rozwój rybołówstwa rekreacyjnego nie może oznaczać ograniczenia wielkości połowów w ramach rybołówstwa zawodowego lub podziału możliwości połowowych między działalność zawodową i rekreacyjną w kontekście ograniczonych zasobów, zwłaszcza w odniesieniu do rybołówstwa prowadzonego na małą skalę oraz tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego;
16. uznaje fakt, że rybołówstwo rekreacyjne uprawiane jest na terenie UE od wieków i stanowi integralną część kultury, tradycji i dziedzictwa wielu społeczności nadbrzeżnych i wyspiarskich; zauważa, że rodzaje rybołówstwa rekreacyjnego są tak zróżnicowane, jak same kultury w UE, i że fakt ten należy brać pod uwagę przy tworzeniu regulacji prawnych w tym obszarze;
17. wzywa Komisję do ustanowienia odpowiednich środków, aby przyszłe regulacje dotyczące rybołówstwa rekreacyjnego były opracowywane z uwzględnieniem rybołówstwa zawodowego i nie stwarzały przeszkód dla jego prowadzenia;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

18. podkreśla, że należy ustanowić normy podstawowe w zakresie zarządzania połowami rekreacyjnymi oraz sporządzić wykaz rekreacyjnych działań połowowych zawierający informacje dotyczące narzędzi połowowych i operacji połowowych, opis obszarów połowowych, a także informacje o gatunkach docelowych i przyłowach;
  19. podkreśla znaczenie EFMR w zakresie pomocy na rzecz rozwijania zdolności w dziedzinie nauki oraz zagwarantowania pełnych i wiarygodnych ocen dotyczących zasobów morskich w odniesieniu do rybołówstwa rekreacyjnego; przypomina, że EFMR zapewnia fundusze na gromadzenie danych, oraz wzywa Komisję do rozszerzenia przyszłego zakresu EFMR w celu zapewnienia wsparcia finansowego na badania i analizę zebranych danych;
  20. podkreśla, jak pilna i istotna jest potrzeba wymiany danych, oraz przypomina, że Europejski Fundusz Morski i Rybacki wspiera gromadzenie danych, również dotyczących rybołówstwa rekreacyjnego; dlatego apeluje do państw członkowskich o podjęcie kroków niezbędnych do gromadzenia danych, a ponadto wzywa Komisję do dalszego rozwoju wspólnej bazy danych zawierającej kompleksowe i wiarygodne dane dostępne dla badaczy, aby umożliwić im monitorowanie i ocenę stanu zasobów rybnych; jednym z takich środków może być finansowanie w ramach EFMR;
  21. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
-

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0247

Modernizacja edukacji w UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie modernizacji edukacji w UE (2017/2224(INI))

(2020/C 28/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 września 2011 r. zatytułowany „Działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – plan modernizacji europejskich systemów szkolnictwa wyższego” (COM(2011)0567),
- uwzględniając prawo do nauki zdefiniowane w art. 14 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie skutecznego kształcenia nauczycieli ⁽¹⁾,
- uwzględniając art. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie zapewniania jakości w celu wspierania kształcenia i szkolenia ⁽²⁾,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego ⁽³⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 18 i 19 maja 2015 r. w sprawie roli wczesnej edukacji i kształcenia podstawowego w stymulowaniu kreatywności, innowacyjności i kompetencji cyfrowych ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 czerwca 2016 r. zatytułowany „Nowy europejski program na rzecz umiejętności – Wspólne działania na rzecz wzmocnienia kapitału ludzkiego, zwiększania szans na zatrudnienie i konkurencyjności” (COM(2016)0381) oraz rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2017 r. w sprawie nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności ⁽⁵⁾,
- uwzględniając art. 2 Protokołu dodatkowego do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności przyjętej przez Radę Europy, dotyczący prawa do nauki;
- uwzględniając rezolucję Rady Europy nr 1904 (2012) w sprawie swobody wyboru kierunku kształcenia,
- uwzględniając wspólne sprawozdanie Rady i Komisji z 2015 r. z wdrażania strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET 2020”) zatytułowane „Nowe priorytety współpracy europejskiej w dziedzinie kształcenia i szkolenia” ⁽⁶⁾,
- uwzględniając Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające decyzje nr 1719/2006/WE, 1720/2006/WE i 1298/2008/WE ⁽⁷⁾,
- uwzględniając deklarację paryską z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie promowania – poprzez edukację – postaw obywatelskich oraz wspólnych wartości, którymi są wolność, tolerancja i niedyskryminacja,

⁽¹⁾ Dz.U. C 183 z 14.6.2014, s. 22.

⁽²⁾ Dz.U. C 183 z 14.6.2014, s. 30.

⁽³⁾ Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 172 z 27.5.2015, s. 17.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0360.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 417 z 15.12.2015, s. 25.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 50.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie kontynuacji wdrażania procesu bolońskiego ⁽⁸⁾,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 10 czerwca 2016 r. w sprawie „Nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności – wspólne działania na rzecz wzmocnienia kapitału ludzkiego, zwiększania szans na zatrudnienie i konkurencyjności” (SWD(2016)0195),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 2 lutego 2017 r. w sprawie wdrożenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającego program „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylającego decyzje nr 1719/2006/WE, 1720/2006/WE i 1298/2008/WE ⁽⁹⁾,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. zatytułowane „Ścieżki poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych” ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 grudnia 2016 r. zatytułowany „Poprawa i modernizacja edukacji” (COM(2016)0941),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 maja 2017 r. zatytułowany „Rozwój szkół i doskonały poziom nauczania warunkiem dobrego startu życiowego” (COM(2017)0248),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 maja 2017 r. zatytułowany „Odnowiony program UE dla szkolnictwa wyższego” (COM(2017)0247),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 30 maja 2017 r. dotyczący zalecenia Rady dotyczącego monitorowania losów absolwentów (COM(2017)0249),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 5 października 2017 r. dotyczący zalecenia Rady w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności programów przygotowania zawodowego (COM(2017)0563 – SWD(2017)0322),
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie modernizacji szkół i szkolnictwa wyższego,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 19 października 2017 r. zatytułowaną „Nowa strategia UE w dziedzinie edukacji”,
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 17 stycznia 2018 r. dotyczący zalecenia Rady w sprawie promowania wspólnych wartości, edukacji włączającej i europejskiego wymiaru nauczania (COM(2018)0023),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 17 stycznia 2018 r. dotyczący zalecenia Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (COM(2018)0024),
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 stycznia 2018 r. w sprawie planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej (COM(2018)0022),
- uwzględniając sprawozdanie podsumowujące ze Szczytu Społecznego na rzecz Sprawiedliwego Zatrudnienia i Wzrostu Gospodarczego, jaki odbył się w Göteborgu w dniu 17 listopada 2017 r. ⁽¹²⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie „Wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem: zagwarantujmy wszystkim dzieciom w UE dobry start w przyszłość”, przyjęte na 3090. posiedzeniu Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu, które odbyło się w dniach 19–20 maja 2011 r. ⁽¹³⁾,

⁽⁸⁾ Dz.U. C 346 z 21.9.2016, s. 2.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0018.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 484 z 24.12.2016, s. 1.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 1.

⁽¹²⁾ <http://www.socialsummit17.se/wp-content/uploads/2017/11/Concluding-report-Gothenburg-summit.pdf>

⁽¹³⁾ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/122123.pdf

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 1984 r. w sprawie edukacji we Wspólnocie Europejskiej ⁽¹⁴⁾,
  - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie międzynarodowego wymiaru szkolnictwa wyższego ⁽¹⁵⁾,
  - uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiej przedstawiciel ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2016 r. zatytułowany „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych” (JOIN(2016)0029) oraz rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2017 r. na ten temat ⁽¹⁶⁾,
  - uwzględniając art. 26 Powszechnej deklaracji praw człowieka,
  - uwzględniając Kartę edukacji obywatelskiej i edukacji o prawach człowieka Rady Europy przyjętą w ramach zalecenia nr CM/Rec(2010)7,
  - uwzględniając art. 10 Konwencji ONZ z 1979 r. w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet,
  - uwzględniając cel strategiczny B deklaracji pekińskiej i pekińskiej platformy działania (1995),
  - uwzględniając art. 28 i 29 Konwencji o prawach dziecka,
  - uwzględniając agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, przyjętą we wrześniu 2015 r., która weszła w życie dnia 1 stycznia 2016 r., a zwłaszcza cele zrównoważonego rozwoju nr 4 i 5,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji oraz opinie przedstawione przez Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0173/2018),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 6 lit. e) TFUE kompetencje w zakresie kształcenia i szkolenia spoczywają na państwach członkowskich, lecz Unia Europejska odgrywa istotną rolę wspierającą w określaniu wyzwań i celów oraz w propagowaniu i wymianie najlepszych praktyk;
- B. mając na uwadze, że prawo do edukacji jest podstawowym prawem człowieka, a edukacja we wszystkich jej formach i na wszystkich poziomach musi spełniać następujące zasadnicze i powiązane ze sobą warunki: a) osiągalność, b) dostępność, c) dopuszczalność i d) zdolność dostosowania;
- C. mając na uwadze, że celem przewodnim Europejskiego filaru praw socjalnych jest zapewnienie edukacji, szkoleń i uczenia się przez całe życie charakteryzujących się wysoką jakością i włączających;
- D. mając na uwadze, że istotną rolą edukacji jest osiągnięcie równości szans, a zatem należy zapewnić niedyskryminujący dostęp do niej; mając na uwadze, że dla osiągnięcia tego celu należy zwiększyć wysiłki, aby zagwarantować, że wszyscy – ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, osób z niepełnosprawnościami i o specjalnych potrzebach oraz środowisk defaworyzowanych – mają takie same możliwości dostępu do edukacji i szkoleń oraz ukończenia ich, a także nabywania umiejętności na wszystkich poziomach;
- E. mając na uwadze, że europejskie systemy edukacji odzwierciedlają ogromne bogactwo kulturowe, społeczne i różnorodność językową, a jednocześnie państwa członkowskie stoją przed podobnymi wyzwaniami i celami w dziedzinie edukacji, obejmującymi zapewnienie wszystkim obywatelom równego dostępu do edukacji, co należy zapewnić na szczeblu europejskim;
- F. mając na uwadze, że zdolność systemów edukacji do zaspokajania potrzeb społecznych, gospodarczych i osobistych zależy od ich jakości, dostępności, różnorodności, skuteczności i równości, a także od dostępności odpowiednich zasobów ludzkich, finansowych i materialnych;

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 104 z 16.4.1984, s. 69.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 135 z 26.5.2010, s. 12.

⁽¹⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0303.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- G. mając na uwadze, że należy przypomnieć, iż kryzys gospodarczy i finansowy wywarł znaczny wpływ na kształcenie, w tym kształcenie nauczycieli, oraz że finansowanie edukacji ze środków publicznych odgrywa kluczową rolę w systemach edukacji w UE; mając zatem na uwadze, że stałe i zwiększone publiczne wsparcie finansowe na rzecz edukacji, w tym na rzecz nauczycieli i poprawy ich warunków pracy, a także badań naukowych, ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bezpłatnej, zorientowanej na integrację społeczną i dostępnej edukacji publicznej;
- H. mając na uwadze, że edukacja i szkolenia powinny przyczynić się do osobistego rozwoju i dorastania osób młodych, aby sprawić, że staną się one aktywnymi i odpowiedzialnymi obywatelami przygotowanymi do życia i pracy w świecie zaawansowanym pod względem technologicznym i zglobalizowanym, oraz by wyposażać te osoby w kluczowe kompetencje w zakresie uczenia się przez całe życie, zdefiniowane jako połączenie wiedzy, umiejętności i postaw niezbędnych do osobistego spełnienia i rozwoju, aktywnego obywatelstwa i zatrudnienia;
- I. mając na uwadze, że jakość nauczania jest ważnym czynnikiem wpływającym na wyniki osiągnięte przez uczniów i studentów, a tym samym zdecydowane promowanie doskonałości w odniesieniu do nauczania i przygotowania kadry nauczycielskiej jest jednym z priorytetów współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na szczeblu UE;
- J. mając na uwadze, że prawo do edukacji obejmuje swobodę zakładania placówek edukacyjnych w oparciu o poszanowanie zasad demokratycznych i przysługującego rodzicom prawa do zagwarantowania swym dzieciom kształcenia i uczenia się zgodnie z poglądami religijnymi, filozoficznymi i pedagogicznymi rodziców;
- K. mając na uwadze, że otwarta metoda koordynacji w formie stosowanej do edukacji umożliwia państwom członkowskim opracowanie i wdrożenie wspólnej strategii na rzecz kształcenia i szkolenia obejmującej również platformę internetową ET 2020 („Edukacja i szkolenia 2020”); mając na uwadze, że punkty odniesienia tej strategii są analizowane i oceniane każdego roku w publikacji Monitor Kształcenia i Szkolenia, zarówno w odniesieniu do państw członkowskich, jak i całej UE;
- L. mając na uwadze, że w najnowszym Monitorze Kształcenia i Szkolenia wydanym w 2017 r. Komisja stwierdza, że pomimo stałych postępów w ograniczaniu liczby osób zbyt wcześnie porzucających naukę i szkolenie ich liczba nadal pozostaje bardzo wysoka w UE;
- M. mając na uwadze, że – według wyników najnowszych testów PISA – 20,6 % europejskich uczniów ma problemy z przyswojeniem podstawowych umiejętności w obszarach takich jak czytanie, matematyka i nauki przyrodnicze, a znaczna liczba obywateli europejskich ma słabe umiejętności czytania i pisania; mając na uwadze, że powoduje to poważne obawy co do dalszego uczenia się, rozwoju osobistego i odpowiedniego uczestnictwa w życiu publicznym oraz w rynku pracy;
- N. mając na uwadze, że zapewnianie dostępu do wysokiej jakości usług w zakresie wczesnej edukacji i opieki nad wszystkimi dziećmi jest kluczowe, by zapewnić im pozytywny start w życiu i w kształceniu;
- O. mając na uwadze, że doskonałe przygotowanie pracowników jest podstawowym czynnikiem świadczenia usług edukacji i opieki nad dzieckiem;
- P. mając na uwadze, że propagowanie mobilności studentów i pracowników jest ważnym elementem europejskich systemów szkolnictwa wyższego, przyczynia się do rozwoju młodych ludzi i może pobudzać postęp gospodarczy i społeczny; mając na uwadze, że konieczna jest poprawa jakościowa i zwiększenie wsparcia finansowego z myślą o rozszerzeniu mobilności studentów i pracowników w ramach programu Erasmus +;
- Q. mając na uwadze, że innowacje metodologiczne i cyfrowe są potencjalnym instrumentem zwiększenia dostępu do treści i wiedzy, ale nie mogą zastąpić osobistego kontaktu i wymiany między studentami oraz między studentami i nauczycielami, ani nie powinny stać się priorytetem systemów edukacyjnych;
- R. mając na uwadze, że równouprawnienie płci jest podstawową zasadą Unii Europejskiej zapisaną w traktatach, która powinna znaleźć odzwierciedlenie we wszystkich innych strategiach politycznych, w tym w dziedzinie edukacji i kultury;
- S. mając na uwadze, że edukacja stanowi potężny instrument umożliwiający przezwycięzenie nierówności i dyskryminacji związanych z płcią, lecz może również często prowadzić do powielania lub pogłębiania istniejącej dyskryminacji; mając na uwadze, że różnicowanie sytuacji mężczyzn i kobiet w edukacji utrudnia zarówno rozwój osobisty, jak i możliwości zatrudnienia, oraz wpływa na wiele dziedzin społeczno-kulturalnych;
- T. mając na uwadze, że choć kobiety stanowią trzy piąte (57,6 %) wszystkich absolwentów szkół wyższych, różnica we wskaźniku zatrudnienia kobiet i mężczyzn w 2015 r. nadal wynosiła 11,6 punktów procentowych⁽¹⁷⁾;

(17) http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_statistics

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

Wiedza jako kluczowy zasób gospodarczy i źródło dobrobytu obywateli

1. stwierdza, że powszechna edukacja wysokiej jakości jest zasadniczym elementem rozwoju osobistego, kulturalnego, społecznego i zawodowego w społeczeństwie opartym na wiedzy;
2. uważa, że zachowanie wspólnych wartości europejskich oraz osiągnięcie gospodarczych i społecznych celów Unii Europejskiej, a także konkurencyjność i zrównoważony rozwój są związane z wysokiej jakości edukacją przez propagowanie wartości demokratycznych, praw człowieka, spójności społecznej, integracji i sukcesu osobistego;
3. podkreśla kluczową rolę edukacji w budowaniu przyszłości Europy, zarówno pod względem gospodarczym, jak i społecznym, przy jednoczesnym uwzględnianiu potrzeb obywateli Europy i budowaniu wspólnoty różniących się między sobą obywateli, których łączą wspólne podstawowe wartości;
4. podkreśla, że systemy edukacji i szkolenia wysokiej jakości propagują aktywne obywatelstwo i wspólne wartości i jako takie przyczyniają się do kształtowania otwartego, integracyjnego, pluralistycznego, demokratycznego i tolerancyjnego społeczeństwa;
5. podkreśla rolę edukacji pomagającej osobom uczącym się rozwijać wartości etyczne i obywatelskie i stawać się aktywnymi, odpowiedzialnymi i tolerancyjnymi członkami społeczeństwa, którzy są zdolni korzystać ze swoich praw demokratycznych i bronić ich oraz podejmować odpowiedzialność w społeczeństwie, doceniać różnorodność, odgrywać aktywną rolę w życiu demokratycznym oraz brać odpowiedzialność za siebie samych i za swoje wspólnoty; podkreśla w tym kontekście znaczenie nauczania o byciu obywatelem, wychowania obywatelskiego, etycznego i środowiskowego;
6. podkreśla, że – aby młodzi ludzie mogli stawiać czoła wyzwaniom, stać się aktywnymi obywatelami europejskimi i odnosić sukcesy w życiu i na rynku pracy, a jednocześnie kształtować przyszłość świata – dobra jakościowo i sprzyjająca włączeniu społecznemu edukacja musi dostarczać im niezbędnej wiedzy, umiejętności, umiejętności korzystania z mediów oraz uczyć ich krytycznego i autonomicznego myślenia, a także postaw demokratycznych;
7. podkreśla, że zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji sprzyjającej integracji społecznej jest kluczem do osiągnięcia trwałej spójności społecznej w drodze zwalczania ubóstwa, wykluczenia społecznego osób defaworyzowanych i osób znajdujących się w trudnej sytuacji oraz stereotypów związanych z płcią, a przez to wciąż stanowi największą pomoc dla mobilności społecznej;
8. zauważa, że wysokiej jakości edukacja może wspierać innowacyjność i badania naukowe, które odgrywają ważną rolę dla społeczeństwa i przynoszą mu korzyści;
9. uznaje znaczenie edukacji w rozwijaniu kompetencji kulturowych i zachęcaniu do rozwoju kulturalnego; zachęca do większej synergii między sektorami edukacji i kultury, którą można osiągnąć przez wspieranie aktywnej roli kultury i sztuki w ramach formalnych, nieformalnych i pozaformalnych systemów edukacyjnych;
10. zwraca uwagę na rolę, jaką edukacja odgrywa w rozwijaniu postaw sprzyjających uczeniu się przez całe życie, które pomagają obywatelom dostosować się do zmieniających się potrzeb współczesnego świata;
11. przypomina, że szkoły i placówki oświatowe odgrywają kluczową rolę w tworzeniu i pobudzaniu pozytywnego podejścia do uczenia się, w tym do uczenia się przez całe życie;

Zmieniająca się rzeczywistość edukacji i związane z nią wyzwania

12. uważa, że kompleksowe podejście do polityki edukacyjnej wraz z silnym wsparciem politycznym i publicznym ma kluczowe znaczenie dla procesu reform edukacyjnych oraz że, aby osiągnąć te cele, kluczowe jest zaangażowanie zarówno całego społeczeństwa, jak i wszystkich właściwych i zainteresowanych stron, w tym rodziców;
13. uważa, że skuteczne zarządzanie i odpowiednie finansowanie wszystkich struktur kształcenia, nowoczesne i wysokiej jakości zasoby edukacyjne i nauczanie, zmotywowani i kompetentni nauczyciele oraz uczenie się przez całe życie mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia równości, różnorodności i doskonałości w dziedzinie edukacji;
14. podkreśla potencjał nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz innowacji jako narzędzi dających nowe możliwości w edukacji, służących skuteczniejszemu zaspokajaniu indywidualnych potrzeb osób uczących się (w tym specjalnych potrzeb edukacyjnych) i zwiększających elastyczność w uczeniu się i nauczaniu, personalizację i odpowiedzialność, a także promujących interaktywne formy współpracy i komunikacji;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

15. podkreśla możliwości, jakie oferują nowoczesnej edukacji cyfryzacja i tworzenie wspólnych platform edukacyjnych, szczególnie pod względem uczenia się na odległość, kształcenia na odległość i nauczania mieszanego, co powinno pozwolić na większą elastyczność w edukacji dzięki lepszemu dostosowaniu edukacji do indywidualnych warunków życia osób uczących się, a przez to korzystnie wpływać na uczenie się przez całe życie, jakość edukacji, dostępność i rozwój przyszłych umiejętności; zwraca uwagę na zapotrzebowanie na dostosowane do wieku programy nauczania w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych i mediów, w których szanuje się rozwój i dobrostan dziecka oraz podkreśla się znaczenie zarówno odpowiedzialnego wykorzystywania, jak i krytycznego myślenia;
16. zauważa, że skuteczność uczenia się i nauczania dzięki wykorzystaniu technologii cyfrowych wymaga równego dostępu, właściwego poziomu umiejętności cyfrowych, wysokiej jakości zasobów edukacyjnych, szkoleń w zakresie dostosowania technologii do celów pedagogicznych oraz propagowania postaw i motywacji koniecznych do rzeczywistego uczestnictwa w społeczeństwie cyfrowym; uważa, że umiejętności cyfrowe oraz umiejętności czytania i pisanie powinny stanowić zasadniczą część polityki edukacyjnej i obejmować m. in. kompetencje obywatelskie i zmysł krytycznego myślenia; podkreśla znaczenie krytycznej analizy źródeł i ich wiarygodności, a także projektów dotyczących umiejętności korzystania z mediów w tym zakresie;
17. przyznaje, że w coraz bardziej zglobalizowanym i scyfryzowanym świecie konieczne są odpowiednie innowacyjne metody uczenia się, nauczania i oceny, a także odpowiednia infrastruktura edukacyjna umożliwiająca pracę grupową i nauczanie zespołowe oraz pobudzająca kreatywne myślenie i rozwiązywanie problemów, a także inne metody stopniowej edukacji; przypomina o znaczeniu zaangażowania uczniów, nauczycieli i innego personelu szkół w proces oceny, czy i w jakim stopniu cele zostały osiągnięte;
18. zauważa, że potrzebne są wysiłki na rzecz dostosowania modelu edukacyjnego, aby równoważył on zarówno podejście zorientowane na nauczyciela, jak i podejście zorientowane na treść, indywidualnie i konkretnie dostosowane do potrzeb osób uczących się i ich warunków życia, z podejściem zorientowanym na zrozumienie, przy jednoczesnym łączeniu metod nauki dostosowanych do modelu uczenia się online i tradycyjnego modelu uczenia się, a przez to umacnianiu indywidualizacji procesu kształcenia i zwiększaniu dzięki temu odsetka osób kontynuujących i kończących naukę;
19. podkreśla, że systemy edukacji powinny sprzyjać podejściom interdyscyplinarnym, opartym na współpracy, kreatywności i pracy zespołowej, których celem jest przekazanie uczniom i studentom wiedzy i kwalifikacji, w tym umiejętnościach przekrojowych i miękkich, a także umiejętności zawodowych, przekrojowych, społecznych i obywatelskich, oraz rozwijać takie podejścia;
20. przypomina, że zagwarantowanie wysokiej jakości nauczania i uczenia się jest procesem ciągłym, obejmującym dialog, aspekt wymiany i docieklivość, i powinno być traktowane priorytetowo w ramach modernizacji edukacji;
21. podkreśla, że ułatwianie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji sprzyjającej włączeniu społecznemu ma zasadnicze znaczenie dla niezależności i integracji społecznej uczących się osób z niepełnosprawnościami; wzywa państwa członkowskie, by ułatwiały dostęp do głównego nurtu integracyjnej edukacji na wysokim poziomie, z uwzględnieniem potrzeb wszystkich uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności, co oznacza, na przykład zapewnienie dwujęzycznego kształcenia integracyjnego dla dzieci niesłyszących, wynikającego z ich szczególnych potrzeb językowych; wzywa szkoły do zapewnienia zarówno formalnych, jak i nieformalnych zróżnicowanych usług oraz dodatkowego wsparcia, również przez wykorzystanie potencjału nowych technologii, aby umożliwić uwzględnienie indywidualnych potrzeb wszystkich osób uczących się; apeluje do Komisji o monitorowanie szkół pod kątem polityki nieodrzućcia uczniów i o ustalenie wskaźników związanych z niepełnosprawnością w ramach strategii „Europa 2020”;
22. jest zdania, że edukacja europejska musi przede wszystkim dążyć do rozwijania rozumowania, refleksji i ciekawości naukowej; powinna móc opierać się na podstawach sztuki, nauki oraz technicznej kultury humanistycznej; jest również zdania, że, wychodząc od praktycznej rzeczywistości życia na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim, musi zapewniać szkolenie niezbędne do rozwiązywania problemów krajowych i europejskich, a także podnosić poziom wiedzy na temat problemów w społeczności międzynarodowej;
23. uznaje istnienie indywidualnych różnic pod względem zdolności kognitywnych i cech charakteru, które wraz z czynnikami społecznymi i środowiskowymi wywierają wpływ na wyniki procesu kształcenia; podkreśla w tym kontekście, że kształcenie jest skuteczniejsze, bardziej egalitarne i sprawiedliwe, gdy różnice te są brane pod uwagę;
24. uznaje, że w konkurencyjnym świecie zasadnicze znaczenie ma określenie i propagowanie europejskich talentów na jak najwcześniejszym etapie;
25. podkreśla, że poprawa średnich wyników kształcenia idzie w parze ze zwiększaniem doskonałości wśród utalentowanych uczniów; w tym kontekście zwraca uwagę na znaczenie opracowania odpowiednich programów interwencyjnych w celu rozwijania cech psychologicznych przyczyniających się do maksymalizacji potencjału ludzkiego;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

26. podkreśla konieczność przywiązywania większej wagi do umiejętności wizualnych stanowiących nową umiejętność życiową, mając na uwadze, że w dzisiejszych czasach ludzie zdecydowanie częściej porozumiewają się za pomocą obrazów niż tradycyjnymi sposobami;
27. odnotowuje propozycję utworzenia europejskiego obszaru edukacji w formie przedstawionej podczas Szczytu Społecznego na rzecz Sprawiedliwego Zatrudnienia i Wzrostu Gospodarczego, który odbył się w Göteborgu w 2017 r.; przypomina, że inicjatywa ta powinna wspierać współpracę, wzajemne uznawanie dyplomów i kwalifikacji oraz większą mobilność i większy wzrost gospodarczy;
28. popiera konkluzje Rady z dnia 14 grudnia 2017 r., w których wezwała ona do poprawy mobilności studentów i ich udziału w edukacji i działalności kulturalnej, w tym dzięki utworzeniu „europejskiej legitymacji studenckiej”, co powinno ułatwić uznawanie dyplomów szkół wyższych uzyskanych w innych państwach członkowskich;
29. uważa, że Erasmus + jest flagowym programem unijnym w dziedzinie edukacji, co od lat znajduje potwierdzenie w jego wpływie i popularności; w związku z tym apeluje o znaczne zwiększenie środków na ten program w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027, aby zwiększyć jego dostępność i integracyjny charakter oraz umożliwić mu dotarcie do większej liczby studentów i nauczycieli;
30. podkreśla, że bezrobocie wśród ludzi młodych to zjawisko ogólnounijne oraz że ocenia się, iż stopa bezrobocia w tej grupie społecznej jest około dwukrotnie wyższa niż średnia; wyraża zaniepokojenie w związku z alarmująco wysokim poziomem bezrobocia w śródziemnomorskich państwach członkowskich: zgodnie z danymi Eurostatu najwyższy odsetek odnotowano w Hiszpanii (44,4 %), we Włoszech (37,8 %) i w Grecji (47,3 %) w przypadku bezrobocia wśród ludzi młodych i 30,5 % w przypadku młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nie szkolącej się);
31. wskazuje, że pomimo 2 mln wakatów w UE ponad 30 % wykwalifikowanych ludzi młodych posiadających dyplomy zajmuje stanowiska, które nie odpowiadają ich umiejętnościom lub aspiracjom, a 40 % europejskich pracodawców ma trudności ze znalezieniem osób posiadających wymagane kwalifikacje ⁽¹⁸⁾;
32. potwierdza potrzebę włączania aspektu płci we wszystkich systemach kształcenia i na wszystkich poziomach kształcenia dla uwzględnienia potrzeb ludzi dotkniętych różnymi formami dyskryminacji, w tym osób z niepełnosprawnościami, osób identyfikujących się jako LGBTI oraz osób pochodzących ze marginalizowanych społeczności;

Wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem

33. podkreśla, że dostępna i wysokiej jakości wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem stanowią podstawę bardziej sprawiedliwych i skutecznych systemów edukacji, a także zapewniają rozwój osobisty jednostki, dobrostan oraz skuteczność dalszego uczenia się;
34. podkreśla wielkie korzyści dla wszystkich dzieci, a w szczególności dla dzieci ze środowisk defaworyzowanych, płynące z uczestnictwa w systemie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, oraz podkreśla w tym kontekście znaczenie zagwarantowania każdemu dziecku dostępu do wczesnej edukacji i opieki; zauważa w związku z tym z zaniepokojeniem, że w kilku państwach członkowskich popyt na miejsca w strukturach wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przekracza podaż, szczególnie w przypadku młodszych dzieci;
35. podkreśla znaczenie monitorowania jakości wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, aby umożliwić dzieciom rozwój zdolności poznawczych, a także ustalić, czy kierują się one dobrem dziecka;

Edukacja szkolna

36. postrzega wszystkie szkoły jako autonomiczne ośrodki sprzyjające krytycznemu i twórczemu myśleniu oraz wspierające wartości demokratyczne i kształtowanie aktywnej postawy obywatelskiej; uważa, że szkoły powinny koncentrować się na pomocy młodzieży w zdobywaniu umiejętności niezbędnych do zrozumienia i wykorzystania dostępnych informacji, jak również do rozwijania ich zdolności samodzielnego uczenia się i biegłości językowej;
37. podkreśla, że warunkiem skutecznego funkcjonowania szkół jest skoncentrowanie się na konkretnych potrzebach wszystkich uczniów, co wymaga określenia wspólnych celów i jasnego harmonogramu ich osiągania, a także ścisłej współpracy z całą społecznością szkolną i, w stosownych przypadkach, z zainteresowanymi stronami;
38. uważa, że nowoczesne programy nauczania powinny opierać się na kompetencjach, rozwijać indywidualne umiejętności i wiedzę o zdrowym trybie życia, zdolność kierowania swoim życiem z myślą o przyszłości, a także koncentrować się na ocenie kształtującej oraz na dobrym samopoczuciu fizycznym i emocjonalnym; uważa, że każdy uczeń powinien mieć możliwość pełnego wykorzystania swojego potencjału intelektualnego; zaznacza, że rozwijanie i konsolidowanie umiejętności to ciągły proces, który odbywa się na wszystkich poziomach kształcenia do momentu wejścia na rynek pracy, oraz że umiejętności i kompetencje powinny być uwzględniane zarówno w procesie kształcenia, jak i w uznawaniu kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia;

⁽¹⁸⁾ <http://www.cedefop.europa.eu/pl/publications-and-resources/publications/3072>, oraz https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1502en_0.pdf

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

39. podkreśla, że opanowanie podstawowych umiejętności czytania, pisania i liczenia ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia dalszego uczenia się i rozwoju osobistego uczniów oraz nabywania przez nich umiejętności cyfrowych; podkreśla, że strategiczne ramy europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET 2020”) i Nowy europejski program na rzecz umiejętności, opracowany przez Komisję, powinny uzupełniać działania krajowe i wspierać państwa członkowskie w tym zakresie; wzywa państwa członkowskie i placówki oświatowe do wzmocnienia podstawowych umiejętności przez, między innymi, uczenie się oparte na projektach i na rozwiązywaniu problemów;
40. uważa, że państwa członkowskie powinny dopilnować, aby żaden uczeń nie opuszczał szkoły nie nabywszy umiejętności podstawowych, w tym podstawowych umiejętności cyfrowych; podkreśla, że większość miejsc pracy wymaga obecnie większych umiejętności czytania i pisania, rozumowania matematycznego, umiejętności cyfrowych i innych kluczowych umiejętności, a zatem nowoczesne systemy kształcenia powinny połączyć wszystkie osiem kluczowych kompetencji przedstawionych we wniosku Komisji dotyczącym zalecenia Rady w sprawie kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie, które obejmują również wiedzę i postawy; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w tym wniosku umiejętności cyfrowe określane są również jako umiejętności podstawowe;
41. uważa, że pomimo wpływu nowych technologii na edukację szkoła powinna pozostać podstawowym środowiskiem uczenia się, w którym rozwijany jest potencjał i każdy może znaleźć miejsce i czas na rozwój osobisty i społeczny;
42. zwraca uwagę na fakt, że przyznawanie szkołom większej autonomii w zakresie programów nauczania, sposobów oceny i finansowania powoduje poprawę wyników osiągniętych przez uczniów, pod warunkiem że istnieje skuteczny system zarządzania szkołą i odpowiedzialności szkoły za naukę uczniów;
43. podkreśla pozytywny wpływ różnorodności kulturowej i wielojęzyczności w szkołach na rozwój językowy i poznawczy uczniów, a także na sprzyjanie świadomości międzykulturowej, szacunek i pluralizm;
44. podkreśla konieczność poprawy uczenia się języków obcych, tak aby nabyć umiejętność posługiwania się dwoma językami obcymi oprócz języka ojczystego, oraz promowania na szczeblu szkoły średniej nauczania co najmniej dwóch przedmiotów w języku innym niż ojczysty;
45. zwraca uwagę, że wymiany prowadzone w szkołach średnich w dużym stopniu przyczyniają się do zachęcania uczniów, by zdobywali umiejętności, zdolności, postawy i wartości będące nieodłączną częścią dynamicznego obywatelstwa europejskiego, a także by rozwijali konstruktywne myślenie krytyczne;
46. podkreśla konieczność większego otwarcia się szkół, tak aby umożliwić uznawanie uczenia się pozaformalnego i nieformalnego oraz sprawniejsze przechodzenie pomiędzy różnymi ścieżkami kształcenia (np. profil techniczny i naukowy);
47. podkreśla, że osoby uczące się powinny być zachęcane do korzystania z technik samooceny, aby mierzyć swoje postępy w nauce; zachęca placówki oświatowe do dopilnowania, aby narzędzia służące uzyskiwaniu informacji zwrotnych dostarczały wiarygodnych informacji dzięki łącznemu zastosowaniu szeregu różnych instrumentów, takich jak kwestionariusze dla uczniów, grupy dyskusyjne czy skrzynki do wrzucania uwag;
48. kładzie nacisk na znaczenie prowadzenia aktywnego trybu życia poprzez uprawianie sportu; podkreśla w tym kontekście potrzebę propagowania i zwiększania roli aktywności i edukacji fizycznej w programach nauczania na wszystkich poziomach, z uwzględnieniem większych możliwości rozwijania współpracy między placówkami edukacyjnymi i lokalnymi organizacjami sportowymi; zachęca także do podejmowania inicjatyw edukacyjnych i prowadzenia zajęć ponadprogramowych i pozaszkolnych, aby wspierać indywidualne potrzeby i rozwój zainteresowań uczniów, nawiązując jednocześnie kontakty ze społecznościami lokalnymi;
49. podkreśla znaczenie wysokiej jakości kształcenia, szkolenia zawodowego, działania na rzecz społeczności i wolontariatu dla podniesienia statusu kształcenia zawodowego;
50. zauważa, że w sektorach związanych z energią odnawialną powstaje znaczna liczba nowych miejsc pracy oraz że w programach szkolnych należy odpowiednio uwzględnić sektory i zawody ekologiczne;
51. podkreśla, że umiejętności zarządzania informacjami, krytycznego myślenia oraz wykorzystywania zdobytej wiedzy stanowią kluczowe cele kształcenia akademickiego;
52. uznaje potrzebę wzmocnienia trójkąta wiedzy oraz poprawy powiązań między badaniami a nauczaniem przez przeznaczenie odpowiednich środków na właściwe programy oraz zapewnienie studentom zaangażowanym w programy badawcze środków finansowych umożliwiających im prowadzenie badań;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

53. uważa, że systemy szkolnictwa wyższego powinny być w większym stopniu elastyczne i otwarte oraz że na uniwersytetach i w placówkach szkolnictwa wyższego należy promować kształcenie dwutorowe, w szczególności dzięki zachęcaniu do praktyk, co umożliwi uznawanie uczenia się nieformalnego i pozaformalnego oraz sprawniejsze przechodzenie między różnymi poziomami edukacji, w tym między kształceniem i szkoleniem zawodowym a szkolnictwem wyższym, oraz różne formy realizacji programu; podkreśla, że powyższe założenia powinny opierać się na lepszym zrozumieniu wyników absolwentów;

Szkolnictwo wyższe

54. w kontekście utworzenia europejskiego obszaru edukacji podkreśla znaczenie wspierania współpracy i wykorzystywania potencjału wszystkich europejskich placówek szkolnictwa wyższego i studentów, aby zachęcać do tworzenia sieci, nawiązywania współpracy międzynarodowej i konkurencji;

55. jest zdania, że kompleksowe podejście do umiędzynarodowienia, w tym zwiększona mobilność pracowników i studentów (również dzięki stażom i praktykom) oraz międzynarodowy wymiar programu, a także nauczania, badań, współpracy i innej działalności powinny być istotnym elementem europejskich placówek szkolnictwa wyższego;

56. opowiada się za zwiększeniem nacisku na interdyscyplinarne programy nauczania i zachęca do jednoczesnego wspierania dyscyplin takich jak nauka, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka (STEAM) oraz nauki humanistyczne i społeczne; podkreśla potrzebę zachęcania do udziału kobiet i innych grup niedostatecznie reprezentowanych w dziedzinach należących do STEAM i w odnośnych zawodach;

57. uważa, że sektor szkolnictwa wyższego musi współpracować z ogółem społeczeństwa w celu promowania innowacyjnego wzrostu gospodarczego i dobrobytu społecznego; uważa, że należy zapewnić współpracę między placówkami szkolnictwa wyższego i podmiotami zewnętrznymi, ponieważ podmioty te mogą służyć wiedzą i doświadczeniem przy opracowywaniu i realizacji programów szkolnictwa wyższego; podkreśla jednak, że odpowiedzialność za podejmowanie decyzji musi zawsze spoczywać na studentach i doświadczonych wykładowcach;

58. uznaje kluczową rolę nauczycieli akademickich i studentów w upowszechnianiu wiedzy, empirycznych ustaleń oraz faktów w szerszym gronie odbiorców; zachęca w związku z tym do prowadzenia niezależnych pod względem gospodarczym i politycznym badań naukowych, które będą użyteczne dla społeczeństwa i przyniosą mu korzyści;

59. podkreśla rolę edukacji opartej na badaniach i badań pedagogicznych jako środka stymulującego aktywne uczenie się, wzmocnienie rozwoju umiejętności i doskonalenie metod nauczania;

60. podkreśla, że osoby uczące się powinny być zachęcane do korzystania z technik samooceny, aby mierzyć swoje postępy w nauce;

Nauczyciel jako gwarant jakości nauczania

61. uważa, że nauczyciele i ich umiejętności, zaangażowanie i skuteczność są podstawą systemów edukacji;

62. podkreśla potrzebę przyciągania do zawodu nauczyciela większej liczby zmotywowanych kandydatów posiadających solidne wykształcenie lub doświadczenie zawodowe i kompetencje pedagogiczne; apeluje o procedury rekrutacji dostosowane do założonych celów oraz o konkretne środki i inicjatywy mające na celu poprawę statusu nauczycieli, szkoleń, możliwości zawodowych, warunków pracy, w tym wynagrodzenia, pozwalające unikać niestabilnych form zatrudnienia, gwarantujące prawa socjalne, bezpieczeństwo i ochronę, a także o zapewnienie nauczycielom wsparcia obejmującego programy mentorskie, wzajemne uczenie się i wymianę najlepszych praktyk; wzywa Komisję, by zachęcała do większej równości płci w zawodzie nauczyciela;

63. podkreśla znaczenie zmian w kształceniu nauczycieli i inwestowania w nie od początkowego etapu i przez cały okres rozwoju zawodowego nauczycieli, aby zapewnić im solidną i aktualną wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do wysokiej jakości nauczania, co obejmuje różnorodne metody nauczania, takie jak kształcenie na odległość możliwe dzięki cyfrowym technologiom uczenia się; podkreśla znaczenie ustawicznego rozwoju zawodowego nauczycieli – w tym zapewniania programów uczenia się przez całe życie i szkoleń aktualizujących oraz możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji w czasie trwania kariery zawodowej – oferującego praktyczne odpowiedzi na wyzwania, z jakimi zmagają się nauczyciele w pracy z uczniami oraz możliwość udziału w międzynarodowych wymianach nauczycieli, dzięki którym wspiera się instytucjonalną kulturę uczenia się;

64. zgadza się, że wysokiej jakości szkolenie pedagogiczne, psychologiczne i metodologiczne nauczycieli szkolnych i nauczycieli szkolnictwa wyższego oraz wykładowców jest kluczowym warunkiem skutecznego kształcenia przyszłych pokoleń; podkreśla w związku z tym znaczenie wymiany najlepszych praktyk oraz rozwijania umiejętności i kompetencji w drodze współpracy międzynarodowej, programów mobilności, takich jak Erasmus + i płatne praktyki w innych państwach członkowskich;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

65. podkreśla kluczową rolę nauczycieli w zapewnianiu warunków nauki sprzyjających włączeniu społecznemu, co wymaga przyjęcia szeregu metod i podejść w celu zaspokojenia różnych potrzeb, umożliwiając tym samym wszystkim uczniom udział w opracowywaniu, realizacji i ocenie wyników ich kształcenia; uznaje kluczową rolę nauczycieli jako proaktywnych przewodników i mentorów, którzy uczą, w jaki sposób oceniać informacje, przyjmują rolę wspierającą w obliczu wyzwań i przygotowują uczących się do życia;
66. uważa, że zaangażowanie nauczycieli i kadry kierowniczej szkół w modernizację systemów kształcenia ma kluczowe znaczenie dla przeprowadzania skutecznych reform i motywowania pracowników oświaty do dalszych postępów w zakresie polityki oświatowej;
67. jest zdania, że ogólna polityka oświatowa musi gwarantować skuteczne wsparcie dla nauczycieli, aby zapewnić osiągnięcie celów edukacyjnych, tworzenie sprzyjającego środowiska szkolnego, skuteczne funkcjonowanie i rozwój szkół oraz zarządzanie oparte na współpracy;
68. uznaje ważną rolę pedagogów oraz współpracy między rodzicami, nauczycielami i władzami szkolnymi w ramach kształcenia formalnego, pozaformalnego lub nieformalnego we wspieraniu obecnych i przyszłych pokoleń; w związku z tym zachęca do zwiększonej współpracy wszystkich zainteresowanych podmiotów w ramach kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
69. uważa, że wzmocniona współpraca między nauczycielami, badaczami i pracownikami naukowymi jest korzystna dla wszystkich zainteresowanych stron i skutkuje poprawą oraz aktualizacją treści nauczania, praktyk uczenia się i pedagogiki, a także wspieraniem innowacji, kreatywności i nowych umiejętności;

Zalecenia

70. uważa, że europejski obszar edukacji powinien skupiać się na osiągnięciu wspólnych celów (w tym celu związanego z zapewnieniem wysokiej jakości edukacji dla wszystkich) i musi być kształtowany na podstawie zgodności i krytycznej oceny istniejących strategii politycznych oraz tendencji edukacyjnych i statystyk w UE i poza jej terytorium w celu zapewnienia spójności, konsekwencji i możliwych do osiągnięcia rezultatów, przy jednoczesnym nadawaniu nowego impulsu do ich rozwoju i w poszanowaniu zasad przyznania kompetencji, pomocniczości, swobody, proporcjonalności oraz instytucjonalnej i edukacyjnej niezależności;
71. uważa, że europejski obszar edukacji nie powinien zagrażać procesowi bolońskiemu ani nie powinien go zastępować oraz że proces ten powinien być raczej rozwijany i wzmacniany; podkreśla znaczenie wzajemnych powiązań i komplementarności europejskiego obszaru edukacji i europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego;
72. zwraca się do państw członkowskich o wsparcie tworzenia europejskiego obszaru edukacji oraz o wzmocnienie współpracy w opracowywaniu i realizacji jego celów; w związku z tym wzywa Komisję do zapewnienia wymiany pomysłów i dobrych praktyk z myślą o realizacji tych celów;
73. popiera, jako podstawę ściślejszej współpracy obejmującej placówki szkolnictwa wyższego w UE i poza jej granicami, utworzenie europejskiej sieci uniwersytetów w oparciu o podejście oddolne oraz inicjatywy samych uczelni, która powinna przyczyniać się m. in. do tego, że europejski obszar edukacyjny stanie się bardziej innowacyjnym, żywotnym i atrakcyjnym miejscem do nauki i badań;
74. wzywa państwa członkowskie do uznania edukacji za inwestycję w kapitał ludzki oraz do zapewnienia większych środków publicznych na realizację inicjatyw mających na celu poprawę jakości, integracji i sprawiedliwości w nauczaniu i uczeniu się;
75. zaznacza, że zwiększone inwestycje w systemy kształcenia i szkoleń, jak również modernizacja i modyfikacja tych systemów, stanowią kluczowy warunek postępu społeczno-gospodarczego; z tego względu podkreśla znaczenie zapewnienia, by w zbliżającym się okresie programowania WFR na lata 2020–2026 nadano priorytet inwestycjom społecznym, zwłaszcza w obszarze ogólnodostępnego kształcenia i szkoleń;
76. w celu zwiększenia otwartości i wolności wyboru kształcenia zachęca do udzielania odpowiedniego wsparcia finansowego szkołom wszystkich kategorii i poziomów, zarówno publicznym, jak i prywatnym nienastawionym na zysk, pod warunkiem, że oferowane programy nauczania opierają się na zasadach zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i są zgodne z obowiązującymi w danym państwie członkowskim systemami prawnymi oraz z zasadami i przepisami odnoszącymi się do jakości kształcenia i wykorzystywania takich środków;
77. uważa, że nadszedł czas na dokonanie niezbędnych inwestycji w infrastrukturę edukacyjną w słabiej rozwiniętych regionach, czemu zawsze towarzyszyć musi dostosowanie skoordynowanych inwestycji do specyfiki danego regionu; podkreśla, że w związku z tym należałoby zwłaszcza umożliwić zwiększenie wsparcia z Europejskiego Banku Inwestycyjnego i funduszy europejskich na regionalne inicjatywy na rzecz rozwoju edukacji;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

78. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie mechanizmów i metod finansowania publicznego, w tym finansowania opartego na wynikach i finansowania konkurencyjnych badań naukowych, z myślą o osiągnięciu zrównoważonej i przejrzystej dywersyfikacji finansowania;

79. wzywa do ściślejszej współpracy między państwami członkowskimi w zakresie modernizacji edukacji; wzywa państwa członkowskie do rozpoczęcia wdrażania zasad europejskiego filaru praw socjalnych, które są sposobem na zmniejszenie nierówności w Europie przez kształcenie, szkolenie i uczenie się przez całe życie;

80. podkreśla rolę europejskiego semestru we wspieraniu krajowych reform, w szczególności przez określenie zaleceń dotyczących edukacji dla poszczególnych krajów;

81. oczekuje, że plan działania w zakresie edukacji cyfrowej pomoże państwom członkowskim i instytucjom oświatowym w zwiększonym, skuteczniejszym i dostosowanym do wieku i stopnia rozwoju korzystaniu z najnowszych technologii w uczeniu się, nauczaniu i ocenie, spełniającym normy zapewniania jakości; uważa, że każdy plan działania w zakresie edukacji cyfrowej powinien stworzyć i zapewniać regularne oceny powiązania cyfrowych środków kształcenia z ramami kwalifikacji opartymi na efektach uczenia się;

82. zaleca, by państwa członkowskie i placówki edukacyjne promowały zorientowane na osobę uczącą się i zindywidualizowane metody uczenia się, w tym dostosowane do potrzeb zajęcia oparte na doświadczeniu akademickim i zawodowym osób uczących się i łączące je oraz innowacyjne metody i interakcje między nauczycielami i uczniami, aby wesprzeć kształcenie ustawiczne i osiągnięcie zamierzonych efektów procesu uczenia się, w którym uczniowie aktywnie się angażują we własny proces uczenia się;

83. wzywa państwa członkowskie do przyjęcia całościowego podejścia do edukacji oraz do zaoferowania uczącym się określonych elastycznych możliwości uczenia się, które zapewnią im niezbędne podstawowe kompetencje umożliwiające pomyślne wejście na rynek pracy;

84. apeluje o szersze włączanie docieklivego, aktywnego uczenia się opartego na opracowywaniu projektów i rozwiązywaniu problemów do programów nauczania na wszystkich poziomach z myślą o propagowaniu współpracy i pracy zespołowej; zaleca, aby systemy edukacji służyły wzmocnieniu umiejętności przekrojowych, miękkich i umiejętności przydatnych w życiu;

85. przypomina, że prawo do edukacji należy zagwarantować każdej osobie niepełnosprawnej, od przedszkola do szkoły wyższej, i podkreśla znaczenie odpowiednich pomocy dydaktycznych i wyposażenia technicznego, środków oceny i wykwalifikowanego personelu dla zagwarantowania, że osoby niepełnosprawne rzeczywiście korzystają z tego prawa;

86. popiera podejmowanie działań dotyczących rozwoju umiejętności korzystania z mediów i umiejętności krytycznego myślenia w drodze kształcenia i szkolenia, a także zachęca do podejmowania tych działań; przypomina aktualne zobowiązania w tym zakresie, zgodnie z tym, co zostało uwypuklone w konkluzjach Rady z dnia 30 maja 2016 r.; wzywa w związku z tym Komisję do koordynowania rozwoju strategii politycznych na szczeblu UE w dziedzinie umiejętności korzystania z mediów z myślą o upowszechnianiu zaktualizowanej wiedzy i najlepszych praktyk w tym obszarze; wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania konkretnych środków w celu promowania i wspierania projektów na rzecz umiejętności korzystania z mediów i umiejętności cyfrowych, takich jak projekt pilotażowy na rzecz powszechnej umiejętności korzystania z mediów, a także do opracowania kompleksowej polityki w zakresie umiejętności korzystania z mediów i narzędzi cyfrowych, ze szczególnym naciskiem na edukację szkolną;

87. zachęca państwa członkowskie do zapewnienia możliwości rozwoju kompetencji kluczowych w celu utrzymania i nabywania umiejętności przy zwróceniu szczególnej uwagi na podstawowe umiejętności, dyscypliny STEAM, kompetencje językowe, umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, umiejętności cyfrowe, kreatywność, zdolność krytycznego myślenia i pracę zespołową; zachęca Komisję i państwa członkowskie do ułatwienia korzystania z ram unijnych kompetencji kluczowych we wszystkich placówkach edukacyjnych oraz umożliwienia ich zastosowania w uczeniu się formalnym, pozaformalnym i nieformalnym, maksymalizując tym samym ich potencjał jako podstawowego narzędzia służącego uczeniu się przez całe życie;

88. zachęca państwa członkowskie do podnoszenia poziomu świadomości społecznej na temat uczenia się przez całe życie oraz do uwzględniania perspektywy płci przy opracowywaniu odnośnych strategii politycznych i programów, z jednoczesnym zwróceniem szczególnej uwagi na kobiety o niższym poziomie wykształcenia, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich, aby zapewnić im możliwość podnoszenia kwalifikacji;

89. popiera zwiększenie unijnego poziomu odniesienia w zakresie uczestnictwa w uczeniu się przez całe życie; w związku z tym wzywa Komisję do zaproponowania zaleceń dotyczących najlepszych praktyk, aby osiągnąć ten ambitny cel; zachęca do położenia większego nacisku na uczenie się przez całe życie na wszystkich poziomach edukacji; w związku z tym podkreśla rolę, jaką instytucje szkolnictwa wyższego odgrywają w realizacji strategii uczenia się przez całe życie, kształceniu osób aktywnych zawodowo, rozwoju kompetencji i tworzeniu kultury uczenia się wśród osób w każdym wieku i pochodzących z różnych środowisk;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

90. zachęca Komisję do wspierania państw członkowskich w opracowywaniu, propagowaniu i umacnianiu programów szkoleń i kształcenia ułatwiających uczenie się dorosłych oraz ich aktywne włączenie do systemu kształcenia; przypomina, że uczenie się i edukacja dorosłych powinny zapewniać różnorodne ścieżki kształcenia i elastyczne możliwości uczenia się, w tym wsparcie w zarządzaniu ścieżkami uczenia się przez całe życie, programy drugiej szansy dla osób, które nigdy nie chodziły do szkoły, oraz dla uczniów przedwcześnie kończących naukę; wzywa Komisję do wdrożenia takich zobowiązań jak gwarancja umiejętności przewidziana w Nowym europejskim programie na rzecz umiejętności, a także do działania na rzecz zwiększenia szans zatrudnienia nisko wykwalifikowanych osób dorosłych w UE;

91. wzywa państwa członkowskie do opracowania projektów międzypokoleniowych, aby ułatwić zrozumienie wyzwań, przed jakimi stają osoby starsze, a także zapewnienie im możliwości dzielenia się ich umiejętnościami, wiedzą i doświadczeniem;

92. zachęca do tworzenia synergii i współpracy w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej; z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w ostatnich latach na rzecz wdrożenia zalecenia Rady w sprawie walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego do 2018 r.; wzywa jednak państwa członkowskie, by po upływie 2018 r. kontynuowały wysiłki na rzecz poprawy wdrażania tych zaleceń oraz by ustanowiły stosowne ramy prawne i opracowały kompleksowe strategie walidacji, aby umożliwić ich realizację; podkreśla, że uznanie uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, także za pośrednictwem bezpłatnych kursów internetowych, ma kluczowe znaczenie dla idei zapewniania dostępu do kształcenia osobom znajdującym się w najtrudniejszym położeniu;

93. podkreśla kluczową rolę rodziców pełniących funkcję jednego z trzech ogniw edukacyjnych we wspieraniu uczenia się dzieci; podkreśla, że zaangażowanie rodziców w edukację dzieci wpływa korzystnie na osiągnięte przez nich rezultaty, na dobre samopoczucie uczniów i rozwój szkoły;

94. wzywa Komisję do wspierania transgranicznych inicjatyw w dziedzinie kształcenia otwartego za pośrednictwem internetu;

95. podkreśla, że jakość kształcenia powinna być mierzona jako stopień, w jakim osoba ucząca się nabyła nie tylko wiedzę i kompetencje, lecz również umiejętności, by kontynuować i pogłębiać proces uczenia się przez całe życie oraz podejmować twórcze wysiłki;

96. wspiera Komisję w tworzeniu tablicy wyników w celu wsparcia rozwoju kompetencji kluczowych, a także kształcenia, uczenia się i szkolenia opartych na kompetencjach;

97. wzywa państwa członkowskie do zwalczania stereotypów płci w kształceniu, aby zapewnić kobietom takie same szanse i taką samą swobodę wyboru ścieżki kariery, którą chcą podążać; wyraża w związku z tym zaniepokojenie faktem, że w niektórych państwach członkowskich utrzymują się stereotypy w materiałach dydaktycznych oraz nauczyciele mają różne oczekiwania wobec zachowania chłopców i dziewcząt; zwraca uwagę na potrzebę uwzględnienia zasady równouprawnienia płci, zarówno w ramach wstępnego, jak i ustawicznego doskonalenia zawodowego nauczycieli, a także w metodach nauczania, w celu usunięcia wszelkich przeszkód uniemożliwiających studentom wykorzystanie ich pełnego potencjału bez względu na ich płeć; apeluje do państw członkowskich, aby przy włączaniu równouprawnienia płci do programów nauczania w regionalnych systemach kształcenia zwracały szczególną uwagę na regiony najbardziej oddalone, mając na uwadze wysoki wskaźnik przemocy wobec kobiet odnotowany w tych regionach; podkreśla, że systemy edukacji na wszystkich poziomach muszą uwzględniać perspektywę płci oraz potrzeby ludzi dotkniętych dyskryminacją;

98. nalega na państwa członkowskie, aby propagowały zasady równości i niedyskryminacji w placówkach oświatowych, zarówno w ramach kształcenia formalnego, jak i nieformalnego;

99. zaleca Komisji i/lub państwom członkowskim stworzenie i promowanie europejskiej lub krajowej nagrody poświęconej tematyce równouprawnienia płci na szczeblu placówek oświatowych, mając na celu szerzenie dobrych praktyk;

100. podkreśla, że edukacja stanowi kluczowe narzędzie integracji społecznej i poprawy poziomu umiejętności i kwalifikacji wśród migrantów i uchodźców, zarówno niepełnoletnich, jak i dorosłych; zachęca w związku z tym do wymiany najlepszych praktyk dotyczących integracji przez edukację oraz do przekazywania wspólnych wartości, usprawniania i ułatwiania uznawania dyplomów i kwalifikacji, zapewniania stypendiów i nawiązywania partnerstw z uniwersytetami w krajach pochodzenia, jak również do czerpania z cennego doświadczenia „korytarzy edukacyjnych”;

101. podkreśla, że należy dołożyć większych starań, aby zapewnić dostęp do kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach dla uczniów z mniejszości autochtonicznych oraz by wspierać placówki edukacyjne, które prowadzą zajęcia w języku ojczystym autochtonicznych mniejszości etnicznych lub językowych; wzywa Komisję do szerszego propagowania programów koncentrujących się na wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk dotyczących kształcenia w językach regionalnych i językach mniejszości w Europie; zachęca państwa członkowskie do ułatwiania rozwoju nauczania w języku ojczystym uczniów i studentów;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

102. zachęca państwa członkowskie do zwiększenia poziomu kompetencji językowych dzięki wykorzystaniu dobrych praktyk, takich jak uzyskanie do określonego wieku oficjalnego certyfikatu potwierdzającego znajomość języka obcego;

103. zwraca się do państw członkowskich i do Komisji o stworzenie systemu nowatorskich i elastycznych dotacji, których celem byłoby pielęgnowanie talentów i zdolności artystycznych i sportowych w dziedzinie edukacji oraz szkolenia zawodowego; popiera państwa członkowskie zamierzające wprowadzić systemy stypendiów dla uczniów odnoszących sukcesy w dziedzinie edukacji, sportu i sztuki;

104. w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności (COM(2016)0381), w którym zaproponowano rozwiązanie problemów niedopasowania i niedoborów umiejętności oraz środki na rzecz wypracowania odpowiedniego systemu uznawania umiejętności; zachęca w tym kontekście państwa członkowskie do stworzenia wysokiej jakości dualnych systemów kształcenia (mających ogromne znaczenie dla całościowego rozwoju osobistego i dla rozwijania umiejętności pomocnych w uczeniu się przez całe życie) i szkolenia zawodowego we współpracy z podmiotami lokalnymi i regionalnymi oraz zgodnie ze specyficznym charakterem każdego systemu edukacyjnego; zauważa zalety i rosnącą atrakcyjność hybrydowego systemu kształcenia i szkolenia zawodowego łączącego w równej mierze solidną ścieżkę edukacji szkolnej i zawodowej;

105. zaleca wzmocnienie doradztwa edukacyjnego jako istotnego instrumentu umożliwiającego przejście w sposób elastyczny przez poszczególne systemy edukacyjne, a jednocześnie wzbogacającego i aktualizującego wiedzę i umiejętności danej osoby;

106. popiera doradztwo edukacyjne i zawodowe jako kluczowe zadanie edukacji na rzecz rozwoju osobistego i społecznego młodych pokoleń oraz zachęca do niego;

107. jest zdania, że przedsiębiorczość jest motorem wzrostu i tworzenia miejsc pracy, a także sposobem na zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności gospodarek, co pomaga w umocnieniu pozycji kobiet;

108. podkreśla, że przedsiębiorczość społeczna to rozwijająca się dziedzina, która może ożywić gospodarkę, a jednocześnie zmniejszyć ubóstwo, wykluczenie społeczne i inne problemy społeczne; uważa w związku z tym, że nauczanie przedsiębiorczości powinno obejmować wymiar społeczny i zajmować się tematami takimi jak uczciwy handel, przedsiębiorstwa społeczne, społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw czy alternatywne modele biznesowe, takie jak spółdzielnie, aby dążyć do stworzenia bardziej społecznej, solidarnej i trwałej gospodarki;

109. apeluje do państw członkowskich, aby skupiły się na kształceniu w dziedzinie przedsiębiorczości i finansów, wolontariacie i biegłej znajomości języków obcych, a także by nadały tym zdolnościom priorytetowe znaczenie w programach kształcenia i szkolenia zawodowego;

110. apeluje do Komisji i państw członkowskich o promowanie konkretnych możliwości zatrudnienia powiązanych z kształceniem i szkoleniem zawodowym i ich adekwatnością na rynku pracy;

111. wzywa państwa członkowskie do rozwoju poradnictwa zawodowego ułatwiającego określanie umiejętności i predyspozycji uczniów i studentów oraz do wsparcia procesu nauczania dostosowanego do indywidualnych potrzeb;

112. zwraca uwagę na szczególną sytuację edukacyjną dzieci i młodzieży, których rodzice podróżują po Europie w celach zawodowych, i wzywa Komisję do przeprowadzenia analizy, której celem będzie zbadanie szczególnej sytuacji tych dzieci i nastolatków pod względem wyzwań, z jakimi borykają się w obszarze edukacji przedszkolnej i szkolnej;

113. zaleca Komisji, abydziałając na mocy art. 349 TFUE udzielała większego wsparcia państwom członkowskim, do których należą regiony najbardziej oddalone w celu poprawy ich systemów edukacji na wszystkich poziomach;

114. zachęca państwa członkowskie i władze regionalne do regularnego oceniania i monitorowania adekwatności polityk, strategii i programów edukacyjnych – również z uwzględnieniem informacji zwrotnych od nauczycieli i osób uczących się – w celu zapewnienia, aby systemy edukacyjne nadal reagowały na zmieniające się potrzeby i sytuację społeczno-gospodarczą w danym kraju; zaleca wzmocnienie powiązań między strategiami politycznymi na rzecz edukacji i innymi strategiami politycznymi w celu wspierania i oceny efektywności i skuteczności reform oświaty;

115. ponownie podkreśla znaczenie monitorowania oceny działania i skutków programów UE ukierunkowanych na zatrudnienie młodzieży; podkreśla znaczenie skutecznego i zrównoważonego inwestowania;

116. docenia działania Komisji w dziedzinie modernizacji systemów edukacji i w tym kontekście wzywa państwa członkowskie do bardziej stanowczego zobowiązania się do wdrożenia proponowanych usprawnień, a także większego zaangażowania się na rzecz ich wdrożenia;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

117. zachęca państwa członkowskie, by we współpracy z Komisją wspierały instytucje oświatowe w modernizacji procesów reform przez wyznaczanie wyspecjalizowanych punktów kontaktowych na szczeblu krajowym lub regionalnym, aby zapewnić odpowiednie informacje, wskazówki i pomoc;

118. ponownie podkreśla potrzebę stworzenia warunków uczenia się opartych na prawach i uwzględniających aspekt płci, które umożliwią uczniom naukę o prawach człowieka, w tym prawach kobiet i dzieci, podstawowych wartościach, braniu udziału w życiu społeczeństwa obywatelskiego, obronie praw i obowiązków obywatelskich, demokracji i praworządności, a także stawanie w obronie tych wartości, oraz umożliwią wykształcenie pewności siebie i świadomości swojej tożsamości, w poczuciu, że ich głos jest słyszalny i że stanowią ważną część społeczności;

Wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem

119. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia bezpłatnego i sprawiedliwego dostępu do wysokiej jakości wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz zachęca je do podjęcia niezbędnych działań w celu zapewnienia spełnienia warunków materialnych i finansowych, aby zagwarantować każdemu dziecku niedyskryminujący dostęp do wczesnej edukacji, a także do zwiększenia liczby miejsc dla dzieci w żłobkach i przedszkolach;

120. wzywa Komisję, by rozważyła opracowanie wspólnych europejskich ram wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem w oparciu o zasady ram jakości; popiera ustanowienie europejskiego wskaźnika jakości wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, który byłby opracowany we współpracy z nauczycielami i pracownikami tego sektora i zgodnie z krajowymi lub regionalnymi wskaźnikami jakości;

121. jest zdania, że państwa członkowskie powinny wzmocnić wysiłki na rzecz zachęcania organów zarządzających instytucjami wczesnego kształcenia dzieci do zbadania możliwości realizowania projektów ogólnoeuropejskich; zwraca uwagę, że w ten sposób osoby zawodowo zajmujące się dziećmi będą mogły śledzić innowacje w dziedzinie nauczania i sprawić, że edukacja przedszkolna będzie dzięki temu miała bardziej konstruktywny charakter;

122. jest zdania, że instytucje opieki nad małymi dziećmi nie powinny być wyłączone z europejskiego obszaru edukacji; uważa, że instytucje te powinny również propagować wymianę wiedzy między państwami członkowskimi, szczególnie w celu przekazywania informacji na temat realizacji innowacyjnych projektów;

123. zaleca, by zacieśniono współpracę między pracownikami placówek wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem a nauczycielami przedszkoli w celu poprawy jakości edukacji i powiązań między poziomami nauczania, przygotowania przedszkolaków do przejścia do szkoły podstawowej oraz skoncentrowania się na rozwoju dziecka; podkreśla znaczenie relacji pomiędzy podmiotami świadczącymi usługi w dziedzinie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem a rodzicami i opiekunami, między pracownikami szkół a dziećmi oraz między samymi dziećmi;

124. zachęca państwa członkowskie do zwiększenia środków na wczesną edukację i opiekę nad dzieckiem, a także wsparcia finansowego i inicjatyw (takich jak ulgi podatkowe, dotacje lub zniesienie opłat) dla rodziców i opiekunów, zwłaszcza osób wywodzących się ze środowisk o trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej, aby zachęcać ich do korzystania z usług wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz ułatwiać im to;

125. wzywa państwa członkowskie do dalszego inwestowania w pracowników, aby zachęcić większą liczbę osób do pójścia tą istotną ścieżką kariery i zapewnić tym samym dostępność wysoce wykwalifikowanych pracowników w branży wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem;

126. wzywa państwa członkowskie do zreformowania i usprawnienia ich systemów w celu osiągnięcia celu barcelońskiego, tj. zapewnienia, że co najmniej 33 % dzieci w wieku poniżej trzeciego roku życia lat uczestniczy w programach wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem;

Edukacja szkolna

127. zachęca do wprowadzenia podejścia „szkoła jako całość” dla poprawy integracji społecznej, dostępności, demokratycznego zarządzania, jakości i różnorodności edukacji, a także dla rozwiązania problemu wczesnego kończenia nauki i problemu młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się, z uwzględnieniem wyników nauki, potrzeb osób uczących się, dobrostanu i uczestnictwa w życiu szkolnym jako sedna wszystkich działań; opowiada się za promowaniem i wspieraniem demokratycznych struktur reprezentujących uczniów w szkołach;

128. podkreśla, że dużą liczbę młodzieży NEET – prawie 6,3 mln młodych ludzi w wieku 15–24 lat – można zmniejszyć dzięki działaniom zapobiegającym przedwczesnemu kończeniu nauki, jak również sprawiając, by szkoły zyskały bardziej praktyczny charakter i były bardziej związane ze swoim lokalnym środowiskiem, a także przez rozwijanie kontaktów z lokalnymi przedsiębiorstwami, władzami lokalnymi, instytucjami społecznymi i organizacjami pozarządowymi; jest zdania, że przedwczesne kończenie nauki, które jest jednym z powodów, dla których młodzi ludzie stają się młodzieżą NEET, można by zwalczać poprzez walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym; uważa, że ważne jest również wspieranie osób uczących się w znajdowaniu własnych metod uczenia się, w tym kursów internetowych i kształcenia mieszanego; z zadowoleniem przyjmuje wdrażanie odpowiednich i interesujących programów nauczania oraz stworzenie silnego, dobrze rozwiniętego systemu poradni zawodowych zapewniającego wszystkim uczniom wysokiej jakości usługi doradztwa i orientacji;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

129. podkreśla potrzebę zwiększenia możliwości i umocnienia struktur wewnętrznej i zewnętrznej współpracy na szczeblu szkół, w tym współpracy interdyscyplinarnej, nauczania zespołowego, zespołów szkół oraz kontaktów z podmiotami uczestniczącymi w opracowaniu i realizacji ścieżek kształcenia, w tym z rodzicami; zwraca uwagę na znaczenie wymiany międzynarodowej i partnerstw szkół dzięki programom takim jak Erasmus+ i eTwinning;

130. podkreśla, że edukacja szkolna powinna zostać również uelastyczniona, aby lepiej dostosować ją do obecnych warunków życia uczniów, np. dzięki szerszemu wykorzystaniu usług online, aby można było również poprawić możliwości kształcenia mieszanego;

131. uważa, że im wcześniej ludzie nabywają umiejętności STEAM, tym większe mają szanse na odniesienie sukcesu edukacyjnego i zawodowego w przyszłości; w związku z tym zachęca do podejmowania większej liczby inicjatyw STEAM na szczeblu szkoły w połączeniu z propagowaniem nauk humanistycznych i społecznych dzięki, między innymi, zacieśnionej i zróżnicowanej współpracy z placówkami szkolnictwa wyższego i instytucjami badań naukowych;

132. zachęca Komisję do wspierania rozwoju umiejętności językowych młodych Europejczyków za pośrednictwem formalnych i pozaformalnych kanałów kształcenia dzięki rozwijaniu innowacyjnych wielojęzycznych metod pedagogicznych, dzieleniu się najlepszymi praktykami w zakresie nauczania wielojęzycznego oraz dzięki poprawie kompetencji językowych nauczycieli;

133. zachęca państwa członkowskie i Komisję do dalszego wspierania obecnych inicjatyw oraz do opracowywania i wdrażania całościowych strategii politycznych w dziedzinie edukacji służącej integracji społecznej i strategii mających na celu ukierunkowanie na konkretne potrzeby, propagowanie praw grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, tworzenie bardziej integracyjnego środowiska uczenia się oraz wspieranie otwartości i zaangażowania; wzywa Komisję, by wraz z Europejską Agencją ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej opracowała innowacyjne metody i narzędzia edukacyjne w celu wspierania integracji i realizacji indywidualnych potrzeb uczniów;

134. zaleca państwom członkowskim włączenie nauczania o UE do programów nauczania w szkołach średnich, aby umożliwić uczniom zapoznanie się z funkcjonowaniem Unii, jej historią i wartościami obywatelstwa europejskiego;

135. podkreśla znaczenie włączenia do szkolnych programów nauczania i treści edukacyjnych wiedzy o historii emancypacji kobiet, w szczególności praw wyborczych dla kobiet, i promowania tej wiedzy, także przy okazji symbolicznych rocznic (np. rok 2018 jako 100-lecie uzyskania przez kobiety prawa do głosowania w Polsce i Niemczech) w celu podniesienia świadomości i z myślą o propagowaniu praw kobiet w edukacji;

136. podkreśla znaczenie nauczania o zdrowiu i wzajemnych relacjach, które musi obejmować uczenie dzieci i młodych ludzi o relacjach opartych na równości, zgodzie, szacunku i wzajemności, a także uczenie ich o prawach kobiet i dziewcząt, w tym o zdrowiu reprodukcyjnym i seksualnym oraz prawach w tym zakresie, jako narzędzia służącego zwalczaniu stereotypów, zapobieganiu przemocy ze względu na płeć oraz wspierającego dobre samopoczucie;

137. zachęca do wprowadzenia do szkół organizowanych przez Czerwony Krzyż szkoleń dla uczniów, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych, aby pomagać w nabywaniu przez nich podstawowych umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy i umożliwienia im podjęcia działania w sytuacji nadzwyczajnej;

138. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania projektu pilotażowego na rzecz wsparcia wymiany uczniów szkół średnich, w ramach którego spędziliby oni co najmniej połowę roku szkolnego w innym państwie członkowskim;

139. wzywa państwa członkowskie, aby ograniczyły do niezbędnego minimum stosowanie znormalizowanych testów jako narzędzi oceny poziomu zdobytej wiedzy i umiejętności;

140. zachęca państwa członkowskie, aby rozważyły przyjęcie środków na rzecz zapewnienia uznawania okresów nauki za granicą, które nie kończą się uzyskaniem dyplomu lub kwalifikacji; zachęca w związku z tym Komisję, aby zaproponowała wytyczne dotyczące uznawania okresów nauki za granicą, z uwzględnieniem najlepszych praktyk istniejących w państwach członkowskich, zasady wzajemnego uznawania systemów edukacyjnych oraz podejścia opartego na kluczowych kompetencjach, a także specyfiki krajowych systemów i kultur edukacyjnych;

141. wzywa Komisję, państwa członkowskie i władze regionalne do zajęcia się kwestiami nękania, nękania przez internet, prześladowania, uzależnienia i przemocy dzięki opracowaniu – na szczeblu szkoły i we współpracy z bezpośrednimi beneficjentami i wszystkimi zainteresowanymi stronami (w szczególności z nauczycielami, stowarzyszeniami rodziców i wyspecjalizowanymi organizacjami pozarządowymi) – programów zapobiegania i kampanii podnoszenia świadomości uwzględniających kwestię integracji społecznej;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

142. zaleca, by państwa członkowskie, ich instytucje oświatowe i Komisja bardziej aktywnie angażowały się w promowanie wśród uczniów uprawiania sportu;

Edukacja wyższa

143. wzywa do stworzenia europejskiego obszaru edukacji opartego na potencjale istniejących ram, np. europejskiej przestrzeni badawczej, Unii innowacji i Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, w taki sposób, aby mogły wzajemnie się umacniać i uzupełniać;

144. zachęca państwa członkowskie do inwestowania co najmniej 2 % ich PKB w szkolnictwo wyższe oraz do zapewnienia zgodności z unijnym celem, jakim jest inwestowanie 3 % PKB UE w badania i rozwój do 2020 r.;

145. sugeruje, aby państwa członkowskie i władze regionalne – przy wykorzystywaniu środków krajowych i regionalnych oraz przydzielaniu środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych – dawały pierwszeństwo programom edukacyjnym i zacieśnianiu współpracy między szkolnictwem wyższym, światem pracy, przedsiębiorstwami, środowiskami naukowymi oraz społeczeństwem jako całością;

146. wzywa państwa członkowskie do wspierania bardziej integracyjnej i dostępnej mobilności studentów, stażystów, nauczycieli praktykantów, badaczy i pracowników administracyjnych, ponieważ przyczynia się ona zarówno do ich rozwoju osobistego i zawodowego, jak i do podnoszenia jakości kształcenia, nauczania, badań i administracji; opowiada się za ułatwianiem mobilności dla wszystkich dzięki, między innymi, sprawnemu uznawaniu punktów zaliczeniowych, stopni naukowych i kwalifikacji zawodowych zdobytych za granicą, odpowiedniemu finansowaniu i pomocy osobistej, gwarancjom wynikającym z praw socjalnych oraz, w stosownych przypadkach, włączeniu mobilności edukacyjnej jako elementu programów nauczania; w tym kontekście zwraca uwagę na nowe inicjatywy ze strony Komisji, w tym na kartę eCard dla ułatwiania międzynarodowej mobilności studentów;

147. uważa, że należy zwiększyć środki na mobilność nauczycieli i naukowców przez przyznawanie uzupełniających zwrot kosztów grantów na studia/badania naukowe, przez wydłużenie czasu pobytu za granicą, uproszczenie procedur wydawania zezwoleń oraz promowanie form współpracy dydaktycznej nauczyciel/naukowiec;

148. wzywa Komisję, aby zachęcała państwa członkowskie do stymulowania mobilności w ramach kształcenia dorosłych, która jest już możliwa w ramach programu Erasmus+;

149. podkreśla, jak ważne jest zapewnienie wzajemnej transgranicznej uznawalności i spójności kwalifikacji oraz stopni naukowych, tak aby wzmocnić system zapewniania jakości na szczeblu UE i we wszystkich krajach, które dołączyły do europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego;

150. podkreśla konieczność opracowania całościowych strategii i odpowiednich narzędzi ustalania jakości nowych sposobów nauczania i uczenia się np. e-learningu, masowych, otwartych kursów internetowych (MOOC) i zasobów w wolnym dostępie; w związku z tym docenia rolę Europejskiego Stowarzyszenia na Rzecz Zapewnienia Jakości w Szkolnictwie Wyższym i innych właściwych sieci europejskich w budowaniu systemu zapewniania jakości;

151. apeluje do Komisji i państw członkowskich o promowanie odnowionego planu UE dla szkolnictwa wyższego wśród wyższych uczelni, władz regionalnych i lokalnych oraz pracodawców, z myślą o zaspokojeniu potrzeb tych uczelni i studentów oraz sprostanianiu wyzwaniom, przed jakimi stoją, utworzeniu powiązań między podmiotami lokalnymi i regionalnymi, dotarciu do lokalnych społeczności, wspieraniu lokalnych i regionalnych innowacji i rozwoju, stworzeniu integracyjnych, powiązanych systemów szkolnictwa wyższego, zacieśnieniu współpracy ze środowiskiem pracy oraz zaspokojeniu regionalnych potrzeb w zakresie umiejętności; zachęca uczelnie do większego zaangażowania w rozwój lokalny i regionalny przez udział między innymi we wspólnych projektach wspólnotowych;

152. apeluje o spełnienie zobowiązań podjętych w ramach Nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności, w tym zobowiązania do wspierania wysiłków państw członkowskich w zakresie lepszego informowania o postępach absolwentów na rynku pracy; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście propozycję wprowadzenia do 2020 r. europejskiego systemu monitorowania ścieżek kariery; uważa, że informacje dotyczące monitorowania losów absolwentów oraz gromadzenie dokładnych i istotnych danych (nie tylko na szczeblu krajowym, ale również na poziomie UE) są niezbędne do zapewnienia jakości i rozwoju wysokiej jakości kształcenia;

153. zachęca Komisję, aby zintensyfikowała wysiłki na rzecz zmniejszenia różnic w zakresie badań naukowych i innowacji między państwami członkowskimi i regionami przez proponowanie nowych inicjatyw w ramach działań „Maria Skłodowska-Curie” oraz aby wspierała łączenie działań badawczych i dydaktycznych dla beneficjentów działań „Maria Skłodowska-Curie”, którzy przygotowują się do kariery akademickiej;

154. proponuje, by unijna koalicja na rzecz STE(A)M obejmowała szeroki zakres dyscyplin, aby przygotować studentów do życia i pracy w kontekście dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

155. popiera przyznawanie studentom punktów w ramach europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów (ECTS) za wolontariat społeczny, co ma przyczynić się do rozwoju zawodowego i osobistego studentów;

156. podkreśla, że programy współpracy międzynarodowej, dyplomacja na rzecz kultury oraz dialogi polityczne z państwami trzecimi w dziedzinie szkolnictwa wyższego nie tylko umożliwiają bardziej swobodny przepływ wiedzy, ale także przyczyniają się do poprawy jakości i międzynarodowej pozycji europejskiego szkolnictwa wyższego, pobudzając jednocześnie badania i innowacje, sprzyjając mobilności i dialogowi międzykulturowemu oraz promując rozwój międzynarodowy zgodnie z celami działań zewnętrznych UE;

157. jest zdania, że przyszłościowe systemy edukacji powinny obejmować przyswajanie wiedzy na temat zrównoważonego rozwoju i budowania pokoju oraz stanowić element szerszej refleksji na temat umiejętności zawodowych w kontekście rosnącej cyfryzacji i robotyzacji europejskich społeczeństw, z naciskiem nie tylko na rozwój gospodarczy, ale także na rozwój osobisty oraz poprawę stanu zdrowia i samopoczucia uczących się;

158. wzywa państwa członkowskie do wspierania współpracy między placówkami oświatowymi i światem pracy, aby lepiej przygotowywać uczących się do wejścia na rynek pracy, a także by podjąć działania w celu rozwiązania problemu niedopasowania umiejętności i niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej; zachęca w związku z tym do włączania wysokiej jakości praktyk zawodowych, zaliczanych w formie punktów ECTS, do programów szkolnictwa wyższego i programów kształcenia i szkolenia zawodowego, współpracy między uczelniami, światem pracy, sektorem badań naukowych oraz lokalnymi i regionalnymi podmiotami gospodarczymi przy opracowywaniu wysokiej jakości dualnych systemów kształcenia i szkolenia zawodowego, poradnictwa zawodowego, praktyk zawodowych i staży, a także staży w prawdziwym środowisku, które powinny stanowić część programów szkoleń i programów studiów wyższych; wzywa ponadto państwa członkowskie do zapewnienia każdej młodej osobie w UE prawa do otrzymania pracy, przyuczenia do zawodu, dodatkowego szkolenia lub pracy połączonej ze szkoleniem zawodowym;

159. uważa, że zasadnicze znaczenie dla zapewnienia wysokiej jakości miejsc praktyk lub staży ma zawieranie umów określających role i obowiązki wszystkich stron oraz doprecyzowujących czas trwania, cele dydaktyczne i zadania odpowiadające jasno określonym umiejętnościom, które mają być rozwijane, status zatrudnienia, odpowiednie wynagrodzenie, w tym za nadgodziny, programy ochrony socjalnej i zabezpieczenia społecznego na mocy obowiązującego prawa krajowego, obowiązujących układów zbiorowych lub obydwu rodzajów przepisów;

160. podkreśla potrzebę oferowania właściwych treści nauczania i szkoleń oraz godziwych warunków pracy w trakcie staży i praktyk, by zapewnić ich istotną rolę w przejściu między etapem kształcenia a życiem zawodowym; zaznacza, że staże i praktyki nie powinny nigdy zastępować miejsc pracy, a stażyści lub praktykanci nie powinni być traktowani jako źródło taniej czy nawet niepłatnej siły roboczej;

161. sugeruje, aby uniwersytety i ośrodki szkoleniowe oferowały nauczycielom przedmiotów zawodowych szkolenia na poziomie podstawowym i zaawansowanym, korzystając z pomocy ekspertów w dziedzinach odpowiadających specjalistycznym obszarom, których dotyczą poszczególne kursy;

Nauczyciel jako gwarant jakości nauczania

162. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania nauczycieli we włączaniu innowacji i technologii do nauczania dzięki pogłębieniu ich umiejętności cyfrowych, a także dzięki zapewnieniu im odpowiednich zasobów i wsparcia, np. w postaci częściści organizowanych szkoleń przypominających, tworzenia społeczności internetowych i oferowania otwartych zasobów edukacyjnych i kursów;

163. popiera utworzenie akademii nauczania i uczenia się jako uzupełniającego instrumentu umożliwiającego nauczycielom szkolenie się i wymianę najlepszych praktyk na szczeblu europejskim dzięki zapewnieniu centrum internetowej wymiany najlepszych praktyk, dzielenia się doświadczeniami i wzajemnego uczenia się, a także jako miejsce regularnych spotkań w formie warsztatów, seminariów i konferencji w celu propagowania współpracy nauczycieli, poprawy jakości nauczania oraz wspierania rozwoju zawodowego nauczycieli; wzywa Komisję, aby przedstawiła projekt dotyczący utworzenia takiej akademii również w oparciu o widzę i doświadczenie platformy edukacyjnej European Schoolnet Academy,

164. przypomina o znaczeniu szkolenia pedagogicznego pracowników dydaktycznych na uczelniach oraz o uznaniu w procesie rekrutacji, że kompetencje pedagogiczne są co najmniej tak samo ważne jak kompetencje badawcze; podkreśla rolę edukacji opartej na badaniach oraz rolę badań pedagogicznych jako środka stymulującego skoncentrowane na uczniu podejście do uczenia się i nauczania, zachęcającego do aktywnego uczenia się, wzmocnienia rozwoju umiejętności i doskonalenia metod nauczania;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

165. wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia zachęt w celu przyciągania i motywowania młodych ludzi i wykwalifikowanych nauczycieli do uczestnictwa i pracy w systemie edukacji;
166. podkreśla potrzebę uznania statusu zawodowego pracowników placówek wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem;
167. wzywa do wspierania nauczycieli prowadzących zajęcia wielojęzyczne, gdyż stanowią one ważny czynnik wpływający na umiędzynarodowienie edukacji;
168. podkreśla rolę uczenia się międzykulturowego jako część kształcenia nauczycieli, aby podnieść kompetencje międzykulturowe nauczycieli w celu promowania kultury europejskiej i wspólnych wartości europejskich oraz europejskiego wymiaru nauczania; zauważa, że kompetencje międzykulturowe mają zasadnicze znaczenie dla pracy w coraz bardziej zróżnicowanych społeczeństwach oraz do wspierania internacjonalizacji na szczeblu szkół;
169. jest świadom potrzeby stworzenia synergii między wiedzą nauczycieli a możliwościami technologicznymi uczniów w celu zmaksymalizowania wyników nauki;
170. opowiada się za oferowaniem prowadzonych przez wyszkolonych mentorów staży szkoleniowych dla nauczycieli na wszystkich etapach kształcenia nauczycieli;
171. zachęca nauczycieli i kadry kierownicze szkół do propagowania innowacji, odgrywania wiodącej roli w ich wdrażaniu w środowisku szkolnym oraz wspierania ich rozwoju;
172. zachęca instytucje szkolnictwa wyższego do priorytetowego traktowania, wspierania oraz nagradzania poprawy i aktualizowania wiedzy pedagogicznej nauczycieli szkół wyższych i pracowników naukowych, w tym możliwości edukacyjnych, które zapewniają nowoczesne technologie jako środki wspierania wyników uczniów i efektywności nauczania;
173. popiera rozwój nowych, innowacyjnych i ambitnych technik nauczania oraz standardów kształcenia, aby lepiej reagować na potrzeby studentów i instytucji szkolnictwa wyższego, a także stawić czoła wyzwaniom szybko zmieniającego się świata;

o

o o

174. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.
-

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0248

Dążenie do zrównoważonego i konkurencyjnego europejskiego sektora akwakultury

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 czerwca 2018 r. W kierunku zrównoważonego i konkurencyjnego europejskiego sektora akwakultury: obecna sytuacja i wyzwania na przyszłość (2017/2118(INI))

(2020/C 28/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Strategiczne wytyczne dotyczące zrównoważonego rozwoju akwakultury w UE” (COM(2013) 0229),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 304/2011 z dnia 9 marca 2011 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 708/2007 w sprawie wykorzystania w akwakulturze gatunków obcych i niewystępujących miejscowo ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 98/58/WE z dnia 20 lipca 1998 r. dotyczącą ochrony zwierząt hodowanych dla celów rolniczych ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE) nr 710/2009 z dnia 5 sierpnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 889/2008 ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustanawiania szczegółowych zasad dotyczących ekologicznej produkcji zwierzęcej w sektorze akwakultury i ekologicznej produkcji wodorostów morskich ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE ⁽⁷⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 ⁽⁸⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 ⁽⁹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1004 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia unijnych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 199/2008 ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 88 z 4.4.2011, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 221 z 8.8.1998, s. 23.

⁽³⁾ Dz.U. L 204 z 6.8.2009, s. 15.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 3 z 5.1.2005, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 250 z 18.9.2008, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 189 z 20.7.2007, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 1.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 149 z 20.5.2014, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 157 z 20.6.2017, s. 1.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 grudnia 2008 r. w sprawie opracowania europejskiego planu zarządzania populacją kormoranów w celu ograniczenia coraz większych szkód wyrządzanych przez kormorany w zasobach rybnych, rybołówstwie i akwakulturze ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie nowego impulsu dla strategii zrównoważonego rozwoju europejskiej akwakultury ⁽¹²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie systemu przywozu produktów rybołówstwa i akwakultury do Unii Europejskiej w perspektywie reformy wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) ⁽¹³⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 23 listopada 2010 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr .../2011 zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 708/2007 w sprawie wykorzystania w akwakulturze gatunków obcych i niewystępujących miejscowo ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 września 2015 r. w sprawie wykorzystania potencjału badawczego i innowacyjnego w niebieskiej gospodarce do tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego ⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie identyfikowalności produktów rybołówstwa i akwakultury w restauracjach i handlu detalicznym ⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając dokument roboczy Komisji w sprawie stosowania ramowej dyrektywy wodnej i dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej w odniesieniu do akwakultury” (SWD(2016)0178),
- uwzględniając dokument Komisji z 2015 r. pt. „Sprawozdanie z przeglądu: wdrażanie przepisów w sprawie akwakultury ryb” (DG(SANTE) 2015-7406 – MR),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 29 czerwca 2017 r. pt. „Europejski plan działania 'Jedno zdrowie'na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe” (COM(2017)0339),
- uwzględniając sprawozdanie gospodarcze w sprawie unijnego sektora akwakultury z 2016 r. Komitetu Naukowo-Technicznego i Ekonomicznego ds. Rybołówstwa (STECF),
- uwzględniając sprawozdanie Eurobarometru w sprawie „[n]awyków konsumentów dotyczących produktów rybołówstwa i akwakultury” (2017 r.) oraz uzupełniającą analizę Europejskiego Centrum Monitorowania Rynku Produktów Rybołówstwa i Akwakultury (EUMOFA),
- uwzględniając opinię naukową pt. „Żywność z oceanów” opracowaną przez grupę doradców naukowych wysokiego szczebla w listopadzie 2017 r.,
- uwzględniając Kodeks odpowiedzialnego rybołówstwa FAO,
- uwzględniając Kodeks zdrowia zwierząt wodnych OIE,
- uwzględniając art. 42 i art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie promowania spójności i rozwoju w regionach najbardziej oddalonych UE: wykonanie art. 349 TFUE ⁽¹⁷⁾,

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 21 E z 28.1.2010, s. 11.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 236 E z 12.8.2011, s. 132.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 351 E z 2.12.2011, s. 119.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 177.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 316 z 22.9.2017, s. 64.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 76 z 28.2.2018, s. 40.

⁽¹⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0316.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0186/2018),
- A. mając na uwadze, że sektor akwakultury, w tym hodowla ryb morskich i słodkowodnych, a także hodowla mięczaków, skorupiaków, wodorostów i szkarłupni jest innowacyjnym, potencjalnie zaawansowanym technologicznie sektorem gospodarki i obszarem działalności wykazującym najszybszy wzrost w zakresie produkcji żywności oraz wymagającym inwestycji strukturalnych i badawczych oraz długoterminowego planowania operacyjnego i finansowego;
- B. mając na uwadze, że sektor hodowli ryb i skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych odgrywa istotną i cenną rolę w zakresie gospodarki, zatrudnienia oraz kwestii społecznych i środowiskowych, jeśli chodzi o poprawę jakości życia na obszarach przybrzeżnych i śródlądowych Unii oraz w regionach najbardziej oddalonych, a także o wkład w bezpieczną dietę i bezpieczeństwo żywnościowe Europejczyków; mając na uwadze, że niektóre parametry środowiskowe i klimatyczne, a przede wszystkim czynniki związane z drapieżnictwem innych gatunków zwierząt, negatywnie wpływają na produkcję w sektorze akwakultury; mając na uwadze, że zjawisko drapieżnictwa, jak potwierdzają różne badania, ma znaczący wpływ na produkcję;
- C. mając na uwadze, że komunikat Komisji pt. „Strategiczne wytyczne dotyczące zrównoważonego rozwoju akwakultury w UE” zwraca uwagę na cztery obszary priorytetowe w celu uwolnienia potencjału akwakultury w UE: procedury administracyjne, skoordynowane planowanie przestrzenne, konkurencyjność, szczególnie dzięki powiązaniu sektora z nauką, i równe warunki działania;
- D. mając na uwadze, że ten sam komunikat zaleca, by państwa członkowskie przygotowały wieloletnie krajowe plany strategiczne w dziedzinie akwakultury zawierające analizę najważniejszych niedociągnięć i problemów, które należy rozwiązać, określające wspólne cele oraz, w miarę możliwości, wskaźniki służące do pomiaru postępów na drodze do osiągnięcia tych celów;
- E. mając na uwadze, że podstawowym i priorytetowym celem powinno być utrzymanie lokalnych ekosystemów i stad przez unikanie przemieszczania i niszczenia lokalnego rybołówstwa i rolnictwa;
- F. mając na uwadze, że pomimo dobrych intencji i wysiłków akwakultura w UE uległa stagnacji, w przeciwieństwie do zwiększonego wzrostu obserwowanego w innych regionach świata;
- G. mając na uwadze, że według szacunków produkcja akwakultury w UE zaspokaja jedynie 10 % popytu wewnętrznego na ryby oraz mając na uwadze, że ponad połowa popytu na produkty rybołówstwa zaspokajana jest przez przywóz z państw trzecich;
- H. mając na uwadze, że akwakultura powinna być postrzegana i traktowana jako jedna z form działalności rolniczej, zwłaszcza w przypadku hodowli w stawach;
- I. mając na uwadze, że zapóźnienie pod względem rozwoju akwakultury regionów najbardziej oddalonych jest szczególnie znaczące;
- J. mając na uwadze, że niedawna opinia grupy doradców naukowych wysokiego szczebla, w odpowiedzi na pytanie zadane przez komisarza Vellę, a mianowicie „W jaki sposób można pozyskiwać większe ilości żywności i biomasy z oceanów w sposób, który nie pozbawi przyszłych pokoleń płynących z nich korzyści?”, zawierała następujące zalecenia: „należy uwzględnić wzorzec odpowiedzialnej kultury dotyczącej »żywności z oceanów« (...) w programach politycznych na poziomie ogólnounijnym i globalnych systemów”; oraz „należy przzenieść rozwój marikultury w Europie na wyższy i bardziej strategiczny poziom za pomocą kompleksowych, uzgodnionych ram politycznych – obejmuje to wydanie wytycznych dotyczących włączenia wymogów w zakresie marikultury we wdrażanie dyrektywy UE z 2014 r. w sprawie planowania przestrzennego obszarów morskich oraz rozszerzenie zakresu współpracy technologicznej na marikulturę w ramach umów o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów między UE a południowymi krajami partnerskimi”;
- K. mając na uwadze, że założenie lub rozbudowa gospodarstwa akwakultury w UE wymaga uzyskania różnych zezwoleń i upoważnień, a także mając na uwadze, że procedura uzyskiwania tych oficjalnych dokumentów nie została zharmonizowana na szczeblu UE i ogólnie jest powolna, skomplikowana oraz brakuje jej pewności prawa i przewidywalności pod względem ekonomicznym; mając na uwadze, że sytuacja ta może wpłynąć negatywnie na rozwój sektora i zniechęcić do inwestowania w działalność oraz skutkować nadmiernymi kosztami dla sektora, a także pośrednio sprzyjać przywózowi z państw trzecich;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- L. mając na uwadze, że najbardziej skomplikowanymi procedurami w odniesieniu do działań z obszaru akwakultury są te dotyczące wymogów środowiskowych (ocena oddziaływania na środowisko, strategiczna ocena oddziaływania na środowisko i procedury nadzoru), ale paradoksalnie powolność i złożoność tych procedur administracyjnych nie zawsze gwarantuje ochronę środowiska, a wręcz przeciwnie, utrudnia utworzenie zrównoważonych pod względem społeczno-ekonomicznym i środowiskowym oraz jakościowych gospodarstw akwakultury; mając na uwadze, że istnieją różnice między akwakulturą słodkowodną a morską; mając na uwadze, że różnice w podsektorach akwakultury wymagają odmiennych praktyk w kwestii gospodarowania stadami, karmienia i reprodukcji; mając na uwadze, że należy uwzględnić te różnice podczas opracowywania regulacji unijnych w dziedzinie akwakultury, a w szczególności w normach zrównoważonego rozwoju dotyczących ochrony środowiska;
- M. mając na uwadze, że złożoność procedur biurokratycznych i opóźnienia wynikające z biurokracji, w szczególności związane z wydawaniem licencji i planowaniem, odzwierciedlają bierność, która nieuchronnie skutkuje wzrostem kosztów gospodarczych oraz kosztów społecznych i kosztów pracy dla potencjalnych inwestorów na obszarach, na których powstały gospodarstwa akwakultury, co ma wpływ w szczególności na zatrudnienie kobiet i młodzieży;
- N. mając na uwadze, że dla odpowiedniego planowania przestrzennego należy uwzględnić zaspokojenie zróżnicowanych potrzeb różnych użytkowników i potrzebę ochrony przyrody, a także i dołożyć starań, aby je pogodzić; mając na uwadze, że brak lokalizacji, brak odpowiedniego planowania przestrzennego i konflikt z innymi rodzajami działalności gospodarczej mają znaczny wpływ na rozwój akwakultury w UE w niektórych regionach, ponieważ sektor akwakultury może mieć mniejszą wagę niż inne, „silne” sektory;
- O. mając na uwadze, że planowanie przestrzenne stanowi jeden z najważniejszych warunków wstępnych długoterminowego rozwoju akwakultury oraz konieczny środek zapewniania odpowiednich lokalizacji do planowania akwakultury z uwzględnieniem pozostałej działalności na danych obszarach;
- P. mając na uwadze, że unijne przepisy środowiskowe opierają się na dyrektywach (dyrektywa w sprawie strategii morskiej, dyrektywy ptasia i siedliskowa) i mając na uwadze, że do państw członkowskich oraz administracji lokalnych i regionalnych należy zatem transpozycja tych przepisów i ich stosowanie z zachowaniem pewnej swobody uznania; mając na uwadze, że w rezultacie wdrażanie nie jest jednolite w całej UE, co prowadzi do braku pewności prawa dla przedsiębiorstw i gospodarstw i braku przewidywalności dla inwestorów oraz skutkuje nierównymi warunkami działania;
- Q. mając na uwadze, że według opinii naukowej pt. „Food from the ocean” [Pożywienie pochodzące z oceanów] jedynym sposobem, aby w krótkim czasie uzyskać znaczny wzrost ilości żywności i biomasy z oceanu, jest zbieranie organizmów znajdujących się na najniższych poziomach łańcucha pokarmowego, takich jak glony makroskopowe i małże;
- R. mając na uwadze, że różne krajowe lub regionalne ramy prawne w dziedzinie akwakultury mogą prowadzić do stosowania różnych wymogów prawnych wobec przedsiębiorstw, nawet jeśli prowadzą one działalność w tym samym basenie morskim, co z kolei grozi zakłóceniem konkurencji;
- S. mając na uwadze, że należy przyjąć z zadowoleniem przykłady dobrej współpracy opartej na dobrowolnych porozumieniach i innych umowach między działaczami na rzecz ochrony przyrody a sektorem akwakultury; mając na uwadze, że należy przyjąć z zadowoleniem pozytywne przykłady wkładu akwakultury w utrzymanie dobrej jakości wody i usług ekosystemów wodnych, przy czym ważne jest również uznanie negatywnego wpływu, jaki akwakultura może mieć na środowisko lokalne i jakość wody, jak i dążenie do jego ograniczenia; dlatego zachęca do dalszych innowacji i inicjatyw, aby zapewnić długoterminową zrównoważoność i rentowność sektora;
- T. mając na uwadze, że hodowla małż i uprawa glonów makroskopowych wymagają zrównoważonego dopływu soli odżywczych do środowiska;
- U. mając na uwadze, że w świetle powyższego tego typu zarządzanie słodkowodnymi zasobami rybołówstwa również kwalifikuje się jako usługa z zakresu ochrony środowiska, jakości wód i zasobów wodnych, więc oczekiwane jest większe niż obecnie uznanie i wsparcie ze strony decydentów UE;
- V. mając na uwadze, że unijne produkty muszą być zgodne z szeregiem rygorystycznych przepisów w dziedzinie środowiska, zdrowia zwierząt i ochrony konsumentów oraz norm dotyczących operacji produkcyjnych, paszy, dobrostanu, transportu, przetwarzania i socjalnych warunków zatrudnienia, co ma bezpośredni wpływ na koszty produkcji; mając na uwadze, że rezultatem są zrównoważone produkty doskonałej jakości, które mogą być droższe, a zatem często mniej konkurencyjne niż produkty przywożone, często trafiające na rynek UE po cenach niższych od spodziewanych dzięki praktykom, które nie są zrównoważone ze środowiskowego i społecznego punktu widzenia i z perspektywy zatrudnienia, a ich produkcja wiąże się z niezadowolającymi normami w zakresie dobrostanu zwierząt i zdrowia;
- W. mając na uwadze, że część przedsiębiorstw sektora akwakultury jest w dużym stopniu zależna od zasobów energetycznych, co zwiększa koszty własne produkcji akwakultury;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- X. mając na uwadze, że spożycie ryb – żywności zawierającej białka, kwasy tłuszczowe, witaminy, minerały i niezbędne mikroskładniki odżywcze, które mają korzystny wpływ na zdrowie ludzi – powinno wzrosnąć, a także mając na uwadze, że doskonała jakość unijnej żywności pochodzenia morskiego powinna stanowić główną przewagę konkurencyjną dla akwakultury w UE;
- Y. mając na uwadze, że spożycie ryb na świecie stale rośnie, równoległe do ogólnoświatowego wzrostu liczby ludności;
- Z. mając na uwadze, że nie zawsze występuje spójność między unijną polityką handlową, społeczną i środowiskową: na przykład UE przyznaje krajom rozwijającym się podatnym na zagrożenia status w ramach ogólnego systemu preferencji taryfowych (GSP i GSP+) w celu umożliwienia im płacenia niższych lub zerowych należności celnych od towarów wywożonych do UE, przyznając im istotny dostęp do rynku UE i przyczyniając się do ich wzrostu; mając na uwadze, że jednocześnie niektóre z tych krajów, na przykład niektóre kraje azjatyckie, wytwarzają produkty akwakultury niezgodne z przepisami z zakresu ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt, zdrowia, ochrony socjalnej i norm pracy, które muszą spełniać podmioty z UE, a w niektórych przypadkach stanowią naruszenie praw człowieka;
- AA. mając na uwadze, że również w przypadku pasz dla akwakultury UE jest w dużym stopniu zależna od przywozu produktów rybołówstwa z krajów trzecich, oraz mając na uwadze, że bardziej zrównoważone, alternatywne pasze były jak dotąd badane i promowane w niewystarczający sposób;
- AB. mając na uwadze, że unijny handel zagraniczny w obszarze akwakultury jest deficytowy, a między produktami akwakultury przywożonymi z państw trzecich oraz produktami akwakultury z UE dochodzi do nieuczciwej konkurencji, ze szkodą dla jakości żywności i zdrowia konsumentów;
- AC. mając na uwadze szanse dla inwestycji unijnych, jakie stwarza akwakultura w państwach trzecich;
- AD. mając na uwadze, że różnice między produktami europejskiej akwakultury w porównaniu z produktami z państw trzecich pod względem jakości, śladu środowiskowego, zachowań społecznych i poszanowania dobrostanu zwierząt nie mogą być dostarczane przez europejskich konsumentów, jeśli przekazywane im informacje na temat produktów są niewystarczające lub niedokładne (w szczególności w odniesieniu do kraju pochodzenia, rozmrażania czy identyfikacji gatunku);
- AE. mając na uwadze, że prawodawstwo UE dotyczące informacji na temat produktów akwakultury dla konsumenta jest jasne i mając na uwadze, że jego kontrola leży w gestii władz państw członkowskich; mając jednak na uwadze, że nągninnie faktycznie nie przekazuje się tych podstawowych informacji konsumentom, zarówno u sprzedawców ryb, jak i w restauracjach; mając na uwadze, że to niewystarczające wdrażanie przepisów podważa konkurencyjność akwakultury w UE;
- AF. mając na uwadze, że zrównoważona hodowla ryb opiera się na chowie zdrowych zwierząt i w związku z tym kluczowe jest opracowanie konkretnych i innowacyjnych narzędzi weterynaryjnych, zwłaszcza szczepionek i antybiotyków, które należy wykorzystywać w sposób odpowiedzialny i restrykcyjny, gwarantujący zdrowie i dobrostan zwierząt i konsumentów, oraz bezpieczne i bogate w składniki odżywcze produkty akwakultury, bez szkody dla środowiska i gatunków dzikich zwierząt; mając na uwadze, że przepisy UE w sprawie zdrowia zwierząt muszą także uwzględniać szczególne cechy akwakultury i specyfikę gatunków ryb w odniesieniu do leczenia infekcji i chorób oraz wpływu na jakość produktu;
- AG. mając na uwadze, że w europejskim planie działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe stwierdza się, że immunizacja za pomocą szczepień stanowi efektywne kosztowo działanie w zakresie zdrowia publicznego na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe ⁽¹⁸⁾, co ma zastosowanie również do akwakultury;
- AH. mając na uwadze, że wizerunek akwakultury w europejskim społeczeństwie i wśród konsumentów różni się w poszczególnych państwach członkowskich, ale zasadniczo wyraźnie istnieje możliwość poprawy;
- AI. mając na uwadze, że chociaż zawsze istnieje możliwość poprawy dzięki lepszym praktykom, zły wizerunek tej działalności nie zawsze wynika z prawdziwych problemów (aspektów środowiskowych, jakości czy bezpieczeństwa), ale z przyjętych z góry wyobrażeń konsumentów na temat akwakultury; mając na uwadze, że sytuacja ta w dużej mierze wynika z przekonania, że faktyczne skutki akwakultury w niektórych państwach trzecich (krajach rozwijających się) są także obserwowane w UE, co nie jest prawdą;
- AJ. mając na uwadze, że bardzo zróżnicowane praktyki dotyczące akwakultury prowadzą do znacznych różnic m. in. pod względem jakości produktów, wpływu na środowisko i warunków sanitarnych, przez co konsumenci często nie mają pewności co do uzyskanego produktu;
- AK. mając na uwadze, że słaba reputacja akwakultury ma wpływ na zarządzanie nią przez administrację publiczną (wydawanie licencji, planowanie itd.), ale także na warunki wprowadzania do obrotu;

⁽¹⁸⁾ Komisja Europejska (29 czerwca 2017 r.), Europejski plan działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, s. 10.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- AL. mając na uwadze, że ważne jest, aby zwrócić uwagę na potencjał akwakultury słodkowodnej, akwakultury śródlądowej na wodach zamkniętych, zintegrowanej akwakultury multitroficznej i systemów recykulacji i akwaponiki na obszarach miejskich w kontekście poprawy bezpieczeństwa żywnościowego i rozwoju obszarów wiejskich;
- AM. mając na uwadze, że skorupiaki, mięczaki i rośliny wodne takie jak glony są również ważnym zasobem dla akwakultury;
- AN. mając na uwadze, że badania naukowe i innowacje mają do odegrania zasadniczą rolę w uwalnianiu potencjału zrównoważonej akwakultury; mając na uwadze, że produkcję można zwiększać w sposób zrównoważony dzięki rozszerzaniu działalności w oparciu o innowacje, rewitalizacji i oczyszczaniu zasobów wodnych, wykorzystywaniu energii ze źródeł odnawialnych oraz efektywności energetycznej i oszczędnemu gospodarowaniu zasobami, przy jednoczesnym ograniczaniu wpływu na środowisko i świadczeniu usług środowiskowych;
- AO. mając na uwadze istotne znaczenie standardowych protokołów na szczeblu UE dotyczących danych naukowych, które umożliwiają nadzorowanie i udoskonalanie praktyk zarządzania i produkcji, a także ich oddziaływania na środowisko i zdrowie;
- AP. mając na uwadze, że należy położyć nacisk na hodowlę gatunków rodzimych lub endemicznych w celu ograniczenia oddziaływania na środowisko i zwiększenia zrównoważonego charakteru akwakultury;
- AQ. mając na uwadze, że trudności w dostępie do kredytów oraz znaczne opóźnienie czasowe między inwestycją a pierwszą sprzedażą (zasadniczo 3 lata lub więcej) wiążą się z ryzykiem zniechęcenia inwestorów;
- AR. mając na uwadze, że warunki dotyczące płatności zaliczkowych oferowane przez banki i instytucje finansowe są coraz bardziej rygorystyczne;
- AS. mając na uwadze, że procedury, które w większości przypadków nie są wystarczająco jasne dla użytkowników, i ogrom dokumentów, które należy złożyć, aby uzyskać finansowanie z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), zniechęcają wnioskujących; mając na uwadze, że w obecnym okresie programowania, obejmującym lata 2014–2020, kwota 1 280 mln EUR, jaką można wykorzystać, jest niewystarczająca dla rozwoju europejskiego sektora akwakultury; mając ponadto na uwadze skrajnie niski wskaźnik absorpcji w państwach członkowskich;
- AT. mając na uwadze, że zrównoważona akwakultura musi uwzględniać potencjalny wpływ na dzikie stada ryb i jakość wody, i odwrotnie, potrzebuje zdrowych stad ryb i doskonałej jakości wody;
- AU. mając na uwadze, że dostępne dane pokazują rosnącą lukę – szacowaną na 8 mln ton – między poziomem konsumpcji żywności pochodzenia morskiego w UE a ilością poławianych ryb; mając na uwadze, że zrównoważona akwakultura wraz ze zrównoważonym rybołówstwem mogą przyczynić się do zapewnienia obywatelom Unii długoterminowego bezpieczeństwa żywnościowego i bezpiecznej diety, w tym dostaw żywności, a także wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, oraz do zaspokojenia rosnącego światowego zapotrzebowania na żywność pochodzenia wodnego, pod warunkiem że zostaną znalezione zrównoważone źródła paszy na potrzeby działalności w zakresie akwakultury i że uniknie się degradacji środowiska; mając na uwadze, że może to zatem zapewnić wkład w osiągnięcie ogólnego celu, jakim jest wypełnienie luki między konsumpcją i produkcją żywności pochodzenia morskiego w UE;
- AV. mając na uwadze, że w akwakulturze jeden kilogram ryb o niskiej wartości można przekształcić w jeden kilogram ryb o wysokiej jakości (jak w przypadku gromadnika w turbotu, kiedy to wartość wzrasta z 0,10 EUR do 7 EUR na kilogram);
- AW. mając na uwadze, że młodzież jest mniej zainteresowana pracą w sektorze akwakultury czy inwestowaniem w niego i rozwijaniem go z powodu słabej komunikacji oraz braku perspektyw finansowych i stabilności, co sprawia, że ten sektor jest nieatrakcyjny dla młodszego pokolenia;
- AX. mając na uwadze, że zrównoważona akwakultura stanowiąca własność społeczności i przez nią zarządzana może przynieść korzyści społeczno-gospodarcze peryferyjnym regionom przybrzeżnym oraz odegrać pozytywną rolę w niebieskiej gospodarce;
- AY. mając na uwadze, że akwakultura słodkowodna osiąga dwudziestoprocentowy udział w produkcji tego sektora w całej Europie, w związku z czym wsparcie unijne powinno ten udział odzwierciedlać; mając na uwadze, że akwakultura słodkowodna ze względu na swój specyficzny charakter wymaga odrębnych przepisów, a więc również odrębnego rozdziału w przepisach UE w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa;
- AZ. mając na uwadze, że badania i innowacje mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia bardziej zrównoważonego rozwoju i większej konkurencyjności sektora akwakultury na rynku UE;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- BA. mając na uwadze, że inwestycje w akwakulturę słodkowodną mogą być realizowane dzięki finansowaniu ex post oraz mając na uwadze, że często zmusza to inwestorów do wysiłków przewyższających ich możliwości, w związku z czym w wielu przypadkach hodowcy nie mają odwagi, by rozpocząć potrzebne inwestycje; mając na uwadze, że intensywność dopłat w większości przypadków jest niedostateczna;

Uwolnienie potencjału akwakultury w UE

1. uznaje pozytywny wpływ, jaki zrównoważona akwakultura, zarówno morska jak i słodkowodna, może ogólnie wywrzeć na zatrudnienie i na gospodarkę Unii, dzięki poprawie wydajności i jakości życia na obszarach przybrzeżnych i śródlądowych; podkreśla potrzebę pobudzenia jej rozwoju, dywersyfikacji i innowacji, promowania większej produkcji ryb, skorupiaków, mięczaków, glonów i szkarłupni z akwakultury oraz zwiększenia konkurencyjności takich produktów (aby udoskonalić produkcję sektora akwakultury w UE, tak aby osiągnąć przynajmniej obecny światowy wskaźnik wzrostu akwakultury w ciągu pięciu lat oraz zachęcać do inwestowania w efektywniejsze energetycznie i oszczędniejsze urządzenia), a także zwiększenia ich konsumpcji i wkładu w bezpieczeństwo żywnościowe i bezpieczną dietę dla obywateli UE; podkreśla, że należy tego dokonać, zachowując właściwe funkcjonowanie ekosystemów morskich, tak aby umożliwić kontynuowanie rentownej akwakultury, połowów handlowych i innych zrównoważonych sposobów wykorzystania środowiska morskiego;
2. uważa, że UE musi zwiększyć swoją produkcję w sektorze akwakultury, w szczególności w celu zmniejszenia presji na naturalne łowiska; jest zdania, że pasze pozyskiwane z ryb powinny pochodzić ze zrównoważonych źródeł i nie powinny zagrażać celom w zakresie maksymalnych podtrzymywanych połowów w ramach wspólnej polityki rybołówstwa, oraz że zawartość składników odżywczych powinna być kontrolowana; podkreśla znaczenie współpracy między naukowcami, sektorem akwakultury, producentami pasz oraz organizacjami i organami administracji ds. środowiska; podkreśla, że akwakultura w UE powinna uwzględniać jakość, zrównoważoność, bezpieczeństwo żywności, aspekty środowiskowe, zdrowie zwierząt i ludzi, i powinna stanowić wzór w tym względzie; odnotowuje z zadowoleniem nowe inicjatywy związane z akwakulturą prowadzoną na lądzie, szczególnie na wrażliwych obszarach morskich oraz na obszarach UE, na których znajdują się wody zamknięte, oraz uważa, że konieczne są bardziej zdecydowane działania, aby uczynić akwakulturę sektorem wydajniejszym, bardziej opłacalnym ekonomicznie, odpowiedzialnym społecznie i przyjaznym dla środowiska, który zaspokaja większość europejskiego zapotrzebowania na ryby i zmniejsza zależność Europy od przywozu;
3. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji pt. „Strategiczne wytyczne dotyczące zrównoważonego rozwoju akwakultury w UE” oraz zidentyfikowane w nim obszary, w których należy skupić wysiłki w celu uwolnienia potencjału akwakultury w UE, tak aby wraz ze zrównoważonym rybołówstwem akwakultura mogła przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest wypełnienie luki między konsumpcją żywności pochodzenia morskiego w UE a jej produkcją w sposób zrównoważony pod względem środowiskowym, społecznym i gospodarczym;
4. podkreśla, że akwakultura słodkowodna wciąż stanowi niedostatecznie wykorzystane źródło możliwości zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego i rozwoju obszarów wiejskich;
5. podkreśla, że zrównoważony wzrost gospodarczy musi opierać się na: przewidywalności inwestycji gospodarczych i pewności prawa, które można zapewnić dzięki bardziej wydajnym ramom administracyjnym, na większej przejrzystości zarządzania, jasnych i jednorodnych kryteriach wydawania licencji w całej UE, wspólnych procedurach postępowania z chorobami i dostępie do odpowiedniego leczenia weterynaryjnego, nieszkodliwego dla zdrowia ludzi i zwierząt, skutecznym planowaniu przestrzennym, dostępności wytycznych, wymianie najlepszych praktyk, wsparciu ze strony komitetu doradczego ds. akwakultury oraz odpowiednim wsparciu finansowym; podkreśla, że wszystkie te czynniki mogą przyczynić się do zrównoważonego wzrostu gospodarczego;
6. docenia wnioski i zalecenia zawarte w opinii naukowej pt. „Żywność z oceanów” z listopada 2017 r. dotyczącej rozwoju i wdrażania polityki morskiej, rybołówstwa i akwakultury w nadchodzących latach w celu wsparcia zwiększania ilości zrównoważonej żywności pochodzącej z oceanów;
7. wzywa Komisję do wspierania sektora w staraniach na rzecz zmniejszenia jego zależności od naturalnych zasobów ryb w produkcji paszy dla ryb, w tym przez zwiększone wykorzystanie wodorostów morskich i innych glonów;
8. wzywa Komisję do wspierania dalszego rozwoju powstającego sektora akwakultury wodorostów morskich;
9. dostrzega możliwy wkład akwakultury w bezpieczeństwo żywnościowe i bezpieczną dietę obywateli Unii oraz zapotrzebowanie na zrównoważone i zdrowe diety, przyjazne klimatowi, dobrostanowi zwierząt i ekologiczne systemy żywnościowe, oszczędne gospodarowanie zasobami i obieg zamknięty w ramach systemów żywnościowych, wspieranie innowacji oraz wzmocnienie pozycji społeczności;
10. powtarza, że rozwój europejskiej akwakultury musi być powiązany z podstawową i zasadniczą potrzebą samowystarczalnej, bezpiecznej, wartościowej pod względem żywieniowym i zrównoważonej produkcji żywności oraz musi uzyskać większy priorytet w ogólnym programie UE;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

11. wzywa Komisję i państwa członkowskie do inwestowania w badania naukowe, analizy i projekty pilotażowe dotyczące innowacyjnych, zorientowanych na przyszłość i przyjaznych dla środowiska praktyk w sektorze akwakultury, w tym w systemy zintegrowanej akwakultury multitroficznej (IMTA), akwaponikę i systemy akwakultury wykorzystujące technologię recyrkulacji wody (RAS), które zmniejszają oddziaływanie gospodarstw akwakultury na siedliska, populacje dzikich zwierząt i jakość wody, tym samym wnosząc wkład w podejście ekosystemowe;
12. zwraca się do Komisji o przeprowadzenie dogłębnej analizy oraz zapewnienie odpowiedniego monitorowania w odniesieniu do każdego z zaleceń grupy doradców naukowych wysokiego szczebla;
13. podkreśla, że każda polityka zrównoważonej europejskiej akwakultury musi wziąć pod uwagę właściwości oraz różne potrzeby i wyzwania różnorodnych rodzajów produkcji akwakultury, a także opracowywać dostosowane do potrzeb środki, które uwzględniają także różnice geograficzne i potencjalne skutki zmiany klimatu; wzywa zatem Komisję, by w ramach wspólnej polityki rybołówstwa na okres po roku 2020 określiła zasady dostosowane do specyfiki każdego podsektora;
14. podkreśla potencjał akwakultury słodkowodnej, a także akwakultury śródlądowej na wodach zamkniętych, zintegrowanej akwakultury multitroficznej i systemów recyrkulacji i akwaponiki na obszarach miejskich; podkreśla, że akwakultura słodkowodna wciąż stanowi niedostatecznie zbadane źródło możliwości zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego i rozwoju obszarów wiejskich, ale że odgrywa ważną rolę społeczną, ponieważ oferuje zatrudnienie na obszarach wiejskich w najbardziej zagrożonych regionach, a także odgrywa rolę środowiskową, utrzymując cenne tereny podmokłe i zapewniając szeroki zakres usług ekosystemowych, które wykraczają daleko poza jej wartość gospodarczą;
15. podkreśla znaczenie uruchomienia instrumentów koordynacji, grup analitycznych i działań unijnych ukierunkowanych na identyfikację przypadków, w których produkcja mięczaków jest znacznie utrudniona z powodu drapieżnictwa dorady (*Sparus aurata*), oraz na poszukiwanie odpowiednich rozwiązań, zrównoważonych i bezpiecznych dla środowiska;
16. uznaje możliwości akwakultury oraz uzupełniającego przetwórstwa i wywozu produktów rybołówstwa jako rodzimego przemysłu dla zatrudnienia i korzyści gospodarczych, w szczególności dla nadbrzeżnych i wyspiarskich społeczności wiejskich;
17. odnotowuje, jak ważne jest, żeby ramowa dyrektywa wodna i dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej zapewniały ochronę obszarów produkcji mięczaków, podobnie jak obecnie uchylona dyrektywa w sprawie mięczaków;
18. podkreśla, że w otoczeniu, w którym ma miejsce produkcja glonów makroskopowych lub małż, przy ograniczaniu dopływu składników odżywczych w celu osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego środowiska należy mieć na uwadze zdolność naturalnej eliminacji, jaką mają hodowane lub uprawiane organizmy;

Uproszczenie procedur administracyjnych

19. podkreśla kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych w rozwoju europejskiej akwakultury, w tym we wdrażaniu wieloletnich planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie;
20. podkreśla, że zrównoważony wzrost akwakultury musi opierać się na przewidywalności inwestycji gospodarczych i pewności prawa, co wymaga:
  - a) uproszczenia i przyspieszenia procedur administracyjnych – ograniczenia biurokracji – na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym dzięki maksymalnemu wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych przy jednoczesnym zapewnieniu, by środowisko morskie nie ulegało dalszej degradacji;
  - b) poprawy przejrzystości i odpowiedniego planowania;
  - c) lepszej koordynacji w odniesieniu do kompetencji dzielonych UE, państw członkowskich oraz, w stosownych przypadkach, organów regionalnych i lokalnych;
  - d) szybkich, jasnych i przejrzystych procedur wydawania licencji oraz ograniczonego harmonogramu osiągnięcia porozumienia, tak aby nie zniechęcał inwestorów;
  - e) ścisłego monitorowania wieloletnich krajowych planów strategicznych państw członkowskich przez Komisję;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- f) wytycznych Komisji dotyczących krajowych planów strategicznych na potrzeby jednolitego stosowania prawodawstwa UE (głównie w zakresie środowiska i w celu ochrony zdrowia, aby ekosystemy i działalność połowowa nie doznały szkód);
- g) koordynacji ram prawnych między różnymi regionami i państwami członkowskimi korzystającymi z tych samych wód służącej zapewnieniu uczciwej konkurencji oraz skutecznej polityki ochrony środowiska;
- h) ścisłej współpracy między Komisją a właściwymi organami (krajowymi, ale także lokalnymi i regionalnymi) we wdrażaniu prawodawstwa UE (głównie sanitarnego i środowiskowego), a w razie potrzeby również wspierania koordynacji przepisów krajowych i regionalnych;
- i) mechanizmów wymiany informacji i najlepszych praktyk między państwami członkowskimi dzięki otwartej metodzie koordynacji krajowych środków z zakresu bezpieczeństwa działalności gospodarczej, dostępu do wód i przestrzeni Unii, oraz uproszczenia procesu wydawania licencji;
- j) odpowiedniego publicznego wsparcia finansowego na szczeblu UE i krajowym na rzecz zrównoważonej i odpowiedzialnej produkcji i innowacyjności oraz zrównoważonego i odpowiedzialnego rozwoju w zakresie akwakultury;
- k) lepszego uwzględnienia perspektyw dla akwakultury i rybołówstwa w umowach handlowych zawieranych przez Unię;

21. sugeruje, w odniesieniu do systemu administracyjnego, jak najszybsze utworzenie punktu kompleksowej obsługi, który przejąłby na siebie i wypełniał wszystkie obowiązki, umożliwiając składanie właściwych dokumentów w jednym organie administracyjnym; uważa, że poprawiłoby to relacje między użytkownikiem końcowym i różnymi szczeblami administracji publicznej;

22. sugeruje ustanowienie uproszczonego lub przyspieszonego systemu wydawania licencji, w ramach którego właściwy organ administracyjny przyznaje tymczasowy certyfikat umożliwiający rozpoczęcie działalności podmiotom gospodarczym spełniającym wstępnie określone kryteria; podkreśla, że kryteria te mogłyby opierać się na historii wnioskodawcy lub na fakcie, że przedstawił on projekt w dziedzinie akwakultury, który ma charakter pionierski z punktu widzenia innowacji lub zrównoważonego rozwoju, bądź na utworzeniu stref zarezerwowanych dla działalności w zakresie akwakultury, w których z wyprzedzeniem zdefiniowano by niezgodne z akwakulturą formy wykorzystania danego obszaru;

Równość w stosunkach z innymi sektorami

23. podkreśla, że odpowiednie planowanie przestrzenne powinno uwzględniać wszystkie sektory (podejście całościowe), kwestie zrównoważenia i bezpieczeństwo żywnościowe bez faworyzowania silnych sektorów gospodarczych ze szkodą dla akwakultury; podkreśla, że planowanie przestrzenne niekoniecznie musi wiązać się z rozdzieleniem rodzajów działalności na niektórych obszarach, lecz powinno raczej opierać się na zrównoważonej zgodności między nimi, co wszystkim może przynieść korzyści;

24. sugeruje wspieranie aktywniejszej i ważniejszej roli organizacji akwakultury i rybackich lokalnych grup działania (RLGD) w procesie decyzyjnym oraz ich zaangażowania dzięki regionalizacji, aby zapewnić najlepsze podejście do poszczególnych regionów;

25. wskazuje, że interesy sektora akwakultury mają być należycie uwzględnione oraz że musi on być sprawiedliwie traktowany w stosunkach z innymi sektorami, np. w ramach planowania przestrzennego;

26. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania map zagospodarowania przestrzennego w celu wskazania obszarów, na których akwakultura i inne rodzaje działalności mogłyby współistnieć;

27. wskazuje, że planowanie przestrzenne i warunki wydawania licencji stanowią najbardziej prawdopodobne powody niechęci innych ważnych lub silnych sektorów do dzielenia się przestrzenią;

28. zwraca uwagę, że aby zapewnić równe szanse w dostępie do zasobów morskich, oceny skutków społeczno-gospodarczych i środowiskowych wymagane w przypadku akwakultury powinny dotyczyć również wszystkich sektorów z nią konkurujących, takich jak turystyka czy wydobycie surowców;

29. wzywa państwa członkowskie i władze krajowe do przestrzegania przepisów UE dotyczących wód oraz rewitalizacji i oczyszczania obszarów skażonych;

30. podkreśla, że prawodawstwo powinno być przyjmowane po przeprowadzeniu konsultacji, na jednakowych podstawach, z wszystkimi zainteresowanymi podmiotami;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

Dostosowanie prawodawstwa do potrzeb akwakultury

31. podkreśla, że zrównoważeniu środowiskowemu musi towarzyszyć zrównoważony rozwój społeczny i stabilność gospodarcza (zrównoważony rozwój opiera się na trzech filarach) oraz że konieczne jest należyte uwzględnienie obecnego i potencjalnego wkładu akwakultury w bezpieczeństwo żywnościowe w Unii;
32. przyjmuje z zadowoleniem najlepsze praktyki w tym sektorze i przykłady dobrej współpracy opartej na dobrowolnych porozumieniach i innych umowach między działaczami na rzecz ochrony przyrody a sektorem akwakultury, w tym w ramach obszarów Natura 2000; przyjmuje z zadowoleniem liczne przykłady udziału akwakultury w utrzymaniu dobrej jakości wody; dostrzega wodne usługi ekosystemowe świadczone przez sektor i apeluje o zachęty w celu ich wzmocnienia; podkreśla, że wprowadzanie kolejnych komplikacji prawnych dotyczących akwakulturę nie jest wskazane z punktu widzenia zrównoważonego charakteru i rozwoju społeczno-gospodarczego;
33. podkreśla, że prawodawstwo UE powinno być lepiej dostosowane do realiów, specyfiki i potrzeb akwakultury w ramach wspólnej polityki rybołówstwa i spójne m.in. z prawodawstwem UE w zakresie ochrony środowiska, zgodnie z celem osiągnięcia dobrego stanu środowiska wszystkich wód morskich do 2020 r. oraz z uwzględnieniem znaczenia zatrudnienia kobiet i młodzieży w tym sektorze;
34. podkreśla, że w obszarach, w których wdrażanie prawodawstwa UE jest problematyczne lub niespójne, należy wydać wytyczne dotyczące jego interpretacji i najlepszych praktyk;
35. powtarza, że sektor powinien być ściślej zaangażowany w podejmowanie decyzji;
36. wzywa Komisję do zwiększenia ograniczonego udziału produkcji akwakultury w popycie wewnętrznym na ryby, szacowanego na 10 %, oraz do zmiany sytuacji, w której ponad połowa popytu na ryby w Unii zaspokajana jest przez produkty przywożone;

Wzmocnienie konkurencyjności unijnej akwakultury w UE i poza jej granicami

37. apeluje, aby przywożone produkty akwakultury musiały spełniać te same normy środowiskowe, bezpieczeństwa żywności oraz normy społeczne, normy pracy oraz z zakresu poszanowania praw człowieka, które muszą spełniać podmioty gospodarcze z UE, i ubolewa, że w tej dziedzinie wciąż panują nierówne warunki działania, a niebezpieczne zakłócenia konkurencji stanowią poważny problem dla podmiotów z UE;
38. podkreśla aktualną sytuację europejskich hodowców prowadzących hodowlę w stawach, którzy zmagają się z dotkliwymi stratami w całych stadach powodowanymi przez drapieżniki takie jak wydry, czaple i kormorany; podkreśla, że drapieżniki te niszczą też ikrę sandacza i karpia, co w rezultacie znacznie ogranicza hodowlę i rozmnażanie ryb słodkowodnych; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do stosowania się do obowiązujących odstępstw w przypadku czapli i kormoranów oraz wzywa Komisję do dokonania przeglądu statusu ochrony wydry i zezwolenia na eliminowanie i zwalczanie tych drapieżników w razie konieczności;
39. domaga się większych i lepszych kontroli pochodzenia oraz kontroli na granicach produktów przywożonych, a na szczeblu wewnętrznym – środków zwalczania nielegalnych czy podejrzanych praktyk akwakultury, które mają wpływ na wewnętrzny rozwój sektora;
40. wskazuje, że UE powinna eksportować swoje normy w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz wiedzę fachową; uważa, że ma to szczególne znaczenie w przypadku obszarów sąsiedzkich produkujących gatunki podobne do produkowanych w UE, a w szczególności państw trzecich, które dzielą wody z UE;
41. wzywa Komisję do zapewnienia, aby umowy handlowe ze stronami trzecimi uzależniały preferencyjny dostęp do rynku od przestrzegania norm dotyczących zrównoważoności i dobrostanu zwierząt odpowiadających normom stosowanym w UE;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

42. zachęca Komisję do promowania – w ramach unijnej polityki współpracy z krajami rozwijającymi się – działań na rzecz wsparcia i szkolenia, które przyczyniałyby się do wspierania zrównoważonej akwakultury i podniesienia świadomości producentów w sektorze akwakultury tych krajów w zakresie polityki jakości i wyższych standardów produkcji, w szczególności w odniesieniu do aspektów związanych ze środowiskiem i higieną oraz standardami społecznymi;
43. wzywa do podjęcia działań sprzyjających inwestycjom UE w projekty w dziedzinie akwakultury w państwach trzecich;
44. zachęca Komisję, aby w dalszym ciągu zapewniała przestrzeganie przepisów UE dotyczących przywozu, w tym w zakresie procedur rolnych, które są zgodne z normami ochrony środowiska i higieny oraz standardami społecznymi, w państwach trzecich wywozu, umożliwiając w ten sposób równe warunki działania na arenie międzynarodowej; uważa jednocześnie, że wyniki monitorowania procesów akwakultury w państwach trzecich powinny mieć decydujący wpływ na przedłużanie ważności pozwoleń na wywóz produktów do UE;
45. apeluje do Komisji o ocenę skutków brexitu dla akwakultury;

Udoskonalenie informacji dla konsumentów

46. domaga się pełnego i całkowitego wdrożenia prawodawstwa UE w sprawie etykietowania i informacji dla konsumentów, zarówno na targach rybnych, jak i w sektorze usług hotelarskich, restauracyjnych i gastronomicznych; uważa, że ma to istotne znaczenie dla wszystkich produktów rybołówstwa (a nie tylko dla produktów akwakultury), zarówno przywożonych, jak i produkowanych w UE; uważa, że w tym celu należy dostosować i zaostrzyć rozporządzenie w sprawie kontroli;
47. wzywa do stworzenia specjalnej etykiety służącej oznakowaniu produktów pochodzących ze zrównoważonej akwakultury unijnej i nalega na konieczność zapewnienia konsumentom przejrzystości w przypadku produktów akwakultury przywożonych z państw trzecich dzięki poprawie identyfikowalności;

Zapewnienie dobrostanu zwierząt

48. jest zdania, że strategia dotycząca uboju powinna obejmować propozycje mające na celu zapewnienie procesów opracowywania rzeczywistych parametrów humanitarnych metod uśmiercania ryb zgodnie z wytycznymi OIE i EFSA, środków gwarantujących, że sprzęt wykorzystywany do uboju ryb działa zgodnie z tymi parametrami oraz że skuteczny humanitarny ubój ryb utrzymywanych w gospodarstwie rybackim jest stosowany, oceniany, analizowany i poświadczany w całej UE;

Dostępność produktów weterynaryjnych

49. wskazuje, że prawo weterynaryjne UE musi zostać lepiej dostosowane do realiów i potrzeb akwakultury, z uwzględnieniem różnych gatunków i różnic operacyjnych;
50. podkreśla, że wymagany jest prawdziwy unijny wspólny rynek szczepionek i innych produktów weterynaryjnych, które mają chronić zdrowie ludzi i zwierząt, w szczególności w odniesieniu do rzadkich gatunków;
51. zauważa, że stosunkowo wysoka cena diagnostyki, rozwiązań alternatywnych wobec środków przeciwdrobnoustrojowych i szczepień w porównaniu z powszechnie stosowanymi antybiotykami utrudnia niestety zwiększenie poziomu szczepień zgodnie z założeniami planu działania; ⁽¹⁹⁾; stwierdza z zadowoleniem, że w planie działania Komisja zapowiada stworzenie zachęt do zwiększenia powszechności diagnostyki, alternatyw dla środków przeciwdrobnoustrojowych i szczepień ⁽²⁰⁾;
52. wzywa Komisję do wprowadzenia obowiązku dostarczania informacji na temat stosowania szczepionek i antybiotyków w akwakulturze w związku z potencjalnym zagrożeniem dla zdrowia ludzi i dla ekosystemu;
53. uważa, że Komisja i państwa członkowskie powinny opracować praktyczne zachęty i środki, w tym poprawić wdrażanie dyrektywy 2006/88/WE lub, w razie potrzeby, wprowadzić zmiany w tej dyrektywie, aby wspierać podejście do oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oparte na zintegrowanym łańcuchu i zwiększyć stosowanie alternatyw dla środków przeciwdrobnoustrojowych, diagnostyki i szczepionek w akwakulturze, a tym samym w sposób racjonalny pod względem kosztów objąć profilaktyką, kontrolować i zwalczać choroby i oporność na antybiotyki u zwierząt wodnych oraz maksymalizować przeżywalność, wzrost i wydajność produkcji zwierząt wodnych;
54. podkreśla potrzebę promowania badań naukowych w europejskich i krajowych programach dotyczących zdrowia skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych oraz ryb, a także rozwoju nowych produktów weterynaryjnych dla gatunków wodnych;
55. podobnie zauważa, że oporność na antybiotyki staje się bardzo poważnym problemem w medycynie i weterynarii, i wzywa Komisję do ograniczenia stosowania antybiotyków do sytuacji, w których istnieje ryzyko wystąpienia epizootii w gospodarstwie akwakultury, a nie jako zwykłego środka zapobiegawczego, a także do przeanalizowania wpływu tego rodzaju leczenia na ryzyko przenoszenia oporności na konsumentów;

⁽¹⁹⁾ Europejski plan działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, s. 15.

⁽²⁰⁾ Tamże, s. 12.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

Lepsze kampanie promocyjne i lepsza komunikacja

56. podkreśla, że potrzebne są lepsze kampanie promocyjne i lepsza komunikacja na szczeblu unijnym na temat korzyści płynących z akwakultury i spożywania ryb;
57. zachęca Komisję do promowania intensywnej i długotrwałej ogólnej unijnej kampanii wyjaśniającej korzyści wynikające ze zrównoważonego charakteru unijnych produktów akwakultury, skupiających się na porównaniu ich wysokiej jakości, dobrostanu zwierząt i norm środowiskowych z produktami przywozonymi z państw trzecich, jak w przypadku etykiety „Wyhodowane w UE”;
58. podkreśla potrzebę wspierania i finansowania kampanii promocyjnych dotyczących regionalnych systemów jakości, objętych rozporządzeniem (UE) nr 1151/2012, takich jak chroniona nazwa pochodzenia; wzywa Komisję, aby we współpracy z państwami członkowskimi rozpoczęła ogólnounijną kampanię informacyjną dla konsumentów i przedsiębiorstw na temat akwakultury w ogóle, a w szczególności na temat różnic między rygorystycznymi i kompleksowymi standardami stosowanymi na rynku UE a mniej rygorystycznymi standardami mającymi zastosowanie do produktów importowanych z państw trzecich, ze szczególnym naciskiem na problemy związane z bezpieczeństwem żywności i ze zdrowiem publicznym spowodowane wprowadzaniem do Unii szczególnie opornych mikroorganizmów i opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe; podkreśla wartość unijnych przepisów dotyczących dobrostanu ryb utrzymywanych w gospodarstwach rybackich podczas hodowli, transportu i uboju dla zaspokajania oczekiwań konsumentów oraz promowania jakości produktów gwarantowanej normami UE w porównaniu z produktami przywozonymi z państw trzecich;
59. wzywa Komisję do wydzielenia odpowiedniej kwoty w budżecie przeznaczonym na promocję UE z myślą o promocji ryb i innych produktów akwakultury; jest przekonany, że należy rozpocząć szeroką kampanię marketingową obejmującą wszystkie państwa członkowskie i opracowaną na jednolitych zasadach i mającą wsparcie w wys. 80–100 % w celu podniesienia świadomości na temat produktów akwakultury i zwiększenia ich akceptacji;
60. wspiera RLGD działające w obszarze akwakultury w ramach sieci FARNET w promowaniu ich działalności na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim;

Wspieranie badań i innowacji

61. wskazuje, że EFMR, który przeznaczona 1,2 mld EUR na zrównoważony rozwój akwakultury w UE, oraz inne źródła finansowania, takie jak program „Horyzont 2020”, zapewniają możliwości w zakresie innowacji;
62. podkreśla znaczenie RLGD, które przyczyniają się do rozwoju rybołówstwa i akwakultury na danym terenie, wzmacniając lokalne zasoby rybołówstwa oraz zachęcając do innowacji i dywersyfikacji w rybołówstwie i akwakulturze;
63. wzywa Komisję do wspierania badań i kontroli nad wirusem opryszczki ostryg;
64. wyraża zaniepokojenie wpływem niektórych inwazyjnych gatunków obcych na europejską akwakulturę; podkreśla znaczenie popartego naukowo, skutecznego i proporcjonalnego wdrożenia rozporządzenia (UE) nr 1143/2014 w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, w celu ochrony zarówno europejskiego sektora akwakultury, jak i rodzimych gatunków i ekosystemów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania badań i innowacji z myślą o zwalczaniu najbardziej problematycznych inwazyjnych gatunków obcych;
65. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wspierały zwalczanie *Ocenebra inornata*;
66. podkreśla, że program „Horyzont 2020” i 9. program ramowy nadal powinny wspierać działalność badawczą w obszarze akwakultury, która zwiększa konkurencyjność sektora oraz stanowi odpowiedź na kwestie podkreślone podczas konferencji Komisji „FOOD 2030” w 2016 r. i w opinii grupy doradców naukowych wysokiego szczebla pt. „Żywność z oceanów”;
67. uważa, że Komisja powinna przeprowadzić konsultacje z europejską platformą technologiczno-innowacyjną (EATiP) oraz komitetem doradczym ds. akwakultury na temat priorytetowych obszarów, które należy włączyć do krajowych planów strategicznych;
68. wzywa do inwestowania w badania, analizy i projekty pilotażowe dotyczące praktyk w obszarze akwakultury opartych na ekosystemie, w szczególności w regionach najbardziej oddalonych i borykających się z utrudnieniami demograficznymi;
69. wskazuje, że należy wzmocnić współpracę między społecznością naukową a producentami akwakultury oraz innymi powiązаныmi z nimi podmiotami;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

70. apeluje o opracowanie na szczeblu UE, w oparciu o najlepsze zalecenia naukowe, standardowych protokołów do celów gromadzenia danych służących monitorowaniu i poprawie zarządzania i praktyk produkcyjnych w obszarze akwakultury, a także ich wpływu społecznego, zdrowotnego, gospodarczego i środowiskowego, zarówno w przypadku gospodarstw rybackich hodujących ryby morskie, jak i słodkowodne;

71. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania innowacyjnych i przyjaznych dla środowiska technologii w akwakulturze, takich jak akwaponika, w celu produkcji żywności w sposób zrównoważony i zasobooszczędny oraz w celu zapobiegania negatywnym skutkom dla środowiska;

72. wzywa Komisję, by wspierała poszukiwanie możliwości dalszego rozwoju akwakultury wodorostów morskich, stanowiącej sektor o wartości ekologicznej i gospodarczej, z należyтым uwzględnieniem zrównoważoności społecznej i środowiskowej;

Promowanie szkolenia i zatrudnienia

73. zachęca państwa członkowskie do zagwarantowania – w stosownych przypadkach przy wsparciu Komisji – odpowiedniego szkolenia zawodowego w obszarze akwakultury oraz odnotowuje możliwość przeszkolenia zawodowych rybaków pod względem alternatywnych metod zarządzania środowiskami wodnymi, co pomoże w tworzeniu miejsc pracy dla kobiet i osób młodych na obszarach wiejskich i przybrzeżnych oraz w regionach najbardziej oddalonych, na wyspach i zasadniczo w regionach, które zależą w dużej mierze od rybołówstwa i działalności w sektorze akwakultury;

Poprawa zrównoważonego charakteru sektora akwakultury w UE

74. podkreśla istotną rolę kobiet w sektorze akwakultury i potrzebę dostosowania przepisów do tej rzeczywistości, jak również konieczność należytego uwzględnienia innych rodzajów działalności związanych z samą akwakulturą, takich jak działalność prowadzona m.in. przez osoby zajmujące się wyplataniem sieci rybackich lub pakowaniem;

75. zauważa, że innowacyjne systemy mające na celu jak najbardziej zbliżoną do ekosystemu hodowlę ryb na paszach naturalnych jak dotąd nie są jeszcze wystarczająco obecne na europejskim rynku; apeluje o poprawę warunków ramowych dla tego rodzaju systemów;

76. uważa, że w celu wykorzystania potencjału i zagwarantowania zrównoważonego charakteru sektora akwakultury, ochrony środowiska i zapewniania dóbr publicznych niezbędne są inwestycje, i w związku z tym wzywa do zwiększenia finansowania badań naukowych, innowacji i projektów zrównoważonej produkcji nastawionej na jakość; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego upraszczania procedur i zmniejszania obciążeń biurokratycznych dla sektora akwakultury, w tym dla hodowców prowadzących hodowlę w stawach;

77. podkreśla, że wspieranie współpracy między sektorem badań i innowacji w dziedzinie akwakultury a specjalistycznymi programami uniwersyteckimi zaowocuje pomysłami i zwiększy zainteresowanie tym sektorem gospodarki;

Zapewnianie odpowiedniego finansowania za pośrednictwem EFMR i innych funduszy strukturalnych

78. z zadowoleniem przyjmuje promowanie zrównoważonej i konkurencyjnej akwakultury jako jednego z priorytetów EFMR; wyraża jednak zaniepokojenie faktem, iż zgodnie z wnioskami z badania opublikowanego w 2014 r. przez Europejski Trybunał Obrachunkowy poprzedzający go Europejski Fundusz Rybacki nie wspierał zrównoważonego rozwoju akwakultury skutecznie; zauważa, że na szczeblu europejskim środki wsparcia były uznawane za niedostatecznie opracowane i nadzorowane oraz nie zapewniły wystarczająco jasnych ram dla rozwoju akwakultury; zauważa ponadto, że na szczeblu krajowym środki wsparcia nie były prawidłowo opracowane i stosowane, a krajowe plany strategiczne i ich programy operacyjne nie zapewniły wystarczająco jasnej podstawy dla promowania akwakultury oraz że sytuacja nie poprawiła się dzięki wsparciu z EFMR;

79. zwraca uwagę, że edukacja i właściwa komunikacja przyciągną młodych ludzi do tego sektora, zapewnią mu przyszłość i konkurencyjność, a także przyniosą nowe technologie i innowacje na rzecz jego rozwoju;

80. wzywa Komisję, Parlament i Radę do podniesienia poziomu dofinansowania inwestycji dla akwakultury słodkowodnej w ramach polityki rybołówstwa UE po roku 2020 do 75 % w celu przyciągnięcia inwestorów i udzielenia potrzebnego wsparcia hodowcom ryb; ponadto wzywa Komisję, aby wspólnie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym opracowała system dofinansowania kredytów inwestycyjnych i finansowania aktywów obrotowych w sektorze akwakultury;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

81. proponuje zwiększone wsparcie unijne dla działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej związanej z akwakulturą, szczególnie w obszarach mających wpływ na zrównoważoną gospodarkę oraz konkurencyjność międzynarodową, takich jak efektywność energetyczna, efektywne zarządzanie zasobami, rozwój finansowania materiału biologicznego, zmniejszenie wpływu na środowisko, świadczenie zaawansowanych usług ekologicznych itd.;
82. zauważa, że z powodu opóźnień w przyjęciu rozporządzenia w sprawie EFMR oraz w zatwierdzeniu programów operacyjnych państw członkowskich podmioty gospodarcze nie były w stanie skorzystać ze środków EFMR aż do końca 2016 r., co oznacza prawie trzyletnie opóźnienie;
83. domaga się uproszczenia procedury i dokumentów, które należy złożyć w celu uzyskania finansowania z EFMR;
84. apeluje, by dokonać zorientowanego na wsparcie przeglądu wszystkich regulacji, które stoją na przeszkodzie wspieraniu akwakultury, w tym przez inne unijne instrumenty finansowe UE (np. EFRR);
85. apeluje do Komisji, by podjęła dalsze działania i zapewniła dodatkową pomoc konieczną beneficjentom EFMR do uzyskania dostępu do środków;
86. podkreśla, że wymagane jest silniejsze wsparcie dla organizacji producentów i organizacji międzybranżowych, tak aby mogły one stać się filarami WORR;

Harmonijne współistnienie z rybakami

87. wskazuje, że między rybołówstwem a akwakulturą nie powinny istnieć żadne antagonizmy oraz że obydwa sektory mogą się doskonale uzupełniać i być ze sobą kompatybilne, w szczególności w regionach przybrzeżnych lub wyspiarskich, które w dużej mierze zależą od takiej działalności i w których uprawia się tradycyjne łodzie rybołówstwo przybrzeżne; w związku z tym zachęca do większej rozbudowy zakładów akwakultury morskiej;
88. podkreśla, że akwakultura morska jest kompatybilna i komplementarna w stosunku do rybołówstwa przybrzeżnego w regionach najbardziej oddalonych, i zwraca się do Komisji o wspieranie rozwoju technik hodowli i selekcji gatunków w ciepłych wodach stref tropikalnych lub subtropikalnych; wzywa Komisję do podkreślania roli odgrywanej przez kobiety w nieprzemysłowej i przybrzeżnej działalności połowowej oraz we wszelkich powiązanych z nią rodzajach działalności;
89. wzywa Komisję do zwiększenia finansowania metod odpowiedzialnej środowiskowo produkcji akwakultury, takich jak zamknięte systemy akwakultury morskiej i lądowe systemy recykulacji, w celu zmniejszenia negatywnego wpływu akwakultury na siedliska, naturalne zasoby ryb i jakość wody;
90. ponownie przedstawia własne uwagi już zawarte w rezolucji w sprawie opracowania europejskiego planu zarządzania populacją kormoranów, przypominając, że ograniczenie szkód powodowanych przez kormorany i inne ptaki drapieżne dla przedsiębiorstw sektora akwakultury jest ważnym czynnikiem mającym wpływ na koszty produkcji i tym samym na zagwarantowanie przetrwania i konkurencyjności tych przedsiębiorstw; wzywa państwa członkowskie do stosowania obowiązujących wyjątków w odniesieniu do czapli i kormoranów, a Komisję do przeprowadzenia przeglądu statusu ochrony wydr;
91. wzywa Komisję, by wspólnie z państwami członkowskimi podjęła działania, które wszelkimi dostępnymi sposobami zdecydowanie zmniejszą liczebność kormoranów do poziomu, który z jednej strony zagwarantuje przetrwanie stad kormoranów, a z drugiej – nie zagrozi innym gatunkom i przerwie powstawanie szkód w odnośnych akwakulturach;

o

o o

92. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0254

Polityka spójności i gospodarka o obiegu zamkniętym

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie polityki spójności i gospodarki o obiegu zamkniętym (2017/2211(INI))

(2020/C 28/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 3, oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 4, 11, 174–178, 191 i 349,
- uwzględniając porozumienie paryskie, decyzję 1/CP.21, 21. konferencję stron (COP 21) konwencji UNFCCC oraz 11. konferencję stron służącą jako spotkanie stron protokołu z Kioto (CMP 11), które odbyły się w Paryżu (Francja) w dniach 30 listopada – 11 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając art. 7 ust. 2 i art. 11 ust. 2 porozumienia paryskiego, w których uznaje się lokalny, niższy niż krajowy i regionalny wymiar zmiany klimatu i działań w dziedzinie klimatu,
- uwzględniając nowe cele zrównoważonego rozwoju ONZ, w szczególności cel 7, czyli „zapewnienie przystępnych cenowo, niezawodnych, zrównoważonych i nowoczesnych dostaw energii dla wszystkich”, oraz cel 11, czyli „uczynienie miast i osiedli ludzkich bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu”,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ⁽¹⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów”),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących realizacji celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1080/2006 ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 ⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1084/2006 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289.

⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 303.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 281.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym (COM(2018)0029),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 stycznia 2017 r. zatytułowany „Znaczenie przetwarzania odpadów w energię w gospodarce o obiegu zamkniętym” (COM(2017)0034),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 26 stycznia 2017 r. na temat wdrażania planu działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym (COM(2017)0033),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 grudnia 2015 r. pt. „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych” (COM(2015)0639),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 grudnia 2015 r. zatytułowany „Zamknięcie obiegu – plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym” (COM(2015)0614),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 lipca 2014 r. pt. „Ku gospodarce o obiegu zamkniętym: program »zero odpadów dla Europy«” (COM(2014)0398),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 lipca 2014 r. zatytułowany „Plan działań ekologicznych dla MŚP – umożliwienie MŚP przekształcenia wyzwań związanych z ochroną środowiska w możliwości biznesowe” (COM(2014)0440),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. zatytułowany „Europa 2020” – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 lutego 2012 r. zatytułowany „Innowacje w służbie zrównoważonego wzrostu: biogospodarka dla Europy” (COM(2012)0060),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 lipca 2012 r. pt. „Inteligentne miasta i społeczności – europejskie partnerstwo innowacyjne” (C(2012)4701),
- uwzględniając zleczone przez Komisję badanie z grudnia 2017 r. zatytułowane „Integration of environmental concerns in Cohesion Policy Funds (ERDF, ESF, CF) – Results, evolution and trends through three programming periods (2000-2006, 2007-2013, 2014-2020)” [Włączanie aspektów środowiskowych do funduszy z zakresu polityki spójności (EFRR, EFS, Fundusz Spójności) – wyniki, zmiany i tendencje w trzech okresach programowania (lata 2000–2006, 2007–2013, 2014–2020)],
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ewaluacja sprawozdania na podstawie art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2016 r. w sprawie Europejskiej współpracy terytorialnej – najlepsze praktyki i działania innowacyjne⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie synergii na rzecz innowacyjności: europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, program ramowy „Horyzont 2020” oraz inne europejskie fundusze i programy unijne na rzecz innowacji⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie oszczędnego gospodarowania zasobami: ku gospodarce o obiegu zamkniętym⁽¹¹⁾,

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0053.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0321.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 111.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 65.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie możliwości dla MŚP w związku z ekologicznym wzrostem gospodarczym⁽¹²⁾,
  - uwzględniając deklarację w sprawie inteligentnych wysp z dnia 28 marca 2017 r.,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu, art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy i załącznik 3 do tej decyzji,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0184/2018),
- A. mając na uwadze, że władze lokalne i regionalne, które najlepiej orientują się w sprawach lokalnych i regionalnych i mają decydujące znaczenie dla skutecznej realizacji polityki spójności, odgrywają także wiodącą rolę w przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym; mając na uwadze, że europejski wielopoziomowy system rządzenia, zasadzający się na aktywnej i konstruktywnej współpracy między różnymi szczeblami sprawowania rządów i zainteresowanymi stronami, przy odpowiednim informowaniu i aktywnym zaangażowaniu obywateli, ma kluczowe znaczenie dla doprowadzenia do tej zmiany;
- B. mając na uwadze, że miasta zajmują tylko 3 % powierzchni Ziemi, niemniej mieszka w nich ponad połowa światowej populacji, zużywają one ponad 75 % światowych zasobów i są źródłem 60-80 % emisji gazów cieplarnianych, oraz mając na uwadze, że do 2050 r. w miastach zamieszka prawdopodobnie 70 % światowej populacji;
- C. mając na uwadze, że przejście na solidniejszą gospodarkę, która w większym stopniu będzie się opierała na obiegu zamkniętym, stanowi zarówno istotną szansę, jak i wyzwanie dla UE, państw członkowskich i obywateli w dążeniu do unowocześnienia europejskiej gospodarki i ukierunkowania tej gospodarki na bardziej zrównoważone tory; mając na uwadze, że przejście to stanowi w szczególności szansę dla wszystkich regionów europejskich oraz samorządów lokalnych, które są szczeblem władzy najbliższym lokalnym społecznościom; mając na uwadze, że umożliwiałoby to europejskim regionom rozwój i wzrost, a także może im pomóc w budowaniu modelu, który pozwoli osiągnąć rozwój gospodarczy, przekształcić istniejące sektory, poprawić bilans handlowy i konkurencyjność przemysłu, zapewniając jednocześnie zwiększenie wydajności, stworzenie nowych dobrze płatnych miejsc pracy wysokiej jakości i nowych wartościowych łańcuchów produkcyjnych;
- D. mając na uwadze, że ok. 60 % odpadów w UE nie podlega obecnie recyklingowi oraz mając na uwadze, że zbadanie i wprowadzenie nowych form działalności w ramach gospodarki o obiegu zamkniętym mogłoby być źródłem znaczących oszczędności i możliwości biznesowych z korzyścią dla MŚP w UE;
- E. mając na uwadze, że osiągnięcie celów porozumienia paryskiego wymaga przejścia na gospodarkę, która w większym stopniu będzie się opierała na obiegu zamkniętym, i stanowi istotny wkład w rozwój modelu gospodarczego, którego celem jest nie tylko zysk, ale również ochrona środowiska;
- F. mając na uwadze, że polityka spójności oferuje nie tylko możliwości inwestycyjne umożliwiające zaspokojenie potrzeb lokalnych i regionalnych za pośrednictwem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (fundusze ESI), ale również zintegrowane ramy polityczne mające zmniejszyć różnice w poziomie rozwoju regionów europejskich i pomóc im w sprośtaniu licznym wyzwaniom dla ich rozwoju, w tym poprzez wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i zrównoważonego rozwoju, współpracy terytorialnej i budowania zdolności, a także przyciągnąć i wesprzeć inwestycje prywatne;
- G. mając na uwadze, że obecne ramy prawne polityki spójności nie wspominają o celu, jakim jest przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, a zrównoważony rozwój jest horyzontalną zasadą korzystania z europejskich funduszy ESI, jak określono w art. 8 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz we wspólnych ramach strategicznych (załącznik I) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, które pozwoli wzmocnić powiązania między istniejącymi instrumentami wspierającymi projekty dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym;
- H. mając na uwadze, że wiele celów tematycznych, które wyznaczono dla europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, żeby zapewnić zgodność ze strategią „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, a także związane z nimi warunki wstępne są istotne dla celów gospodarki o obiegu zamkniętym;
- I. mając na uwadze, że art. 6 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów nakłada w odniesieniu do operacji wspieranych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych obowiązek przestrzegania obowiązującego prawa Unii i przepisów krajowych regulujących stosowanie prawa Unii, w tym w szczególności prawa o ochronie środowiska;

⁽¹²⁾ Dz.U. C 353 z 27.9.2016, s. 27.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- J. mając na uwadze, że jednym z celów, jakie stawia sobie gospodarka o obiegu zamkniętym, jest zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska, oraz mając na uwadze, że zabezpieczenie i rekułtywację legalnych i nielegalnych składowisk odpadów znajdujących się na terytorium państw członkowskich należy uznać za nadrzędną kwestię priorytetową;
- K. mając na uwadze, że w dniu 1 stycznia 2018 r. Chiny wprowadziły zakaz przywozu pozostałości tworzyw sztucznych i niesortowanych odpadów papierowych oraz że zakaz ten oznacza wyzwanie w zakresie recyklingu w Unii Europejskiej, które będzie wymagało rozwiązania na szczeblu regionalnym i lokalnym;

Rola polityki spójności w promowaniu gospodarki o obiegu zamkniętym

1. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz wspierania gospodarki o obiegu zamkniętym za pomocą polityki spójności, zwłaszcza przez działania popularyzatorskie na rzecz wspierania państw członkowskich i regionów UE w korzystaniu ze środków dostępnych w ramach polityki spójności do celów związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym;
2. zauważa, że według sprawozdania Komisji na temat wdrażania planu działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, przewidziane na okres 2014–2020 wsparcie UE dla innowacji, MŚP, gospodarki niskoemisyjnej i ochrony środowiska wynosi 150 mld EUR, a wiele z tych dziedzin przyczynia się do realizacji gospodarki o obiegu zamkniętym;
3. zauważa, że analiza wyniku negocjacji dotyczących umów o partnerstwie i programów operacyjnych Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) na bieżący okres programowania wykazała, iż EFS służy do wspierania działań na rzecz wprowadzenia bardziej ekologicznych modeli organizacji pracy oraz działań w zielonym sektorze;
4. zauważa jednak, że – jak podkreślono w badaniu zleconym przez Komisję – obecne ramy polityki nie pozwalają na pełne wykorzystanie wkładu polityki spójności w gospodarkę o obiegu zamkniętym; w związku z tym zwraca uwagę, że definicja obecnych kategorii „dziedzin interwencji”, które stosuje się do przydzielania środków finansowych, nie obejmuje gospodarki o obiegu zamkniętym jako takiej;
5. wzywa Komisję do wdrożenia planowanych środków w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym, zgodnie z dobrymi praktykami regulacyjnymi, oraz zwraca się do Komisji o monitorowanie środków wykonawczych;
6. podkreśla, że Komisja powinna wywiązać się ze zobowiązania do zapewnienia ram monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym⁽¹³⁾ w celu zwiększenia i oceny postępu osiągniętego w przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym na poziomie UE i państw członkowskich, przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążenia administracyjnego;
7. wzywa Komisję, aby podjęła nadzwyczajne działania mające na celu rekułtywację obszarów, na których nielegalnie wylewa się i zakopuje niebezpieczne odpady, co ma negatywny wpływ na zdrowie oraz dobrostan gospodarczy i społeczny miejscowej ludności;
8. podkreśla rolę, jaką unijny program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” oraz program LIFE na lata 2014–2020 odgrywają w finansowaniu innowacyjnych projektów i wspieraniu projektów dotyczących ograniczania ilości odpadów, recyklingu i ponownego użycia, które są istotne dla gospodarki o obiegu zamkniętym;
9. docenia fakt, że kilka regionów wykorzystowało swoje strategie inteligentnej specjalizacji do ustalenia priorytetów związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym i nakierowania na ten cel realizowanych w ramach polityki spójności inwestycji w badania i innowacje, odgrywając zasadniczą rolę we wspieraniu infrastruktury i inwestycji odpowiadających potrzebom MŚP; apeluje do organów regionalnych, by stosowały tę dobrą praktykę jako zwyczajowy sposób działania, a także aby wdrożyły wspomniane strategie inteligentnej specjalizacji;
10. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Europejskiego Centrum Doskonałości w dziedzinie Zasobooszczędności dla MŚP, jak również platformy wsparcia finansowego dla gospodarki o obiegu zamkniętym;
11. ponownie wyraża pogląd, że gospodarka o obiegu zamkniętym wykracza poza gospodarkę odpadami i obejmuje takie dziedziny jak zielone miejsca pracy; energia ze źródeł odnawialnych; efektywne gospodarowanie zasobami; biogospodarka; polityka rolna i rybacka, uwzględniająca bioprzemysł, który ma na celu zastąpienie paliw kopalnych materiałami naturalnymi; gospodarka wodna; efektywność energetyczna; odpady żywnościowe; odpady morskie; poprawa jakości powietrza; badania i rozwój oraz innowacje w dziedzinach powiązanych; ma jednak świadomość, że infrastruktura gospodarowania odpadami jest kluczowym elementem ograniczania liniowych wzorców produkcji i konsumpcji oraz że stanowi niezbędne wsparcie inwestycji w dziedzinie ekoprojektu, tak aby zmniejszyć ilość odpadów z tworzyw sztucznych;

⁽¹³⁾ Komunikat Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym (COM(2018)0029).

Środa, 13 czerwca 2018 r.

12. przypomina, że podstawowym problemem, jaki należy rozwiązać w pierwszej kolejności, jest rynek materiałów wtórnych, gdyż w sytuacji gdy surowce kosztują mniej niż produkty uzyskane w wyniku recyklingu, oczywiste jest, że dążenie do gospodarki ekologicznej znacznie spowolniło i że korzystanie z funduszy strukturalnych mogłoby zostać utracone w błędnym kole; uważa w związku z powyższym, że niektóre przepisy ad hoc (takie jak przygotowywany wniosek Komisji w sprawie jednorazowych produktów z tworzyw sztucznych) i odpowiednie opodatkowanie na poziomie UE w ramach zasobów własnych następnym wieloletnim ram finansowych mogą przyczynić się w decydujący sposób do przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;

13. podkreśla fakt, że materiały pochodzące z recyklingu zaspokajają średnio tylko ok. 10 % zapotrzebowania UE na materiały; dostrzega – mając na uwadze najnowsze wydarzenia na światowych rynkach, w szczególności niedawne wprowadzenie przez Chiny zakazu dotyczącego przywozu pozostałości tworzyw sztucznych i niesortowanych odpadów papierowych – nowe możliwości dla regionów i lokalnych społeczności w zakresie inwestowania w infrastrukturę recyklingu, tworzenia zielonych miejsc pracy i stawiania czoła bieżącym wyzwaniom, z którymi zmagają się UE;

14. podkreśla istnienie i znaczenie warunków wstępnych dla europejskich funduszy ESI związanych w szczególności z celem tematycznym w zakresie ochrony środowiska i promowania efektywnego gospodarowania zasobami; wskazuje w szczególności na cel związany z promowaniem zrównoważonych gospodarczo i środowiskowo inwestycji w sektorze gospodarki odpadami; wyraża jednak ubolewanie z powodu zaniedbania hierarchii postępowania z odpadami oraz braku rzetelnej oceny długoterminowego oddziaływania na środowisko wyników inwestycji współfinansowanych z funduszy ESI;

15. oczekuje koordynacji i lepszej współpracy między regionami, MŚP oraz innymi podmiotami publicznymi i prywatnymi w celu uruchomienia nowych tematycznych platform inteligentnej specjalizacji, w szczególności między sektorem rolno-spożywczym, energetycznym i przemysłowym;

16. podkreśla znaczenie, jakie ma stosowanie hierarchii postępowania z odpadami jako warunek wstępny dla realizacji gospodarki o obiegu zamkniętym, a także potrzebę większej przejrzystości w łańcuchu dostaw, tak aby produkty i materiały, które osiągnęły koniec przydatności do użycia, można było efektywnie monitorować i odzyskiwać; ponadto dostrzega negatywną tendencję inwestowania funduszy ESI w niższe poziomy hierarchii postępowania z odpadami, w szczególności w zakłady mechaniczno-biologicznego przetwarzania i w spalanie, co w niektórych przypadkach skutkuje nadwyżkami mocy przerobowych i długoterminowym blokowaniem technologii, co zagrazi osiągnięciu celów UE w zakresie recyklingu; przypomina, że zachęcanie środowisk biznesowych do stosowania tej hierarchii powinno przyczynić się do zapewnienia dodatkowych materiałów i wprowadzenia tych materiałów do strumienia zasobów, jak również stworzyć możliwości zbytu w celu wykorzystania tych zasobów w działalności wytwórczej;

17. przypomina o nowych celach w zakresie odpadów na lata 2025, 2030 i 2035 ustanowionych w ramach przeglądu przepisów UE dotyczących odpadów i podkreśla, że osiągnięcie tych celów wymaga zaangażowania politycznego na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, jak również inwestycji gospodarczych; wzywa państwa członkowskie do pełnego wykorzystania dostępnych funduszy unijnych na wsparcie takich inwestycji i podkreśla, że przyniosą one znaczny zwrot w postaci wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy;

18. podkreśla znaczenie projektów regionalnych w zakresie przetwarzania odpadów resztkowych w całości nienadających się do recyklingu na potrzeby produkcji zrównoważonych biopaliw drugiej generacji, po starannej selekcji lub selektywnej zbiórce zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami;

19. wzywa Komisję do zadbania o to, aby wszystkie definicje dotyczące odpadów były zgodne z dyrektywą ramową w sprawie odpadów oraz o to, by dostępne były porównywalne dane na temat postępów poczynionych przez państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne;

20. podkreśla znaczenie inicjatywy dotyczącej innowacyjnych działań miejskich, w ramach której dotychczas zatwierdzono finansowanie z EFRR ośmiu innowacyjnych projektów z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym, i wzywa Komisję do monitorowania i oceny realizacji tych projektów w celu opracowania szerszej zakrojonej strategii politycznych w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym;

Gospodarka o obiegu zamkniętym jako siła napędowa zrównoważonego rozwoju regionalnego

21. podkreśla znaczenie zasady partnerstwa oraz istotną rolę wszystkich zainteresowanych podmiotów, w szczególności organów regionalnych i lokalnych oraz sektora organizacji pozarządowych, w tym MŚP i przedsiębiorstw gospodarki społecznej, przy opracowywaniu umów o partnerstwie i programów operacyjnych; wzywa do rzeczywistego zaangażowania partnerów w procesy polityczne, dzięki tworzeniu przekrojowych partnerstw, oraz do odpowiedniego uwzględnienia w dokumentach programowych celów dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym; zachęca państwa członkowskie do opracowania własnych krajowych strategii w tej dziedzinie w powiązaniu z unijnym podejściem dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym; wskazuje na wiodącą rolę, jaką samorząd lokalny może odgrywać w urzeczywistnianiu gospodarki o obiegu zamkniętym;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

22. podkreśla istotną rolę partnerstw publiczno-prywatnych w projektowaniu i planowaniu nowych produktów i usług z uwzględnieniem cyklu życia, w dążeniu do zastosowania czterech modeli projektowania, które mogłyby zostać wykorzystane w ramach gospodarki o obiegu zamkniętym: projektowania z myślą o żywotności; projektowania z myślą o leasingu/usługach; projektowania z myślą o ponownym użyciu w działalności wytwórczej; projektowania w celu odzysku materiałów;

23. podkreśla konieczność zmiany i dostosowania obecnych strategii i modeli rynkowych, tak aby zapewnić wsparcie regionom przechodzącym na tę bardziej zrównoważoną formę gospodarki i jednocześnie poprawić konkurencyjność gospodarczą, przemysłową i środowiskową tych regionów;

24. wzywa do realizowania działań na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym w ramach zasady skoordynowanego wielopoziomowego sprawowania władzy i zasady partnerstwa, przy zachowaniu pełnej przejrzystości, zaangażowaniu lokalnych społeczności i szerokim udziale sektora publicznego;

25. wskazuje na konieczność promowania ściślejszej współpracy między wszystkimi podmiotami uczestniczącymi w procesach gospodarki o obiegu zamkniętym;

26. zauważa, że projekty związane z gospodarką o obiegu zamkniętym, które otrzymały wsparcie w ramach polityki spójności, przyniosły większe korzyści regionom bardziej rozwiniętym; dostrzega ograniczone zdolności administracyjne regionów słabiej rozwiniętych, w związku z czym zachęca organy krajowe państw członkowskich i Komisję, aby wykorzystywały wszystkie istniejące możliwości, by zapewnić tym regionom specjalistyczną pomoc i umocnić ich potencjał w celu wsparcia ich wzmożonych wysiłków, a także aby stworzyć im warunki umożliwiające osiągnięcie skoku technologicznego dzięki realizacji większej liczby projektów zgodnych z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym oraz rozwijając partnerstwa i bliższą współpracę z zainteresowanymi podmiotami, takimi jak eksperci ds. materiałów, chemicy, wytwórcy i podmioty zajmujące się recyklingiem, w szczególności w ramach inicjatywy „Przemysł 2020 w gospodarce o obiegu zamkniętym”;

27. podkreśla fakt, że zgodnie z szacunkami przestawienie się na biologiczne surowce i metody przetwarzania może do 2030 r. pozwolić na zaoszczędzenie do 2,5 mld ton ekwiwalentu dwutlenku węgla, kilkakrotnie zwiększając rozmiary rynku biosurowców i rynku nowych produktów konsumenckich; podkreśla ogromne znaczenie zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi i ochrony różnorodności biologicznej, przy czym zasoby te należy przekształcać w bioprodukty, biomateriały i biopaliwa;

28. uważa, że biogospodarka jest istotna dla rozwoju regionalnego i lokalnego, ponieważ przyczynia się do zwiększenia spójności między regionami dzięki potencjałowi w zakresie tworzenia miejsc pracy i rozwoju na obszarach wiejskich; wzywa do szerszego wykorzystania funduszy ESI do wdrożenia istniejących innowacji, za pośrednictwem strategii ukierunkowanych na zachęcanie zainteresowanych podmiotów, przy jednoczesnym dalszym wspieraniu innowacji w rozwoju materiałów pochodzenia biologicznego, ulegających biodegradacji, nadających się do recyklingu i kompostowania, wytwarzanych z surowców biologicznych zarządzanych w sposób zrównoważony; przypomina, że spójne wprowadzenie biogospodarki może również rozwiązać problem marnotrawienia żywności; wzywa do ściślejszej współpracy władz krajowych, regionalnych i lokalnych przy tworzeniu systemów i platform, które łączą różne podmioty z branży produkcji żywności, transportu, handlu detalicznego, konsumenckiej, odpadów oraz inne zainteresowane strony, co pozwala osiągnąć większą synergię w celu tworzenia skutecznych rozwiązań;

29. wskazuje, że zachęty należy stosować nie tylko wobec władz lokalnych, regionalnych i krajowych, ale również w stosunku do samych konsumentów, którzy powinni stale otrzymywać informacje i być motywowani do zmiany zachowań konsumenckich w dziedzinie gospodarowania odpadami i produkcji odpadów, recyklingu oraz kwestii obejmujących zrównoważone rozwiązania w życiu codziennym;

30. apeluje o lepszy, łatwiejszy i bardziej przejrzysty dostęp władz lokalnych i regionalnych do finansowania, w tym dzięki umocnieniu ich zdolności administracyjnych i zacieśnionej współpracy z EBI w ramach Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego, aby zwiększyć inwestycje w zielone miejsca pracy, gospodarkę odpadami, inteligentną specjalizację, dalszy rozwój obszarów wiejskich z uwzględnieniem niezbędnej infrastruktury i technologii przyjaznych dla środowiska, przejście od paliw kopalnych na odnawialne źródła energii, jak również w przemiany energetyczne na szczeblu lokalnym, m.in. w efektywność energetyczną, zdecentralizowaną dystrybucję energii, innowacje w dziedzinie czystej energii oraz w gospodarce o obiegu zamkniętym; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w ciągu ostatnich pięciu lat EBI zapewnił środki w wysokości około 2,4 mld EUR w ramach współfinansowania projektów z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym w dziedzinie gospodarki odpadami, gospodarki wodnej czy też badań dotyczących rolnictwa i rozwoju; podkreśla znaczenie lepszej koordynacji funduszy ESI i Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) w dziedzinie gospodarki o obiegu zamkniętym, również w celu zapewnienia, że programy uwzględniają podejście regionalne i lepiej wykorzystują potencjał regionalny w zakresie zrównoważonych źródeł energii;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

31. wzywa państwa członkowskie, regiony i władze lokalne, aby zachęcały do tworzenia i wspierania sieci ponownego użycia i naprawy, zwłaszcza tych, które działają jako przedsiębiorstwa gospodarki społecznej, aby przedłużyć życie produktów dzięki ich ponownemu użyciu, naprawie i dalszemu użytkowaniu, przez ułatwienie dostępu takich sieci do punktów zbierania odpadów i promowanie korzystania z funduszy ESI, instrumentów ekonomicznych, kryteriów zamówień publicznych lub innych podobnych środków;

32. podkreśla, że zapewnienie równowagi ponownego wykorzystania i recyklingu w całym cyklu życia zależy także od zużycia energii w transporcie; podkreśla, że odnosi się to w szczególności do obszarów wiejskich, na których pokonywane są większe odległości między punktami zbierania a zakładami przetwarzania; wzywa Komisję, państwa członkowskie i władze regionalne, aby w celu uniknięcia ogólnych negatywnych skutków dla środowiska i klimatu uwzględnili w swoich strategiach na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym dla obszarów wiejskich podejście uwzględniające cykl życia;

33. zwraca uwagę, że spośród 32 programów operacyjnych poddanych przeglądowi pod kątem badania dotyczącego włączenia aspektów środowiskowych do funduszy z zakresu polityki spójności dziewięć dotyczy gospodarki o obiegu zamkniętym, a sześć zielonych miejsc pracy; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane obecnie przez władze krajowe i regionalne, lecz jednocześnie wzywa państwa członkowskie do ujmowania w szerszym zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym w ich programach operacyjnych i regionalnych oraz umowach o partnerstwie; wzywa do udzielania wsparcia regionom w celu zapewnienia możliwie jak najbardziej sprawnego przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;

34. apeluje do państw członkowskich o zapewnienie, aby gospodarka o obiegu zamkniętym została odpowiednio włączona do programów nauczania oraz szkolenia i kształcenia zawodowego, a także w ramach przekwalifikowania jako interdyscyplinarny przedmiot, tak aby kształtować nowe podejścia, które następnie pomogą zdefiniować nowe modele działalności gospodarczej i stworzyć miejsca pracy;

35. apeluje do organów krajowych i regionalnych odpowiedzialnych za opracowanie programów operacyjnych, by w większym stopniu uwzględniły tematykę gospodarki o obiegu zamkniętym w programach współpracy terytorialnej, a w szczególności programach współpracy transgranicznej, aby w ten sposób wdrażać rozwiązania transgraniczne mogące prowadzić do zwiększenia wydajności i zmniejszenia kosztów;

36. uważa, że przyszłe planowanie funduszy ESI na następny okres programowania powinno być lepiej zintegrowane z krajowymi planami w zakresie energii i klimatu do roku 2030, przy wykorzystaniu, w miarę możliwości, podobnych wskaźników jak te zawarte w rozporządzeniu w sprawie zarządzania unią energetyczną; apeluje o ambitną i spójną strategię dla państw członkowskich, tak aby mogły one osiągnąć wyznaczone już na szczelbu UE wiążące cele w dziedzinie łagodzenia zmian klimatu;

37. wzywa państwa członkowskie, by wykorzystały okazję do dalszego uwzględnienia gospodarki o obiegu zamkniętym w bieżących krajowych programach operacyjnych w okresie przeglądu; uważa, że Komisja powinna ułatwić ten proces, zapewniając państwom członkowskim pomoc w zbadaniu aktualnej sytuacji i obszarów, w których możliwe jest zastosowanie i wprowadzenie gospodarki o obiegu zamkniętym oraz powiązanych zasad;

38. uważa, że należy jeszcze bardziej wzmocnić rolę, jaką odgrywa Europejska współpraca terytorialna w rozwiązywaniu problemów związanych z wdrożeniem gospodarki o obiegu zamkniętym; wzywa państwa członkowskie, by nasiliły współpracę transgraniczną – w szczególności poprzez Europejską współpracę terytorialną – żeby realizować projekty z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym; ponadto podkreśla znaczenie znalezienia trwałych rozwiązań za pomocą umów przedakcesyjnych z państwami trzecimi, tak aby stawić czoła bieżącym wyzwaniom, w szczególności w dziedzinie zanieczyszczenia powietrza;

39. podkreśla niewykorzystywany potencjał bieżących strategii makroregionalnych, które mogą pomóc stawić czoła wyzwaniom związanym z realizacją gospodarki o obiegu zamkniętym nie tylko w państwach członkowskich, ale również w państwach trzecich położonych na tym samym obszarze geograficznym; podkreśla, że strategie te powinny być skoncentrowane na priorytetach, które mogłyby wspierać tworzenie rynku surowców wtórnych dla Unii; wzywa do rozwijania unijnych inicjatyw w zakresie współpracy z państwami sąsiadującymi;

40. ponownie przedstawia swoje stanowisko na temat znaczenia odpowiedniego budowania i utrzymywania zdolności w lokalnych, regionalnych i krajowych organach publicznych, co ma również duże znaczenie dla przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym; zwraca uwagę na istotną rolę, jaką w tej dziedzinie może odegrać pomoc techniczna; zauważa, że regiony i obszary miejskie odgrywają zasadniczą rolę w promowaniu odpowiedzialności za oddolną transformację sektora energetycznego oraz najlepiej nadają się do testowania i wdrażania zintegrowanych rozwiązań energetycznych mających bezpośredni związek z obywatelami; podkreśla rolę, jaką inicjatywa „inteligentnych miast” może odegrać w gospodarce o obiegu zamkniętym przez promowanie modeli zielonej gospodarki w ramach zrównoważonych strategii rozwoju miejskiego; zaznacza, że zrównoważone miasta oparte na gospodarce o obiegu zamkniętym są instrumentem skutecznej realizacji tej gospodarki;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

41. podkreśla znaczenie zielonych zamówień publicznych jako siły napędowej gospodarki o obiegu zamkniętym, z potencjalnym rynkiem o wartości szacowanej na 1,8 bln EUR rocznie, na którym świadczy się roboty budowlane, dostarcza towary i usługi ⁽¹⁴⁾;
42. zwraca uwagę na konieczność zapewnienia ram prawnych w zakresie energii, które zachęcałyby obywateli i wspólnoty energetyczne do uczestnictwa w transformacji energetyki przez przyznanie prawa do samodzielnego wytwarzania i zużywania energii, jak również przez ciągłe programy wsparcia, gwarantowany priorytetowy dostęp do sieci oraz dysponowanie priorytetowe energią ze źródeł odnawialnych;
43. zachęca władze regionalne i lokalne, by dalej inwestowały w programy edukacyjne, szkolenia zawodowe i przekwalifikowanie pracowników, a także w publiczne kampanie zwiększania świadomości co do korzyści i zalet wszystkich działań mających na celu wdrożenie gospodarki o obiegu zamkniętym, realizowanych za pomocą projektów w ramach polityki spójności, a tym samym zwiększały udział obywateli i wpływały na zachowania konsumentów; podkreśla w tym kontekście potencjał EFS; zaznacza, że należy zachęcać młodych przedsiębiorców do ukierunkowania działalności na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zwłaszcza w regionach o niskim poziomie dochodów i wzroście; podkreśla także, że gospodarka o obiegu zamkniętym stanowi szansę dla obszarów wiejskich – dzięki niej mogą one przeciwdziałać wyludnianiu, zróżnicować swą gospodarkę i lepiej zabezpieczyć się przed ryzykiem; zaznacza w tym zakresie, że obszarom wiejskim potrzebne są zachęty do przejścia na zrównoważone wartościowe łańcuchy produkcji; podkreśla znaczenie rozwoju specjalnej strategii dla regionów wspiarskich;
44. zachęca Komisję do promowania wykorzystywania rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność i zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) w celu pomocy lokalnym zainteresowanym stronom w łączeniu strumieni finansowania i planowaniu lokalnych inicjatyw ukierunkowanych na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
45. zauważa, że 80 % odpadów morskich pochodzi ze źródeł lądowych; podkreśla zatem znaczenie rozwiązania problemu zanieczyszczenia łądu i morza za pomocą działań lokalnych i regionalnych, które przynoszą korzyści zarówno dla środowiska, jak i dla zdrowia ludzi; wzywa państwa członkowskie, regiony i władze lokalne, by skupiły wysiłki na zapobieganiu powstawaniu śmieci na łądzie;
46. zwraca się do Komisji, aby rozważyła wyłączenie z obliczeń krajowego deficytu publicznego w ramach europejskiego semestru inwestycji regionalnych i krajowych współfinansowanych z funduszy ESI w projekty związane z gospodarką o obiegu zamkniętym;
47. z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący zmiany dyrektywy 98/83/WE w sprawie wody pitnej, który ułatwi przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym dzięki ograniczeniu ilości odpadów z tworzyw sztucznych pochodzących z wody butelkowanej, co obejmuje znaczne oszczędności energii i skuteczne zarządzanie zasobami wody pitnej;

Gospodarka o obiegu zamkniętym w polityce spójności po 2020 r.

48. wzywa Komisję, aby w następnym okresie programowania rozwinęła odpowiednią metodologię monitorowania i właściwe wskaźniki, aby umożliwić dokładniejsze monitorowanie wkładu polityki spójności w tworzenie gospodarki o obiegu zamkniętym, tak aby zapewnić wyraźniejszy obraz uwarunkowań środowiskowych i społeczno-gospodarczych;
49. zaznacza, że również inne programy, takie jak LIFE, COSME i „Horyzont 2020”, zapewniają istotne wsparcie w przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym; podkreśla potrzebę poprawy synergii między wyżej wymienionymi instrumentami, tak aby można było osiągnąć cele wyznaczone w planie działania Komisji dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym;
50. wzywa Komisję, by w kontekście nowych wniosków ustawodawczych w sprawie przyszłych ram polityki spójności rozwinęła odpowiednie warunki wstępne, dotyczące stworzenia gospodarki o obiegu zamkniętym; uważa, że strategie na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym należy rozwijać wspólnie z organami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, a także we współpracy z partnerami gospodarczymi i społecznymi;
51. apeluje do Komisji, aby w ramach programu „Horyzont 2020” poświęciła jeszcze większą uwagę projektom innowacyjnym i badawczym w dziedzinie gospodarki o obiegu zamkniętym oraz aby zwiększyła środki przeznaczane na ten cel;
52. podkreśla znaczenie, jakie ma zwiększenie wsparcia, którego w ramach polityki spójności udziela się na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i wiejskich, oraz wzywa do nadania w związku z tym donioślejszej roli celom związanym z gospodarką o obiegu zamkniętym; wzywa do kontynuowania w tej dziedzinie innowacyjnych działań na obszarach miejskich i wiejskich oraz wzywa Komisję, by w przygotowywaniu wniosków na przyszłość jak najlepiej wykorzystywała doświadczenia z okresu 2014–2020; wzywa do stosowania elastycznego, dostosowanego do indywidualnych potrzeb podejścia do wdrożenia agendy miejskiej, które zapewni bodźce i wsparcie niezbędne do pełnego wykorzystania potencjału miast w procesie wdrażania gospodarki o obiegu zamkniętym;

⁽¹⁴⁾ „Ekologiczne zakupy! - Podręcznik dotyczący zielonych zamówień publicznych”, wyd. 3, Komisja Europejska, 2016 r.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

53. wzywa Komisję do tego, aby uczyniła europejską platformę na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym miejscem wymiany najlepszych praktyk umożliwiających jak najlepsze wykorzystanie zasobów polityki spójności do przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;

54. podkreśla współzależność gospodarki o obiegu zamkniętym i łagodzenia skutków zmian klimatu, dlatego wzywa do zwiększenia wydatków na gospodarkę o obiegu zamkniętym i inwestycje związane z klimatem w polityce spójności po roku 2020; zaznacza ponadto, że w przyszłych wieloletnich ramach finansowych (WRF) wydatki na cele związane z klimatem należy ogólnie zwiększyć w porównaniu do obecnych WRF;

o

o o

55. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0257

Stosunki UE-NATO**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie stosunków między UE a NATO (2017/2276(INI))**

(2020/C 28/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając traktat z Lizbony,
- uwzględniając Traktat północnoatlantycki,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 20 grudnia 2013 r., 26 czerwca 2015 r., 28 czerwca i 15 grudnia 2016 r. oraz z dnia 9 marca, 22 czerwca i 15 grudnia 2017 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 18 maja 2015 r. i 14 listopada 2016 r. w sprawie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, z dnia 6 grudnia 2016 r. w sprawie współpracy między UE a NATO, z dnia 6 marca, 18 maja i 17 lipca 2017 r. w sprawie globalnej strategii UE oraz z dnia 19 czerwca i 5 grudnia 2017 r. w sprawie wdrażania wspólnego zestawu wniosków zatwierdzonych przez Radę UE i Radę Północnoatlantycką w dniu 6 grudnia 2016 r.,
- uwzględniając dokument pt. „Wspólna wizja, wspólne działanie: silniejsza Europa. Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”, przedstawiony przez wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w dniu 28 czerwca 2016 r.,
- uwzględniając wspólną deklarację przewodniczących Rady Europejskiej i Komisji oraz sekretarza generalnego NATO z dnia 8 lipca 2016 r., wspólny zestaw 42 wniosków zatwierdzonych przez Radę UE i Radę Północnoatlantycką w dniu 6 grudnia 2016 r. oraz sprawozdania z postępów z ich wdrażania z dnia 14 czerwca i 5 grudnia 2017 r., a także nowy zestaw 32 wniosków zatwierdzonych przez obydwie rady w dniu 5 grudnia 2017 r.,
- uwzględniając wynik posiedzeń Rady do Spraw Zagranicznych (w tym obrony), zorganizowanych w dniach 13 listopada 2017 r. i 6 marca 2018 r. oraz dotyczących bezpośrednio współpracy między UE a NATO,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów z dnia 30 listopada 2016 r. pt. „Europejski plan działań w sektorze obrony” (COM(2016)0950),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 listopada 2017 r. pt. „Poprawa mobilności wojskowej w Unii Europejskiej” (JOIN(2017)0041) oraz powiązany plan działania, który przedstawiono w marcu 2018 r. (JOIN(2018)0005),
- uwzględniając pakiet dotyczący obronności, zaprezentowany przez Komisję w dniu 7 czerwca 2017 r.,
- uwzględniając sprawozdanie roczne sekretarza generalnego NATO za 2017 r., opublikowane w dniu 15 marca 2018 r.,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego NATO nr 439 z dnia 9 października 2017 r. w sprawie ściślejszej współpracy między NATO a UE,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego NATO nr 440 z dnia 9 października 2017 r. w sprawie europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Obrony i Bezpieczeństwa Zgromadzenia Parlamentarnego NATO z dnia 8 października 2017 r. w sprawie współpracy między NATO a UE po szczycie w Warszawie, w tym przekazany przez Parlament Europejski załącznik do tego sprawozdania;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie UE w zmieniającym się globalnym otoczeniu – świat bardziej połączony, skonfliktowany i złożony ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie Europejskiej Unii Obrony ⁽²⁾,
  - uwzględniając swoje rezolucje z dnia 23 listopada 2016 r. i 13 grudnia 2017 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) ⁽³⁾,
  - uwzględniając swoje rezolucje z dnia 14 grudnia 2016 r. i 13 grudnia 2017 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie skutków konstytucyjnych, prawnych i instytucjonalnych wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – możliwości oferowane przez traktat z Lizbony ⁽⁵⁾,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0188/2018),
- A. mając na uwadze, że w epoce geopolitycznych zawirowań i szybkiej degradacji otoczenia strategicznego kwestionuje się nasze wartości, takie jak liberalna demokracja, multilateralizm, prawa człowieka, pokój, rozwój i praworządność, które to wartości są podstawą UE i więzi transatlantyckich, a także oparty na zasadach system międzynarodowy oraz europejską jedność i spójność;
- B. mając na uwadze, że dwie główne organizacje Zachodu, mianowicie UE i NATO, dokonują postępów w zacieśnianiu współpracy w odpowiedzi na złożone wyzwania i zagrożenia, zarówno konwencjonalne, jak i hybrydowe, których źródłem są podmioty państwowe i niepaństwowe pochodzące głównie ze Wschodu i z Południa; mając na uwadze, że nagromadzenie się kryzysów destabilizujących europejskie sąsiedztwo stwarza zagrożenia dla bezpieczeństwa zarówno wewnętrznego, jak i zewnętrznego; mając na uwadze, że ani jedna, ani druga organizacja nie posiada pełnego zestawu instrumentów potrzebnych do samodzielnego sprostania owym wyzwaniom w dziedzinie bezpieczeństwa i każda może im skuteczniej stawić czoła we współpracy z drugą; mając na uwadze, że UE i NATO to organizacje niezbędne do zagwarantowania bezpieczeństwa Europie i jej obywatelom;
- C. mając na uwadze, że współpracy między UE a NATO nie należy postrzegać jako celu samego w sobie, ale że należy ją traktować jako sposób realizacji wspólnych priorytetów i osiągnięcia wspólnych celów dzięki komplementarności misji i dostępnych środków; mając na uwadze, że państwa członkowskie UE oraz sojusznicy NATO mają jeden jednolity zasób sił; mając na uwadze, że obie organizacje wspólnie mogą w sposób wydajny korzystać z zasobów oraz skuteczniej uruchamiać szeroki zakres istniejących instrumentów, aby reagować na wyzwania w dziedzinie bezpieczeństwa;
- D. mając na uwadze, że NATO, w przeciwieństwie do UE, jest sojuszem wojskowym; mając na uwadze, że UE jest globalnym podmiotem strategicznym i dostarczycielem bezpieczeństwa oraz dysponuje wyjątkowym i szerokim zasobem instrumentów i narzędzi, dzięki którym może w sposób kompleksowy stawiać czoła bieżącym wyzwaniom w ramach swoich różnych strategii politycznych; mając na uwadze, że zgodnie z celami i w następstwie przyjęcia globalnej strategii Unia Europejska przejmuje większą odpowiedzialność za własne bezpieczeństwo i obronę, większego znaczenia nabiera jej rola jako partnera na rzecz pokoju i bezpieczeństwa na świecie, a także wzrasta jej zdolność do niezależnego podejmowania działań, a jednocześnie zwiększa się jej wkład na rzecz NATO oraz zacieśniania współpracy;
- E. mając na uwadze, że NATO odpowiada w pierwszej kolejności za zbiorową obronę swoich członków; mając na uwadze, że przyjmuje do wiadomości wytyczne NATO dotyczące osiągnięcia przez sojuszników w ciągu dziesięciu lat poziomu wydatków na obronność w wysokości 2 proc. PKB, aby utrzymać odpowiednie zdolności obronne; mając na uwadze, że NATO jako kluczowy partner UE w dziedzinie bezpieczeństwa w dalszym ciągu stanowi podstawową gwarancję interoperacyjności sił sojuszniczych i ich zdolności oraz spójności ich działań w zakresie zamówień w dziedzinie obronności;
- F. mając na uwadze, że działania UE i NATO muszą lepiej dopełniać się w aspekcie bezpieczeństwa, aby móc lepiej stawić czoła nowym, dotąd nieznanym oraz wielopłaszczyznowym wyzwaniom w dziedzinie bezpieczeństwa; mając na uwadze, że części wspólne obydwu organizacji wymagają również ściślejszej i skuteczniejszej współpracy;

⁽¹⁾ Dz.U. C 58 z 15.2.2018, s. 109.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0435.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0440 i P8_TA(2017)0492.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0503 i P8_TA(2017)0493.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0092.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- G. mając na uwadze, że UE i NATO, które są zaangażowane w zarządzanie kryzysowe, skuteczniej prowadziłyby te działania, jeśli czyniłyby to w sposób prawdziwie skoordynowany oraz wykorzystywałyby w jak największym stopniu posiadaną wiedzę specjalistyczną i zasoby; mając na uwadze, że w wyniku przyjęcia globalnej strategii UE następuje wzmocnienie wspólnego podejścia Unii do konfliktów i kryzysów zewnętrznych oraz odpowiada ona na zagrożenia i wyzwania związane z bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym przy użyciu środków o charakterze cywilnym lub wojskowym;
- H. mając na uwadze, że podczas szczytu NATO w Warszawie w 2016 r. sojusz i UE, stojąc w obliczu wspólnych wyzwań dla Wschodu i Południa, wytyczyły obszary nasilonej współpracy, obejmujące m.in. zwalczanie zagrożeń hybrydowych, wzmocnianie odporności, tworzenie zdolności obronnych, cyberobronę, bezpieczeństwo morskie oraz ćwiczenia; mając na uwadze, że w grudniu 2016 r. ministrowie spraw zagranicznych państw NATO zatwierdzili 42 działania służące intensyfikacji współpracy na linii UE–NATO, a w grudniu 2017 r. uzgodniono kolejne obszary współpracy;
- I. mając na uwadze, że partnerstwo między UE a NATO jest potrzebne, aby zwalczać zagrożenia hybrydowe, w tym fałszywe informacje i dezinformację, oraz wzmocniać odporność; mając na uwadze, że potrzebne jest wyraźne rozróżnienie kompetencji i strategii politycznych obu instytucji;
- J. mając na uwadze nasilenie działalności Rosji; mając na uwadze, że utrzymuje się ryzyko osłabienia więzi transatlantyckich i solidarności między państwami członkowskimi UE, w związku z czym należy wzmocnić ich wspólne strategiczne podejście do Rosji; mając na uwadze, że coraz większa pewność siebie charakteryzująca działania wojskowe Rosji jest niepokojąca zarówno dla UE, jak i dla NATO; mając na uwadze, że źródłem niepokoju są również manipulacje polityczne i cyberataki; mając na uwadze, że UE zareagowała na rosyjskie ingerencje w wewnętrzne sprawy Europy, naruszające prawo i standardy międzynarodowe; mając na uwadze, że odporność jest i pozostanie kluczowym elementem obrony zbiorowej;
- K. mając na uwadze, że południowe sąsiedztwo zmagają się z niespotykaną dotąd niestabilnością, co stanowi ważne strategiczne wyzwanie zarówno dla państw członkowskich UE, jak i członków NATO, zwłaszcza państw pierwszej linii;
- L. mając na uwadze, że cyberataki stają się coraz powszechniejsze i coraz bardziej zaawansowane; mając na uwadze, że w 2014 r. NATO włączyło cyberobronę w zakres podstawowych zadań sojuszu dotyczących wspólnej obrony, a w 2016 r. uznało cyberprzestrzeń za kolejny obszar operacji, analogicznie do obszarów prowadzenia operacji lądowych, powietrznych i morskich; mając na uwadze, że UE i NATO mogą wzajemnie uzupełniać własne starania; mając na uwadze, że należy wspierać zmożoną współpracę państw członkowskich UE w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz że w obszarze tym potrzebne jest skoordynowane podejście wszystkich państw członkowskich UE;
- M. mając na uwadze, że w grudniu 2017 r. NATO oraz UE postanowiły zintensyfikować współpracę na polu walki z terroryzmem, przede wszystkim poprzez usprawnienie wymiany informacji oraz poprawę odporności krajowej;
- N. mając na uwadze, że UE i NATO korzystają z tej samej infrastruktury transportowej w Europie, co jest kluczowym czynnikiem szybkiego rozmieszczania sił zbrojnych, oraz mając na uwadze, że mobilność wojskową uznano niedawno za priorytetowy obszar współpracy między obydwojema organizacjami;
- O. mając na uwadze, że według najnowszych sondaży centrum badań PEW NATO cieszy się dużym poparciem społecznym, które wciąż rośnie w większości państw członkowskich NATO;

Partnerstwo w większym stopniu oparte na przesłankach merytorycznych

1. jest przekonany, że UE i NATO podzielają te same wartości w dążeniu do pokoju i bezpieczeństwa na świecie i stoją przed podobnymi wyzwaniami o charakterze strategicznym, a z uwagi na 22 wspólnych członków mają zbieżne interesy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, obejmujące również ochronę swoich obywateli przed wszelkimi zagrożeniami; uważa, że strategiczne partnerstwo między UE a NATO ma zasadnicze znaczenie dla stawienia czoła wyzwaniom w dziedzinie bezpieczeństwa; podkreśla, że współpraca między UE a NATO powinna mieć charakter uzupełniający się i przebiegać w duchu poszanowania specyfiki i ról każdej z tych organizacji;
2. podkreśla, że otwartość, przejrzystość i pełne poszanowanie autonomii w zakresie podejmowania decyzji, a także procedury obu organizacji, inkluzywność oraz wzajemność bez uszczerbku dla specyficznego charakteru polityki bezpieczeństwa i obrony każdego państwa członkowskiego to ważne zasady strategicznego partnerstwa UE–NATO; podkreśla, że współpraca z państwami członkowskimi UE nienależącymi do NATO oraz państwami NATO nienależącymi do UE stanowi integralną część współpracy między UE a NATO;
3. jest przekonany, że NATO jest dla swoich członków fundamentem obrony zbiorowej i prewencji w Europie; wyraża również przekonanie, że silniejsza UE, prowadząca skuteczniejszą wspólną politykę bezpieczeństwa i obrony w ramach licznych projektów realizowanych w ramach współpracy między państwami członkowskimi i zdolna do wywiązywania się z zobowiązań wynikających z postanowień art. 42 ust. 7 Traktatu o Unii Europejskiej, na mocy którego państwa członkowskie mogą zwrócić się o pomoc, przyczynia się do wzmocnienia NATO; podkreśla, że współpraca między UE a NATO musi uwzględniać także politykę bezpieczeństwa i obrony sześciu państw członkowskich UE, które nie są członkami NATO, oraz siedmiu członków NATO, którzy nie należą do UE;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

4. jest stanowczo przekonany, że skuteczne reagowanie na pełny wachlarz wyzwań w dziedzinie bezpieczeństwa wymaga strategicznej wizji, dalszego dostosowania strukturalnego oraz łączenia instrumentów twardej i miękkiej siły zarówno ze strony UE, jak i NATO; podkreśla, że z uwagi na różnice między obiema organizacjami czas jest kluczowym czynnikiem, jeżeli chodzi o umacnianie partnerstwa UE–NATO;
5. zwraca uwagę, że choć wspólna europejska kultura strategiczna wymaga dalszego rozwoju, doprowadzenie do wspólnego postrzegania zagrożeń będzie miało pozytywne skutki; jest zdania, że Unia musi dążyć do wzmocnienia swojej strategicznej autonomii; w związku z tym zachęca państwa członkowskie UE do wypracowania – we współpracy z instytucjami UE – wspólnego rozumienia zmieniających się zagrożeń oraz do kontynuowania działań takich jak wspólne briefingi, szkolenia w zakresie cywilnego reagowania kryzysowego oraz wspólne oceny zagrożenia; z zadowoleniem przyjmuje ostatnie wysiłki w tym kierunku;
6. podkreśla, że europejscy obywatele, mając świadomość, iż działania podejmowane w odpowiedzi na akty terroryzmu i zagrożenie bezpieczeństwa wyłącznie na szczeblu krajowym są niewystarczające, oczekują, że UE ochroni ich przed tymi zagrożeniami, a ścisła współpraca między UE a NATO pozwoliłaby państwom członkowskim na uzyskanie wyższego stopnia komplementarności i większą skuteczność;
7. podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy między UE a NATO w zakresie misji i operacji, zarówno na poziomie strategicznym, jak i taktycznym;
8. podkreśla, że strategiczne partnerstwo UE–NATO jest równie ważne dla zmieniającej się wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE, jak i dla przyszłości sojuszu i dla stosunków między UE a Zjednoczonym Królestwem po brexicie;
9. uważa, że potencjał stosunków UE–NATO można jeszcze lepiej wykorzystać oraz że dalszego rozwoju i pogłębiania partnerstwa nie należy ograniczać do wspólnego reagowania na sytuacje kryzysowe poza Europą, w szczególności w krajach sąsiadujących, ale objąć nim także kryzysy na kontynencie;
10. podkreśla potrzebę współpracy w obszarze zapobiegania, analizy i wczesnego ostrzegania w drodze skutecznej wymiany informacji ukierunkowanej na zwalczanie pojawiających się zagrożeń w ramach wspólnych działań;
11. uważa, że wspólna deklaracja UE–NATO i wynikające z niej działania wdrażające oznaczają nową i istotną fazę strategicznego partnerstwa; z zadowoleniem przyjmuje wymierne rezultaty wdrażania wspólnej deklaracji, w szczególności w odniesieniu do zwalczania zagrożeń hybrydowych, komunikacji strategicznej, spójności rezultatów w ramach odpowiednich procesów planowania obrony oraz w odniesieniu do współpracy morskiej; zachęca do dalszych postępów i z zadowoleniem przyjmuje nowe działania dodane w dniu 5 grudnia 2017 r., w szczególności działania dotyczące zwalczania terroryzmu, mobilności wojskowej i sytuacji kobiet, a także pokoju i bezpieczeństwa; z zadowoleniem przyjmuje zmianę w kulturze zaangażowania oraz bezproblemową współpracę między personelem podczas realizacji każdego działania; przypomina, że choć sam proces jest nadzorowany przez instytucje, skuteczność w realizowaniu uzgodnionych wspólnych celów i działań zależy od utrzymania woli politycznej wszystkich państw członkowskich; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje także zaangażowanie członków zarówno UE, jak i NATO oraz podkreśla, że powodzenie wdrożenia wspólnej deklaracji zależy od woli politycznej wszystkich państw członkowskich w ramach całego procesu; uważa, że duże znaczenie ma zacieśnianie i usprawnianie współpracy między UE a NATO oraz intensyfikacja dialogu między obiema organizacjami, a także zadbanie o wolę polityczną i odpowiednie zasoby z myślą o nieprzerwanym wdrażaniu i dalszym udoskonalaniu współpracy; oczekuje nowej deklaracji UE–NATO, która ma zostać przyjęta podczas szczytu NATO w Brukseli w dniach 11–12 lipca 2018 r.;
12. przyjmuje do wiadomości regularne wspólne briefingi organizowane przez wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz sekretarza generalnego NATO odpowiednio w Radzie do Spraw Zagranicznych UE oraz w Radzie Północnoatlantyckiej NATO, a także ciągle regularne posiedzenia Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa UE oraz Rady Północnoatlantyckiej NATO;
13. z zadowoleniem przyjmuje ponowne potwierdzenie zaangażowania USA w ramach NATO i na rzecz bezpieczeństwa europejskiego; przypomina, że UE i Stany Zjednoczone są kluczowymi partnerami międzynarodowymi oraz że potwierdzeniem tego partnerstwa jest także NATO; podkreśla wartość dwustronnych stosunków między państwami członkowskimi UE a Stanami Zjednoczonymi; wyraża przekonanie, że zacieśnianie współpracy między UE a NATO umacnia więzi transatlantyckie oraz że zdolność NATO do prowadzenia misji wynika ze stosunków transatlantyckich; zauważa w związku z tym, że ostatnie zmiany sytuacji politycznej mogą mieć wpływ na trwałość stosunków transatlantyckich; zauważa, że Stany Zjednoczone, które zasadniczo wspierały i z zadowoleniem przyjmowały istotne zmiany dotyczące unijnej polityki obronności, powinny w dalszym ciągu dążyć do lepszego zrozumienia strategicznych interesów europejskich, zwłaszcza jeżeli chodzi o rozwój europejskich zdolności obronnych; podkreśla, że dążenie UE do uzyskania strategicznej autonomii poprawia ogólne bezpieczeństwo sojuszu;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

14. z zadowoleniem przyjmuje wzmocnioną wysuniętą obecność NATO na jego wschodniej flance; z zadowoleniem przyjmuje rozmieszczenie czterech wielonarodowych grup bojowych NATO w Estonii, na Łotwie, na Litwie i w Polsce, którymi dowodzą odpowiednio Zjednoczone Królestwo, Kanada, Niemcy oraz Stany Zjednoczone; uważa, że należy zacieśnić współpracę UE–NATO na wschodniej i południowej flance z myślą o bezpieczeństwie obydwu organizacji oraz że należy we właściwy sposób zapobiegać i przeciwdziałać rosyjskiej penetracji również w krajach wschodniej flanki, bez względu na to, czy odbywa się ona przy użyciu środków konwencjonalnych czy też hybrydowych; podkreśla, że obecną infrastrukturę w Europie, która jest głównie zorientowana na kierunek zachodni i wschodni, należy uzupełnić o nowy wymiar północno-południowy w odpowiedzi na wymogi związane z mobilnością wojskową; podkreśla, że działania w zakresie mobilności wojskowej powinny przyczynić się do skutecznej realizacji misji i operacji w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz do wzmocnienia stanowiska obronnego sojuszu; uważa, że należy zmodernizować drogi, mosty oraz linie kolejowe, aby umożliwić szybkie rozmieszczenie personelu i sprzętu wojskowego;

15. podkreśla w związku z tym znaczenie poprawy zdolności NATO do szybkiego wzmocnienia sił poprzez modernizację unijnej oraz krajowej infrastruktury, usunięcie przeszkód biurokratycznych i infrastrukturalnych w sprawnym przemieszczaniu sił oraz poprzez wcześniejsze rozmieszczenie sprzętu i zasobów, co zwiększa nasze bezpieczeństwo zbiorowe;

16. z zadowoleniem przyjmuje podjęcie stałej współpracy strukturalnej; podkreśla jej potencjał, jeżeli chodzi o wzmocnienie europejskiego wkładu na rzecz NATO; uważa, że może ona doprowadzić do większych efektów synergii i poprawić skuteczność, a także że stanowi decydujący krok na drodze ku poprawie bezpieczeństwa UE i jej zdolności obronnych oraz potencjalnej sprawności europejskich członków NATO; jest również przekonany, że silniejsza UE i NATO umacniają się wzajemnie;

17. podkreśla komplementarność stałej współpracy strukturalnej względem NATO oraz uważa, że powinna ona być czynnikiem pobudzającym dalszą współpracę między UE a NATO w zakresie rozwoju zdolności, gdyż jej celem jest poprawa możliwości obronnych UE i ogólnie uczynienie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony skuteczniejszą oraz lepsze jej ukierunkowanie na rozwiązywanie dzisiejszych problemów w zakresie bezpieczeństwa oraz na stawianie czoła wyzwaniom o charakterze wojskowym; podkreśla znaczenie przejrzystości i komunikacji na temat stałej współpracy strukturalnej w kontaktach ze Stanami Zjednoczonymi oraz innymi członkami NATO, aby uniknąć wszelkich nieporozumień;

18. podkreśla, że w kolejnej wspólnej deklaracji UE–NATO powinien znaleźć się postulat udostępniania zdolności wypracowanych na płaszczyźnie wielonarodowej przez państwa członkowskie UE, w tym również w ramach stałej współpracy strukturalnej, oraz członków NATO na potrzeby operacji zarówno UE, jak i NATO; zwraca uwagę, że ostatnie decyzje UE (dotyczące skoordynowanego rocznego przeglądu w zakresie obronności, stałej współpracy strukturalnej i Europejskiego Funduszu Obronnego), które mają sprawić, że Europejczycy przejmą większą odpowiedzialność za własne bezpieczeństwo, przyczyniają się do wzmocnienia NATO, a także do sprawiedliwego podziału obciążeń w wymiarze transatlantyckim, przy czym bierze się pod uwagę cel, jakim jest wspólne podejmowanie wspólnych wyzwań w zakresie bezpieczeństwa, unikanie niepotrzebnego powielania wysiłków oraz rozwijanie spójnych, komplementarnych i interoperacyjnych zdolności obronnych; uważa, że opracowanie wspólnych norm, procedur, szkoleń i ćwiczeń należy postrzegać jako istotny czynnik poprawiający skuteczność współpracy UE–NATO;

19. zwraca uwagę, że po brexicie 80% wydatków NATO na obronność będzie pochodzić z krajów spoza UE, a trzy na cztery bataliony we wschodniej części obszaru sojuszu będą dowodzone przez państwa nienależące do UE;

20. apeluje do UE i NATO o organizowanie regularnych ćwiczeń szczebla strategicznego z udziałem czołowych przywódców politycznych obydwu organizacji; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje estońskie ćwiczenia EU CYBRID 2017, kiedy to po raz pierwszy sekretarz generalny NATO uczestniczył w ćwiczeniach UE;

Główne obszary współpracy

21. odnotowuje, że zagrożenia dla bezpieczeństwa stały się w większym stopniu hybrydowe, a w mniejszym – konwencjonalne oraz że aby przeciwdziałać tym zagrożeniom, konieczna jest współpraca międzynarodowa; wzywa UE i NATO do dalszego budowania odporności oraz opracowania wspólnej orientacji sytuacyjnej względem zagrożeń hybrydowych; zachęca UE i NATO do skoordynowania mechanizmów reagowania kryzysowego w celu umożliwienia spójnych działań w odpowiedzi na zagrożenia hybrydowe; z zadowoleniem przyjmuje niedawne wspólne otwarcie w Helsinkach Europejskiego Centrum ds. Zwalczania Zagrożeń Hybrydowych przez sekretarza generalnego NATO i wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz zachęca państwa członkowskie do tworzenia podobnych ośrodków na wzór centrum w Helsinkach; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje odrębne, lecz równoległe ćwiczenia PACE17 i CMX17, które przeprowadzono w 2017 r. oraz w toku których odpowiednio personel UE oraz personel NATO testował stosowne procedury przekazywania i wymiany informacji w warunkach narastającego fikcyjnego zagrożenia hybrydowego; pochwała zgodne działanie zachodnich sojuszników w reakcji na podejrzenie przeprowadzenia przez Rosję ataku chemicznego na terytorium Zjednoczonego Królestwa;

22. uważa, że w następnej wspólnej deklaracji UE–NATO należy wyrazić zadowolenie z poczynionych postępów oraz zaapelować o praktyczne wdrożenie wszystkich propozycji przyjętych przez obie instytucje; uważa, że należy podjąć większe wysiłki w celu wywiązania się z licznych złożonych już zobowiązań;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

23. uważa w tym kontekście, że inicjatywy mające na celu wzmocnienie europejskiej obronności powinny przynosić korzyści obydwu organizacjom, umożliwiając w ten sposób państwom członkowskim UE wzmocnienie ich strategicznej autonomii i uzyskanie wiarygodnej zdolności do prowadzenia wspólnych interwencji wojskowych; przypomina, że inicjatywy te mają charakter uzupełniający wobec inicjatyw NATO;
24. jest zdania, że duże znaczenie ma także zapewnienie stosowania zasady inkluzywności, wzajemności i pełnego poszanowania autonomii decyzyjnej obydwu organizacji, zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 5 grudnia 2017 r.;
25. z zadowoleniem przyjmuje przeprowadzone z powodzeniem równoległe i skoordynowane ćwiczenie w zakresie zarządzania kryzysowego w 2017 r., które stanowiło użyteczną platformę dla wymiany najlepszych praktyk; oczekuje przeanalizowania wyciągniętych wniosków oraz kontynuowania współpracy w zakresie wspólnych ćwiczeń z udziałem UE i NATO, w tym zaplanowanego na 2018 r. ćwiczenia pod egidą UE;
26. zwraca uwagę na uciążliwość i nieskuteczność aktualnych procedur wymiany informacji niejawnych między obiema organizacjami; uważa, że przed obiema organizacjami stoją podobne wyzwania strategiczne oraz że należy się spodziewać, iż razem będą one mieć do czynienia z ich konsekwencjami; uważa, że dzięki budowaniu wzajemnego zaufania należy usprawnić współpracę w zakresie wymiany informacji niejawnych oraz analizy danych wywiadowczych, w tym również w dziedzinie walki z terroryzmem; podkreśla, że UE będzie musiała zwiększyć swoje zdolności poprzez udostępnienie większej liczby personelu posiadającego poświadczenie bezpieczeństwa, organizację specjalistycznych szkoleń dotyczących zajmowania się informacjami niejawnymi oraz inwestycje w bezpieczną komunikację; jest zdania, że promowanie podejścia do wymiany odpowiednich informacji opartego na wzajemności i konieczności dzielenia się wiedzą byłoby również z korzyścią dla misji i operacji prowadzonych przez obie organizacje; jest zdania, że równoległą i skoordynowaną ocenę danych wywiadowczych można wykorzystywać w zwalczaniu zagrożeń hybrydowych skuteczniej w ramach współpracy obydwu organizacji;
27. zwraca się do UE i NATO o zacieśnienie współpracy w obszarze komunikacji strategicznej, w tym poprzez wzmocnienie partnerstwa między Centrum Doskonałości Komunikacji Strategicznej NATO a działem StratCom Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ);
28. z zadowoleniem przyjmuje nową Komórkę UE ds. Syntezy Informacji o Zagrożeniach Hybrydowych oraz jej współpracę z Komórką NATO ds. Analizy Zagrożeń Hybrydowych w zakresie dzielenia się orientacją sytuacyjną oraz wymiany analiz dotyczących potencjalnych zagrożeń hybrydowych;
29. jest przekonany, że współpraca oraz wymiana informacji i dzielenie się nimi ma kluczowe znaczenie w obszarze cyberbezpieczeństwa, a także dostrzega postępy, jakich dokonano w tej dziedzinie; podkreśla potrzebę sprawniejszego zapobiegania cyberincydentom, a także poprawy ich wykrywania i reagowania na nie; zachęca obydwie organizacje do skoordynowania działań w zakresie monitorowania oraz do wymiany w stosownych przypadkach danych dotyczących cyberobrony, co ułatwiłoby działalność wywiadowczą UE i NATO; zachęca UE i NATO do zacieśnienia współpracy i koordynacji operacyjnej oraz do zwiększania stopnia interoperacyjności poprzez dzielenie się najlepszymi praktykami w zakresie środków, metod i procesów stosowanych w celu przypisania odpowiedzialności za cyberataki; uważa, że zintensyfikowanie wymiany informacji między UE a NATO ma priorytetowe znaczenie, jeżeli chodzi o zdolność do identyfikacji wszystkich źródeł odpowiedzialnych za cyberataki oraz do podejmowania działań prawnych w odpowiedzi na nie; uważa, że należy także zharmonizować działania szkoleniowe oraz współpracować w zakresie badań naukowych i technologii w cyberprzestrzeni; z zadowoleniem przyjmuje uzgodnienia między zespołem reagowania na incydenty komputerowe UE a komórką NATO ds. reagowania na incydenty komputerowe; uważa, że nowe działania związane ze współpracą w zakresie cyberobrony, podejmowane w ramach nowego mandatu Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji, mogą spotkać się z zainteresowaniem NATO;
30. uważa, że należy zadbać o komplementarność oraz niepowielanie wysiłków w budowaniu zdolności morskich w celu skuteczniejszego zapewnienia bezpieczeństwa morskiego; z zadowoleniem przyjmuje zacieśnioną współpracę i koordynację operacyjną między UE a NATO, w tym dzielenie się orientacją sytuacyjną, w oparciu o doświadczenia zdobyte na Morzu Śródziemnym i w Rogu Afryki, a tym samym poszukiwanie możliwości wzajemnego wsparcia logistycznego i wymiany informacji między personelem obu organizacji na temat działań operacyjnych, w tym działań dotyczących nielegalnej migracji;
31. z zadowoleniem przyjmuje zacieśnioną współpracę taktyczną i operacyjną, w tym dzięki bezpośrednim powiązaniom między dowództwem morskim NATO a agencją Frontex, a także między operacjami Sea Guardian i EUNAVFOR MED SOPHIA, co pomaga UE i unijnym misjom w hamowaniu nielegalnej migracji oraz w walce z nielegalnymi sieciami przemytniczymi, w tym zajmującymi się przemytem broni; odnotowuje, że po otrzymaniu stosownego wniosku NATO może zapewnić wsparcie logistyczne i inne, np. tankowanie na morzu i pomoc medyczną; odnotowuje, że jest to następstwem udanej współpracy między UE a NATO w ramach operacji Ocean Shield i operacji EUNAVFOR Atalanta, dotyczących zwalczania piractwa u wybrzeży Rogu Afryki;
32. zachęca do dążenia do dalszych efektów synergii między UE a NATO w terenie oraz do dalszych udoskonalień, w szczególności w zakresie koordynacji działań w obszarze wywiadu, obserwacji i rozpoznania;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

33. przypomina, że inicjatywy UE mające na celu poprawę europejskiego bezpieczeństwa i europejskiej obrony powinny także pomagać państwom członkowskim UE, które są także sojusznikami NATO, w wywiązywaniu się z zobowiązań wobec NATO; uważa, że bycie jednocześnie państwem członkowskim UE i członkiem NATO nie powinno być ze szkodą dla żadnego państwa; podkreśla ponadto, że neutralność niektórych państw członkowskich UE w stosunku do NATO powinna prowadzić do przejmowania przez te państwa innych zobowiązań w kontekście Europejskiej Unii Obrony; podkreśla, że państwa członkowskie UE powinny być w stanie podejmować się niezależnych misji wojskowych również wówczas, gdy NATO nie chce podejmować działań lub gdy działania UE są odpowiednie;

34. z zadowoleniem przyjmuje utrzymującą się wśród członków NATO tendencję do zwiększania wydatków na obronę; zachęca wszystkie państwa członkowskie UE, które są jednocześnie członkami NATO, do znacznych postępów na drodze ku realizacji celu, jakim jest przeznaczanie 2% PKB na obronę, przy czym 20% tych środków powinno iść na nowy ciężki sprzęt wojskowy; uważa, że państwa członkowskie UE, które są związane wytycznymi NATO w sprawie wydatków na obronę, powinny rozważyć możliwość przeznaczania określonej kwoty – w granicach 20% środków na nowe zamówienia – na badania naukowe i rozwój, aby zagwarantować, że pewien minimalny poziom wydatków zostanie przekierowany na innowacje, co z kolei może przynieść efekt zewnętrzny polegający na stosowaniu opracowanych technologii w sektorze cywilnym;

35. przypomina o zawartym we wspólnej deklaracji UE–NATO po szczycie w Warszawie i skierowanym do członków sojuszu apelu o „ułatwianie wzmacniania przemysłu obronnego i rozwoju badań w dziedzinie obronności”; jest przekonany, że członkowie UE i NATO muszą współpracować ze sobą i dążyć do efektów synergii w zakresie umacniania i rozwoju swojej bazy technologiczno-przemysłowej, aby reagować na priorytetowe potrzeby w zakresie zdolności, w szczególności w ramach skoordynowanego rocznego przeglądu w zakresie obronności oraz procesu planowania obronnego NATO; uważa, że ważne jest, by skuteczna i zrównoważona transatlantycka współpraca technologiczno-przemysłowa w dziedzinie obronności była strategicznym priorytetem dla obydwu organizacji; popiera środki przewidziane w ramach Europejskiego Funduszu Obronnego, mające na celu zachęcanie do wspólnych badań naukowych i rozwoju europejskich zdolności; uważa, że większe zaangażowanie na rzecz badań naukowych i planowania zdolności może skutkować wzrostem wydajności;

36. przypomina o potrzebie zapewnienia spójności rezultatów i terminów między skoordynowanym rocznym przeglądem w zakresie obronności UE, planem rozwoju zdolności i odpowiednimi procesami NATO, takimi jak proces planowania obrony NATO; podkreśla potrzebę zadbania o to, by wielonarodowe inicjatywy UE i NATO w zakresie rozwoju zdolności wzajemnie się uzupełniały i wzmacniały; podkreśla, że zdolności wykorzystywane w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz rozwijane w ramach stałej współpracy strukturalnej pozostają własnością państw członkowskich, które mogą je udostępniać na potrzeby innych struktur ramowych;

37. podkreśla potrzebę rozwiązania – w ramach ścisłej współpracy między UE a NATO – kwestii fizycznych i prawnych przeszkód utrudniających szybkie i sprawne przemieszczania personelu wojskowego i zasobów wojskowych w UE i poza jej granicami w celu zapewnienia w razie konieczności bezproblemowego przemieszczenia sprzętu i sił w Europie, co obejmuje również możliwość wykorzystania infrastruktury krytycznej, takiej jak drogi, mosty i linie kolejowe, zwłaszcza poprzez realizację planu działania przedstawionego przez wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Komisję na podstawie harmonogramu opracowanego przez państwa członkowskie UE w ramach Europejskiej Agencji Obrony; wzywa państwa członkowskie UE do szybkiego podjęcia działań następczych oraz wykorzystania w tym celu osiągniętego już tempa działań; podkreśla potrzebę kompatybilnych zdolności obronnych z myślą o usprawnieniu współpracy i rozmieszczania sił na całym obszarze UE i NATO; zaleca UE oraz NATO zajęcie się również kwestią mobilności sił NATO spoza UE na terytorium europejskim;

38. uważa, że UE i NATO powinny wspólnie uczynić więcej w celu wzmocnienia odporności i obronności oraz poprawy bezpieczeństwa krajów sąsiadujących i partnerów obydwu organizacji; wyraża zdecydowane poparcie w związku z tym, iż pomoc dla krajów sąsiadujących i krajów partnerskich, przeznaczona na budowanie ich zdolności i wspieranie odporności, w tym również pomoc w zakresie walki z terroryzmem, komunikacji strategicznej, cyberobrony, magazynów amunicji i reformy sektora bezpieczeństwa, stanowi wspólny cel, szczególnie w trzech krajach pilotażowych (Bośnia i Hercegowina, Mołdawia i Tunezja);

39. przypomina, że w interesie zarówno UE, jak i NATO jest zajęcie się kwestiami dotyczącymi bezpieczeństwa na Bałkanach Zachodnich i w sąsiedztwie UE oraz współpraca w pewnych wyodrębnionych dziedzinach; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki UE i NATO mające na celu wspieranie w wymiarze politycznym i praktycznym krajów Bałkanów Zachodnich, Europy Wschodniej i Kaukazu Południowego; sugeruje, by państwa członkowskie UE nie ustawały w tych wysiłkach z myślą o zapewnieniu dalszego rozwoju demokratycznego oraz reformy sektora bezpieczeństwa; podkreśla, że współpraca między UE i NATO a krajami Bałkanów Zachodnich ma kluczowe znaczenie, jeżeli chodzi o wyeliminowanie zagrożeń dla bezpieczeństwa całego kontynentu;

40. podkreśla znaczenie zasad zapisanych w dokumencie wiedeńskim, w szczególności zasady otwartości i przejrzystości; w związku z tym z zadowoleniem stwierdza, że ćwiczenia wojskowe i wspólne ćwiczenia UE i NATO są otwarte dla międzynarodowych obserwatorów;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

41. ponownie podkreśla ważną rolę kobiet w misjach prowadzonych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz w misjach NATO, w szczególności w kontekście pomocy udzielanej kobietom i dzieciom na obszarach dotkniętych konfliktami; wyraża zadowolenie, że zarówno UE, jak i NATO doceniają tę ważną rolę; zaleca, aby UE oraz NATO proaktywnie promowały różnorodność płci w swoich strukturach i w ramach prowadzonych operacji;

42. podkreśla potrzebę zadbania o bliskie stosunki między UE a Zjednoczonym Królestwem w zakresie bezpieczeństwa i obrony po brexicie, gdyż Zjednoczone Królestwo pozostanie jednym z głównych podmiotów europejskiej obronności, zarówno jako członek NATO, jak i naród europejski, choć nie będzie już członkiem UE;

o

o o

43. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, sekretarzowi generalnemu NATO, agencjom UE w obszarze bezpieczeństwa i obrony, rządów i parlamentom narodowym państw członkowskich UE oraz Zgromadzeniu Parlamentarnemu NATO.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0258

Cyberobrona

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie cyberobrony (2018/2004(INI))

(2020/C 28/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE) oraz Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając dokument pt. „Wspólna wizja, wspólne działanie: silniejsza Europa – globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”, przedstawiony przez wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w dniu 28 czerwca 2016 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 grudnia 2013 r., z dnia 26 czerwca 2015 r., z dnia 15 grudnia 2016 r., z dnia 9 marca 2017 r., z dnia 22 czerwca 2017 r., z dnia 20 listopada 2017 r. oraz z dnia 15 grudnia 2017 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 czerwca 2017 r. pt. „Dokument otwierający debatę na temat przyszłości europejskiej obronności” (COM(2017)0315),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 czerwca 2017 r. pt. „Utworzenie Europejskiego Funduszu Obronnego” (COM(2017)0295),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie europejskiego planu działań w sektorze obrony (COM(2016)0950),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 7 lutego 2013 r. do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Strategia bezpieczeństwa cybernetycznego Unii Europejskiej: otwarta, bezpieczna i chroniona cyberprzestrzeń” (JOIN(2013)0001),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 13 września 2017 r. pt. „Ocena strategii cyberbezpieczeństwa Unii Europejskiej 2013” (SWD(2017)0295),
- uwzględniając unijne ramy polityki w zakresie cyberobrony z dnia 18 listopada 2014 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 10 lutego 2015 r. w sprawie dyplomacji elektronicznej,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 19 czerwca 2017 r. w sprawie ram wspólnej unijnej reakcji dyplomatycznej na szkodliwe działania cybernetyczne („zestaw narzędzi dla dyplomacji cyfrowej”),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 13 września 2017 r. do Parlamentu Europejskiego i Rady pt. „Odporność, prewencja i obrona: budowa solidnego bezpieczeństwa cybernetycznego Unii Europejskiej” (JOIN(2017)0450),

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- uwzględniając dokument pt. „Tallinn Manual 2.0 on the International Law Applicable to Cyber Operations” [Taliński podręcznik 2.0 prawa międzynarodowego mającego zastosowanie w cyberoperacjach] ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii ⁽²⁾,
- uwzględniając prace Światowej Komisji ds. Stabilności w Cyberprzestrzeni,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 kwietnia 2015 r. pt. „Europejska agenda bezpieczeństwa” (COM(2015)0185),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 6 kwietnia 2016 r. do Parlamentu Europejskiego i Rady pt. „Wspólne ramy dotyczące przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym: odpowiedź Unii Europejskiej” (JOIN(2016)0018),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 października 2017 r. w sprawie walki z cyberprzestępczością ⁽³⁾,
- uwzględniając wspólne oświadczenie przewodniczących Rady Europejskiej i Komisji oraz sekretarza generalnego NATO z dnia 8 lipca 2016 r. w sprawie wspólnych zestawów propozycji wdrożenia wspólnego oświadczenia, zatwierdzonych przez Radę UE i Radę Północnoatlantycką NATO w dniach 6 grudnia 2016 r. i 5 grudnia 2017 r. oraz sprawozdań z postępów w ich wdrażaniu z dnia 14 czerwca i z dnia 5 grudnia 2017 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie bezpieczeństwa cybernetycznego i cyberobrony ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie Europejskiej Unii Obrony ⁽⁵⁾,
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 13 września 2017 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie „Agencji UE ds. cyberbezpieczeństwa” ENISA, uchylecia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych („akt ws. cyberbezpieczeństwa”) (COM(2017)0477),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania rocznego w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania rocznego w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) ⁽⁷⁾,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0189/2018),

A. mając na uwadze, że wyzwania, zagrożenia i ataki cybernetyczne i hybrydowe stanowią poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa, obrony, stabilności i konkurencyjności UE, jej państw członkowskich i obywateli; mając na uwadze, że cyberobrona wyraźnie obejmuje zarówno wymiar wojskowy, jak i cywilny;

⁽¹⁾ Cambridge University Press, luty 2017 r., ISBN 9781316822524, <https://doi.org/10.1017/9781316822524>.

⁽²⁾ Dz.U. L 194 z 19.7.2016, s. 1.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0366.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 419 z 16.12.2015, s. 145.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0435.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0493.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0492.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- B. mając na uwadze, że UE i państwa członkowskie stoją w obliczu bezprecedensowego zagrożenia w formie sponsorowanych przez podmioty państwowe ataków cybernetycznych na tle politycznym, a także cyberprzestępczości i terroryzmu;
- C. mając na uwadze, że cyberprzestrzeń jest szeroko uznawana przez służby wojskowe za piątą sferę operacyjną, co umożliwia rozwój zdolności w zakresie cyberobrony; mając na uwadze trwające dyskusje na temat uznania cyberprzestrzeni za piątą sferę prowadzenia wojny;
- D. mając na uwadze, że klauzula wzajemnej obrony (art. 42 ust. 7 TUE) stanowi o wzajemnym obowiązku udzielenia pomocy i wsparcia przy zastosowaniu wszelkich dostępnych środków, w przypadku gdy jakiegokolwiek państwo członkowskie stanie się ofiarą zbrojnej agresji na jego terytorium; mając na uwadze, że nie ma to wpływu na szczególny charakter polityki bezpieczeństwa i obrony niektórych państw członkowskich; mając na uwadze, że klauzula solidarności zawarta w art. 222 TFUE uzupełnia klauzulę wzajemnej obrony przez wskazanie, że państwa UE mają obowiązek podjęcia wspólnych działań, jeżeli którekolwiek państwo UE stanie się przedmiotem ataku terrorystycznego bądź ofiarą klęski żywiołowej lub katastrofy spowodowanej przez człowieka; mając na uwadze, że klauzula solidarności zakłada wykorzystanie zarówno struktur cywilnych, jak i wojskowych;
- E. mając na uwadze, że choć cyberobrona należy do podstawowych kompetencji państw członkowskich, UE ma do odegrania zasadniczą rolę w zapewnieniu platformy dla współpracy na szczeblu europejskim oraz ścisłej koordynacji tych nowych inicjatyw na szczeblu międzynarodowym oraz w ramach architektury bezpieczeństwa transatlantyckiego od samego początku, tak aby zapobiec brakowi skuteczności cechującemu wiele tradycyjnych inicjatyw w zakresie obrony; mając na uwadze, że nasze działania muszą wykraczać poza wzmocnienie współpracy i koordynacji; mając na uwadze, że musimy zapewnić skuteczne zapobieganie poprzez zwiększenie zdolności UE do wykrywania, obrony i powstrzymywania ataków; mając na uwadze, że wiarygodna cyberobrona i cyberprewencja są niezbędne dla osiągnięcia skutecznego cyberbezpieczeństwa dla UE, przy jednoczesnym zagwarantowaniu, by gorzej przygotowane państwa nie stały się łatwym celem dla cyberataków, a także mając na uwadze, że znaczące zdolności w zakresie cyberobrony powinny być niezbędnym elementem WPBiO oraz rozwoju Europejskiej Unii Obrony; mając na uwadze, że znajdujemy się w sytuacji stałego niedoboru wysoko wykwalifikowanych specjalistów w dziedzinie cyberobrony; mając na uwadze, że ścisła koordynacja w zakresie ochrony sił zbrojnych przed atakami cybernetycznymi stanowi niezbędny element rozwoju skutecznej WPBiO;
- F. mając na uwadze, że państwa członkowskie UE często są przedmiotem cyberataków przeprowadzanych przez wrogie i niebezpieczne podmioty państwowe i niepaństwowe na cele cywilne lub wojskowe; mając na uwadze, że obecna podatność na zagrożenia wynika głównie z fragmentacji europejskich strategii i zdolności obronnych, umożliwiając zagranicznym agencjom wywiadowczym wielokrotne wykorzystywanie luk w zabezpieczeniach systemów i sieci informatycznych o zasadniczym znaczeniu dla bezpieczeństwa europejskiego; mając na uwadze, że rządy państw członkowskich często nie informowały na czas zainteresowanych stron, aby umożliwić im wyeliminowanie luk w zabezpieczeniach ich produktów i usług; mając na uwadze, że ataki te wymagają pilnego wzmocnienia i rozwoju europejskich zdolności ofensywnych i obronnych na szczeblu cywilnym i wojskowym w celu uniknięcia ewentualnych transgranicznych skutków gospodarczych i społecznych incydentów cybernetycznych;
- G. mając na uwadze, że granice między interwencją cywilną a wojskową zacierają się w cyberprzestrzeni;
- H. mając na uwadze, że wiele incydentów cybernetycznych wynika z braku odporności i solidności publicznej i prywatnej infrastruktury sieciowej, słabo chronionych lub zabezpieczonych baz danych oraz innych wad krytycznej infrastruktury informacyjnej; mając na uwadze, że jedynie niewiele państw członkowskich bierze odpowiedzialność za ochronę swoich sieci i systemów informacyjnych oraz związanych z nimi danych, w ramach spoczywającego na nich obowiązku należytej staranności, co tłumaczy ogólny brak inwestycji w szkolenia i nowoczesną technologię bezpieczeństwa oraz opracowanie odpowiednich wytycznych;
- I. mając na uwadze, że prawa do prywatności i ochrony danych zostały określone w Karcie praw podstawowych UE oraz w art. 16 TFUE i są uregulowane ogólnym rozporządzeniem UE o ochronie danych, które weszło w życie dnia 25 maja 2018 r.;
- J. mając na uwadze, że aktywna i skuteczna polityka w zakresie cyberbezpieczeństwa umożliwia odstraszenie wrogów i przełamywanie ich zdolności, uprzedzanie działań oraz ograniczanie ich możliwości dokonania ataku;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- K. mając na uwadze, że kilka grup i organizacji terrorystycznych wykorzystuje cyberprzestrzeń jako tanie narzędzie rekrutacji, radykalizacji i szerzenia propagandy terrorystycznej; mając na uwadze, że grupy terrorystyczne, podmioty niepaństwowe i międzynarodowe sieci przestępcze wykorzystują działania cybernetyczne do anonimowego zbierania funduszy, gromadzenia informacji wywiadowczych i opracowywania broni cybernetycznej do prowadzenia kampanii cyberterrorystycznych, zakłócania, uszkodzeń lub niszczenia infrastruktury krytycznej, atakowania systemów finansowych i prowadzenia innych nielegalnych działań wywierających istotny wpływ na bezpieczeństwo europejskich obywateli;
- L. mając na uwadze, że cyberprewencja i cyberobrona europejskich sił zbrojnych oraz infrastruktura krytyczna stały się kluczowymi kwestiami w dyskusjach na temat modernizacji sektora obrony, wspólnych europejskich inicjatyw w zakresie obrony, przyszłego rozwoju sił zbrojnych i ich działań oraz strategicznej autonomii Unii Europejskiej;
- M. mając na uwadze, że kilka państw członkowskich poczyniło znaczne inwestycje w stworzenie cybernetycznych dowództw dysponujących wykwalifikowanym personelem, aby sprostać tym nowym wyzwaniom i zwiększyć swoją cyberodporność, lecz wciąż wiele pozostaje do zrobienia, ponieważ przeciwdziałanie cyberatakami na szczeblu państw członkowskich jest coraz trudniejsze; mając na uwadze, że dowództwa cybernetyczne poszczególnych państw członkowskich różnią się pod względem mandatu ofensywnego i defensywnego; mając na uwadze, że struktury cyberobrony są dalece zróżnicowane w poszczególnych państwach członkowskich i często pozostają rozdrobione; mając na uwadze, że cyberobrona i cyberprewencja należą do działań, które można najlepiej realizować w ramach współpracy na szczeblu europejskim w koordynacji z naszymi partnerami i sojusznikami, gdyż ich sfera operacyjna nie uznaje żadnych granic – ani krajowych, ani organizacyjnych; mając na uwadze, że cyberbezpieczeństwo wojskowe i cywilne są ze sobą ściśle powiązane, zatem potrzebna jest większa synergia między specjalistami cywilnymi i wojskowymi; mając na uwadze, że prywatne przedsiębiorstwa dysponują dużą wiedzą fachową w tej dziedzinie, co rodzi zasadnicze pytania na temat sprawowania rządów i bezpieczeństwa, a także zdolności państw do obrony swoich obywateli;
- N. mając na uwadze, że istnieje nagła potrzeba wzmacniania zdolności UE w dziedzinie cyberobrony z powodu braku odpowiednio szybkiej reakcji na zmieniający się obraz bezpieczeństwa cybernetycznego; mając na uwadze, że szybkość reakcji i odpowiedni stan gotowości są kluczowymi elementami zapewniającymi bezpieczeństwo w tej sferze;
- O. mając na uwadze, że zarówno stała współpraca strukturalna (PESCO), jak i Europejski Fundusz Obrony to nowe inicjatywy obejmujące zakres konieczny dla wspierania ekosystemu zapewniającego możliwości dla MŚP i przedsiębiorstw typu start-up oraz dla wspierania wspólnych projektów w dziedzinie cyberobrony, które to inicjatywy przyczynią się do ukształtowania ram regulacyjnych i instytucjonalnych;
- P. mając na uwadze, że państwa członkowskie uczestniczące w PESCO zobowiązały się do dalszego zacieśniania współpracy obejmującej inicjatywy w zakresie cyberobrony, takie jak wymiana informacji, szkolenie i wsparcie operacyjne;
- Q. mając na uwadze, że dwa spośród siedemnastu projektów wybranych w ramach PESCO dotyczą cyberobrony;
- R. mając na uwadze, że Europejski Fundusz Obrony musi wspierać światową konkurencyjność i innowacyjność europejskiego przemysłu obronnego poprzez inwestycje w technologie cyfrowe i cybernetyczne, a także ułatwiać rozwój inteligentnych rozwiązań poprzez umożliwianie MŚP i przedsiębiorstwom typu start-up uczestnictwa w tych działaniach;
- S. mając na uwadze, że Europejska Agencja Obrony (EDA) zainicjowała szereg projektów ukierunkowanych na zaspokojenie potrzeb państw członkowskich w rozwijaniu ich zdolności w zakresie cyberobrony, w tym projektów z zakresu kształcenia i szkolenia, takich jak platforma szkoleń i koordynacji ćwiczeń w dziedzinie cyberobrony (CD TEXP), wsparcie sektora prywatnego dla łączenia zamówień dotyczących szkoleń i ćwiczeń w dziedzinie cyberobrony (DePoCyTE) oraz projekt platform cybernetycznych;
- T. mając na uwadze inne bieżące projekty UE w dziedzinie orientacji sytuacyjnej, wykrywania złośliwego oprogramowania i wymiany informacji (platforma wymiany informacji na temat złośliwego oprogramowania (MISP) oraz wielopodmiotowy system wykrywania zaawansowanych, trwałych zagrożeń (MASFAD));
- U. mając na uwadze znaczne i rosnące potrzeby szkoleniowe oraz w ramach budowania zdolności w dziedzinie cyberobrony, które najskuteczniej można zaspokoić przez wspólne działania na szczeblu UE i NATO;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- V. mając na uwadze, że misje i operacje WPBiO, podobnie jak w przypadku wszystkich nowoczesnych przedsięwzięć organizacyjnych, są głęboko uzależnione od funkcjonowania systemów informatycznych; mając na uwadze, że cyberzagrożenia dla misji i operacji WPBiO mogą wystąpić w różnych warstwach, od warstwy taktycznej (misje i operacje WPBiO) i operacyjnej (sieci UE) po szerszą warstwę ogólnosięciowej infrastruktury informatycznej;
- W. mając na uwadze, że systemy dowodzenia i kontroli, wymiana informacji i logistyka opierają się na infrastrukturze informatycznej do przesyłania informacji niejawnych i jawnych, zwłaszcza na poziomie taktycznym i operacyjnym; mając na uwadze, że systemy te są atrakcyjnym celem dla podmiotów działających w złych intencjach, szukających okazji do ataku na misje; mając na uwadze, że cyberataki mogą mieć poważne skutki dla infrastruktury UE; mając na uwadze, że ataki cybernetyczne, zwłaszcza na infrastrukturę energetyczną UE, miałyby poważne konsekwencje, dlatego należy się przed nimi chronić;
- X. mając na uwadze, że powszechnie uznaje się, iż cyberobrona powinna być należycie uwzględniana na wszystkich etapach procesu planowania misji i operacji WPBiO i wymaga ciągłego monitorowania oraz że konieczne są odpowiednie zdolności, aby w pełni uwzględniać cyberobronę w planowaniu misji i ustawicznie zapewniać niezbędne kluczowe wsparcie;
- Y. mając na uwadze, że sieć Europejskiego Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony (EKBiO) jest jedynym europejskim organizatorem szkoleń dla struktur, misji i działań w ramach WPBiO; mając na uwadze, że zgodnie z obecnymi planami jego rola w łączeniu możliwości szkoleniowych w Europie w domenie cyfrowej ma zostać znacznie zwiększona;
- Z. mając na uwadze, że w deklaracji ze szczytu NATO w Warszawie w 2016 r. uznano cyberprzestrzeń za sferę operacyjną, w ramach której NATO musi zapewnić równie skuteczną obronę, jak w przypadku działań prowadzonych w powietrzu, na lądzie i na morzu;
- AA. mając na uwadze, że UE i NATO przyczyniły się do zwiększenia zdolności państw członkowskich w zakresie cyberobrony, prowadząc projekty badawcze w zakresie produktów podwójnego zastosowania, koordynowane przez EDA i NATO, oraz zwiększając cyberodporność państw członkowskich dzięki wsparciu udzielanemu przez Agencję Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA);
- AB. mając na uwadze, że w 2014 roku NATO uznało operacje w zakresie cyberbezpieczeństwa za element obrony zbiorowej, a w 2016 roku uznało cyberprzestrzeń za sferę operacyjną wraz z działaniami prowadzonymi na lądzie, w powietrzu i na morzu; mając na uwadze, że UE i NATO są uzupełniającymi się partnerami w procesie budowania swoich zdolności w zakresie cyberodporności i cyberobrony; mając na uwadze, że cyberbezpieczeństwo i cyberobrona już teraz stanowią jeden z najmocniejszych filarów współpracy obu tych podmiotów oraz kluczową dziedzinę, w której obydwa posiadają wyjątkowe zdolności; mając na uwadze, że we wspólnej deklaracji UE–NATO z dnia 8 lipca 2016 r. UE i NATO uzgodniły szeroki program współpracy; mając na uwadze, że cztery spośród 42 wniosków dotyczących zacieśnienia współpracy dotyczą cyberbezpieczeństwa i cyberobrony, a kolejne wnioski ukierunkowane są na szersze pojęte zagrożenia hybrydowe; mając na uwadze, że towarzyszył im kolejny wniosek dotyczący cyberbezpieczeństwa i cyberobrony, przedstawiony dnia 5 grudnia 2017 r.;
- AC. mając na uwadze, że grupa ekspertów rządowych ONZ ds. bezpieczeństwa informacji (UNGGE) zakończyła ostatnią rundę obrad; mając na uwadze, że choć grupa ta nie zdołała opracować sprawozdania kompromisowego w 2017 r., wciąż obowiązują porozumienia z lat 2015 i 2013, uznające m.in., że obowiązujące prawo międzynarodowe – w szczególności Karta Narodów Zjednoczonych – ma zastosowanie i ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania pokoju i stabilności oraz wspierania otwartego, bezpiecznego, pokojowego i dostępnego środowiska ICT;
- AD. mając na uwadze, że w niedawno wprowadzonych ramach wspólnej unijnej reakcji dyplomatycznej na szkodliwe działania cybernetyczne – unijnym zestawie narzędzi dla dyplomacji cyfrowej ukierunkowanym na rozwijanie zdolności UE i państw członkowskich w celu wywierania wpływu na zachowanie potencjalnych agresorów – przewiduje się stosowanie proporcjonalnych środków w ramach WPZiB, w tym środków ograniczających;
- AE. mając na uwadze, że różne podmioty państwowe – m.in. Rosja, Chiny i Korea Północna – ale także podmioty niepaństwowe (w tym organizacje przestępcze) inspirowane, wynajmowane lub wspierane przez państwa, agencje bezpieczeństwa lub prywatne przedsiębiorstwa, były zaangażowane w szkodliwe działania cybernetyczne w dążeniu do osiągnięcia celów politycznych, ekonomicznych lub w zakresie bezpieczeństwa, obejmujące ataki na infrastrukturę krytyczną, cyberszpiegostwo i masową inwigilację obywateli UE, umożliwiające prowadzenie kampanii dezinformacyjnych i rozpowszechnianie złośliwego oprogramowania (Wannacry, NotPetya itp.) ograniczającego dostępu do internetu i funkcjonowanie systemów informatycznych; mając na uwadze, że takie działania stanowią lekceważenie i naruszenie prawa międzynarodowego, praw człowieka i praw podstawowych UE, zagrażając demokracji, bezpieczeństwu, porządkowi publicznemu i strategicznej autonomii UE, dlatego powinny powodować wspólną unijną reakcję, np. w ramach wspólnej unijnej reakcji dyplomatycznej, w tym przy użyciu środków ograniczających przewidzianych w unijnym zestawie narzędzi dla dyplomacji cyfrowej, takich jak – w przypadku przedsiębiorstw prywatnych – nakładanie grzywnien i ograniczanie dostępu do rynku wewnętrznego;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- AF. mając na uwadze, że takie masowe ataki na infrastrukturę informatyczną miały wielokrotnie miejsce w przeszłości, w tym w Estonii w 2007 r., w Gruzji w 2008 r. oraz obecnie niemal każdego dnia na Ukrainie; mając na uwadze, że ofensywne zdolności cybernetyczne są również wykorzystywane przeciw państwom członkowskim UE i NATO na niespotykaną dotąd skalę;
- AG. mając na uwadze, że technologie bezpieczeństwa cybernetycznego, mające znaczenie zarówno dla sfery wojskowej, jak i cywilnej, są technologiami podwójnego zastosowania, które oferują wiele możliwości dla wypracowania synergii między podmiotami cywilnymi i wojskowymi w szeregu dziedzin, takich jak szyfrowanie, narzędzia do zarządzania bezpieczeństwem i lukami w zabezpieczeniach, systemy wykrywania włamań i przeciwdziałania im;
- AH. mając na uwadze, że rozwój technologii cyfrowych w kolejnych latach będzie wywierać wpływ na nowe dziedziny, w tym sztuczną inteligencję, internet rzeczy, robotykę i urządzenia mobilne, a wszystko to może również mieć poważne konsekwencje dla obszaru obrony;
- AI. mając na uwadze, że dowództwa cybernetyczne ustanowione przez wiele państw członkowskich mogą wnieść istotny wkład w ochronę cywilnej infrastruktury krytycznej, oraz mając na uwadze, że wiedza związana z cyberobroną często jest równie przydatna w sferze cywilnej;

Rozwój zdolności w zakresie cyberobrony i cyberprzewencji

1. podkreśla, że wspólna polityka i znaczące zdolności w dziedzinie cyberobrony powinny stanowić najważniejsze elementy rozwoju Europejskiej Unii Obrony;
2. przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę Komisji dotyczącą pakietu cyberbezpieczeństwa w celu wsparcia cyberodporności, cyberprzewencji i cyberobrony UE;
3. przypomina, że cyberobrona ma wymiar zarówno wojskowy, jak i cywilny, co oznacza, że konieczne jest zintegrowane podejście polityczne i ścisła współpraca zainteresowanych podmiotów sektora wojskowego i cywilnego;
4. wzywa do spójnego rozwoju zdolności w zakresie cyberbezpieczeństwa we wszystkich instytucjach i organach UE oraz w państwach członkowskich, a także do zapewnienia niezbędnych rozwiązań politycznych i praktycznych w celu przezwyciężenia pozostałych przeszkód politycznych, ustawodawczych i organizacyjnych dla współpracy w zakresie cyberobrony; uważa, że kluczowe znaczenie ma regularna i pogłębiona wymiana informacji i współpraca między odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami sektora publicznego w dziedzinie cyberobrony na szczeblu unijnym oraz krajowym;
5. zdecydowanie podkreśla, że w ramach powstającej Europejskiej Unii Obrony należy od początku wysunąć na pierwszy plan oraz w jak największym zakresie zintegrować zdolności państw członkowskich w zakresie cyberobrony z myślą o zapewnieniu maksymalnej skuteczności; apeluje zatem do państw członkowskich o ścisłą współpracę przy rozwijaniu ich zdolności do cyberobrony przy użyciu jasnego harmonogramu i przez to przyczynienie się do realizacji procesu koordynowanego przez Komisję, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i EDA w celu usprawnienia struktur cyberobrony w państwach członkowskich, wdrażając dostępne środki krótkoterminowe w trybie pilnym i wspierając wymianę wiedzy specjalistycznej; jest zdania, że powinniśmy opracować bezpieczną sieć europejską w dziedzinie informacji i infrastruktury o znaczeniu krytycznym; uznaje, że silne zdolności w zakresie atrybucji stanowią zasadniczy komponent skutecznej cyberobrony i cyberprzewencji oraz że skuteczna profilaktyka będzie wymagała znacznego poszerzenia wiedzy technologicznej; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia zasobów finansowych i kadrowych, w szczególności w dziedzinie informatyki śledczej, w celu lepszej atrybucji cyberataków; podkreśla, że taka współpraca powinna być również realizowana przez wzmocnienie ENISA;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

6. uznaje fakt, że wiele państw członkowskich uważa, iż posiadanie własnych zdolności w zakresie cyberobrony jest podstawą krajowej strategii bezpieczeństwa i stanowi zasadniczy element suwerenności państw; podkreśla jednak, że ze względu na ponadgraniczny charakter cyberprzestrzeni skala działań i wiedzy wymaganych dla zapewnienia rzeczywiście kompleksowych i skutecznych sił zbrojnych gwarantujących strategiczną autonomię UE w cyberprzestrzeni leży poza zasięgiem możliwości jakiegokolwiek pojedynczego państwa członkowskiego, dlatego sytuacja ta wymaga zdecydowanej i skoordynowanej reakcji ze strony wszystkich państw członkowskich na szczeblu UE; w tym kontekście zauważa, że UE i państwa członkowskie znajdują się pod presją czasu w odniesieniu do wypracowania takich sił, co wymaga podjęcia niezwłocznych działań; zauważa, że dzięki takim unijnym inicjatywom jak jednolity rynek cyfrowy UE jest dobrze przygotowana do objęcia wiodącej roli w opracowywaniu europejskich strategii w dziedzinie cyberobrony; przypomina, że rozwój cyberobrony na szczeblu UE musi zwiększać jej zdolność do własnej ochrony; w tym kontekście przyjmuje z zadowoleniem wnioski w sprawie stałego mandatu i wzmocnionej roli agencji ENISA;
7. w tym kontekście wzywa państwa członkowskie, by przy zgłaszaniu projektów współpracy jak najlepiej wykorzystywały ramy udostępnione przez PESCO i EFR;
8. odnotowuje ciężką pracę wykonaną przez EU i państwa członkowskie w dziedzinie cyberobrony; zwraca w szczególności uwagę na projekty EDA obejmujące platformy cybernetyczne, program badań strategicznych w zakresie cyberobrony oraz opracowanie nadających się do zastosowania pakietów orientacji sytuacyjnej w cyberprzestrzeni, przeznaczonych dla sztabów;
9. z zadowoleniem przyjmuje dwa projekty cybernetyczne, które mają zostać zainicjowane w ramach PESCO, a mianowicie platformę wymiany informacji na temat cyberzagrożeń i reagowania na incydenty cybernetyczne, zespoły szybkiego reagowania cybernetycznego oraz projekt wzajemnej pomocy w dziedzinie cyberbezpieczeństwa; podkreśla, że te dwa projekty skupione są na defensywnej polityce cybernetycznej, która opiera się na wymianie informacji na temat cyberzagrożeń za pomocą połączonej w sieć platformy państw członkowskich oraz na powołaniu zespołów szybkiego reagowania cybernetycznego, umożliwiając państwom członkowskim niesienie wzajemnej pomocy w celu zapewnienia wyższego poziomu cyberodporności oraz wspólnego wykrywania, rozpoznawania i łagodzenia cyberzagrożeń; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wykorzystania projektów PESCO dotyczących krajowych zespołów szybkiego reagowania cybernetycznego i wzajemnej pomocy w dziedzinie cyberbezpieczeństwa przez ustanowienie europejskiego zespołu szybkiego reagowania cybernetycznego, którego zadaniem byłoby koordynowanie i wykrywanie zbiorowych cyberzagrożeń oraz przeciwdziałanie im w celu wsparcia działań uczestniczących państw członkowskich;
10. zwraca uwagę, że zdolność UE do opracowywania projektów w dziedzinie cyberobrony zależy od opanowania technologii, sprzętu, usług, danych i ich przetwarzania oraz powinna opierać się na zaufanych przedsiębiorstwach przemysłowych;
11. przypomina, że wysiłki podejmowane na rzecz poprawy spójności systemów dowodzenia mają na celu między innymi osiągnięcie interoperacyjności dostępnych zasobów dowodzenia z zasobami zarówno państw członkowskich NATO nienależących do UE, jak i doraźnych partnerów, zapewnienie płynnej wymiany informacji w celu przyspieszenia procesu decyzyjnego oraz zachowanie kontroli nad informacjami w kontekście ryzyka w cyberprzestrzeni;
12. zaleca poszukiwanie sposobów na uzupełnienie projektów NATO w zakresie inteligentnej obrony (np. rozwój wielonarodowych zdolności do cyberobrony, platforma wymiany informacji na temat złośliwego oprogramowania (MISP) oraz międzynarodowe szkolenia i ćwiczenia w zakresie cyberobrony (MNCDE&T));
13. dostrzega postępy zachodzące w dziedzinach takich jak nanotechnologia, sztuczna inteligencja, duże zbiory danych, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz zaawansowana robotyka; wzywa państwa członkowskie i UE do zwrócenia szczególnej uwagi na możliwości wykorzystywania tych dziedzin przez wrogie podmioty państwowe i zorganizowane grupy przestępcze; apeluje o opracowanie szkoleń i rozwój zdolności w celu zapewnienia ochrony przed powstawaniem wyszukanych schematów przestępczych, takich jak złożone oszustwa dotyczące tożsamości i podrabianie produktów;
14. podkreśla potrzebę większej jasności terminologicznej w dziedzinie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz kompleksowego i zintegrowanego podejścia i wspólnych wysiłków na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom cybernetycznym i hybrydowym w celu wykrywania i eliminowania bezpiecznych schronień dla ekstremistów i przestępców w internecie, przez wzmocnienie i zwiększenie wymiany informacji między UE a agencjami UE, takimi jak Europol, Eurojust, EDA i ENISA;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

15. podkreśla coraz większą rolę sztucznej inteligencji zarówno w ofensywie, jak i defensywie cybernetycznej; wzywa UE i państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na ten obszar zarówno w trakcie prac badawczych, jak i na etapie praktycznego rozwoju swych zdolności cyberobrony;

16. zdecydowanie podkreśla, że wykorzystywanie uzbrojonych lub nieuzbrojonych bezałogowych statków powietrznych wymaga podjęcia dodatkowych środków w celu ograniczenia związanych z nimi potencjalnych cyberzagrożeń;

Cyberobrona misji i operacji WPBiO

17. podkreśla, że w ramach misji i operacji WPBiO należy uznać cyberobronę za zadanie operacyjne, które uwzględnia się we wszystkich procesach planowania dotyczących WPBiO, aby zapewnić nieprzerwane uwzględnianie cyberbezpieczeństwa na wszystkich etapach procesu planowania oraz ograniczać w ten sposób luki w obszarze cyberbezpieczeństwa;

18. przyznaje, że planowanie uwieńczonych powodzeniem misji lub operacji WPBiO wymaga znacznego zasobu wiedzy specjalistycznej w dziedzinie cyberobrony oraz bezpiecznej infrastruktury i sieci informatycznych, zarówno w dowództwie operacji, jak i w samej misji, przeprowadzenia szczegółowej oceny zagrożenia i zapewnienia odpowiedniej ochrony w terenie; apeluje do ESDZ i państw członkowskich zapewniających siedzibę dowództwa operacji WPBiO o zwiększenie wiedzy specjalistycznej w dziedzinie cyberobrony na rzecz misji i operacji UE; zauważa ograniczone możliwości dobrego przygotowania misji WPBiO w celu ochrony przed cyberatakami;

19. podkreśla, że wszelkiemu planowaniu misji i operacji WPBiO musi towarzyszyć szczegółowa ocena krajobrazu cyberzagrożeń; zauważa, że taksonomia zagrożeń opracowana przez ENISA zapewnia odpowiedni szablon dla takiej oceny; zaleca stworzenie zdolności do oceny cyberodporności dla dowództwa WPBiO;

20. uznaje w szczególności znaczenie ograniczenia do niezbędnego minimum śladów cyfrowych i obszaru ataku na misje i operacje WPBiO; wzywa planistów uczestniczących w procesie planowania do uwzględnienia tego wymogu od początku procesu;

21. uznaje analizę potrzeb szkoleniowych EDA, w której wskazano istotne braki w umiejętnościach i kompetencjach w dziedzinie cyberobrony wśród decydentów – nie tylko w państwach członkowskich – i przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę EDA dotyczące kursów dla wysokiej rangi decydentów jako wsparcia planowania misji i operacji WPBiO;

Edukacja i szkolenie w dziedzinie cyberobrony

22. zauważa, że usprawniony zestaw unijnych działań edukacyjnych i szkoleniowych w dziedzinie cyberobrony umożliwiłby znaczne złagodzenie zagrożeń i wzywa UE oraz państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy w ramach kształcenia, szkoleń i ćwiczeń;

23. zdecydowanie popiera program „wojskowy Erasmus” i inne wspólne inicjatywy w dziedzinie szkoleń i wymiany, których celem jest zwiększenie interoperacyjności sił zbrojnych państw członkowskich i rozwój wspólnej kultury strategicznej przez zwiększenie wymiany młodego personelu wojskowego, biorąc pod uwagę fakt, że tego rodzaju interoperacyjność jest niezbędna wśród wszystkich państw członkowskich i sojuszników NATO; uważa jednak, że wymiany szkoleniowe i edukacyjne w dziedzinie cyberobrony powinny wykraczać poza tę inicjatywę i obejmować personel wojskowy w każdym przedziale wiekowym i wszystkich stopni, a także studentów wszystkich akademickich ośrodków badań nad cyberbezpieczeństwem;

24. podkreśla konieczność zwiększenia liczby specjalistów w dziedzinie cyberobrony; wzywa państwa członkowskie do ułatwienia współpracy między instytucjami akademickimi i akademiami wojskowymi, aby stwarzać większe możliwości w zakresie edukacji i szkolenia w dziedzinie cyberobrony oraz przeznaczać większe zasoby na specjalistyczne szkolenia w dziedzinie operacji cybernetycznych, w tym w zakresie sztucznej inteligencji; wzywa akademie wojskowe do włączenia edukacji w dziedzinie cyberobrony do swych programów kształcenia, tym samym zwiększając pulę talentów w dziedzinie technologii cyfrowych na potrzeby misji WPBiO;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

25. wzywa wszystkie państwa członkowskie do dostatecznego i proaktywnego udzielania informacji i zapewniania porad na rzecz przedsiębiorstw, szkół i obywateli oraz podnoszenia ich świadomości na temat cyberbezpieczeństwa i najważniejszych zagrożeń cyfrowych; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje wytyczne dotyczące cyberbezpieczeństwa jako narzędzia, których celem jest ukierunkowanie obywateli i organizacji na lepsze strategie w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, zapewnienie większej wiedzy w tym zakresie i zwiększenie powszechnej cyberodporności;
26. zauważa, że z uwagi na potrzebę bardziej wykwalifikowanych pracowników uwaga państw członkowskich powinna być skupiona nie tylko na rekrutacji kompetentnych pracowników sił zbrojnych, ale także na zatrzymywaniu potrzebnych specjalistów;
27. z zadowoleniem przyjmuje wdrożenie przez 11 państw członkowskich (Austrię, Belgię, Niemcy, Estonię, Grecję, Finlandię, Irlandię, Łotwę, Holandię, Portugalię i Szwecję), które uczestniczą w projekcie Federacji Platform Cybernetycznych, pierwszego z czterech projektów w zakresie cyberobrony, zainicjowanych w ramach programu EDA wspólnego pozyskiwania i wykorzystywania zdolności wojskowych; wzywa pozostałe państwa członkowskie do przyłączenia się do tej inicjatywy; apeluje do państw członkowskich o wspieranie większej wzajemnej dostępności wirtualnych szkoleń w zakresie cyberobrony oraz platform cybernetycznych; zauważa, że w tym kontekście należy również uwzględnić rolę i wiedzę fachową agencji ENISA;
28. uważa, że takie inicjatywy przyczyniają się do podniesienia jakości edukacji w dziedzinie cyberobrony na szczeblu UE, w szczególności przez tworzenie kompleksowych platform technicznych i ustanowienie społeczności ekspertów unijnych; uważa, że europejskie siły zbrojne mogą zwiększyć swą atrakcyjność przez oferowanie kompleksowych szkoleń w dziedzinie cyberobrony, aby przyciągnąć i zatrzymać talenty cybernetyczne; podkreśla potrzebę wskazywania słabości systemów komputerowych zarówno państw członkowskich, jak i instytucji UE; przyznaje, że błąd ludzki jest jedną z najczęściej identyfikowanych słabości systemów cyberbezpieczeństwa, dlatego wzywa do regularnych szkoleń zarówno personelu wojskowego, jak i cywilnego pracującego dla instytucji UE;
29. apeluje do EDA o jak najszybsze wprowadzenie platformy szkoleń i koordynacji ćwiczeń w dziedzinie cyberobrony (CD TEXP) w celu wspierania federacji platform cybernetycznych, skupiając uwagę na zacieśnieniu współpracy w zakresie zharmonizowanych wymagań, wspieraniu badań i innowacji technologicznych w dziedzinie cyberobrony oraz niesieniu wspólnej pomocy państwom trzecim w procesie budowania ich zdolności na rzecz osiągnięcia odporności w dziedzinie cyberobrony; apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby uzupełniły te inicjatywy o specjalne europejskie centrum doskonałości na rzecz szkoleń w dziedzinie cyberobrony w celu zapewnienia specjalistycznego szkolenia dla najbardziej obiecujących rekrutów, wspierając szkolenia w dziedzinie cyberbezpieczeństwa prowadzone przez uczestniczące państwa członkowskie;
30. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie w ramach EKBiO platformy edukacji, szkoleń i ćwiczeń oraz oceny w dziedzinie cyberobrony (ETEE) w celu rozwoju możliwości szkoleniowych i edukacyjnych w państwach członkowskich;
31. zachęca do częstszej wymiany informacji w dziedzinie orientacji sytuacyjnej w drodze symulacyjnych ćwiczeń w obszarze cyberbezpieczeństwa i koordynacji wysiłków na rzecz rozwoju odpowiednich zdolności w celu osiągnięcia większej interoperacyjności i lepszego przeciwdziałania przyszłym atakom i reagowania na nie; wzywa do prowadzenia takich projektów we współpracy z sojusznikami NATO, siłami zbrojnymi państw członkowskich UE i innymi partnerami mającymi szerokie doświadczenie w przeciwdziałaniu cyberatakami w celu rozwoju gotowości operacyjnej, wypracowania wspólnych procedur i standardów, aby umożliwić kompleksowe stawianie czoła różnym cyberzagrożeniom; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie UE w ćwiczenia w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, takie jak ćwiczenie w dziedzinie cyberofensywy i cyberobrony (CODE);
32. przypomina, że odporna cyberprzestrzeń wymaga nienaganej higieny cyberbezpieczeństwa; wzywa wszystkie publiczne i prywatne zainteresowane strony do przeprowadzania regularnych szkoleń w dziedzinie higieny cyberbezpieczeństwa dla wszystkich pracowników;
33. zaleca zwiększenie wymiany wiedzy fachowej oraz wdrożonych doświadczeń i wniosków między siłami zbrojnymi, służbami policyjnymi i innymi organami państwowymi działającymi w państwach członkowskich i zaangażowanymi aktywnie w zwalczanie cyberzagrożeń;

Współpraca UE-NATO w dziedzinie cyberobrony

34. powtarza, że ze względu na wspólne wartości i strategiczne interesy na UE i NATO spoczywa szczególna odpowiedzialność i dysponują one zdolnościami, aby skuteczniej i w ścisłej współpracy reagować na rosnące wyzwania dotyczące cyberbezpieczeństwa i cyberobrony przez poszukiwanie możliwej komplementarności, unikanie powielania działań i uwzględnienie swoich odpowiednich obowiązków;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

35. apeluje do Rady, aby we współpracy z innymi właściwymi instytucjami i strukturami UE rozważyła sposoby jak najszybszego zapewnienia wsparcia na szczeblu Unii na rzecz integracji domeny cyfrowej w doktrynach wojskowych państw członkowskich, w zharmonizowany sposób oraz przy ścisłej współpracy z NATO;

36. wzywa do wdrożenia tych środków, które zostały już uzgodnione; apeluje o wskazanie nowych inicjatyw na rzecz dalszej współpracy między UE i NATO, również z uwzględnieniem możliwości współpracy w ramach Centrum Doskonałości NATO ds. Współpracy w Dziedzinie Obrony przed Atakami Cybernetycznymi (CCD COE) oraz Akademii NATO ds. Komunikacji i Informacji (NCI), których celem jest zwiększenie zdolności szkoleniowych w dziedzinie cyberobrony w odniesieniu do informatyki i systemów cybernetycznych, zarówno pod względem sprzętu, jak i oprogramowania komputerowego; zauważa, że mogłoby to obejmować dialog z NATO na temat możliwości dołączenia UE do Centrum w celu zwiększenia komplementarności i zacieśnienia współpracy; z zadowoleniem przyjmuje niedawne utworzenie Europejskiego Centrum ds. Zwalczania Zagrożeń Hybrydowych; wzywa wszystkie odpowiednie instytucje i sojuszników do odbywania regularnych spotkań w celu omawiania wykonywanych działań, aby uniknąć ich pokrywania się i zachęcić do przyjęcia skoordynowanego podejścia do cyberobrony; uważa, że należy stymulować, w oparciu o wzajemne zaufanie, wymianę informacji na temat cyberzagrożeń między państwami członkowskimi a NATO;

37. jest przekonany, że zacieśnienie współpracy między UE i NATO jest ważne i przydatne w dziedzinie cyberobrony w celu wykrywania i powstrzymywania cyberataków oraz zapobiegania im; w związku z tym apeluje do obydwu organizacji o zacieśnienie współpracy i koordynacji operacyjnej oraz o rozszerzenie wspólnych działań w zakresie budowania zdolności, zwłaszcza w postaci wspólnych ćwiczeń i szkoleń personelu cywilnego i wojskowego zaangażowanego w cyberobronę oraz poprzez uczestnictwo państw członkowskich w projektach NATO w dziedzinie inteligentnej obrony; uważa, że niezwykle istotne jest zwiększenie wymiany informacji między UE i NATO w celu umożliwienia formalnej atrybucji cyberataków i w efekcie nakładania restrykcyjnych sankcji na podmioty odpowiedzialne za cyberataki; wzywa obie organizacje do ściślejszej współpracy również w odniesieniu do aspektów zarządzania kryzysowego związanych z cyberbezpieczeństwem;

38. z zadowoleniem przyjmuje wymianę koncepcji na rzecz włączenia wymagań i standardów w dziedzinie cyberobrony do planowania i przeprowadzania misji i operacji w celu zwiększenia interoperacyjności i wyraża nadzieję, że umożliwi to zwiększenie operacyjnego charakteru współpracy na rzecz zapewnienia aspektów dotyczących cyberobrony w ramach odpowiednich misji oraz synchronizację podejścia operacyjnego;

39. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie zawarte między unijnym zespołem reagowania na incydenty komputerowe (CERT-EU) i jednostką NATO odpowiadającą za zdolności reagowania na incydenty komputerowe (NCIRC), którego celem jest wspieranie wymiany informacji, udzielanie wsparcia logistycznego, wspólne oceny zagrożeń, pozyskiwanie personelu i wymiana najlepszych praktyk, a wszystko to w celu zapewnienia zdolności do reagowania na zagrożenia w czasie rzeczywistym; podkreśla znaczenie zachęcania do wymiany informacji między CERT-UE i NCIRC oraz działania na rzecz podniesienia poziomu zaufania; jest zdania, że zakłada się, iż informacje posiadane przez CERT-EU mogłyby być przydatne dla badań w dziedzinie cyberobrony oraz dla NATO, a zatem informacje te powinny być udostępniane, pod warunkiem zapewnienia pełnej zgodności z prawodawstwem UE w dziedzinie ochrony danych;

40. z zadowoleniem przyjmuje współpracę między obydwoma organizacjami obejmującą ćwiczenia w zakresie cyberobrony; zwraca uwagę na udział przedstawicieli UE w corocznych ćwiczeniach „Cyber Coalition”; docenia postępy dotyczące udziału UE w ćwiczeniach zarządzania kryzysowego NATO w 2017 r. w ramach równoległych i skoordynowanych ćwiczeń (PACE) w 2017 r. i z zadowoleniem przyjmuje zwłaszcza uwzględnienie elementu cyberobrony; wzywa obie organizacje do wzmocnienia starań w tym zakresie;

41. apeluje do UE i NATO o organizowanie regularnych ćwiczeń szczebla strategicznego z udziałem czołowych przywódców politycznych obydwu organizacji; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym estońskie ćwiczenia EU CYBRID 2017, kiedy to po raz pierwszy sekretarz generalny NATO uczestniczył w ćwiczeniach UE;

42. zwraca uwagę, że istnieją znaczne możliwości opracowania bardziej ambitnego i szczegółowego programu współpracy w zakresie cyberobrony, wykraczającego poza współpracę na poziomie koncepcyjnym w kontekście określonych operacji; wzywa obie organizacje do konkretnego i skutecznego wdrożenia istniejących już rozwiązań oraz do przedstawienia bardziej ambitnych wniosków dotyczących kolejnego przeglądu wdrożenia wniosków ze wspólnego oświadczenia;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

43. z zadowoleniem przyjmuje ustanowione w 2014 r. Partnerstwo Cybernetyczne NATO z Sektorem Przemysłu (NICP) i apeluje o zaangażowanie UE we współpracę w ramach NICP w celu stworzenia powiązań między współpracą NATO-UE a wiodącymi podmiotami przemysłowymi wyspecjalizowanymi w technologiach cyfrowych z myślą o poprawie cyberbezpieczeństwa w drodze ciągłej współpracy, ze zwróceniem szczególnej uwagi na: szkolenia, ćwiczenia i edukację zarówno dla NATO i UE, jak i przedstawicieli przemysłu; uwzględnienie UE i przemysłu w projektach NATO dotyczących inteligentnej obrony; opartą na współpracy wymianę informacji i najlepszych praktyk dotyczących gotowości i przywracania sprawności między NATO, UE i przemysłem; dążenie do wspólnie rozwijanych zdolności w zakresie cyberobrony; oparte na współpracy reagowanie na cyberincydenty w razie potrzeby i tam, gdzie będzie to możliwe;

44. odnotowuje bieżące prace nad wnioskiem dotyczącym rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ENISA ((UE) nr 526/2013) i ustanawiającego europejskie ramy certyfikacji i oznakowania bezpieczeństwa ICT; wzywa agencję ENISA do podpisania porozumienia z NATO na rzecz zwiększenia praktycznej współpracy tych dwóch podmiotów, w tym wymiany informacji i udziału w ćwiczeniach w dziedzinie cyberobrony;

Normy międzynarodowe mające zastosowanie do cyberprzestrzeni

45. wzywa do włączenia zdolności w zakresie cyberobrony do WPZiB oraz do działań zewnętrznych UE i jej państw członkowskich jako zadania przekrojowego, apeluje także o lepsze koordynowanie cyberobrony przez państwa członkowskie, instytucje UE, NATO, ONZ, Stany Zjednoczone i innych partnerów strategicznych, szczególnie w odniesieniu do zasad, norm i środków egzekucyjnych w cyberprzestrzeni;

46. wyraża ubolewanie, że po kilku miesiącach negocjacji grupie ekspertów rządowych ONZ (UNGGE) prowadzącej prace w latach 2016–2017 nie udało się sporządzić nowego sprawozdania kompromisowego; przypomina, że zgodnie ze sprawozdaniem z 2013 r. obowiązujące prawo międzynarodowe, a w szczególności Karta Narodów Zjednoczonych – zakazujące stosowania groźby lub użycia siły przeciwko niezawisłości politycznej któregośkolwiek państwa, w tym cybernetycznych operacji wywierania przymusu, mających na celu zakłócenie funkcjonowania infrastruktury technicznej niezbędnej do przeprowadzania oficjalnych procedur partycypacyjnych, w tym wyborów, w innym państwie – ma zastosowanie i powinno być egzekwowane w cyberprzestrzeni; zauważa, że sprawozdanie UNGGE z 2015 r. zawiera zestaw norm dotyczących odpowiedzialnego zachowania państwa, w tym zakazu prowadzenia lub świadomego wspierania przez państwa działań cybernetycznych sprzecznych z ciężącymi na państwach zobowiązaniami wynikającymi z przepisów międzynarodowych; wzywa UE do objęcia wiodącej roli w bieżących i przyszłych dyskusjach na temat międzynarodowych norm obowiązujących w cyberprzestrzeni oraz ich wdrażania;

47. zwraca uwagę na znaczenie tallińskiego podręcznika 2.0 jako podstawy do dyskusji i analizę możliwości stosowania prawa międzynarodowego w odniesieniu do cyberprzestrzeni; wzywa państwa członkowskie do przystąpienia do analizy i stosowania zaleceń określonych przez ekspertów w tallińskim podręczniku, a także do uzgodnienia dalszych dobrowolnych norm międzynarodowego postępowania; w szczególności zauważa, że wszelkie ofensywne wykorzystanie zdolności cybernetycznych powinno opierać się na prawie międzynarodowym;

48. potwierdza pełne zaangażowanie w otwartą, wolną, stabilną i bezpieczną cyberprzestrzeń, cechującą się poszanowaniem podstawowych wartości demokracji, praw człowieka i praworządności, w której spory międzynarodowe rozwiązuje się na drodze pokojowej w oparciu o Kartę Narodów Zjednoczonych i zasady prawa międzynarodowego; apeluje do państw członkowskich o wspieranie dalszego wdrażania wspólnego i kompleksowego unijnego podejścia do dyplomacji cyfrowej i obowiązujących norm w dziedzinie cyberbezpieczeństwa oraz opracowania we współpracy z NATO kryteriów i definicji cyberataku obowiązujących na szczeblu UE w celu zwiększenia zdolności UE do szybkiego osiągnięcia wspólnego stanowiska w odpowiedzi na działanie niezgodne z prawem międzynarodowym w postaci cyberataku; zdecydowanie popiera wdrożenie wskazanych w sprawozdaniu UNGGE z 2015 r. dobrowolnych, niewiązujących norm odpowiedzialnego zachowania się państw w cyberprzestrzeni obejmujących poszanowanie prywatności obywateli oraz ich praw podstawowych, jak również utworzenie regionalnych środków budowy zaufania; w tym kontekście popiera prace Światowej Komisji ds. Stabilności w Cyberprzestrzeni na rzecz opracowania wniosków dotyczących norm i polityki na rzecz zwiększenia międzynarodowego bezpieczeństwa i stabilności oraz ukierunkowania odpowiedzialnego zachowania podmiotów państwowych i niepaństwowych w cyberprzestrzeni; popiera wniosek, zgodnie z którym podmioty państwowe i niepaństwowe nie powinny prowadzić działalności celowo i znacząco naruszającej ogólną dostępność lub integralny charakter publicznych kluczowych zasobów internetu, a przez to naruszającej stabilność cyberprzestrzeni, ani świadomie zezwalać na taką działalność;

49. uznaje fakt, że większość infrastruktury technologicznej jest w posiadaniu sektora prywatnego lub jest obsługiwana przez ten sektor, dlatego ścisła współpraca, konsultacje i uwzględnienie sektora prywatnego i grup społeczeństwa obywatelskiego w drodze wielostronnego dialogu ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia otwartej, wolnej, stabilnej i bezpiecznej cyberprzestrzeni;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

50. przyznaje, że ze względu na trudności w egzekwowaniu prawa dwustronne umowy między państwami nie zawsze przynoszą oczekiwane efekty; w związku z tym uważa, że budowanie koalicji w ramach grup państw, które zajmują podobne stanowisko i zmierzają do osiągnięcia konsensusu, stanowi skuteczną formę uzupełnienia działań wielu zainteresowanych stron; podkreśla ważną rolę organów lokalnych w procesie innowacji technologicznej i wymiany danych, jeśli chodzi o nasilenie walki z przestępczością i działalnością terrorystyczną;

51. przyjmuje z zadowoleniem przyjęcie przez Radę ram wspólnej unijnej reakcji dyplomatycznej na szkodliwe działania cybernetyczne – tzw. unijnego zestawu narzędzi dla dyplomacji cyfrowej; popiera możliwość podjęcia przez UE restrykcyjnych środków wobec przeciwników dokonujących ataków na jej państwa członkowskie w cyberprzestrzeni, w tym możliwość nakładania sankcji;

52. wzywa również do przyjęcia wyraźnie proaktywnego podejścia do cyberbezpieczeństwa i cyberobrony oraz do powszechnego wzmocnienia dyplomacji cybernetycznej jako przekrojowego zadania w ramach polityki zagranicznej UE oraz jej zdolności i instrumentów, tak aby mogły skutecznie wspierać normy i wartości UE, a także utorować drogę do konsensusu na temat zasad, norm i środków egzekucyjnych w cyberprzestrzeni; zauważa, że budowanie cyberodporności państw trzecich przyczynia się do osiągnięcia międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, co ostatecznie zapewnia większe bezpieczeństwo europejskich obywateli;

53. uważa, że cyberataki, takie jak NotPetya i WannaCry, są kierowane przez państwo lub odbywają się za zgodą państwa; zauważa, że te cyberataki, które powodują poważne i trwałe szkody gospodarcze, a także są zagrożeniem dla życia, stanowią wyraźne naruszenie międzynarodowego prawa i norm prawnych; uważa zatem, że ataki NotPetya i WannaCry stanowią przypadki naruszenia prawa międzynarodowego, za które odpowiedzialne są odpowiednio Federacja Rosyjska i Korea Północna, i że te dwa państwa powinny spotkać się z proporcjonalną i stosowną reakcją UE i NATO;

54. apeluje o to, by centrum ds. walki z cyberprzestępczością Europolu stało się punktem kontaktowym dla jednostek egzekwowania prawa i agencji rządowych poświęconym kwestiom cyberprzestępczości, którego głównym obowiązkiem byłoby zarządzanie obroną zarówno domen .eu, jak i infrastruktury krytycznej unijnych sieci w czasie ataku; podkreśla, że taki punkt kontaktowy powinien być również uprawniony do wymiany informacji i niesienia pomocy państwom członkowskim;

55. podkreśla znaczenie opracowania norm dotyczących prywatności i bezpieczeństwa, szyfrowania, mowy nienawiści, dezinformacji i zagrożeń terrorystycznych;

56. zaleca, aby każde państwo członkowskie przyjęło obowiązek pomocy każdemu innemu państwu członkowskiemu będącemu ofiarą cyberataku oraz zapewnienia krajowej odpowiedzialności za kwestie cyberbezpieczeństwa w ścisłej współpracy z NATO;

Współpraca cywilno-wojskowa

57. apeluje do wszystkich zainteresowanych podmiotów o wspieranie partnerstw na rzecz transferu wiedzy, wdrażanie odpowiednich modeli biznesowych i zwiększanie zaufania między przedsiębiorstwami oraz użytkownikami końcowymi z sektora obrony i cywilami, a także o lepsze przekładanie wiedzy akademickiej na rozwiązania praktyczne w dążeniu do zapewnienia synergii i przenoszenia rozwiązań między rynkami cywilnymi i wojskowymi – w istocie do jednolitego rynku cyberbezpieczeństwa i produktów z dziedziny cyberbezpieczeństwa, w oparciu o przejrzyste procedury i przy poszanowaniu prawa unijnego i międzynarodowego, z myślą o zachowaniu i wzmocnieniu strategicznej autonomii UE; zauważa kluczową rolę prywatnych przedsiębiorstw z branży cyberbezpieczeństwa w procesie wczesnego ostrzegania przed cyberatakami i ich atrybucji;

58. stanowczo podkreśla znaczenie badań i rozwoju, zwłaszcza w świetle wysokiego poziomu wymagań bezpieczeństwa na rynku obrony; wzywa UE i państwa członkowskie do zapewnienia większego praktycznego wsparcia europejskiej branży cyberbezpieczeństwa i odpowiednim podmiotom gospodarczym, ograniczenia obciążeń biurokratycznych, w szczególności dla MŚP i przedsiębiorstw typu start-up (głównych źródeł innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie cyberobrony), a także do propagowania ściślejszej współpracy z uniwersyteckimi organizacjami badawczymi i dużymi podmiotami, w dążeniu do zmniejszenia zależności od produktów cyberbezpieczeństwa ze źródeł zewnętrznych i utworzenia strategicznego łańcucha dostaw na terytorium UE w celu wzmocnienia swej strategicznej autonomii; w związku z tym zwraca uwagę na cenny wkład, który może wnieść EFR i inne instrumenty ujęte w wieloletnich ramach finansowych (WRF);

Środa, 13 czerwca 2018 r.

59. zachęca Komisję do włączenia elementów cyberobrony do sieci europejskich centrów kompetencji i badań w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, również z myślą o zapewnieniu dostatecznych zasobów dla zdolności i technologii cybernetycznych podwójnego zastosowania w następujących WRF;

60. zwraca uwagę, że ochrona krytycznych aktywów związanych z infrastrukturą publiczną i inną infrastrukturą cywilną, zwłaszcza systemów informatycznych i związanych z nimi danych, staje się dla państw członkowskich kluczowym zadaniem w dziedzinie obrony, a w szczególności dla organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo systemów informatycznych, oraz że powinna ona wejść w zakres kompetencji albo krajowych struktur cyberobrony, albo wspomnianych organów; podkreśla, że będzie to wymagało odpowiedniego poziomu zaufania i możliwie najściślejszej współpracy między podmiotami wojskowymi, agencjami cyberobrony, innymi właściwymi organami oraz branżami, których to dotyczy, co można osiągnąć tylko poprzez precyzyjne określenie obowiązków, ról i odpowiedzialności podmiotów cywilnych i wojskowych, oraz wzywa wszystkie zainteresowane strony do uwzględnienia tych czynników w swoich procesach planowania; wzywa do zacieśnienia współpracy transgranicznej, przy pełnym poszanowaniu prawodawstwa UE w dziedzinie ochrony danych, w odniesieniu do egzekwowania prawa dotyczącego zwalczania szkodliwych działań cybernetycznych;

61. wzywa wszystkie państwa członkowskie do ukierunkowania krajowych strategii cyberbezpieczeństwa na ochronę systemów informacyjnych i związanych z nimi danych oraz do uznania ochrony tej infrastruktury krytycznej za element spoczywającego na nich obowiązku należytej staranności; apeluje do państw członkowskich o przyjęcie i wdrożenie strategii, wytycznych i instrumentów zapewniających uzasadnione poziomy ochrony przed rozsądnie identyfikowalnymi poziomami zagrożenia, przy czym koszty i obciążenia związane z ochroną powinny być proporcjonalne do możliwych szkód, na jakie narażone są zainteresowane strony; wzywa państwa członkowskie do podjęcia odpowiednich działań na rzecz zobligowania osób prawnych na obszarze ich jurysdykcji do ochrony powierzonych im danych osobowych;

62. uznaje fakt, że ze względu na zmieniające się środowisko cyberzagrożeń może być zalecana silniejsza i bardziej zorganizowana współpraca ze służbami policyjnymi, w szczególności w niektórych obszarach krytycznych, np. podczas śledzenia takich zagrożeń jak dżihad cybernetyczny, cyberterroryzm, radykalizacja w internecie i finansowanie organizacji ekstremistycznych lub radykalnych;

63. zachęca do ścisłej współpracy agencji UE, takich jak EDA, ENISA i Europejskie Centrum ds. Walki z Cyberprzestępczością, w ramach międzysektorowego podejścia mającego na celu promowanie synergii i unikanie powielania działań;

64. apeluje do Komisji o opracowanie planu działania dotyczącego skoordynowanego podejścia do europejskiej cyberobrony, w tym aktualizacji ram unijnej polityki w zakresie cyberobrony, by zagwarantować, że ramy te nadal będą stanowiły odpowiedni do zamierzonego celu instrument polityki ukierunkowany na osiągnięcie unijnych celów w zakresie cyberobrony, z zachowaniem ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, EDA, Parlamentem oraz ESDZ; zauważa, że proces ten musi stanowić element szerszego podejścia strategicznego do WPBiO;

65. wzywa do budowania zdolności w obszarze cyberbezpieczeństwa w drodze współpracy na rzecz rozwoju oraz ciągłego kształcenia i szkolenia w dziedzinie świadomości cybernetycznej, z uwzględnieniem faktu, że w najbliższych latach miliony nowych użytkowników zaczną korzystać z dostępu do internetu, większość z nich w krajach rozwijających się, i w ten sposób zwiększenia odporności państw i społeczeństw na zagrożenia cybernetyczne i hybrydowe;

66. wzywa do nawiązania współpracy międzynarodowej i podjęcia wielostronnych inicjatyw na rzecz opracowania rygorystycznych ram cyberobrony i cyberbezpieczeństwa, aby przeciwdziałać zawłaszczaniu państwa w drodze korupcji, oszustwom finansowym, praniu pieniędzy, finansowaniu terroryzmu, oraz w celu stawienia czoła problemom związanym z cyberterroryzmem i kryptowalutami oraz innymi alternatywnymi metodami płatności;

67. zauważa, że w sytuacji braku rozległej odporności na całym świecie cyberataki takie jak NotPetya rozprzestrzeniają się szybko i powodują powszechne szkody; uważa, że szkolenie i kształcenie w dziedzinie cyberobrony powinno stanowić element działań zewnętrznych UE, a budowanie cyberodporności państw trzecich przyczynia się do osiągnięcia międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, co ostatecznie zapewnia większe bezpieczeństwo europejskich obywateli;

Wzmocnienie instytucjonalne

68. wzywa państwa członkowskie do zaangażowania się w bardziej ambitną współpracę w sferze cyfrowej w ramach PESCO; sugeruje, aby państwa członkowskie uruchomiły nowy program współpracy cybernetycznej w ramach PESCO w celu wsparcia szybkiego i skutecznego planowania, dowodzenia i kontroli obecnych i przyszłych operacji i misji UE; zauważa, że powinno to prowadzić do lepszej koordynacji zdolności operacyjnych w cyberprzestrzeni i może skutkować opracowaniem wspólnego dowództwa w zakresie cyberobrony, jeżeli zdecyduje tak Rada Europejska;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

69. ponawia swój apel do państw członkowskich oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa o przedstawienie białej księgi UE w sprawie bezpieczeństwa i obrony; wzywa państwa członkowskie i wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do umieszczenia cyberobrony i cyberprewencji u podstawy białej księgi, obejmującej zarówno ochronę domeny cybernetycznej dla operacji wskazanych w art. 43 TUE, jak i wspólną obronę, o której mowa w art. 42 ust. 7 TUE;

70. zauważa, że nowy program współpracy cybernetycznej w ramach PESCO powinien być kierowany przez personel wojskowy i cywilny wysokiego szczebla z każdego państwa członkowskiego, na zasadzie rotacji, i być rozliczany przez unijnych ministrów obrony w formacie PESCO oraz wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, w celu wsparcia zasady zaufania między państwami członkowskimi i instytucjami i agencjami UE przy wymianie informacji i danych wywiadowczych;

71. ponawia swój apel o stworzenie Rady Obrony UE w oparciu o obecną ministerialną Radę Sterującą EDA i format PESCO unijnych ministrów obrony, aby zagwarantować priorytetowe traktowanie, operacjonalizację zasobów i skuteczną współpracę i integrację między państwami członkowskimi;

72. przypomina o potrzebie zachowania Europejskiego Funduszu Obronnego lub nawet zwiększenia jego zasobów w kolejnych WRF, z przydzieleniem wystarczającego budżetu na cele cyberobrony;

73. wzywa do zwiększenia środków w celu modernizacji i usprawnienia cyberbezpieczeństwa i rozpowszechniania informacji wywiadowczych między ESDZ/Centrum Analiz Wywiadowczych Unii Europejskiej (INTCEN), Radą i Komisją;

Partnerstwo publiczno-prywatne

74. uznaje fakt, że przedsiębiorstwa prywatne odgrywają kluczową rolę w wykrywaniu i ograniczaniu incydentów w zakresie cyberbezpieczeństwa, przeciwdziałaniu im oraz reagowaniu na nie, nie tylko jako dostawcy technologii, ale także jako dostawcy usług nieinformatycznych;

75. uznaje rolę sektorów prywatnych w wykrywaniu i ograniczaniu incydentów w zakresie cyberbezpieczeństwa, przeciwdziałaniu im oraz reagowaniu na nie, a także ich rolę w pobudzaniu innowacji w dziedzinie cyberobrony, i w związku z tym wzywa do zacieśnienia współpracy z sektorem prywatnym w celu zapewnienia wspólnych informacji w zakresie wymogów UE i NATO oraz pomocy w wypracowaniu wspólnych rozwiązań;

76. apeluje do UE o dokonanie kompleksowego przeglądu oprogramowania, sprzętu i infrastruktury z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych wykorzystywanych przez instytucje w celu wyeliminowania potencjalnie niebezpiecznych programów i urządzeń oraz zakazu stosowania tych, które zostały potwierdzone jako szkodliwe, np. Kaspersky Lab;

o

o o

77. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Europejskiej, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, agencjom UE w dziedzinie obrony i cyberbezpieczeństwa, Sekretarzowi Generalnemu NATO oraz parlamentom narodowym państw członkowskich UE.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0259

Rosja, w szczególności sprawa ukraińskiego więźnia politycznego Ołeha Sencowa**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie Rosji, w szczególności sytuacji ukraińskiego więźnia politycznego Ołeha Sencowa (2018/2754(RSP))**

(2020/C 28/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Rosji, zwłaszcza rezolucję z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie ukraińskich więźniów w Rosji oraz sytuacji na Krymie ⁽¹⁾,
  - uwzględniając oświadczenie rzecznik Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie szeregu osób zatrzymanych na bezprawnie zajętych Krymie i w Sewastopolu,
  - uwzględniając wymianę poglądów na forum Rady do Spraw Zagranicznych na temat Rosji, która odbyła się dnia 16 kwietnia 2018 r.,
  - uwzględniając postanowienie Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 kwietnia 2017 r. w sprawie wniosku o wskazanie środków tymczasowych przedstawionych przez Ukrainę w sprawie dotyczącej stosowania Międzynarodowej konwencji o zwalczaniu finansowania terroryzmu oraz Międzynarodowej konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej (*Ukraina przeciwko Federacji Rosyjskiej*),
  - uwzględniając art. 5 Powszechnej deklaracji praw człowieka oraz art. 7 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, których stroną jest Federacja Rosyjska i które stanowią, że nikt nie może być poddawany torturom ani okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu,
  - uwzględniając deklarację ONZ w sprawie obrońców praw człowieka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 9 grudnia 1998 r.,
  - uwzględniając Konwencję genewską o ochronie osób cywilnych podczas wojny,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze aresztowanie w maju 2014 r. ukraińskiego reżysera Ołeha Sencowa, który sprzeciwiał się bezprawnej aneksji Półwyspu Krymskiego przez Rosję, w związku z zarzucaną mu działalnością na Krymie; mając na uwadze, że był on traktowany jak obywatel rosyjski, mimo że posiada obywatelstwo ukraińskie;
- B. mając na uwadze, że w przypadku Ołeha Sencowa pojawiły się zarzuty stosowania tortur i okrutnego traktowania w celu nielegalnego wymuszenia zeznań, którym następnie nadano wartość dowodową;
- C. mając na uwadze, że w dniu 25 sierpnia 2015 r. Ołeh Sencow został skazany przez sąd, którego jurysdykcji nie uznaje UE, co stanowi naruszenie prawa międzynarodowego i podstawowych standardów wymiaru sprawiedliwości;
- D. mając na uwadze, że Ołeh Sencow, który obecnie odbywa karę pozbawienia wolności w najbardziej wysuniętym na północ więzieniu Rosji w Łabytangi (okręg jamalsko-nieniecki), rozpoczął w dniu 14 maja 2018 r. bezterminowy strajk głodowy;
- E. mając na uwadze, że w ostatnich latach liczba więźniów politycznych w Rosji znacznie wzrosła; mając na uwadze, że w dniu 29 maja 2018 r. Centrum Praw Człowieka „Memoriał”, które zostało wyróżnione Nagrodą im. Sacharowa w 2009 r., opublikowało wykaz nazwisk 158 więźniów politycznych;

---

(1) Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0087.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- F. mając na uwadze, że w dniu 9 stycznia 2018 r. dyrektor czeczeńskiego biura Centrum Praw Człowieka „Memorial” Ojub Titiew został aresztowany przez lokalną policję pod zarzutem posiadania narkotyków; mając na uwadze, że Ojub Titiew zaprzeczył tym oskarżeniom, a organizacje pozarządowe i inni obrońcy praw człowieka potępiili je, uznając za sfabrykowane;
- G. mając na uwadze, że aresztowanie Ojuba Titiewa jest przejawem niepokojącej tendencji polegającej na aresztowaniu, atakowaniu, zastraszaniu i dyskredytowaniu niezależnych dziennikarzy i obrońców praw człowieka;
- H. mając na uwadze, że obrońcy praw człowieka i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza Tatarzy krymscy, stanęli w obliczu grózb, zastraszania i aresztowań;
- I. mając na uwadze, że w wielu przypadkach donoszono o stosowaniu tortur oraz okrutnego i poniżającego traktowania; mając na uwadze, że do tej pory nie zbadano tych zarzutów w odpowiedni sposób; mając na uwadze, że tortury stosowano w celu wymuszenia zeznań i poparcia fałszywych dowodów lub wymuszenia przyznania się do winy;
- J. mając na uwadze, że wielu więźniów i zatrzymanych przebywa w więzieniach w ciężkich i nieludzkich warunkach, które fizycznie i psychicznie zagrażają ich zdrowiu; mając na uwadze, że niektórzy więźniowie wymagają pilnej pomocy medycznej i leczenia;
- K. mając na uwadze, że restrykcyjne rosyjskie ustawodawstwo regulujące prawa polityczne i obywatelskie zostało rozszerzone na tymczasowo okupowany Krym, wskutek czego drastycznie ograniczono wolność zgromadzeń, słowa, zrzeszania się, wyznania oraz dostęp do informacji, a także pojawiły się wiarygodne raporty o zastraszaniu, wymuszonych zaginięciach i torturach;
- L. mając na uwadze, że arbitralne zatrzymania, wymuszone zaginięcia, cenzura i zakazy pokojowych zgromadzeń stały się codziennością na Krymie; mając na uwadze, że kilkoro Tatarów krymskich zostało aresztowanych, wszczęto wobec nich dochodzenie lub wniesiono oskarżenie; mając na uwadze, że celem ataków stali się także krymscy prawnicy udzielający pomocy prawnej tym aresztowanym oraz obrońcy praw człowieka zgłaszający przypadki politycznie motywowanych wymuszonych zaginięć na Krymie, a także dziennikarze opisujący sytuację Tatarów krymskich;
- M. mając na uwadze, że władze okupacyjne na Krymie systematycznie i celowo ograniczają wolność słowa na Krymie, kneblując niezależne media i utrudniając pracę zawodowych dziennikarzy; mając na uwadze, że w dniu 22 marca 2018 r. dziennikarz obywatelski i działacz na rzecz Tatarów krymskich Nariman Memedeminow, który informował o nielegalnych działaniach władz okupacyjnych, został zatrzymany przez rosyjskie siły bezpieczeństwa i aresztowany na podstawie bezpodstawnych oskarżeń; mając na uwadze, że w dniu 21 maja 2018 r. rosyjskie siły bezpieczeństwa zatrzymały innego dziennikarza obywatelskiego Serwera Mustafajewa w następstwie przeszukania jego domu na okupowanym przez Rosję Krymie, głównie pod zarzutami motywowanymi względami religijnymi;
- N. mając na uwadze, że Rosja przegrywa wiele spraw w Europejskim Trybunale Praw Człowieka i nie wykonuje wydanych wyroków;
- O. mając na uwadze, że Federacja Rosyjska, jako pełnoprawny członek Rady Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych, zobowiązała się do przestrzegania zasad demokracji, praworządności oraz poszanowania podstawowych wolności i praw człowieka; mając na uwadze, że w wyniku licznych poważnych naruszeń praworządności i przyjęcia restrykcyjnych przepisów w ostatnich latach istnieją poważne zastrzeżenia co do przestrzegania przez Rosję międzynarodowych i krajowych zobowiązań; mając na uwadze, że Unia Europejska wielokrotnie oferowała dodatkowe wsparcie i wiedzę fachową, aby pomóc Rosji w modernizacji i przestrzeganiu porządku konstytucyjnego i prawnego zgodnie ze standardami Rady Europy;
- P. mając na uwadze, że w rosyjskiej ustawie o tzw. obcych agentach nałożono na organizacje pozarządowe otrzymujące środki finansowe z zagranicy i prowadzące „działalność polityczną” wymóg złożenia wniosku o wpisanie na specjalną rządową listę obcych agentów, poddawanych dodatkowej ścisłej kontroli ze strony rządu, a wszystkie ich publikacje, komunikaty prasowe i sprawozdania muszą być opatrzone informacją, że zostały opracowane przez obcego agenta;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- Q. mając na uwadze, że w odpowiedzi na bezprawną aneksję Krymu oraz wojnę hybrydową przeciwko Ukrainie UE przyjęła szereg stopniowych środków ograniczających przeciwko Rosji;
1. domaga się od władz rosyjskich natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Ołeha Sencowa i wszystkich innych nielegalnie przetrzymywanych obywateli ukraińskich w Rosji i na Półwyspie Krymskim; przypomina, że obecnie w Rosji i na okupowanym Krymie przetrzymywanych jest ponad 70 (?) ukraińskich więźniów politycznych;
  2. domaga się natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Ojuba Titiewa, dyrektora biura Centrum Praw Człowieka „Memorial” w Republice Czecheńskiej, a także wszystkich pozostałych więźniów politycznych w Federacji Rosyjskiej;
  3. domaga się, by władze rosyjskie zaprzestały zastraszania i nękania Centrum Praw Człowieka „Memorial”, jego pracowników i innych obrońców praw człowieka, a także by umożliwiły im wykonywanie ich pracy w dziedzinie praw człowieka;
  4. podkreśla, że wszyscy więźniowie muszą być traktowani przy poszanowaniu norm międzynarodowych oraz że wszyscy zatrzymani powinni mieć dostęp do adwokata, członków rodziny, przedstawicieli dyplomatycznych oraz opieki medycznej; podkreśla, że zgodnie z IV konwencją genewską władze rosyjskie i pracownicy wymiaru sprawiedliwości ponoszą pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo i dobre traktowanie zatrzymanych, zwłaszcza na Krymie;
  5. przypomina Rosji o znaczeniu pełnego przestrzegania międzynarodowych zobowiązań prawnych, jakie spoczywają na niej w związku z członkostwem w Radzie Europy oraz Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, a także zasad podstawowych praw człowieka i praworządności zapisanych w europejskiej konwencji praw człowieka oraz w Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych;
  6. podkreśla, że wolność zgromadzeń gwarantuje w Federacji Rosyjskiej art. 31 rosyjskiej konstytucji oraz europejska konwencja praw człowieka, którą Rosja podpisała, co zobowiązuje rosyjskie władze do jej respektowania;
  7. wzywa władze rosyjskie wszystkich szczebli do uznania kluczowej roli, jaką pełnią obrońcy praw człowieka jako filary demokracji i strażnicy praworządności, oraz do publicznego potępienia wszystkich ataków na obrońców praw człowieka, zwłaszcza w Republice Czecheńskiej;
  8. wyraża solidarność z ukraińskim reżyserem, aktywistą i więźniem politycznym Ołehem Sencowem, który w dniu 14 maja 2018 r. rozpoczął strajk głodowy, aby w ten sposób wymóc uwolnienie nielegalnie przetrzymywanych rodaków, oraz niepokoi się skutkami zdrowotnymi jego strajku; przypomina, że Ołeh Sencow, aresztowany na Krymie w 2014 r. krótko po przejściu przez Rosję kontroli nad tym półwyspem na Morzu Czarnym, skazany następnie na podstawie wymuszonych torturami zeznań, odbywa obecnie karę 20 lat pozbawienia wolności w kolonii karnej o zaostrzonym rygorze w jamalsko-nienieckim okręgu na dalekiej Północy Rosji, na podstawie licznych zarzutów o działalność terrorystyczną;
  9. ubolewa, że skazany w tym samym procesie Ołeksandr Kolczenko otrzymał wyrok dziesięciu lat więzienia;
  10. stwierdza, że kolejny nielegalnie aresztowany obywatel Ukrainy Wołodimir Bałuch prowadzi strajk głodowy od 19 marca 2018 r.;
  11. wzywa odpowiedzialne władze Rosji i służby medyczne do udzielenia uwięzionym odpowiedniej opieki medycznej i do respektowania etyki lekarskiej, w tym do nie stosowania przymusowego karmienia ani innego niepożądanego traktowania, które może stanowić przykład tortur i złego traktowania;

(?) Niewyczerpujący wykaz obejmuje następujące osoby: Teimur Abdullaiev, Uzeir Abdullaiev, Taliat Abdurakhmanov, Rustem Abiltarov, Zevri Abseitov, Muslim Aliiev, Refat Alimov, Kiazim Ametov, Ernes Ametov, Ali Asanov, Marlen Asanov, Volodymyr Balukh, Ali Bariev, Enver Bekirov, Memet Belialov, Oleksii Bessarabov, Rustem Vaitov, Resul Velilyaev, Valentyn Vygovskii, Pavlo Hryb, Mykola Dadeu, Konstatin Davydenko, Bekir Dehermendzhi, Mustafa Dehermendzhi, Emil Dzhemadenov, Arsen Dzhapparov, Dmitrii Dolgopolov, Volodymyr Dudka, Andriy Zakhtei, Ruslan Zeitullaiev, Server Zekiriaiev, Timur Ibragimov, Rustem Ismailov, Yevgenii Karakashev, Mykola Karpiuk, Stanislav Klykh, Andriy Kolomiets, Ołeksandr Kolchenko, Ołeksandr Kostenko, Emir-Usein Kuku, Hennadii Limeshko, Serhii Litvinov, Enver Mamutov, Nariman Memedeminov, Remzi Memetov, Emil Minasov, Igor Movenko, Seiran Muradosilov, Seiran Mustafaiev, Server Mustafaiev, Yevhen Panov, Nuri Primov, Volodymyr Prisch, Ismail Ramazanov, Fevzi Sagandzhi, Ferat Saifullaiev, Aider Saledinov, Seiran Saliiev, Enver Seitosmanov, Oleg Sentsov, Ołeksii Sizonovich, Vadym Siruk, Edem Smailov, Ołeksandr Steshenko, Ołeksii Stohniy, Renat Suleimanov, Anna Sukhonosova, Roman Sushchenko, Roman Ternovsky, Ruslan Ametov, Asan Chapukh, Ołeksii Chirni, Hlib Shablii, Mykola Shiptur, Dmytro Shtyblikov, Ołeksandr Shumkov, Viktor Shur.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

12. wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że wielu ukraińskich więźniów politycznych, takich jak Mykoła Karpiuk, Wołodimir Prisicz, Ołeksij Czurnij i Jewhienij Panow, było brutalnie torturowanych;

13. jest głęboko zaniepokojony niepokojącą tendencją polegającą na aresztowaniu, atakowaniu, zastraszaniu i dyskredytowaniu niezależnych dziennikarzy i obrońców praw człowieka pracujących w Rosji, a zwłaszcza w Czeczenii; podkreśla rolę, jaką odgrywa społeczeństwo obywatelskie i organizacje takie jak „Memorial”, oraz że działacze społeczeństwa obywatelskiego powinni móc swobodnie korzystać z podstawowych praw do wolności myśli i wypowiedzi; wzywa władze Czeczenii i Rosji do respektowania przepisów krajowych i międzynarodowych zobowiązań i do przestrzegania praworządności;

14. wyraża głębokie zaniepokojenie klimatem bezkarności, który umożliwia takie postępowanie, oraz wzywa do opracowania środków prawnych i pozaprawnych, które będą zapobiegać aktom przemocy, pozwolą je monitorować i skutecznie stawiać przed sądem ich sprawców, we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim; podkreśla, że Rosja i jej rząd ponoszą ostateczną odpowiedzialność za zbadanie tych czynów, postawienie sprawców przed sądem i ochronę wszystkich obywateli Rosji przed bezprawiem;

15. zwraca uwagę na fakt, że władze rosyjskie na okupowanym Krymie zatrzymały wielu Tatarów krymskich w maju 2018 r., w tym Sewera Mustafajewa, Edema Smailowa i krewnych więźnia politycznego Nuriego Primowa;

16. potępia łamanie przez Rosję prawa międzynarodowego na okupowanym Krymie, w tym wymuszanie egzekwowania prawa rosyjskiego, nasiloną militaryzację Półwyspu Krymskiego, która zagraża bezpieczeństwu w regionie, oraz masowe i systematyczne łamanie praw człowieka, którego celem są w szczególności etniczni Ukraińcy i Tatarzy krymscy;

17. z zadowoleniem przyjmuje uwolnienie przywódców Tatarów krymskich Achtema Czizgoza i Ilmiego Umerowa, którzy zostali skazani na wyroki więzienia przez rosyjskie sądy na tymczasowo okupowanym ukraińskim terytorium Krymu we wrześniu 2017 r. i którym władze rosyjskie zezwoliły na opuszczenie półwyspu 25 października 2017 r.; wyraża wdzięczność wszystkim osobom, które przyczyniły się swą pracą do ich uwolnienia, w tym rosyjskim organizacjom praw człowieka, takim jak „Memorial”;

18. przypomina władzom rosyjskim, że jako de facto władze okupacyjne sprawujące faktyczną kontrolę nad Krymem są w pełni odpowiedzialne za ochronę obywateli Krymu przed arbitralnymi środkami sądowymi i administracyjnymi, a z tego samego powodu zobowiązane są na mocy międzynarodowego prawa humanitarnego do zapewnienia ochrony praw człowieka na półwyspie;

19. podkreśla, że sądy rosyjskie, wojskowe czy cywilne, nie są właściwe do orzekania w sprawie czynów popełnionych poza uznanym na arenie międzynarodowej terytorium Rosji, a także zwraca uwagę, że postępowania sądowe w takich przypadkach nie mogą być uznawane za zgodne z prawem;

20. ponownie wyraża poważne obawy w sprawie ustawy o tzw. obcych agentach i sposobu, w jaki jest stosowana; jest zdania, że definicja „działalności politycznej” prowadzonej przez organizacje pozarządowe otrzymujące wsparcie finansowe z zagranicy jest zbyt obszerna i w praktyce umożliwia rządowi kontrolowanie dowolnej zorganizowanej działalności związanej z życiem publicznym;

21. wzywa Rosję do zapewnienia bezwarunkowego i nieograniczonego dostępu międzynarodowym obserwatorom praw człowieka i misjom monitorującym; wzywa organizacje międzynarodowe, takie jak Organizacja Narodów Zjednoczonych, Rada Europy i Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie do uważniejszego monitorowania sytuacji praw człowieka na Krymie i podjęcia stosownych działań;

22. wzywa Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka, aby nieprzerwanie obserwował sytuację dotyczącą praw człowieka na Półwyspie Krymskim i na obszarach, które nie są kontrolowane przez rząd na wschodniej Ukrainie;

23. wzywa Radę i państwa członkowskie do stanowczości i jedności w stosowaniu uzgodnionych wobec Rosji sankcji oraz do ich przedłużenia, a także do rozważenia zastosowania środków wymierzonych przeciwko osobom odpowiedzialnym za aresztowanie i osądzenie więźniów politycznych;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

24. podkreśla, że istotne jest, aby delegatura Unii Europejskiej w Rosji i ambasady państw członkowskich UE monitorowały procesy wytaczane obrońcom praw człowieka;
  25. wzywa przewodniczących Rady i Komisji oraz wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, by nadal bacznie przyglądali się przypadkom nieprzestrzegania międzynarodowych zobowiązań prawnych i poruszali te kwestie przy okazji rozmaitych spotkań z przedstawicielami Rosji;
  26. ponownie wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel oraz ESDZ do czuwania nad tym, aby wszystkie sprawy dotyczące osób prześladowanych z powodów politycznych trafiały pod obrady w czasie konsultacji między UE a Rosją dotyczących praw człowieka, po ich wznowieniu, oraz aby przedstawiciele Rosji obecni na konsultacjach byli formalnie zobowiązani do odpowiedzi w każdej sprawie, oraz wzywa do informowania Parlamentu o rezultacie rozmów z władzami rosyjskimi;
  27. wzywa wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel i ESDZ do zadbania o to, aby Unia, w granicach rosyjskiego prawa krajowego, wykorzystywała wszelkie możliwości dalszych kontaktów z rosyjskimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i wspierania ich, w tym organizacji dążących do propagowania wartości demokratycznych, praw człowieka i praworządności;
  28. wzywa UE do wydania oświadczenia potępiającego łamanie praw człowieka w Rosji i próby ukrycia naruszeń pod pretekstem mistrzostw świata organizowanych przez FIFA;
  29. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Radzie Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, a także prezydentowi, rządowi i parlamentowi Federacji Rosyjskiej.
-

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0260

Sytuacja w zakresie praw człowieka w Bahrajnie, w szczególności sprawa Nabila Radżaba

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Bahrajnie, w szczególności sytuacji Nabila Radżaba (2018/2755(RSP))

(2020/C 28/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Bahrajnu, zwłaszcza rezolucję z 6 lutego 2014 r. w sprawie Bahrajnu, w szczególności sytuacji Nabila Radżaba, Abdulhadiego Al-Chawadży i Ibrahima Szarifa ⁽¹⁾, rezolucję z 9 lipca 2015 r. w sprawie Bahrajnu, w szczególności sprawy Nabila Radżaba ⁽²⁾, z 4 lutego 2016 r. w sprawie Bahrajnu: sprawa Mohammeda Ramadana ⁽³⁾, z 7 lipca 2016 r. w sprawie Bahrajnu ⁽⁴⁾, z 16 lutego 2017 r. w sprawie egzekucji w Kuwejcie i Bahrajnie ⁽⁵⁾ i z 3 października 2017 r. w sprawie stawienia czoła kurczeniu się przestrzeni działania społeczeństwa obywatelskiego w krajach rozwijających się ⁽⁶⁾,
  - uwzględniając oświadczenia rzecznik Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych z 17 czerwca 2015 r. w sprawie skazania sekretarza generalnego Al-Wefaq w Bahrajnie Ałego Salmana, z 11 lipca 2017 r. w sprawie skazania Nabila Radżaba przez sąd w Bahrajnie i z 6 czerwca 2018 r. w sprawie skazania bahrajńskiego obrońcy praw człowieka Nabila Radżaba,
  - uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Podkomisji Praw Człowieka z 22 listopada 2017 r.,
  - uwzględniając spotkanie nieformalnej grupy roboczej ds. praw człowieka UE-Bahrajn, które odbyło się 15 maja 2018 r.,
  - uwzględniając oświadczenie wysokiego komisarza ONZ ds. praw człowieka Zeida Ra'ada Al Husseina z 11 września 2017 r. w sprawie sytuacji w Bahrajnie,
  - uwzględniając oświadczenie Komitetu ONZ przeciwko Torturom z 12 maja 2017 r.,
  - uwzględniając przyjętą w lutym 2002 r. konstytucję Bahrajnu, a zwłaszcza jej rozdział 3, art. 364 kodeksu karnego Bahrajnu oraz ustawę o obywatelstwie Bahrajnu z 1963 r.,
  - uwzględniając przyjęte w listopadzie 2011 r. sprawozdanie Bahrajńskiej Niezależnej Komisji Śledczej (BICI),
  - uwzględniając wytyczne UE dotyczące obrońców praw człowieka, dialogu z państwami trzecimi na temat praw człowieka, kary śmierci, tortur, wolności wypowiedzi w internecie i poza nim,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania, Konwencję o prawach dziecka, a także Arabską kartę praw człowieka, których Bahrajn jest stroną,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka ONZ z 1948 r., zwłaszcza jej art. 15,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 5 czerwca 2018 r. Sąd Apelacyjny Bahrajnu orzekł, że utrzymuje w mocy pięcioletni wyrok ciążyący na czołowym obrońcy praw człowieka Nabilu Radżabie za „rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji w czasie wojny” (art. 133 kodeksu karnego Bahrajnu), „oczernianie kraju ościennego” (art. 215) i „znieważenie organu publicznego” (art. 216) w tweetach dotyczących rzekomych tortur stosowanych w zakładzie karnym w Dżauw w Bahrajnie i na temat ataków z powietrza dokonywanych przez koalicję pod wodzą Arabii Saudyjskiej w Jemenie; mając na uwadze, że zarzuty te oparte są na przepisach kryminalizujących prawo do wolności wypowiedzi chronione na podstawie art. 19 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, który Bahrajn ratyfikował w 2006 r.; mając na uwadze, że obecnie N. Radżab ma złożyć ostateczną apelację w Sądzie Kasacyjnym Bahrajnu;

⁽¹⁾ Dz.U. C 93 z 24.3.2017, s. 154.

⁽²⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 151.

⁽³⁾ Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 42.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 130.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0044.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0365.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- B. mając na uwadze, że N. Radżab miał zostać uwolniony w tym miesiącu po odbyciu dwuletniego wyroku więzienia w upadających warunkach, które należałoby uznać za przykład złego traktowania, za wywiady udzielone telewizji w 2015 r. i 2016 r. na temat ograniczania wolności prasy w Bahrajnie; mając na uwadze, że przed arbitralnym aresztowaniem w czerwcu 2016 r. Nabilowi Radżabowi zakazano podróżowania i w latach 2012–2014 odbył on dwuletnią karę więzienia za korzystanie z przysługującego mu prawa do wolności wypowiedzi i zgromadzeń; mając na uwadze, że Grupa Robocza ONZ ds. Arbitralnych Zatrzymań orzekła w 2013 r., że aresztowanie go za rolę, jaką pełnił, pomagając kierować demonstracjami w Bahrajnie i organizować je, miało arbitralny charakter; mając na uwadze, że padł on ofiarą niesprawiedliwego procesu sądowego;
- C. mając na uwadze, że oprócz nowego pięcioletniego wyroku Nabilowi Radżabowi grozi kolejny wyrok więzienia w aż 14 wytoczonych mu jakoby przez rząd sprawach, w których postawiono mu dodatkowo zarzuty „rozpowszechniania fałszywych wiadomości i oświadczeń oraz złośliwych pogłosek, które podważają autorytet państwa”; mając ponadto na uwadze, że 12 września 2017 r. rząd oskarżył go o „rozpowszechnianie fałszywych informacji”, „podsycanie nienawiści do rządu” i o „zachęcanie do nieprzestrzegania prawa” za pośrednictwem mediów społecznościowych;
- D. mając na uwadze, że stan zdrowia N. Radżaba poważnie się pogorszył z powodu złych warunków panujących w więzieniu; mając na uwadze, że jego rodzina także informowała, że musi on przebywać w celi przez 23 godziny na dobę, co jest formą kary i powoduje pogorszenie się jego stanu zdrowia; mając na uwadze, że władze więzienia jakoby celowo utrudniały leczenie N. Radżaba;
- E. mając na uwadze, że sytuacja Nabila Radżaba stała się symbolem dla obrońców praw człowieka i wolności wypowiedzi w Bahrajnie, ponieważ dowodzi, że rząd tego kraju nie respektuje podjętych zobowiązań; mając na uwadze, że jest on jedną z wielu osób nielegalnie przetrzymywanych i prześladowanych z powodu korzystania z wolności wypowiedzi i zgromadzeń;
- F. mając na uwadze, że w maju 2017 r. Komitet ONZ przeciwko Torturom zajął się licznymi i nieustannymi zarzutami o powszechne stosowanie tortur i złe traktowanie osób pozbawionych wolności, zwłaszcza aresztowanych pod zarzutem terroryzmu, oraz wyraził głębokie zaniepokojenie sytuacją Nabila Radżaba, Abdulhadiego Al-Chawadży, Nadżiego Fatila, Husajna Dżawada, Abdulwahaba Husajna i Abduldżalila al-Singace;
- G. mając na uwadze, że znacznie wzrosła liczba egzekucji i wyroków śmierci po przerwaniu siedmioletniego moratorium w lutym 2017 r., w kontekście stałych zarzutów o stosowanie tortur i złe traktowanie; mając na uwadze, że po wprowadzeniu w kwietniu 2017 r. poprawki do konstytucji Bahrajn powrócił do praktyki stawiania osób cywilnych przed trybunałami wojskowymi; mając na uwadze, że władze przywróciły Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego uprawnienia do aresztowania i prowadzenia dochodzeń, mimo że Agencja stosowała w przeszłości tortury i dopuszczała się nadużyć;
- H. mając na uwadze, że sytuacja w Bahrajnie stała się krytyczna pod względem respektowania wolności wypowiedzi, zrzeszania się i pokojowych zgromadzeń; mając na uwadze, że coraz dotkliwsze represje wobec obrońców praw człowieka i pokojowych działaczy opozycji obejmują wyroki więzienia, wygnanie, zakazy podróżowania, pozbawienie obywatelstwa lub poważne groźby i zastraszanie w odpowiedzi na ich pokojową działalność;
- I. mając na uwadze, że Zgromadzenie Narodowe i Rada Szury Bahrajnu zatwierdziły nowelizację ustawy o wykonywaniu praw politycznych, która uniemożliwi niezależny udział polityczny w wyborach w 2018 r.;
- J. mając na uwadze, że w 2016 r. rząd Bahrajnu zawiesił największe opozycyjne stowarzyszenie polityczne Al-Wefaq, zamroził jego aktywa i zablokował dostęp do jego strony internetowej w Bahrajnie; mając na uwadze, że przeprowadzono nalot na siedzibę stowarzyszenia, co pociągnęło za sobą zarzut o „chroniczny brak poszanowania dla konstytucji Królestwa i podważanie jej prawomocności” i „wzywanie do zagranicznej interwencji”, a także o „nawoływanie do przemocy i wspieranie organizacji terrorystycznych”;
- K. mając na uwadze, że w dniu 31 maja 2017 r. sąd w Bahrajnie zarządził likwidację opozycyjnego bahrajńskiego stowarzyszenia Narodowa Akcja Demokratyczna (Waad); mając na uwadze, że w dniu 26 października 2017 r. Sąd Apelacyjny Bahrajnu utrzymał w mocy wyrok dotyczący likwidacji Waad;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- L. mając na uwadze, że w dniu 15 maja 2018 r. bahrajński Trybunał Karny pozbawił obywatelstwa 115 osób w niesprawiedliwym procesie zbiorowym, któremu towarzyszyły doniesienia o torturach i naruszeniach sprawiedliwości proceduralnej; mając na uwadze, że groźba pozbawienia obywatelstwa lub jego faktyczne cofnięcie są wykorzystywane jako środek represji politycznych; mając na uwadze, że wiele osób, w tym dzieci, głównie należących do ludności szyickiej, pozbawiono obywatelstwa, co stanowi bezpośrednie naruszenie art. 15 Powszechnej deklaracji praw człowieka i art. 7 Konwencji o prawach dziecka;
- M. mając na uwadze, że od czasu protestów w 2011 r. i w następstwie wniosków zawartych w sprawozdaniu BICI stworzono szereg organów wewnętrznych w celu monitorowania nadużyć rządowych, nie są one jednak wystarczająco skuteczne ani niezależne; mając na uwadze, że według doniesień brak niezależności tych organów powoduje brak rozliczalności rządu i sił bezpieczeństwa Bahrajnu; mając na uwadze, że sprzyja to kulturze bezkarności, która podważa próby demokratycznych reform i służy dalszej destabilizacji kraju;
- N. mając na uwadze, że UE uznaje bliską współpracę ze społeczeństwem obywatelskim i obrońcami praw człowieka w państwach trzecich za jeden ze swoich głównych priorytetów w promowaniu praw człowieka i walce z ich naruszeniami;
1. wzywa do natychmiastowego uwolnienia wszystkich osób zatrzymanych wyłącznie za udział w pokojowych działaniach politycznych i na rzecz praw człowieka; wzywa władze państwowe, siły i służby bezpieczeństwa do położenia kresu wszelkim aktom przemocy, nękania i zastraszania, w tym również na szczeblu sądowym, oraz cenzurze wobec obrońców praw człowieka, oponentów politycznych, demonstrantów, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego i ich bliskich w kraju i poza jego granicami; potępia powtarzające się ataki na podstawowe prawa demokratyczne, w szczególności wolność wypowiedzi, swobodę zrzeszania się i zgromadzeń, pluralizm polityczny i rządy prawa w Bahrajnie;
  2. domaga się natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Nabila Radżaba, wycofania wszelkich stawianych mu zarzutów, a ponadto wzywa władze, by zapewniły, że w oczekiwaniu na zwolnienie nie będzie on poddawany torturom ani innemu brutalnemu traktowaniu oraz będzie miał możliwość regularnych kontaktów z rodziną i wybranymi przez siebie prawnikami; potępia zatrzymanie Nabila Radżaba, które narusza m.in. jego prawa do wolności wypowiedzi i swobody przemieszczania się;
  3. wzywa władze Bahrajnu do przestrzegania podjętych zobowiązań międzynarodowych i obowiązków w zakresie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz do zapewnienia obrońcom praw człowieka i osobom krytykującym władze bezpiecznych i sprzyjających warunków działania, w tym w kontekście wyborów w 2018 r., gwarantujących prawa do wolności wypowiedzi, zrzeszania się i pokojowych zgromadzeń; przypomina rządowi Bahrajnu, że jest on odpowiedzialny za zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim obywatelom niezależnie od ich poglądów i przynależności politycznej lub wyznania;
  4. ubolewa z powodu złych warunków panujących w więzieniach w tym kraju, a także stosowania tortur przez bahrajńskich funkcjonariuszy bezpieczeństwa i personel więzienny; wzywa władze Bahrajnu do powstrzymania się od stosowania wszelkiego rodzaju tortur, okrutnego i poniżającego traktowania zatrzymanych, do pełnego zbadania wszystkich domniemyanych przypadków naruszania praw podstawowych i torturowania więźniów, a także do postawienia sprawców przed wymiarem sprawiedliwości;
  5. przypomina władzom Bahrajnu, że art. 15 Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karaniami zakazuje wykorzystywania jakichkolwiek zeznań złożonych w wyniku stosowania tortur jako dowodu w postępowaniach sądowych; wzywa władze Bahrajnu do niezwłocznego ratyfikowania Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur;
  6. zdecydowanie potępia dużą liczbę wyroków śmierci wydawanych w tym kraju i wzywa do oficjalnego moratorium na wszystkie egzekucje; wzywa do rewizji wszystkich wyroków śmierci w celu zagwarantowania, że procesy te były zgodne z normami międzynarodowymi;
  7. wzywa władze do zmiany konstytucji, aby położyć kres wykorzystywaniu trybunałów wojskowych do sądenia osób cywilnych;
  8. potępia masowe pozbawianie obywatelstwa wykorzystywane jako środek represji, a ponadto wzywa władze Bahrajnu do uchylania tych decyzji oraz przestrzegania zobowiązań i norm międzynarodowych;
  9. wzywa władze Bahrajnu do natychmiastowego zniesienia zakazu podróży nałożonego na obrońców praw człowieka i nalega, by władze w każdych okolicznościach gwarantowały obrońcom praw człowieka w tym kraju możliwość prowadzenia legalnej działalności na rzecz praw człowieka zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym, bez utrudnień, zastraszania czy prześladowania;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

10. zachęca rząd Bahrajnu, aby dążył do stabilności za pośrednictwem reform i pluralistycznego pojednania w warunkach, w których możliwe jest swobodne wyrażanie zasadnych i pokojowych zastrzeżeń politycznych, zwłaszcza w świetle zbliżających się wyborów do Zgromadzenia Narodowego zaplanowanych na październik 2018 r.; w związku z tym potępia ataki na opozycję i społeczeństwo obywatelskie w Bahrajnie, w tym zawieszenie działalności opozycyjnego stowarzyszenia Al-Wefaq, likwidację opozycyjnego stowarzyszenia Waad i zakazanie ich członkom udziału w nadchodzących wyborach; uważa te działania za sprzeczne z zasadami pluralizmu demokratycznego oraz wolnych i uczciwych wyborów, a także za stojące w sprzeczności z umowami międzynarodowymi i konstytucją Bahrajnu; wzywa wszystkie strony do zaangażowania się w rzeczywisty dialog narodowy w celu wznowienia pokojowego i konstruktywnego procesu pojednania narodowego;
11. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, Radę i państwa członkowskie do systematycznego nagłaśniania obaw dotyczących łamania praw człowieka w Bahrajnie oraz do rozważenia wprowadzenia ukierunkowanych środków przeciwko osobom odpowiedzialnym za poważne naruszenia praw człowieka;
12. wzywa UE i jej państwa członkowskie, by nadal odnosiły się do Bahrajnu w oświadczeniach UE i państw członkowskich w ramach punktu 4 na najbliższych sesjach Rady Praw Człowieka ONZ;
13. wzywa rząd Bahrajnu, aby współpracował ze specjalnymi sprawozdawcami ONZ (w szczególności do spraw tortur, do spraw wolności zgromadzeń, ds. wolności religii i przekonań, do spraw niezawisłości sędziów i prawników oraz do spraw obrońców praw człowieka) oraz wystosował do nich stałe zaproszenie; wzywa władze Bahrajnu, aby umożliwiły międzynarodowym organizacjom pozarządowym i dziennikarzom swobodny dostęp do kraju, w tym w celu skontaktowania się z zatrzymanymi obrońcami praw człowieka;
14. wyraża ubolewanie, że przedsiębiorstwa europejskie wywożą do Bahrajnu technologie nadzoru, i podkreśla, że unijne organy kontroli eksportu powinny uwzględnić kryteria dotyczące praw człowieka przed wydaniem pozwolenia na wywóz do kraju trzeciego; wzywa wszystkie państwa członkowskie UE do ścisłego przestrzegania Kodeksu postępowania UE w sprawie wywozu uzbrojenia, a w szczególności do zaprzestania wszelkich transferów broni, sprzętu do inwigilacji i materiałów wywiadowczych, które mogą być wykorzystywane przez Bahrajn w powtarzających się atakach na prawa człowieka;
15. wyraża ubolewanie, że Bahrajn ponownie odmówił przyjęcia oficjalnej delegacji Podkomisji Praw Człowieka PE; wzywa władze Bahrajnu, aby umożliwiły oficjalnej delegacji posłów do Parlamentu Europejskiego złożenie wizyty w tym kraju w celu spotkania się z władzami publicznymi i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego;
16. wyraża ubolewanie, że w 2014 r. Nagrodę Chaillot za promowanie praw człowieka w regionie Rady Współpracy Państw Zatoki przyznano Narodowemu Instytutowi Praw Człowieka w Bahrajnie, który wielokrotnie usprawiedliwiał łamanie praw człowieka przez rząd bahrajński, w tym uwięzienie Nabila Radżaba;
17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Królestwa Bahrajnu oraz członkom Rady Współpracy Państw Zatoki; apeluje o przetłumaczenie niniejszej rezolucji na język arabski.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0261

Sytuacja uchodźców z mniejszości Rohingja, w szczególności trudna sytuacja dzieci

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie sytuacji uchodźców należących do mniejszości Rohingja, w szczególności trudnej sytuacji dzieci (2018/2756(RSP))

(2020/C 28/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Mjanmy oraz w sprawie sytuacji Rohingjów,
  - uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Bangladeszu,
  - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie strategii UE wobec Mjanmy/Birmy,
  - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie Mjanmy/Birmy,
  - uwzględniając wytyczne UE w sprawie promowania i ochrony praw dziecka, przyjęte przez Radę w dniu 6 marca 2017 r.,
  - uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia rządu Republiki Związku Mjanmy,
  - uwzględniając wspólny komunikat prasowy z dnia 5 marca 2018 r. w sprawie czwartego dialogu dotyczącego praw człowieka między UE a Mjanmą,
  - uwzględniając Konwencję ONZ dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r. oraz protokół do tej konwencji z 1967 r.,
  - uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka,
  - uwzględniając Konwencję z 1954 r. dotyczącą statusu bezpaństwowców oraz Konwencję z 1961 r. o ograniczaniu bezpaństwowości,
  - uwzględniając globalny plan działań Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) na lata 2014–2024 na rzecz eliminacji bezpaństwowości, przedstawiony w listopadzie 2014 r.,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie końcowe komisji doradczej ds. stanu Arakan z sierpnia 2017 r.,
  - uwzględniając Kartę Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN),
  - uwzględniając sprawozdanie sekretarza generalnego Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie przemocy seksualnej związanej z konfliktami,
  - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że 720 tys. dzieci Rohingja w Bangladeszu i Mjanmie pilnie potrzebuje pomocy humanitarnej i ochrony;
- B. mając na uwadze, że w stanie Arakan w Mjanmie mieszka prawie 1,3 mln Rohingjów, będących w przeważającej mierze muzułmańską mniejszością narażoną na represje oraz ciągłe poważne naruszenia praw człowieka, co obejmuje zagrożenia dla życia i bezpieczeństwa, odmawianie prawa do opieki zdrowotnej i edukacji, pracę przymusową, przemoc seksualną oraz ograniczanie ich praw politycznych; mając na uwadze, że muzułmanie Rohingja są uważani za najbardziej prześladowaną mniejszość na świecie i za największą grupę bezpaństwowców;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- C. mając na uwadze, że od sierpnia 2017 r. ponad 900 tys. Rohingjów, w tym 534 tys. dzieci, uciekło przed skierowaną wobec nich przemocą i w obawie o własne życie szukało schronienia w Bangladeszu; mając na uwadze, że szacuje się, że ok. 1 tys. dzieci Rohingja w wieku poniżej pięciu lat zostało zabitych podczas aktów przemocy w Mjanmie; mając na uwadze, że według parlamentarzystów ASEAN angażujących się na rzecz praw człowieka 28 300 dzieci Rohingja straciło przynajmniej jedno z rodziców, a kolejne 7 700 utraciło oboje rodziców, a zatem liczba utraconych rodziców wynosi aż 43 700;
- D. mając na uwadze, że ponad 14 tys. dzieci w wieku poniżej piątego roku życia cierpi z powodu poważnego niedożywienia; mając na uwadze, że dzieci Rohingja doświadczyły lub były świadkami traumatycznych przeżyć, w tym w wielu przypadkach utraty jednego lub obojga rodziców, oddzielenia od rodziny, przemocy fizycznej, stresu psychicznego, niedożywienia, chorób, wykorzystywania seksualnego, a także były świadkami zbrodni przeciwko ludzkości w stanie Arakan, w tym systematycznego palenia domostw, fizycznych napaści i gwałtów popełnianych wobec Rohingjów;
- E. mając na uwadze, że Wysoki Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka Zeid Ra'ad al-Hussein określił działania podejmowane przez rząd Mjanmy jako „książkowy przykład czystek etnicznych” i „cyniczny manewr przymusowego przenoszenia dużej liczby osób bez możliwości powrotu”;
- F. mając na uwadze, że kobiety i dziewczęta często odczuwają kryzysy dotkliwiej i w inny sposób niż mężczyźni i chłopcy, gdyż owe kryzysy wzmacniają, utrwalają i nasilają wcześniej istniejące, utrzymujące się nierówności płci oraz przemoc i dyskryminację ze względu na płeć;
- G. mając na uwadze, że siły wojskowe Mjanmy stosują gwałt jako narzędzie w prowadzonej przez nie kampanii czystek etnicznych w stanie Arakan; mając na uwadze, że przemoc seksualna jest stosowana w celu poróżnienia całych społeczności i zniechęcenia kobiet i dziewcząt do powrotu do ich domów; mając na uwadze, że ofiary gwałtów w obozach mogą stanąć w obliczu wykluczenia społecznego ze strony swoich społeczności; mając na uwadze, że Komisja Praw Człowieka ONZ apelowała o dostarczenie informacji na temat odpowiedzialności sił wojskowych Mjanmy za powszechne gwałty kobiet i dziewcząt Rohingja;
- H. mając na uwadze, że wśród uchodźców jest wiele kobiet w ciąży lub z małymi dziećmi, które pokonały długą drogę pieszo i dotarły do obozów dla przesiedleńców w stanie chorobowym, spowodowanym stresem fizycznym i psychicznym, głodem i obrażeniami;
- I. mając na uwadze, że dziewięć miesięcy po rozpoczęciu ataków na Rohingjów przez siły wojskowe i bojówki Mjanmy agencje pomocy przewidują, że aż 48 tys. dzieci urodzi się w obozach dla uchodźców;
- J. mając na uwadze, że w obozach dla uchodźców w Bangladeszu jest bardzo ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej dla kobiet i dzieci; mając na uwadze, że kobietom w ciąży i matkom należy świadczyć podstawowe usługi macierzyńskiej opieki zdrowotnej, w tym w zakresie opieki prenatalnej, bezpiecznego porodu, opieki nad noworodkami, wspierania karmienia piersią i opieki w dziedzinie zdrowia reprodukcyjnego;
- K. mając na uwadze, że kobiety i dzieci Rohingja są wyjątkowo narażone na ryzyko stania się ofiarami handlu ludźmi w celu uprawiania prostytucji, a także na ryzyko molestowania seksualnego oraz przemocy seksualnej w obozach dla uchodźców w Bangladeszu; mając na uwadze, że dzieci Rohingja zagubione w obozach dla uchodźców znajdują się w najtrudniejszej sytuacji i mogą one łatwo paść ofiarą handlu ludźmi;
- L. mając na uwadze, że dzieci Rohingja nie mają wystarczającego dostępu do kształcenia formalnego; mając na uwadze, że jedynie bardzo małe dzieci Rohingja otrzymują podstawowe wykształcenie dzięki nieformalnym lekcjom w obozach dla uchodźców, natomiast starsze dzieci mają niewielki dostęp do kształcenia formalnego lub też nie mają go wcale;
- M. mając na uwadze, że w Bangladeszu rozpoczęła się pora monsunowa i oczekuje się, że sytuacja znacznie się pogorszy; mając na uwadze, że co najmniej 200 tys. osób w obozach dla uchodźców jest narażonych na bezpośrednie ryzyko powodzi i osuwisk; mając na uwadze, że istnieją poważne zagrożenia dla życia, schronienia i systemów zaopatrzenia w wodę i żywność; mając na uwadze, że podczas powodzi w porze monsunowej istnieje duże ryzyko rozprzestrzeniania się chorób, w tym cholery i zapalenia wątroby; mając na uwadze, że niewielu uchodźców Rohingja miało dostęp do opieki medycznej lub szpitali przed przybyciem do Bangladeszu;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- N. mając na uwadze, że Mjanma do tej pory nie zezwoliła na przeprowadzenie misji rozpoznawczej Rady Praw Człowieka ONZ na swoim terytorium oraz odmówiła wstępu specjalnej sprawozdawczyni ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie Yanghee Lee, a także odrzuciła niemal wszystkie doniesienia o masowych aktach okrucieństwa popełnionych przez siły bezpieczeństwa w stanie Arakan;
- O. mając na uwadze, że Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) potwierdza, że najcięższe zbrodnie wzbudzające niepokój całej społeczności międzynarodowej, w szczególności ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne, nie mogą pozostawać bezkarne; mając na uwadze, że w kwietniu 2018 r. prokurator MTK zwróciła się do sądu o rozstrzygnięcie kwestii, czy MTK może sprawować jurysdykcję w odniesieniu do domniemanego wydalenia Rohingiów z Mjanmy do Bangladeszu; mając na uwadze, że orzeczenie potwierdzające jurysdykcję MTK mogłoby mu umożliwić przeprowadzenie dochodzenia wobec Mjanmy za zbrodnie przeciwko ludzkości lub wydalenia;
- P. mając na uwadze, że w marcu 2017 r. Chiny i Rosja zablokowały przyjęcie przez Radę Bezpieczeństwa ONZ rezolucji w sprawie sytuacji mniejszości Rohingia w Mjanmie;
- Q. mając na uwadze, że brak jakichkolwiek realistycznych perspektyw na bezpieczny i dobrowolny powrót oraz brak postępów politycznych w rozwiązywaniu kryzysu w Mjanmie sugerują, iż problem ten nie zostanie rozwiązany w krótkim terminie i dlatego wymaga zrównoważonego podejścia, szczególnie jeśli chodzi o prawa i potrzeby dzieci;
- R. mając na uwadze trójstronny protokół ustaleń zawarty między Mjanmą, UNHCR i Programem Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) w dniu 6 czerwca 2018 r.; mając na uwadze, że UNHCR stwierdził, iż warunki nie zachęcają jeszcze do dobrowolnego powrotu;
- S. mając na uwadze, że w maju 2018 r. Komisja przeznaczyła kwotę 40 mln EUR na pomoc humanitarną, aby zapewnić ratujące życie wsparcie najbardziej narażonym grupom ludności cywilnej Rohingia i społecznościom przyjmującym w Bangladeszu i w stanie Arakan; mając na uwadze, że jest to uzupełnienie 51 mln EUR uruchomionych w 2017 r.;
- T. mając na uwadze, że w marcu 2018 r. ONZ zaapelowała o 951 mln USD z przeznaczeniem na pomoc dla uchodźców Rohingia do końca 2018 r., ale dotychczas otrzymano tylko około 20 % tej docelowej kwoty;
1. zdecydowanie potępia ataki na Rohingiów w Mjanmie, które według Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka są równoznaczne z czystkami etnicznymi; jest głęboko zaniepokojony coraz poważniejszymi przypadkami łamania praw człowieka i ich skalą, w tym zabójstwami, gwałtownymi starciami, niszczeniem własności cywilnej i przesiedlaniem setek tysięcy cywilów; zdecydowanie wzywa mjanmańskie wojsko i siły bezpieczeństwa do natychmiastowego zaprzestania zabójstw, prześladowań i gwałtów wobec Rohingiów, a także do zaprzestania palenia ich domów;
  2. nalega na władze Mjanmy, aby zezwoliły obserwatorom międzynarodowym oraz organizacjom zajmującym się prawami człowieka i pomocą humanitarną, w tym ONZ i międzynarodowym organizacjom pozarządowym, zwłaszcza misji rozpoznawczej ONZ ustanowionej w marcu 2017 r. przez UNHCR, na pełny i niezakłócony dostęp do stanu Arakan, tak aby zagwarantować niezależne i bezstronne śledztwa w sprawie zarzutów dotyczących poważnych naruszeń praw człowieka popełnionych przez wszystkie strony;
  3. przypomina o potrzebie zapewnienia pomocy lekarskiej i psychologicznej w obozach dla uchodźców, szczególnie dostosowanej do potrzeb grup podatnych na zagrożenia, w tym kobiet i dzieci; apeluje o większe wsparcie dla ofiar gwałtu i napaści na tle seksualnym; podkreśla, że wszystkie kobiety i dziewczęta powinny mieć dostęp do informacji i usług w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, w tym antykoncepcji oraz bezpiecznej aborcji;
  4. z zadowoleniem przyjmuje pomoc przedporodową i poporodową zapewnianą przez agencje i organizacje; przypomina, że ważne jest ustanowienie placówek rejestracji noworodków i wydawanie świadectw urodzenia, aby zapewnić dokumenty, zagwarantować prawa i dostęp do podstawowych usług oraz pomoc w poszukiwaniu członków rodziny, zgodnie z podjętymi przez rząd Bangladeszu zobowiązaniami do rejestracji wszystkich dzieci urodzonych na terytorium tego państwa; przypomina, że utrzymanie komórki rodzinnej jest niezwykle istotne, aby dzieci te mogły korzystać z przysługujących im praw;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

5. z wielkim zaniepokojeniem zauważa brak dostatecznej oferty edukacyjnej dla dzieci Rohingja w obozach dla uchodźców; wzywa władze Bangladeszu, aby zagwarantowały dzieciom Rohingja pełny i wystarczający dostęp do wysokiej jakości kształcenia w ich własnym języku; zwraca uwagę, że cała społeczność narażona jest na pojawienie się straconego pokolenia, jeżeli nie zostaną podjęte niezbędne środki w celu zapewnienia właściwego kształcenia dzieci; podkreśla, jak istotne jest umożliwienie pełnego dostępu do kształcenia, które może być prowadzone w placówkach szkolnych przez agencje ONZ i organizacje pozarządowe, tak aby wszystkie dzieci mogły rozwijać swój potencjał;
6. jest wyjątkowo zaniepokojony wysokim wskaźnikiem przymusowej prostytucji, handlu ludźmi i przemocy seksualnej w obozach, w tym małżeństw dzieci, przemocy ze strony partnerów oraz wykorzystywania seksualnego i niegodziwego traktowania; nalega na władze Bangladeszu i Mjanmy, aby we współpracy z UNHCR zapewniły bezpieczeństwo uchodźców Rohingja na swoich terytoriach, zwłaszcza przez nasilenie walki z handlem ludźmi i prostytucją dziecięcą oraz przerwanie istniejących sieci;
7. pochwała podejmowane przez rząd i mieszkańców Bangladeszu wysiłki mające na celu udzielenie uchodźcom Rohingja schronienia i zapewnienie im ochrony, oraz zachęca rząd i mieszkańców, aby nadal udzielali pomocy humanitarnej uchodźcom przybywającym z Mjanmy; apeluje o dalsze międzynarodowe wsparcie dla społeczności przyjmujących uchodźców, w tym przez rozwiązywanie krajowych problemów społecznych, oświatowych, gospodarczych i zdrowotnych; podkreśla, że ważne jest wysłuchiwanie kobiet i angażowanie ich w planowanie środków pomocy humanitarnej i budowania odporności przez wszystkie zainteresowane strony;
8. domaga się, by rząd Mjanmy zagwarantował bezpieczny, dobrowolny i godny powrót – pod pełnym nadzorem ze strony ONZ – tym, którzy chcą wrócić na swoje tereny; nalega na rządy Mjanmy i Bangladeszu, aby w pełni przestrzegały zasady non-refoulement;
9. z zadowoleniem przyjmuje protokół ustaleń uzgodniony między Mjanmą, UNHCR i UNDP w dniu 6 czerwca 2018 r. jako pierwszy konkretny krok w kierunku pełnego zaangażowania agencji ONZ w proces repatriacji; podkreśla jednak, że ważne jest, aby porozumienie zostało jak najszybciej podane do wiadomości publicznej;
10. podkreśla, jak ważne jest, by podmioty niosące pomoc humanitarną mogły świadczyć usługi w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym w przypadku chorób przenoszonych drogą płciową i przemocy seksualnej; wzywa wszystkich darczyńców do zwiększenia finansowania w celu udostępnienia pełnego zakresu usług macierzyńskiej opieki zdrowotnej;
11. z zadowoleniem przyjmuje kampanię ONZ na rzecz wyeliminowania bezpaństwowości do 2024 r.; przypomina, że Rohingjowie stanowią integralną część ludności Mjanmy i że z tego powodu muszą oni zostać prawnie uznani za część narodu, zgodnie z zaleceniem komisji doradczej;
12. przypomina, że odpowiedzialność finansowa za pomoc uchodźcom nie może w nieproporcjonalny sposób spadać na Bangladesz; apeluje do społeczności międzynarodowej i międzynarodowych darczyńców, aby pilnie zwiększyli swoje zaangażowanie i udostępnili niezbędne środki w celu dalszego udzielania koniecznej pomocy humanitarnej i wsparcia oraz skutecznego wspierania kobiet i dzieci należących do mniejszości Rohingja, w szczególności kobiet w ciąży, dzieci i ofiar gwałtu, a także w celu wspierania społeczności lokalnych i przyjmujących w Bangladeszu;
13. wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Radę w dniu 26 kwietnia 2018 r. ram prawnych środków wymierzonych przeciwko urzędnikom odpowiedzialnym za poważne naruszenia praw człowieka i wzmacniających unijne embargo na broń; nalega, by UE i jej państwa członkowskie bez dalszej zwłoki wprowadziły wszystkie środki w życie; wzywa ponadto Radę Bezpieczeństwa ONZ do nałożenia na Mjanmę całkowitego i kompleksowego embarga na broń, zawieszającego wszystkie bezpośrednie i pośrednie dostawy, sprzedaż lub transfer – w tym tranzyt i przeladunek – wszelkich rodzajów broni, amunicji oraz innego sprzętu wojskowego i sprzętu służącego do ochrony, a także organizowanie szkoleń lub udzielanie innego rodzaju wsparcia wojskowego lub w dziedzinie bezpieczeństwa;
14. ponawia swój apel do Komisji, aby rozważyła konsekwencje w kontekście preferencji handlowych, z których korzysta Mjanma, w tym wszczęcie dochodzenia w ramach mechanizmów przewidzianych w inicjatywie „wszystko oprócz broni”;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

15. wzywa ESDZ i państwa członkowskie, aby na wielostronnych forach dążyły do rozliczenia osób odpowiedzialnych za popełnienie zbrodni w Mjanmie; przyjmuje do wiadomości wniosek głównej prokurator MTK skierowany do sędziów tego sądu o potwierdzenie jurysdykcji MTK w odniesieniu do zbrodni wydalenia Rohingjów z Mjanmy do Bangladeszu; nalega, aby UE i państwa członkowskie UE objęły przewodnią rolę w Radzie Bezpieczeństwa ONZ i zgłosiły do MTK specjalną rezolucję dotyczącą całościowej sytuacji w Mjanmie i w stanie Arakan; nalega, aby państwa członkowskie UE objęły przewodnią rolę w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ i Radzie Praw Człowieka ONZ i dopilnowały, aby pilnie ustanowiono międzynarodowy, bezstronny i niezależny mechanizm w celu wsparcia dochodzeń w sprawie zarzutów popełnienia aktów okrucieństwa;

16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i parlamentowi Mjanmy, radcy stanu Aung San Suu Kyi, rządowi i parlamentowi Bangladeszu, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich UE, Sekretarzowi Generalnemu ASEAN, Międzyrządowej Komisji ds. Praw Człowieka ASEAN, specjalnej sprawozdawczyni ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie, Wysokiemu Komisarzowi ONZ ds. Uchodźców oraz Radzie Praw Człowieka ONZ.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0262

Bariery strukturalne i finansowe w dostępie do kultury

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie barier strukturalnych i finansowych w dostępie do kultury (2017/2255(INI))

(2020/C 28/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 27 Powszechnej deklaracji praw człowieka,
- uwzględniając art. 15 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 22 i 25,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie uwalniania potencjału przedsiębiorstw z branży kultury i branży twórczej ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2013 r. w sprawie promowania europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego na rzecz wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie spójnej polityki UE dla sektora kultury i sektora kreatywnego ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie przemysłu kulturalnego w Europie ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie społecznego statusu artystów ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie kulturowego wymiaru działań zewnętrznych UE ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 lutego 2004 r. w sprawie roli szkół i edukacji szkolnej w zwiększaniu dostępu do kultury ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2016 r. pt. „W kierunku aktu o jednolitym rynku cyfrowym” ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 września 2015 r. w sprawie dążenia ku zintegrowanemu podejściu do dziedzictwa kulturowego w Europie ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie roli dialogu międzykulturowego, różnorodności kulturowej i edukacji w promowaniu podstawowych wartości UE ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 377 E z 7.12.2012, s. 142.

⁽²⁾ Dz.U. C 93 z 9.3.2016, s. 95.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0486.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 247 E z 15.10.2009, s. 25.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 125 E z 22.5.2008, s. 223.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 377 E z 7.12.2012, s. 135.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 98 E z 23.4.2004, s. 179.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 11 z 12.1.2018, s. 55.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 316 z 22.9.2017, s. 88.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 11 z 12.1.2018, s. 16.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie Europejskiej agendy kultury w dobie globalizacji ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 1 czerwca 2017 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do stawek podatku od wartości dodanej stosowanego do książek, gazet i czasopism ⁽¹²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 maja 2010 r. w sprawie komunikatu „Europeana – kolejne kroki” ⁽¹³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2011 r. w sprawie mobilności i integracji osób niepełnosprawnych oraz europejskiej strategii na rzecz osób niepełnosprawnych 2010–2020 ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wdrażania europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności ⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 2 marca 2017 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającego program „Kreatywna Europa” (2014–2020) i uchylającego decyzje nr 1718/2006/WE, nr 1855/2006/WE i nr 1041/2009/WE ⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (UNCRPD), w szczególności jej art. 30 dotyczący udziału w życiu kulturalnym, rekreacji, spędzania czasu wolnego i sportu,
- uwzględniając cel 11 oenztowskiej agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, podpisanej we wrześniu 2015 r., w którym proponuje się, by miasta i osady ludzkie sprzyjały włączeniu społecznemu, były bezpieczne, odporne i zrównoważone,
- uwzględniając Konwencję w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego przyjętą przez Organizację Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO) w dniu 20 października 2005 r.,
- uwzględniając Konwencję ramową Rady Europy w sprawie znaczenia dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa (konwencja z Faro) z dnia 27 października 2005 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2014–2020) i uchylające decyzje nr 1718/2006/WE, nr 1855/2006/WE i nr 1041/2009/WE ⁽¹⁷⁾,
- uwzględniając rezolucję Rady z dnia 16 listopada 2007 r. dotyczącą europejskiego planu działań na rzecz kultury ⁽¹⁸⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2015–2018 ⁽¹⁹⁾,
- uwzględniając unijny plan prac w dziedzinie kultury na lata 2015–2018,

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 247 E z 15.10.2009, s. 32.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0233.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 81 E z 15.3.2011, s. 16.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 131 E z 8.5.2013, s. 9.

⁽¹⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0474.

⁽¹⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0062.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 221.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 287 z 29.11.2007, s. 1.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 463 z 23.12.2014, s. 4.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 18 i 19 maja 2015 r. w sprawie oddziaływania sektora kultury i sektora kreatywnego, służącego stymulowaniu innowacji, stabilności gospodarczej i włączenia społecznego ⁽²⁰⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie roli europejskiej biblioteki cyfrowej Europeana w zakresie dostępu cyfrowego do europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz widoczności i wykorzystywania tego dziedzictwa ⁽²¹⁾,
- uwzględniając rezolucję Rady z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie dostępności infrastruktury i działalności kulturalnej dla osób niepełnosprawnych ⁽²²⁾,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2016 r. pt. „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych” (JOIN(2016)0029),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji w sprawie wdrożenia Europejskiej agendy kultury (COM(2010)0390),
- uwzględniając zieloną księgę Komisji z dnia 27 kwietnia 2010 r. pt. „Uwalnianie potencjału przedsiębiorstw z branży kultury i branży twórczej” (COM(2010)0183),
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego w 2018 r. (COM(2016)0543),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 września 2012 r. pt. „Promowanie sektora kultury i sektora kreatywnego na rzecz wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia w UE” (COM(2012)0537),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie treści na jednolitym rynku cyfrowym (COM(2012)0789),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 lipca 2014 r. pt. „Ku zintegrowanemu podejściu do dziedzictwa kulturowego w Europie” (COM(2014)0477),
- uwzględniając raport grupy roboczej ekspertów z państw członkowskich z 2012 r. w sprawie dostępu do kultury,
- uwzględniając wyniki badań Eurobarometru nr 399 „Dostęp do kultury i uczestnictwo” oraz nr 466 „Dziedzictwo kulturowe”,
- uwzględniając wyniki badań statystycznych Eurostatu za 2016 r. (Dane statystyczne w dziedzinie kultury),
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji (A8-0169/2018),

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 172 z 27.5.2015, s. 13.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 212 z 14.6.2016, s. 9.

⁽²²⁾ Dz.U. C 134 z 7.6.2003, s. 7.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- A. mając na uwadze, że Powszechna deklaracja praw człowieka stwierdza w art. 27, że „Każdy człowiek ma prawo do swobodnego uczestniczenia w życiu kulturalnym społeczeństwa, do korzystania ze sztuki, do uczestniczenia w postępie nauki i korzystania z jego dobrodziejstw”, oraz mając na uwadze, że dostęp do kultury i możliwości ekspresji twórczej są ważne dla istnienia społeczeństwa demokratycznego opartego na wolności słowa i równości;
- B. mając na uwadze, że w konwencji z Faro uznano prawo do dziedzictwa kulturowego i zaapelowano o opracowanie innowacyjnych metod zarządzania dziedzictwem, tak aby władze publiczne mogły współpracować z innymi podmiotami, w tym ze stowarzyszeniami i osobami prywatnymi;
- C. mając na uwadze, że w art. 22 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej nawołuje się do poszanowania różnorodności kulturowej, a w art. 25 uznaje się prawo osób w podeszłym wieku do uczestniczenia w życiu kulturalnym;
- D. mając na uwadze, że kultura wywiera duży wpływ na propagowanie, rozumienie i rozwój solidarności między społecznościami europejskimi i transeuropejskimi;
- E. mając na uwadze, że większość spośród konstytucji państw Unii Europejskiej w sposób bezpośredni lub pośredni odnosi się do kultury i problemu jej dostępności;
- F. mając na uwadze, że UE może uzupełniać politykę kulturalną i zachęcać do jej prowadzenia, natomiast na mocy art. 167 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) głównymi organami odpowiedzialnymi za politykę kulturalną w UE pozostają władze szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego, zgodnie z zasadą pomocniczości;
- G. mając na uwadze, że wszelkie rodzaje barier, które utrudniają osobom lub społecznościom dostęp do procesów kulturalnych i ekosystemów kulturalnych oraz pełne uczestnictwo w nich, hamują rozwój prawdziwie demokratycznego i integracyjnego społeczeństwa;
- H. mając na uwadze, że kultura oferuje obywatelom europejskim większe możliwości rozwoju umiejętności osobistych, społecznych, kreatywnych i międzykulturowych;
- I. mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami ONZ połowa ludności świata, czyli 3,5 mld osób, żyje obecnie w miastach; mając na uwadze, że do 2030 r. niemal 60 % światowej populacji będzie mieszkać na obszarach miejskich; mając na uwadze, że w związku z tym konieczne jest określenie strategii przewidujących skuteczne działania, które pozwolą rozwiązać wciąż obecne problemy i zapewnić wystarczająco dużo czasu na wprowadzenie zmian, aby stworzyć prawdziwie integracyjną przestrzeń miejską;
- J. mając na uwadze, że w zaleceniu Parlamentu i Rady 2006/962/WE z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie ⁽²³⁾ świadomość i ekspresję kulturalną zalicza się do podstawowych kompetencji niezbędnych do samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej i zatrudnienia;
- K. mając na uwadze, że w komunikacie Komisji z dnia 10 maja 2007 r. pt. „Europejska agenda kultury w dobie globalizacji świata” (COM(2007)0242) podkreśla się potrzebę ułatwienia dostępu do kultury i dzieł kultury oraz propagowania różnorodności kulturowej;
- L. mając na uwadze, że przyszłość innowacji kulturalnych w UE zależy od inwestycji w zasoby kreatywności, wiedzę i talenty twórcze;
- M. mając na uwadze, że plan prac w dziedzinie kultury na lata 2015–2018, przyjęty przez Radę w grudniu 2014 r., wymienia jako priorytety dostępną i integracyjną kulturę oraz propagowanie różnorodności kulturowej;

⁽²³⁾ Dz.U. L 394 z 30.12.2006, s. 10.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- N. mając na uwadze, że jednym z celów UE i jej państw członkowskich powinno być zmniejszanie nierówności społecznych i gospodarczych z myślą o propagowaniu społeczeństwa integracyjnego, w którym wszyscy mogą uczestniczyć; mając na uwadze, że silny, dynamiczny i różnorodny sektor kultury ma kluczowe znaczenie dla społeczeństwa integracyjnego;
- O. mając na uwadze, że uczestnictwo w działalności kulturalnej jest jednym ze sposobów wzbudzania poczucia przynależności do społeczeństwa; mając na uwadze, że budowa tożsamości społecznej jest ściśle powiązana z uczestnictwem w życiu kulturalnym; mając na uwadze, że uczestnictwo w działalności kulturalnej może przyczynić się do zwiększania poczucia własnej wartości i poprawy jakości życia, przede wszystkim u osób doświadczających jakiejś formy marginalizacji ze względu na brak zatrudnienia, chorobę lub z jakiegokolwiek innego powodu;
- P. mając na uwadze, że integracyjny sektor kultury to sektor, który daje wszystkim jednakowe możliwości uczestnictwa i rozwijania umiejętności twórczych, niezależnie od środowiska społeczno-ekonomicznego, kulturowego lub religijnego, a także od jakiegokolwiek niepełnosprawności;
- Q. mając na uwadze, że w wielu regionach obywatele często korzystają z bibliotek publicznych i lokalnych instytucji kultury, które nierzadko są jedynymi punktami dostępu do informacji i kultury, zwłaszcza na obszarach wiejskich lub oddalonych;
- R. mając na uwadze wpływ, jaki nowe technologie cyfrowe mogą mieć na zarządzanie sektorem kultury, dialog i tworzenie nowych grup odbiorców, a także na upowszechnianie działalności kulturalnej;
- S. mając na uwadze, że nowe technologie cyfrowe i platformy internetowe oferują istotne możliwości zwiększenia poziomu uczestnictwa i twórczości kulturalnej;
- T. mając na uwadze, że osoby z państw trzecich są niedostatecznie reprezentowane w różnych obszarach kultury w UE; mając na uwadze, że dotyczy to również osób niepełnosprawnych;
- U. mając na uwadze, że raport grupy roboczej ekspertów z państw członkowskich w sprawie dostępu do kultury ⁽²⁴⁾ definiuje dostęp w kategoriach umożliwienia nowym odbiorcom skorzystania z dostępnej oferty kulturalnej; mając na uwadze, że oznacza to dotarcie do nowych odbiorców lub obywateli i przybliżenie im dziedzictwa kulturowego i innych zasobów kulturowych;
- V. mając na uwadze, że technologie cyfrowe zmieniły sposób, w jaki ludzie uzyskują dostęp do treści kulturowych, wytwarzają je, rozpowszechniają i korzystają z nich;
- W. mając na uwadze, że uruchomiona w 2008 r. platforma Europeana stała się wspólnym europejskim projektem kulturalnym umożliwiającym cyfrowy dostęp do europejskiego dziedzictwa kulturowego;
- X. mając na uwadze, że jednym ze szczegółowych celów programu „Kreatywna Europa” jest zdobywanie nowej i szerszej publiczności oraz poprawa dostępu do dzieł kultury i pracy twórczej w Unii i poza nią, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób niepełnosprawnych i grup niedoreprezentowanych;
- Y. mając na uwadze, że na szczeblu wspólnotowym i w państwach członkowskich istnieją inicjatywy mające na celu zapewnienie lepszego dostępu do infrastruktury kultury i działalności kulturalnej dla osób niepełnosprawnych;
- Z. mając na uwadze, że różnorodność procedur i systemów podatkowych w UE utrudnia mobilność artystów i pracowników sektora kultury ogólnie, gdyż jest źródłem nadmiernych formalności administracyjnych, które są często nieproporcjonalne do faktycznych, skromnych dochodów uzyskiwanych w wyniku działalności tych osób;

⁽²⁴⁾ Raport pt. „Policies and good practices in the public arts and cultural institutions to promote better access to and wider participation in culture”, październik 2012.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- AA. mając na uwadze, że opracowywanie rzetelnych, porównywalnych i aktualnych statystyk dotyczących kultury, będących podstawą należytego kształtowania polityki kulturalnej, jest jednym z międzysektorowych priorytetów planu prac w dziedzinie kultury na lata 2015–2018, który uwypukla potencjał gospodarczy sektora kultury i sektora kreatywnego oraz ich wpływ na dobrostan społeczny;
- AB. mając na uwadze, że dostęp do badań jakościowych i zasobów porównywalnych danych umożliwia skuteczne monitorowanie i analizę wpływu polityki kulturalnej na kulturę, gospodarkę i społeczeństwo;
- AC. mając na uwadze, że kultura pomaga propagować społeczeństwo oparte na wiedzy, wymianę doświadczeń i wspólną historię powszechną;
- AD. mając na uwadze, że sektor kultury UE zatrudnia ok. 8,4 mln osób (co stanowi 3,7 % zatrudnionych ogółem) ⁽²⁵⁾ oraz mając na uwadze, że potencjał tych osób w zakresie rozwoju gospodarczego wciąż nie jest w pełni wykorzystywany;
- AE. mając na uwadze, że osoby, które za pośrednictwem produkcji kulturalnej dążą do wyrażenia swojej tożsamości oraz do poszerzenia i trwałego rozwoju dostępu do kultury, stają w obliczu trudności i wyzwań;

Dostęp do kultury i uczestnictwo w kulturze

1. podkreśla, że uznaje dostęp do kultury za podstawowe prawo wszystkich obywateli, zgodnie z art. 27 Powszechnej deklaracji praw człowieka, który uznaje udział w życiu kulturalnym za jedno z podstawowych praw człowieka; wskazuje ponadto, że prawo to zapisano w konwencji z Faro, w której uznano prawo do uczestniczenia w życiu kulturalnym i doceniono rolę dziedzictwa kulturowego w budowaniu pokojowo nastawionego i demokratycznego społeczeństwa; apeluje zatem do państw członkowskich będących sygnatariuszami o przyspieszenie procesu ratyfikacji, a do pozostałych państw, które nie są stroną konwencji – o wykorzystanie wyjątkowej okazji, jaką daje Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego, i jej podpisanie;
2. wskazuje na znaczenie holistycznego stosowania koncepcji dostępności i jej wartość jako instrumentu gwarantującego, że każda osoba obcująca z kulturą czy korzystająca z placówek i inicjatyw kulturalnych jest postrzegana w swej szerszej i pełniejszej istocie, i że, w związku z tym, uwzględnia się szczególnie potrzeby osób niepełnosprawnych, aby zapewnić im równe szanse, rzeczywistą integrację społeczną i aktywny udział w życiu społecznym;
3. podkreśla niezaprzeczalne znaczenie aktywnego i dostępnego sektora kulturalnego dla rozwoju inkluzyjnego społeczeństwa oraz wzmocnienia wspólnego zbioru wartości uniwersalnych i aktywnego obywatelstwa europejskiego, co jest kluczowe dla umożliwienia obywatelom owocnego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu publicznym, przy jednoczesnym propagowaniu dziedzictwa kulturowego Europy oraz rozwijaniu europejskiej różnorodności kulturowej i językowej; w związku z tym wzywa państwa członkowskie oraz Unię, w ramach jej kompetencji, aby opracowały i wdrożyły niezbędne środki specjalne mające zagwarantować dostęp do życia kulturalnego oraz udział w nim;
4. sprzyja włączeniu i różnorodności jako nieodłącznym elementom planowania, rozwoju organizacyjnego i rekrutacji w sektorze kultury na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym; zachęca również państwa członkowskie do systematycznego monitorowania środków służących realizacji tego celu;
5. przypomina o znaczeniu roli UE w promowaniu i ułatwianiu lepszej koordynacji polityk kulturalnych na wszystkich poziomach; zauważa, że na tej podstawie podmioty z całej UE będą mogły opracować kompleksową i skuteczną politykę promującą dostęp do kultury i uczestnictwo w kulturze, a także pozycjonować kulturę jako niezwykle istotny element projektu integracji europejskiej;

⁽²⁵⁾ Eurostat – Culture statistics – cultural employment (2017) [Eurostat – Statystyki w zakresie kultury – zatrudnienie w sektorze kultury (2017)], http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_cultural_employment

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

6. uważa dostęp do kultury i uczestnictwo w kulturze za zagadnienie o charakterze przekrojowym, w związku z czym podkreśla znaczenie koordynacji polityki kulturalnej z innymi dziedzinami polityki, takimi jak polityka edukacyjna, społeczna, gospodarcza, regionalna, zagraniczna, cyfrowa czy medialna;
7. zaleca państwom członkowskim, by opracowały strategię działalności kulturalnej skierowanej do dzieci i młodzieży;
8. uznaje wspieranie i zapewnianie inkluzyjnego i odpowiedniego dostępu do kultury za jeden z priorytetów agendy politycznej oraz nawołuje do włączania w główny nurt innych obszarów polityki aspektów dostępności kultury i uczestnictwa w kulturze, gdyż nie tylko wniesie to pozytywny wkład w te obszary, ale również wpłynie na synergiczną współpracę międzysektorową w duchu art. 167 TFUE;
9. stwierdza, że kompendium krajowych polityk kulturalnych opracowane i zarządzane przez Radę Europy oraz platforma ekspertów to bardzo użyteczne narzędzia służące polityce kulturalnej w Europie i poza nią; ubolewa jednak, że od 2011 r. poczyniono niewielkie postępy w dziedzinie gromadzenia danych, a szczególnie analizy danych, i dlatego zaleca, aby Rada przystąpiła do przeglądu istniejących treści, w tym polityk kulturalnych na szczeblu lokalnym i regionalnym;
10. podkreśla, że pojęcia dostępu do kultury i uczestnictwa w kulturze są ze sobą ściśle powiązane; zauważa, że strategie upowszechnienia dostępności kultury i uczestnictwa w kulturze powinny być realizowane poprzez identyfikację niedoreprezentowanych grup oraz projektowanie i wdrażanie inicjatyw lub programów mających na celu zwiększenie ich uczestnictwa oraz usuwanie istniejących barier;
11. podkreśla potrzebę gromadzenia danych dotyczących udziału osób niepełnosprawnych w działalności kulturalnej;
12. ubolewa, że bariery finansowe nadal uniemożliwiają obywatelom, szczególnie z grup defaworyzowanych, pełne korzystanie z przysługującego im podstawowego prawa do udziału w życiu kulturalnym i dostępu do kultury, oraz że utrudnia to skuteczne wykonywanie tego prawa podstawowego;
13. przypomina, jak ważny jest rozwój platform służących dzieleniu się doświadczeniami i wymianie doświadczeń na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim;
14. podkreśla znaczenie zagwarantowania wszystkim obywatelom wysokiej jakości oferty kulturalnej jako podstawy do propagowania aktywnego, demokratycznego i inkluzyjnego obywatelstwa;

Barriere finansowe

15. podkreśla, że stałe i ciągłe finansowanie ze środków publicznych odgrywa podstawową rolę w tworzeniu prężnej sceny kulturalnej i pozostaje niezbędnym narzędziem wspierania działań kulturalnych w UE, aby mogły one osiągnąć potencjał gospodarczy, przyczyniając się do trwałego wzrostu i spójności społecznej oraz finansowania infrastruktury kulturalnej; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby w ramach ich odnośnych kompetencji przeznaczały odpowiednią część budżetów na publiczne wsparcie kultury i wzmocnienie synergii z EFRR i innymi funduszami finansowania kultury, w tym programami ułatwiającymi badania naukowe i innowacje oraz dostępnymi instrumentami polityki spójności;
16. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania o to, by środki publiczne przeznaczane na kulturę nie były obniżane, niezależnie od potencjalnych trudności gospodarczych, z jakimi mogłoby borykać się dane państwo członkowskie w przyszłości;
17. ubolewa, że spadek koniunktury zwykle prowadzi i nadal zbyt często prowadzi w pierwszej kolejności do cięć wydatków publicznych przeznaczanych na kulturę oraz ma negatywny wpływ na budżety na działalność kulturalną;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

18. przypomina, że inwestycje w sektor kultury i sektor kreatywny pozwalają na uwolnienie znaczącego i wciąż niedocenianego potencjału tych sektorów w zakresie wspierania różnorodności kulturowej i innowacji społecznych, a jednocześnie tworzenia trwałego dobrobytu gospodarczego i zatrudnienia, oraz że takie inwestycje mają bezpośrednie przełożenie na rozwój nowych umiejętności, cyfryzację, przedsiębiorczość, innowacje oraz kształtowanie nowych modeli biznesowych, a także wzmocnienie konkurencyjności europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego, wykorzystywanie możliwości oraz uzyskiwanie dostępu do nowych szans, rynków i odbiorców na arenie międzynarodowej; uważa zatem, że sektor prywatny odgrywa decydującą rolę, uzupełniając inwestycje publiczne, oraz apeluje do państw członkowskich, aby rozważyły wprowadzenie środków ustawodawczych przewidujących ulgi podatkowe w przypadku dotacji pieniężnych przekazywanych przez podmioty prywatne na rzecz wspierania kultury;

19. zwraca uwagę, że rozdrobnienie, niska wartość dodana oraz działalność na własny rachunek wielu mężczyzn i kobiet w sektorze kreatywnym nie mogą prowadzić do tego, że sektor kultury i sektor kreatywny staną się modelowym przykładem źle opłacanej pracy lub pracy charakteryzującej się niskim zabezpieczeniem socjalnym, przypominając jednocześnie, że działalność kulturalna jest ogólnie uznawana za ciekawe zajęcie; proponuje w związku z tym opracowanie solidnych procedur przeglądu na rzecz dobrej pracy w sektorze kreatywnym;

20. podkreśla, że dostęp ludności do dóbr i usług kulturalnych oraz wsparcie produkcji i form wyrazu kulturowego wzmocniają gospodarkę kreatywną i tym samym przyczyniają się do rozwoju kraju;

21. zauważa, że brakowi finansowania sektora kulturalnego można zaradzić za pomocą bodźców podatkowych na rzecz mecenatu prywatnego;

22. zwraca uwagę na problemy związane z opodatkowaniem dochodu w wymiarze transgranicznym, z którymi muszą się borykać artyści występujący w całej Europie, i dlatego zaleca jednolity model, który byłby korzystny dla pracowników i osób samozatrudnionych oraz wykluczałby podwójne opodatkowanie;

23. wzywa do inwestowania w mikroprzedsiębiorstwa, aby pobudzać kreatywność i innowacyjność i promować w ten sposób rozwój regionalny i lokalny;

24. podkreśla, że wysoka cena dóbr i usług kulturalnych jest jedną z barier w uczestnictwie w kulturze, na którą zwracają uwagę respondenci w badaniach Eurobarometru i Eurostatu ⁽²⁶⁾; zdecydowanie zaleca, aby w związku z tym państwa członkowskie i regiony podejmowały ukierunkowane na konkretne grupy publiczności – w szczególności studentów, rodziny wielodzietne i osoby starsze – działania mające na celu niwelowanie barier finansowych w dostępie;

25. podkreśla, że wysokie koszty ubezpieczenia eksponatów wystawowych i przedstawień przekładają się również na wysokie ceny biletów wstępu do muzeów, teatrów i galerii sztuki i często uniemożliwiają mniejszym instytucjom opracowywanie programów na miarę ich ambicji i oczekiwań publiczności, co sprawia, że przepaść między mniejszymi instytucjami, bliższymi swej publiczności, a dużymi instytucjami uznanymi na arenie międzynarodowej coraz bardziej się pogłębia;

26. podkreśla rolę, jaką adekwatna polityka fiskalna w odniesieniu do sektora kultury i sektora kreatywnego może odgrywać w zwiększaniu dostępu do kultury i uczestnictwa w kulturze; zauważa jednak, że pośrednie wsparcie dziedzictwa kulturowego przez wprowadzanie obniżonych stawek VAT nie może zastąpić bezpośrednich subsydiów; wzywa do lepszej koordynacji krajowych polityk kulturalnych oraz stawek VAT stosowanych jako narzędzie stymulujące uczestnictwo w kulturze;

27. przypomina, że państwa członkowskie powinny rozważyć możliwość uspołnienienia polityki podatkowej pod względem dochodów pracowników sektora kultury oraz artystów przebywających w różnych krajach przez krótki czas, ponieważ mogą oni z tego powodu podlegać różnym przepisom i procedurom administracyjnym w przypadku każdego występu, warsztatów lub każdego pobytu; sugeruje, aby minimalna harmonizacja mająca wspierać mobilność artystów i pracowników sektora kultury była traktowana jako priorytet pozwalający wspierać różnorodność twórczą i różnorodność kultury w całej UE i poza nią, a nie stanowiła przeszkody z powodu obciążeń administracyjnych, które nie są proporcjonalne do dochodów z pracy w dziedzinie kultury;

⁽²⁶⁾ Eurobarometr 399.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

28. zachęca państwa członkowskie i instytucje publiczne do inwestowania w decentralizację działalności kulturalnej przez tworzenie infrastruktury w regionach odległych lub różne tymczasowe wystawy kulturalne; zachęca prywatne instytucje kulturalne, by również inwestowały w decentralizację geograficzną;

29. z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący zmiany dyrektywy w sprawie VAT, która umożliwiłaby państwom członkowskim stosowanie jednakowej stawki VAT w przypadku e-publicacji i publikacji drukowanych; uważa, że rozróżnienie pomiędzy stawkami VAT nakładanymi na publikacje fizyczne i elektroniczne jest anachronizmem i jest nie do utrzymania w erze cyfrowej; wzywa Radę do bezwzględnego przyjęcia wniosku Komisji w tej sprawie;

30. podkreśla znaczenie godzenia życia osobistego i zawodowego, jeżeli chodzi o dostęp do różnego rodzaju działalności kulturalnej, a także o korzystaniu z niej i uczestnictwo w niej;

Barier i wyzwania edukacyjne

31. podkreśla, że poziom edukacji jest jednym z najważniejszych czynników mających znaczący wpływ na poziom uczestnictwa w kulturze; podkreśla, że wyższy poziom wykształcenia przekłada się na wyższy poziom uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych⁽²⁷⁾; zaznacza, że przedmioty humanistyczne, nauka języków w szkole i edukacja kulturalna stanowią integralną część edukacji ogólnej, ponieważ przyczyniają się do eliminowania różnic społecznych, i dlatego wymagają takiego samego finansowania co dziedziny STEM;

32. podkreśla, że wiedza jest w założeniu produktem interakcji kulturowych, które wpływają na osoby naznaczone piętnem kulturowym i stanowią odzwierciedlenie ich zachowań;

33. zachęca do interaktywnego i pluralistycznego podejścia wspólnotowego do opracowywania polityki w dziedzinie kultury i kształcenia, aby przyczynić się do większego zainteresowania kulturą i udziałem w niej, propagować europejskie dziedzictwo kulturowe oraz rozwijać europejską różnorodność kulturową i językową;

34. zauważa, że jedną z najczęściej wskazywanych przez respondentów badań Eurostatu i Eurobarometru⁽²⁸⁾ barier w udziale w kulturze jest brak zainteresowania; w tym kontekście zaznacza, że wspieranie popytu, rozumiane jako budowanie zainteresowania i rozumienia kultury poprzez edukację formalną, nieformalną i pozaformalną, powinno być priorytetowym zadaniem pod względem zwiększania dostępu do kultury i udziału w kulturze;

35. zaleca upowszechnienie europejskiej legitymacji studenckiej i uzupełnienie jej o uprawnienia do bezpłatnego dostępu do uniwersyteckich instytucji kulturalnych;

36. przypomina o rudymenarnej roli szkół i rodzin jako kluczowych platform kontaktu młodych ludzi z kulturą oraz kształtowania potrzeb i kompetencji kulturowych; wzywa państwa członkowskie do podjęcia działań w celu szerszego wprowadzenia edukacji kulturalnej i artystycznej do szkolnych programów nauczania, zarówno w kształceniu formalnym, jak i nieformalnym;

37. podkreśla, jak ważne jest, by państwa członkowskie, w ścisłej współpracy z władzami regionalnymi i lokalnymi i w drodze finansowania lub dotacji, zapewniały w szkołach państwowych kształcenie w zakresie muzyki;

38. zaleca, aby państwa członkowskie traktowały kształcenie jako jedną z najważniejszych działalności kulturalnych, ponieważ stymulowanie popytu oznacza przede wszystkim zapewnienie ludziom umiejętności i wiedzy, umożliwiających im kontakt ze sztuką; przypomina, że podtrzymywanie zainteresowania kulturą jest skuteczniejsze, jeżeli realizuje się je od najmłodszych lat, dlatego uważa, że należy poświęcić kulturze więcej miejsca w programach szkolnych, a także zwiększyć zasoby ludzkie i materialne, aby osiągnąć ten cel; wzywa do zapewnienia szkołom finansowania wizyt w muzeach i innych instytucjach kulturalnych, ponieważ przyczyni się to jednocześnie do zwiększenia zainteresowania kulturą i uczestnictwa młodzieży, a także zapewnienia dodatkowych środków dla instytucji kulturalnych;

⁽²⁷⁾ Eurostat, Dane statystyczne w dziedzinie kultury, wydanie 2016, s.116–136; dane Eurostatu z 2015 r. – EU Survey on Income and Living Conditions [Unijne badanie na temat dochodów i warunków życia].

⁽²⁸⁾ Badanie Eurobarometru nr 399, Eurostat (dane z 2015 r. - EU Survey on Income and Living Conditions (EU-SILC).

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

39. podkreśla znaczenie systemów szkolnictwa państwowego w zapoznawaniu dzieci z różnorodnością świata kultury, co pomaga w formowaniu nowej publiczności i upowszechnianiu kultury; podkreśla również znaczenie nawiązywania przez różne instytucje kulturalne partnerstw z placówkami edukacyjnym na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym;
40. zachęca państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne do wspierania programów pozaszkolnej edukacji kulturalnej dla wszystkich, w szczególności dla dzieci i młodzieży w trudnej sytuacji, za pośrednictwem programów mających na celu prezentowanie tym młodym ludziom różnych form ekspresji artystycznej lub ułatwiających im bliższe poznanie dotychczasowego dorobku kulturowego;
41. podkreśla rolę lokalnych instytucji kulturalnych, w tym ośrodków kulturalnych i bibliotek jako kluczowych podmiotów pozwalających przezwyciężyć bariery w dostępie do kultury i uczestniczenia w niej; wzywa zatem państwa członkowskie do aktywnego wspierania takich instytucji kulturalnych;
42. apeluje o większe docenienie i zrozumienie roli społecznej bibliotek publicznych i wspólnotowych instytucji kulturalnych, zwłaszcza na obszarach wiejskich lub oddalonych, nie tylko przez zwiększenie finansowania publicznego, lecz także przez ustanowienie partnerstw i zapewnienie im odpowiednich zasobów ICT i zasobów kadrowych z dostępem do szkoleń, a także przekształcenie ich w instytucje mogące poprawić jakość życia ludności i wspierać rozwój lokalny;
43. wskazuje, że ustanawianie partnerstw ma zasadnicze znaczenie dla przyciągania potencjalnych odbiorców do działalności kulturalnej oraz że można to osiągnąć na przykład poprzez współpracę z organizacjami studenckimi oraz organizacjami reprezentującymi migrantów i osoby niepełnosprawne, tak by wyjść naprzeciw ich zainteresowaniom i potrzebom;
44. podkreśla znaczenie wspierania inicjatyw na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, promujących kontakt, współpracę i wymianę doświadczeń między tradycyjnymi dziedzinami sztuki, instytucjami kulturalnymi i różnymi organizacjami wielokulturowymi lub reprezentującymi mniejszości, a także między zawodowym i amatorskim sektorem kultury;
45. zaleca opracowanie spójnej strategii wsparcia projektów edukacyjnych proponowanych przez instytucje kultury; podkreśla, że projekty te stanowią narzędzia wspomagające i budujące świadomość oraz kompetencje kulturowe i wiedzę międzykulturową, przez co służą jako punkt wyjścia do długotrwałego zaangażowania widowni w działalność kulturalną;
46. zachęca państwa członkowskie do tworzenia przeznaczonych dla młodzieży programów związanych ze spędzaniem wolnego czasu w instytucjach kulturalnych;
47. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia środków w celu zapewnienia bardziej powszechnego dostępu do instytucji kulturalnych, a także do opracowania kompleksowej europejskiej strategii w zakresie dostępu do przestrzeni publicznej, zwłaszcza w dziedzinie kultury na zabudowanym obszarze miejskim, takiej jak muzea, teatry, kina, biblioteki, sale koncertowe itp.;
48. wzywa państwa członkowskie, aby zachęcały do tworzenia stypendiów naukowych lub staży dla studentów uczelni państwowych lub prywatnych w instytucjach kulturalnych lub instytucjach zarządzania kulturą;

Bariery strukturalne

49. zwraca uwagę na uwarunkowany strukturalnie, często niższy wskaźnik uczestnictwa w kulturze wśród mieszkańców obszarów wiejskich ⁽²⁹⁾ i w tym kontekście na rolę małych, lokalnych ośrodków kultury, infrastruktury transportowej oraz wsparcia dla zrównoważonej turystyki kulturalnej w ułatwianiu dostępu do instytucji kulturalnych;
50. zwraca uwagę, że europejskie dziedzictwo kulturowe jest najbardziej wyjątkowe na całym świecie ze względu na swoją różnorodność i bogactwo oraz podkreśla, że turystyka kulturalna może w dużym stopniu przyczynić się do zrównoważonej gospodarki, a także wzmacniania spójności i integracji społecznej; dlatego też wzywa państwa członkowskie do zintensyfikowania działań i inwestycji, aby rozwijać zrównoważoną i długoterminową politykę turystyki kulturalnej;

⁽²⁹⁾ Eurostat (dane z 2015 r. - EU Survey on Income and Living Conditions).

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

51. apeluje o większe inwestycje w sektorze kultury w celu wzmocnienia lokalnych gospodarek i promowania turystyki kulturalnej; odnotowuje, że turystyka kulturalna, w synergii z nauką, sektorem pierwotnym, ośrodkami rzemieślniczymi i przemysłowymi, a także mobilnością, to decydujące elementy zapewnienia bliższej i bardziej humanistycznej Europy;
52. zaleca zwiększanie inwestycji w dostęp do kultury na obszarach najbardziej oddalonych, górskich i oddalonych w celu tworzenia zdecentralizowanych możliwości kulturalnych;
53. zauważa potrzebę dalszych działań na rzecz poprawy dostępu osób niepełnosprawnych do infrastruktury kulturalnej pozabawionej barier fizycznych i technicznych, a także do działalności kulturalnej i do mediów; wzywa państwa członkowskie i Komisję, by w ramach swoich kompetencji kontynuowały pracę na rzecz integracji osób niepełnosprawnych poprzez kulturę oraz wysiłki mające na celu wyeliminowanie istniejących barier;
54. uznaje potrzebę opracowania metod zarządzania dziedzictwem kulturowym opartych na uczestnictwie i na podejściu skupiającym się na społecznościach lokalnych, w sposób pozwalający na przejęcie popytu i zaangażowanie szerszego grona odbiorców, przy jednoczesnym uwzględnieniu przede wszystkim młodzieży, osób niepełnosprawnych oraz grup niedoreprezentowanych i zmarginalizowanych;
55. zwraca się do państw członkowskich i podlegających im instytucji kulturalnych o zagwarantowanie dostępności oferty kulturalnej dla wszystkich, przewidując szczególne środki w odniesieniu do niektórych grup społecznych, takich jak dzieci i młodzież, osoby starsze, osoby niepełnosprawne lub migranci;
56. zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia przez państwa członkowskie inwestycji we wdrażanie uniwersalnego systemu umożliwiającego czytanie i pisanie za pomocą dotyku (system Braille'a) w najrozmaitszych infrastrukturach i technologiach kulturalnych; wzywa do zwiększenia inwestycji w produkcję książek, czasopism i gazet codziennych w postaci dźwiękowej, a także w stosowanie języka migowego w przedstawieniach teatralnych;
57. wskazuje na potrzebę usunięcia przeszkód – w szczególności fiskalnych – w mobilności artystów i specjalistów w dziedzinie kultury; podkreśla wpływ tych działań na poszerzenie oferty kulturalnej w Europie; wyraża uznanie dla programu „Kreatywna Europa” za wkład w sukces mobilności kulturalnej i osób związanych zawodowo z tym sektorem, a także za zachęcanie do upowszechniania wysokiej jakości wydarzeń i projektów kulturalnych;
58. przypomina, że bariery w dostępie do kultury występują częściej na szczeblu lokalnym, w związku z czym należy zwiększyć inwestycje w różnego rodzaju projekty mobilności kulturalnej, aby umożliwić rozwój i zapewnić spójność społeczną wspólnot lokalnych;
59. wzywa Komisję, by postrzegała mobilność artystów europejskich i artystów z państw trzecich jako atut w promowaniu pokoju, wymianie światopoglądów i obalaniu stereotypów społecznych i kulturowych;
60. przypomina, że bariery językowe mogą mieć niekorzystny wpływ na zainteresowanie kulturą, w związku z czym apeluje o większą wielojęzyczność w produkcjach kulturalnych;
61. zaleca, aby państwa członkowskie podjęły niezbędne środki w celu ułatwienia osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej transportu i dostępu do instytucji kulturalnych;

Bariery i wyzwania cyfrowe

62. wyraża przekonanie, że narzędzia cyfrowe, właściwie stosowane i wdrażane oraz poparte umiejętnościami cyfrowymi na odpowiednim poziomie, mogą umożliwić pokonywanie barier w dostępie do kultury uwarunkowanych takimi czynnikami jak: niekorzystne położenie geograficzne, niepełnosprawność, pochodzenie społeczne, język, brak czasu czy środków finansowych; zauważa, że narzędzia cyfrowe mogą być środkiem służącym do pokonywania barier społecznych lub mentalnych, z zastrzeżeniem, że nie będą pociągały za sobą wygaszania inwestycji związanych z geograficzną decentralizacją działalności kulturalnej; uważa zatem, że w tym kontekście edukacja cyfrowa powinna być częścią procesu uczenia się już od najmłodszych lat w celu rozwoju odpowiednich kompetencji i wiedzy;
63. zaleca Komisji opracowanie spójnej strategii cyfrowej ukierunkowanej na infrastrukturę i działalność kulturalną, aby zwiększyć ich potencjał;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

64. zauważa problem wykluczenia cyfrowego i podkreśla konieczność jego zwalczania; w tym kontekście przypomina, że cyfryzacja wymaga od instytucji kulturalnych i edukacyjnych oraz od samych odbiorców zdobywania nowych kompetencji, umiejętności i wiedzy; podkreśla w szczególności potrzebę budowania potencjału związanego z wykorzystaniem nowych technologii cyfrowych w instytucjach kulturalnych oraz ich dostosowaniem do wyzwań związanych ze zmianami technologicznymi;

65. podkreśla, że cyfryzacja i udostępnianie w internecie materiałów kulturalnych w Europie powinny odbywać się przy pełnym poszanowaniu twórców i praw własności intelektualnej; dlatego też uważa, że prawa własności intelektualnej nie powinny utrudniać realizacji ogólnego celu publicznego polegającego na rozszerzaniu dostępu do kreatywnych treści, informacji oraz wiedzy, a także na wspieraniu ich rozpowszechniania; zwraca ponadto uwagę na pilną potrzebę zapewnienia bezpiecznego środowiska cyfrowego artystom i twórcom umożliwiającemu im otrzymywanie godziwego wynagrodzenia za ich pracę, a także zapewniającego godziwe wynagrodzenie w przypadku transgranicznego dostępu do ich dzieł;

66. wzywa Komisję do dalszego nadawania priorytetowego charakteru innowacyjnym podejściom do rozwoju widowni i zaangażowania odbiorców, w tym za pośrednictwem nowych technologii, w ramach programów unijnych, zwłaszcza w ramach programu „Kreatywna Europa” i jego następnych generacji;

67. wzywa państwa członkowskie do uwzględnienia rozwoju widowni w ich strategiach dla kultury i strategiach cyfrowych oraz wspierania wykorzystywania technologii cyfrowych w celu ułatwiania dostępu do treści kulturowych;

68. uznaje wkład platformy Europeana i instytucji państw członkowskich w zakresie cyfryzacji i dostępności treści kulturowych; w kontekście Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego wzywa do zapewniania ciągłego wsparcia i większych zasobów na potrzeby projektu oraz do promowania publicznego dostępu do zasobów i usług cyfrowych w zakresie dziedzictwa kulturowego; domaga się gruntownej przebudowy tej strony, aby lepiej dostosować ją do zaawansowanych technologii, a także wzywa do opracowania prawdziwej polityki komunikacji odpowiadającej bogactwu treści zgromadzonych na tej stronie;

69. podkreśla potrzebę gromadzenia danych dotyczących kultury i zarządzania nimi w kontekście odbiorców cyfrowych w celu umożliwienia organizacjom kulturalnym lepszego zrozumienia potrzeb odbiorców i opracowania spójnego podejścia do publiczności cyfrowej;

70. zauważa, że treści kulturowe odgrywają istotną rolę w procesie akceptacji nowych technologii przez szersze grono odbiorców, a także w rozwoju umiejętności cyfrowych i umiejętności korzystania z mediów wśród obywateli europejskich;

o

o o

71. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0266

Okupowane terytoria gruzińskie dziesięć lat po inwazji rosyjskiej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r.w sprawie okupowanych terytoriów Gruzji 10 lat po rosyjskiej inwazji (2018/2741(RSP))

(2020/C 28/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając porozumienie w sprawie zawieszenia broni z dnia 12 sierpnia 2008 r., w którym rolę mediatora pełniła UE i które podpisały Gruzja i Federacja Rosyjska, a także porozumienie wykonawcze z dnia 8 września 2008 r.,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2016 r.w sprawie układów o stowarzyszeniu / pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu z Gruzją, Mołdawią i Ukrainą ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2017 r.w sprawie sprawozdania rocznego w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa ⁽²⁾,
  - uwzględniając wspólne deklaracje ze szczytów Partnerstwa Wschodniego, w szczególności deklarację uzgodnioną w 2017 r. w Brukseli,
  - uwzględniając wspólne komunikaty Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS), w szczególności sprawozdanie z wdrażania przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa z dnia 18 maja 2017 r.(JOIN(2017)0018) oraz wspólny dokument roboczy służb z dnia 9 czerwca 2017 r.pt. „Partnerstwo Wschodnie – 20 wyników do 2020 r.: orientacja na kluczowe priorytety i wymierne wyniki” (SWD(2017)0300), a także komunikat z 2016 r. pt. „Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”,
  - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje dotyczące sytuacji we wschodnim sąsiedztwie, a w szczególności zalecenie z dnia 15 listopada 2017 r.dla Rady, Komisji i ESDZ w sprawie Partnerstwa Wschodniego w perspektywie szczytu w listopadzie 2017 r. ⁽³⁾,
  - uwzględniając rozmieszczenie misji obserwacyjnej UE (EUMM) w Gruzji w dniu 15 września 2008 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie z 2009 r., sporządzone przez niezależną międzynarodową misję wyjaśniającą w sprawie konfliktu w Gruzji, kierowaną przez Heidi Tagliawini,
  - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Gruzja obchodzi setną rocznicę powstania pierwszej gruzińskiej republiki demokratycznej, założonej w 1918 r., i słusznie szczeni się swoimi współczesnymi osiągnięciami;
- B. mając na uwadze, że UE zdecydowanie popiera suwerenność i integralność terytorialną Gruzji w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową;

⁽¹⁾ Dz.U. C 11 z 12.1.2018, s. 82.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0493.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0440.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- C. mając na uwadze, że 10 lat po rosyjskiej agresji wojskowej na Gruzję w sierpniu 2008 r. Federacja Rosyjska nadal bezprawnie okupuje gruzińskie terytoria Abchazji i Regionu Cchinwali / Osetii Południowej, naruszając prawo międzynarodowe i oparty na zasadach system międzynarodowy; mając na uwadze, że tzw. traktaty o integracji i sojuszu, podpisane przez Rosję z Abchazją i Osetią Południową w 2014 i 2015 r., były wyraźnym pogwałceniem prawa międzynarodowego, zasad OBWE i międzynarodowych zobowiązań Rosji; mając na uwadze, że Unia Europejska nie uznaje ram tzw. wyborów i referendum, które popierani przez Rosję separatyści przeprowadzili w 2016 i 2017 r. w gruzińskich regionach Abchazji i Osetii Południowej;
- D. mając na uwadze, że UE pozostaje zdecydowanie zaangażowana w poszukiwanie pokojowego rozwiązania konfliktu między Rosją a Gruzją z pełnym poszanowaniem podstawowych norm i zasad prawa międzynarodowego;
- E. mając na uwadze, że Rosja nieustannie wzmacnia bezprawną obecność wojskową na okupowanych terytoriach Gruzji, sprowadzając tam nowe oddziały i sprzęt, a także przeprowadzając ćwiczenia wojskowe;
- F. mając na uwadze, że Rosja nadal narusza swoje zobowiązania międzynarodowe i odmawia pełnego wprowadzenia w życie wynegocjowanego przy wsparciu UE porozumienia o zawieszeniu broni z dnia 12 sierpnia 2008 r.;
- G. mając na uwadze, że Rosja nadal izoluje Abchazję i Region Cchinwali / Osetii Południowej od pozostałej części kraju przez zamykanie kolejnych przejść granicznych, tworzenie fizycznych barier wzdłuż granicy administracyjnej i prowadzenie kampanii, której celem jest wykorzenienie gruzińskiej kultury;
- H. mając na uwadze, że w procesie znanym jako „borderyzacja” linia ta jest powoli, ale stale przesuwana w głąb terytorium kontrolowanego przez Tbilisi, a w niektórych miejscach bardzo zbliża się do infrastruktury krytycznej takiej jak autostrady i gazociągi;
- I. mając na uwadze, że setki tysięcy osób wewnętrznie przesiedlonych i uchodźców przymusowo wydalonych z gruzińskich terytoriów Abchazji i Regionu Cchinwali / Osetii Południowej w wyniku kilku fal czystek etnicznych nadal pozbawione są podstawowego prawa do bezpiecznego i godnego powrotu do domu;
- J. mając na uwadze, że w okupowanych regionach Gruzji nadal dochodzi do rażących naruszeń praw człowieka, w tym swobody przemieszczania się i pobytu, prawa własności i dostępu do edukacji w rodzimym języku; mając na uwadze, że nadal dochodzi tam do bezprawnego przetrzymywania i porwań;
- K. mając na uwadze, że Federacja Rosyjska jako mocarstwo sprawujące rzeczywistą kontrolę nad gruzińskimi terytoriami Abchazji i Regionu Cchinwali / Osetii Południowej ponosi pełną odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka i sytuację humanitarną w tym regionie;
- L. mając na uwadze, że rosyjska inwazja z 2008 r. stanowiła pierwszy poważny otwarty atak na porządek europejski; mając na uwadze, że później nastąpiły kolejne, w tym aneksja Krymu i działania wojenne we wschodniej Ukrainie;
- M. mając na uwadze, że Archil Tatunaszwili, Giga Otchozoria i Davit Baszaruli – obywatele Gruzji i osoby wewnętrznie przesiedlone – zostali bezprawnie pozbawieni życia wskutek brutalnych działań prowadzonych przez rosyjskiego okupanta w Suchumi i Cchinwali;
- N. mając na uwadze, że Międzynarodowy Trybunał Karny (MTK) wszczął dochodzenie w sprawie zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości rzekomo popełnionych podczas konfliktu;
- O. mając na uwadze, że wspólna wizyta ad hoc wschodnio- i środkowoeuropejskich przywódców – prezydenta Polski Lecha Kaczyńskiego, prezydenta Estonii Toomasa Hendrika Ilvesa, prezydenta Litwy Valdas Adamkusa, premiera Łotwy Ivarsa Godmanisa, prezydenta Ukrainy Wiktora Juszczenki – w Gruzji w dniu 12 sierpnia 2008 r. jest powszechnie postrzegana jako jeden z głównych czynników, które powstrzymały rosyjskie natarcie na Tbilisi, gdy oddziały znajdowały się zaledwie 50 km od gruzińskiej stolicy, i ułatwiły zawarcie zawieszenia broni przy pośrednictwie francuskiej prezydencji Rady UE;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- P. mając na uwadze, że Federacja Rosyjska, gwałcąc wynegocjowane przy wsparciu UE porozumienie o zawieszeniu broni z dnia 12 sierpnia 2008 r., nadal odmawia EUMM dostępu do gruzińskich terytoriów Abchazji i Regionu Cchinwali / Południowej Osetii, co ogranicza zdolność misji do pełnego wykonania swojego mandatu;
1. potwierdza swoje jednoznaczne poparcie dla suwerenności i integralności terytorialnej Gruzji; uznaje, że zasady zapisane w Karcie Narodów Zjednoczonych, w akcie końcowym z Helsinek z 1975 r. i w przyjętej przez OBWE w 1990 r. karcie paryskiej stanowią podstawę pokoju na kontynencie europejskim;
  2. ponownie stwierdza, że suwerenność, niepodległość i pokojowe rozwiązywanie sporów to kluczowe zasady porządku, na którym opiera się bezpieczeństwo w Europie; podkreśla, że rozwiązanie konfliktów w Gruzji ma zasadnicze znaczenie dla zwiększenia bezpieczeństwa i stabilności całego kontynentu europejskiego; uważa, że konflikty te oraz trwająca okupacja gruzińskich terytoriów stanowią w dalszym ciągu potencjalne zagrożenie dla suwerenności innych krajów europejskich;
  3. domaga się, aby Federacja Rosyjska cofnęła swoją decyzję w sprawie uznania tzw. niepodległości gruzińskich terytoriów Abchazji i Regionu Cchinwali / Osetii Południowej; potępia decyzję Wenezueli, Nikaragui, Syrii i Nauru o uznaniu Abchazji i Osetii Południowej oraz wzywa do wycofania tego uznania;
  4. podkreśla konieczność bezwarunkowego wypełnienia przez Federację Rosyjską wszystkich postanowień porozumienia o zawieszeniu broni z dnia 12 sierpnia 2008 r., w szczególności zobowiązania do wycofania wszystkich sił zbrojnych z terytorium Gruzji;
  5. domaga się od Federacji Rosyjskiej, aby zakończyła okupację gruzińskich terytoriów Abchazji i Regionu Cchinwali / Osetii Południowej, w pełni respektowała suwerenność i integralność terytorialną Gruzji, a także nienaruszalność jej granic uznanych przez społeczność międzynarodową, oraz aby zaprzestała faktycznej integracji obu regionów z administracją rosyjską;
  6. potwierdza silne zaangażowanie UE na rzecz osiągnięcia pokojowego rozwiązania konfliktu między Rosją a Gruzją przy wykorzystaniu wszystkich dostępnych instrumentów w ramach kompleksowego podejścia, w tym poprzez udział specjalnego przedstawiciela UE ds. Kaukazu Południowego i kryzysu w Gruzji, współprzewodnictwo w międzynarodowych rozmowach genewskich, misję obserwacyjną UE oraz politykę nieuznawania i zaangażowania;
  7. wzywa rząd Gruzji, aby kontynuował współpracę z MTK poprzez ułatwianie dochodzeń prowadzonych przez Urząd Prokuratora MTK oraz dbanie o to, aby Sekretariat MTK mógł w pełni realizować swój mandat w zakresie działań komunikacyjnych i uczestnictwa ofiar;
  8. wzywa Federację Rosyjską do umożliwienia misji obserwacyjnej EUMM dostępu do gruzińskich terytoriów Abchazji i Regionu Cchinwali / Osetii Południowej na podstawie jej mandatu; przypomina, że EUMM jest jedynym podmiotem międzynarodowym stale obecnym w terenie, zapewniającym bezstronne informacje na temat sytuacji wzdłuż granicy administracyjnej, i wzywa do przedłużenia mandatu tej misji na okres po dniu 14 grudnia 2018 r.;
  9. wzywa Federację Rosyjską, aby zaprzestała dalszej „borderyzacji” wzdłuż granicy administracyjnej, do czego kraj ten dąży poprzez instalowanie zasieków z drutu kolczastego i innych sztucznych barier; wzywa również, aby położyć kres naruszaniu granic terytorium kontrolowanego przez rząd Gruzji oraz dalszemu rozszerzaniu granicy administracyjnej, wraz z celowym utrudnianiem kontaktów międzyludzkich i izolowaniem ludności obu okupowanych regionów;
  10. potępia celowe niszczenie dziesiątek gruzińskich wiosek i kościołów na okupowanych terytoriach Abchazji i Regionu Cchinwali / Osetii Południowej oraz celową próbę usunięcia śladów gruzińskiej kultury i historii na okupowanych terytoriach, a także potępia wrogie, stwarzające podziały inicjatywy, takie jak tzw. referendum z 2017 r. zatwierdzające zmianę nazwy Regionu Cchinwali / Osetii Południowej;
  11. wzywa Federację Rosyjską, aby przestrzegała zasady pokojowego rozwiązywania konfliktów poprzez odwzajemnienie jednostronnego zobowiązania Gruzji do niestosowania siły, co prezydent Gruzji potwierdził w przemówieniu wygłoszonym przed Parlamentem Europejskim w dniu 23 listopada 2010 r.;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

12. z zadowoleniem przyjmuje nową inicjatywę pokojową rządu Gruzji o nazwie „Krok ku lepszej przyszłości”, mającą na celu poprawę sytuacji humanitarnej i społeczno-ekonomicznej ludności zamieszkującej na gruzińskich terytoriach Abchazji i Regionu Cchinwali / Osetii Południowej oraz nawiązywanie kontaktów międzyludzkich i budowę zaufania między podzielonymi społecznościami;
13. przypomina Federacji Rosyjskiej jako okupantowi o jej obowiązkach wobec lokalnej ludności oraz o konieczności zaprzestania łamania praw człowieka, ograniczania swobody przemieszczania się i wyboru miejsca zamieszkania, dyskryminacji ze względów etnicznych oraz naruszania prawa do własności i do edukacji w rodzimym języku na okupowanych terytoriach Gruzji;
14. ponadto apeluje do Federacji Rosyjskiej o położenie kresu bezkarności i przestępstwom o podłożu etnicznym na gruzińskich terytoriach Abchazji i Regionu Cchinwali / Osetii Południowej, a także o usunięcie wszelkich przeszkód w zapewnieniu, by sprawcy bezprawnego zabójstwa wewnątrznie przesiedlonych obywateli Gruzji Archila Tatunaszwilego, Gigi Otchozorii i Davita Baszaruliego zostali pociągnięci do odpowiedzialności;
15. przyjmuje z zadowoleniem przyjęcie przez parlament Gruzji sporządzonej przez dwie partie rezolucji, w której ustanawia się czarną listę sprawców i osób odpowiedzialnych za tuszowanie tych naruszeń (lista Otchozorii-Tatunaszwilego), oraz wzywa państwa członkowskie i Radę do wciągnięcia na czarną listę tych, którzy figurują bądź mogą figurować na liście Otchozorii-Tatunaszwilego, oraz nałożenia na nich krajowych i unijnych sankcji;
16. apeluje do Federacji Rosyjskiej, aby zezwoliła na bezpieczny i godny powrót osób wewnątrznie przesiedlonych i uchodźców do swoich domów, a także aby zapewniła międzynarodowym strukturom monitorującym prawa człowieka niezakłócony dostęp do tego regionu;
17. ponownie potępia wywrotową politykę propagandy, dezinformacji i infiltracji mediów społecznościowych mającą na celu osłabienie demokracji i społeczeństwa w Gruzji przez dyskredytowanie instytucji, manipulowanie opinią publiczną, rozpowszechnianie fałszywych relacji, podsycanie napięć społecznych i wzbudzanie ogólnego braku zaufania do mediów; potępia w związku z tym walkę informacyjną prowadzoną przez Rosję z wykorzystaniem kontrolowanych przez państwo mediów do celowego rozsiewania nieprawdziwych wiadomości, aby wpływać na politykę wewnętrzną i osłabiać proces integracji europejskiej;
18. podkreśla, że społeczność międzynarodowa musi przyjąć spójne, skoordynowane, jednolite i zdecydowane stanowisko przeciwko rosyjskiej polityce okupacji i aneksji, gdyż jest to jedyny sposób zapewnienia pokojowego rozwiązania konfliktu w Gruzji i podobnych konfliktów w sąsiedztwie;
19. wzywa instytucje UE, by przyjęły podejście spójne z podejściem Parlamentu Europejskiego i polityką parlamentów narodowych państw członkowskich oraz stosowały jaśniejsze i bardziej precyzyjne słowa, określając rosyjską napaść na Gruzję jako okupację gruzińskich terytoriów Abchazji i Regionu Cchinwali / Osetii Południowej przez Federację Rosyjską;
20. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, rządowi i parlamentowi państw członkowskich, rządowi i parlamentowi krajów Partnerstwa Wschodniego oraz rządowi i parlamentowi Federacji Rosyjskiej.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0267

Negocjacje w sprawie nowej umowy o partnerstwie AKP-UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie zbliżających się negocjacji na temat nowej umowy o partnerstwie między Unią Europejską a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (2018/2634(RSP))

(2020/C 28/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r. („umowę z Kotonu”), a także jej przeglądy z roku 2005 oraz 2010 ⁽¹⁾,
- uwzględniając porozumienie z Georgetown z 1975 r., ustanawiające grupę państw AKP, oraz jego przegląd z 1992 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 października 2016 r. w sprawie przyszłości stosunków AKP-UE po roku 2020 ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie podniesienia skuteczności współpracy na rzecz rozwoju ⁽⁴⁾,
- uwzględniając zalecenie Komisji z dnia 12 grudnia 2017 r. dotyczące decyzji Rady upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji w sprawie umowy o partnerstwie między Unią Europejską a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (COM(2017)0763),
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie odnowionego partnerstwa z krajami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (JOIN(2016)0052),
- uwzględniając wspólny dokument konsultacyjny Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 6 października 2015 r. zatytułowany „W stronę nowego partnerstwa między Unią Europejską a państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku po 2020 r.” (JOIN(2015)0033),
- uwzględniając szczyt Organizacji Narodów Zjednoczonych na temat zrównoważonego rozwoju i dokument końcowy przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 25 września 2015 r. pt. „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”, jak również 17 celów zrównoważonego rozwoju,
- uwzględniając wspólne oświadczenie Parlamentu, Rady, przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie oraz Komisji z dnia 7 czerwca 2017 r. dotyczące nowego konsensusu europejskiego w sprawie rozwoju pt. „Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość”,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie odnowionego partnerstwa z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku oraz opinię z dnia 12 maja 2016 r. w sprawie przyszłości stosunków UE z grupą państw AKP,
- uwzględniając 7. i 8. szczyt szefów państw i rządów państw AKP, które odbyły się odpowiednio w Malabo (13–14 grudnia 2012 r.) i w Port Moresby (4 maja 2016 r.),

⁽¹⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/acp/03_01/pdf/mn3012634_en.pdf

⁽²⁾ http://www.wipo.int/edocs/trtdocs/en/acp/trt_acp_3.pdf

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0371.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0437.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- uwzględniając 103. i 105. posiedzenie wspólnej Rady Ministrów AKP-UE, które odbyły się odpowiednio w Dakarze (26–27 kwietnia 2016 r.) i w Brukseli (3–4 maja 2017 r.),
  - uwzględniając szczyt UE-Unia Afrykańska w Abidżanie w dniach 29–30 listopada 2017 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie na temat przyszłości AKP po 2020 r. sporządzone w marcu 2016 r. przez grupę wybitnych osobistości państw AKP,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 października 2015 r. w sprawie roli władz lokalnych w krajach rozwijających się we współpracy na rzecz rozwoju ⁽⁵⁾,
  - uwzględniając deklarację z 8. szczytu szefów państw i rządów grupy państw AKP z dnia 1 czerwca 2016 r.,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie prac Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE ⁽⁶⁾ oraz rezolucję przyjętą przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE,
  - uwzględniając oświadczenie Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie parlamentarnego wymiaru stosunków AKP-UE po wygaśnięciu umowy z Kotonu ⁽⁷⁾,
  - uwzględniając oświadczenie współprzewodniczących Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie przyszłości stosunków AKP-UE ⁽⁸⁾,
  - uwzględniając art. 208 i 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
  - uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa,
  - uwzględniając pytania do Rady i Komisji w sprawie zbliżających się negocjacji na temat nowej umowy o partnerstwie między Unią Europejską a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (O-000043/2018 – B8-0025/2018 i O-000044/2018 – B8-0026/2018),
  - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Rozwoju,
  - uwzględniając art. 128 ust. 5 i art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że wartość i dorobek umowy z Kotonu opiera się na szeregu unikalnych cech, takich jak jej prawnie wiążący charakter, kompleksowość – dzięki trzem filarom współpracy na rzecz rozwoju, współpracy politycznej oraz współpracy gospodarczej i handlowej – a także wysoki budżet w postaci Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR);
- B. mając na uwadze, że partnerstwo AKP-UE odegrało istotną rolę na drodze do realizacji milenijnych celów rozwoju, mimo że UE nie udało się osiągnąć celu w postaci przeznaczenia 0,7 % jej dochodu narodowego brutto (DNB) na oficjalną pomoc rozwojową;
- C. mając na uwadze, że partnerstwo AKP-UE w znaczący sposób przyczyniło się do eliminacji ubóstwa, włączenia państw AKP do globalnej gospodarki i większej skuteczności roli globalnego partnera, jaką odgrywa w wielostronnych negocjacjach handlowych i klimatycznych;

⁽⁵⁾ Dz.U. C 349 z 17.10.2017, s. 11.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 310 z 25.8.2016, s. 19.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 170 z 30.5.2017, s. 36.

⁽⁸⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/acp/2015_acp2/pdf/1081264en.pdf

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- D. mając na uwadze, że dzięki partnerstwu AKP-UE poprawił się dostęp do rynku dla państw AKP i państw członkowskich UE oraz zwiększyło się wzajemne zrozumienie stanowisk, wartości i norm za sprawą dialogu politycznego między tymi państwami;
- E. mając na uwadze, że choć partnerstwo AKP-UE znacznie przyczyniło się do postępów w realizacji milenijnych celów rozwoju, to stopień realizacji celów dotyczących eliminacji ubóstwa i włączenia państw AKP do globalnej gospodarki jest wciąż niewystarczający, bowiem połowa państw AKP nadal należy do najsłabiej rozwiniętych krajów na świecie (LDC), a ich łączny udział w światowym handlu wynosi poniżej 5 %, natomiast udział w światowym PKB – około 2 %;
- F. mając na uwadze, że ustanowienie Unii Afrykańskiej, wspólnej strategii Afryka-UE, wspólnej strategii partnerstwa UE-Karaiby i strategii UE-Pacyfik obrazuje coraz bardziej regionalne podejście UE do kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i troski, takich jak pokój i bezpieczeństwo, terroryzm i migracja;
- G. mając na uwadze, że pokój, bezpieczeństwo i stabilność polityczna stanowią nieodzowne warunki zrównoważonego rozwoju;
- H. mając na uwadze, że wspólna podstawa i porozumienia regionalne muszą uwzględniać specyficzne uwarunkowania regionalne i kontynentalne zgodnie z zasadami pomocniczości i komplementarności;
- I. mając na uwadze, że państwa AKP wyłoniły trzy filary negocjacji, a mianowicie:
- handel, inwestycje i usługi,
  - współpracę na rzecz rozwoju, naukę i technologię oraz badania naukowe i innowacje,
  - dialog polityczny i rzecznictwo;
- J. mając na uwadze, że dialog polityczny na temat elementów zasadniczych, o którym mowa w art. 8 i 96 umowy z Kotonu, jest konkretnym środkiem prawnym umożliwiającym przestrzeganie wspólnych wartości partnerstwa AKP-UE oraz promowanie demokracji, dobrych rządów i praw człowieka, mających zasadnicze znaczenie dla zrównoważonego rozwoju;
- K. mając na uwadze, że istnieje wyraźna potrzeba, aby w nowej umowie zagwarantować zachowanie uwarunkowań w zakresie praw człowieka oraz wzmocnienie dialogu politycznego;
- L. mając na uwadze, że pomimo wyraźnego uznania roli parlamentów narodowych, władz lokalnych, społeczeństwa obywatelskiego i sektora prywatnego w przeglądzie umowy z Kotonu z 2010 r. ich udział w debatach na temat polityki i działań AKP-UE – w tym w procesie programowania, działań następczych czy oceny – jest ograniczony;
- M. mając na uwadze, że dialog polityczny był w dużej mierze wykorzystywany na późnym etapie kryzysów politycznych, a nie jako środek zapobiegawczy;
- N. mając na uwadze, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego muszą się borykać z coraz bardziej restrykcyjnymi przepisami i innymi przeszkodami, które ograniczają ich aktywność i możliwości działania;
- O. mając na uwadze, że możliwości techniczne w zakresie zajmowania się kwestiami z dziedziny opodatkowania w wielu państwach AKP stanowią przeszkodę zarówno w mobilizacji dochodów krajowych, jak i w uczestnictwie w międzynarodowej współpracy podatkowej;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- P. mając na uwadze, że EFR jest finansowany z bezpośrednich wkładów państw członkowskich UE i nie podlega zwykłym uniijnym zasadom budżetowym; mając na uwadze, że Parlament nie ma uprawnień dotyczących budżetu EFR, poza prawem do udzielania absolutorium w odniesieniu do już poniesionych wydatków, a także nie ma formalnych uprawnień do kontroli programowania EFR;
- Q. mając na uwadze, że zasadniczym elementem nowego partnerstwa AKP-UE powinno być pogłębienie jego wymiaru parlamentarnego oraz zwiększenie jego roli doradczej;
- R. mając na uwadze, że częstotliwość i różnorodność posiedzeń Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego (WZP) AKP-UE pozwoliła na konsekwentny dialog między Parlamentem Europejskim a państwami AKP, utrwalając tym samym jego legitymację i wzmacniając dyplomację parlamentarną; mając na uwadze, że WZP wykorzystywano jako wzór dyplomacji parlamentarnej na różnych forach politycznych;
1. z zadowoleniem przyjmuje główne elementy i ogólną strukturę przyszłej współpracy między grupą państw AKP a Unią Europejską, zaproponowane przez Komisję w jej zaleceniu w sprawie decyzji Rady upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji dotyczących przyszłej umowy o partnerstwie;
  2. podkreśla, że agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, cele zrównoważonego rozwoju i Europejski konsensus w sprawie rozwoju muszą stanowić centralny element odnowionego partnerstwa AKP-UE;
  3. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju uważa się za główny cel, lecz ubolewa nad brakiem konkretnych środków wykonawczych w proponowanych porozumieniach; podkreśla konieczność włączenia w główny nurt wszystkich polityk, planów i działań realizowanych w ramach przyszłej umowy kwestii o charakterze przekrojowym, takich jak zrównoważenie środowiskowe, cele w dziedzinie zmiany klimatu, zagadnienia dotyczące płci i sprawiedliwość społeczną;
  4. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wniosek Komisji w sprawie nowej umowy o partnerstwie jest otwarty dla partnerów zewnętrznych;
  5. przypomina, że najważniejszym wśród celów zrównoważonego rozwoju jest eliminacja ubóstwa, które pozostaje głównym problemem w większości państw AKP; podkreśla w związku z tym, że walka z ubóstwem musi pozostać centralnym elementem przyszłej umowy;
  6. zauważa, że Komisja w dużej mierze uwzględniła stanowisko Parlamentu oraz że wspólna podstawa i porozumienia regionalne będą w równym stopniu prawnie wiążące, o co wnosił Parlament;
  7. przypomina, że przyszła umowa o partnerstwie będzie uwzględniać zasady sprawiedliwości, wzajemnego szacunku i wzajemnych interesów;
  8. podkreśla, że należy utrzymać zasadnicze elementy umowy z Kotonu – poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności, zasad demokracji i praworządności oraz dobrych rządów – jako podstawę współpracy na okres po 2020 r. i nieodłączną część porozumienia o wspólnej podstawie oraz regionalnych porozumień i protokołów; wzywa Komisję i Radę do wyraźnego uwzględnienia w części mandatu dotyczącej praw człowieka kwestii wolności od dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub wyznanie, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną bądź tożsamość płciową oraz kwestii zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego i praw do nich, zgodnie z pekińską platformą działania z 1995 r. i wynikami konferencji przeglądowych;
  9. podkreśla konieczność zajęcia się kwestią praw człowieka i sprawowania rządów w oparciu o obowiązujące międzynarodowe instrumenty prawne, przepisy, zasady i mechanizmy ustanowione przez regionalne i panafrkańskie organy zarządzające w celu zwiększenia odpowiedzialności za własny rozwój;
  10. przypomina, że przyszłe partnerstwo między państwami AKP i UE musi uwzględniać agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz powinno przyczynić się do jej wdrażania na wszystkich szczeblach;
  11. wzywa negocjatorów UE i AKP do zawarcia w części umowy poświęconej wspólnym podstawom jasnego przepisu dotyczącego pełnego wdrożenia przez wszystkie strony Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

12. podkreśla konieczność zapewnienia spójności między zasadami określonymi we wspólnej podstawie a priorytetami regionalnymi określonymi w porozumieniach oraz podkreśla, że wspólna podstawa powinna zawierać wyraźne odniesienia do rozliczalności, mechanizmów monitorowania i przeglądu w przypadku niezgodności z przepisami; kładzie nacisk także na to, że należy zapewnić rozliczalność stron wobec obywateli i podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, oraz że wspólne instytucje powinny ustanowić mechanizmy składania skarg w przypadkach naruszeń zobowiązań dotyczących praw człowieka i innych zasadniczych elementów;
13. przypomina wszystkim stronom negocjacji, że dialog polityczny stanowi zasadniczy element umowy z Kotonu i że musi on pozostać podstawowym filarem prawnym w nadrzędnych ramach oraz na szczeblu regionalnym nowej umowy;
14. podkreśla, że dialog polityczny stanowi integralną część partnerstwa i wartościową podstawę służącą poprawie sytuacji mieszkańców krajów partnerskich; wzywa zatem do lepszego monitorowania sytuacji w zakresie praw człowieka w tych krajach i podkreśla, że musi to być proces przejrzysty, sprzyjający włączeniu społecznemu i oparty na uczestnictwie; podkreśla znaczenie zapewnienia konstruktywnego udziału społeczeństwa obywatelskiego w dialogu prowadzonym na wszystkich szczeblach;
15. przypomina, że dialog polityczny musi być prowadzony w sposób wyważony i oparty na wzajemnym szacunku;
16. podkreśla, że współpraca AKP-UE powinna przewidywać mechanizm regularnej wzajemnej oceny pozwalający monitorować postępy i braki w realizacji celów zrównoważonego rozwoju i angażujący parlamenty, władze lokalne i społeczeństwo obywatelskie, a także regularną ocenę i sprawozdania publiczne na temat poszanowania praw człowieka i innych zasadniczych elementów; uważa, że skuteczne wdrożenie agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i celów zrównoważonego rozwoju wymaga umocowania, bliskości, pomocniczości i silnego zaangażowania władz lokalnych i podmiotów niepaństwowych; apeluje o lepszą komunikację i dialog w celu pogłębienia relacji między państwami AKP i UE;
17. ponownie stwierdza, że umowy o partnerstwie gospodarczym są podstawą współpracy regionalnej i stanowią instrumenty rozwoju oraz integracji regionalnej; apeluje w związku z tym o pełne włączenie tych umów do nowej umowy AKP-UE;
18. wzywa do zwiększenia politycznej siły przebicia partnerstwa AKP-UE na arenie międzynarodowej, tak aby partnerzy stali się skuteczniejszymi podmiotami na szczeblu globalnym;
19. apeluje o umieszczenie w przyszłej umowie jasno określonych przepisów regulujących kwestię roli i zakresu obowiązków sektora prywatnego; podkreśla w szczególności, że przedsiębiorstwa zaangażowane w partnerstwa dla rozwoju muszą podczas całego cyklu życia projektów przestrzegać zasad społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, w tym zasad inicjatywy Global Compact ONZ dotyczących praw człowieka, Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, podstawowych zasad prawa pracy MOP, norm ochrony środowiska i Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji; zwraca uwagę na potrzebę opracowania przez państwa członkowskie UE i AKP krajowych planów wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, a zwłaszcza uregulowań dotyczących zachowania należytej staranności;
20. przypomina, że mobilizacja zasobów krajowych w drodze opodatkowania jest najważniejszym źródłem dochodów służących finansowaniu zrównoważonego rozwoju; ubolewa, że środki przeciwdziałania nielegalnym przepływom finansowym i uchylaniu się od opodatkowania nie zajmują w projekcie mandatu pierwszoplanowej pozycji; apeluje do stron negocjacji o włączenie do nowej umowy ambitnych zapisów w sprawie pomocy finansowej i technicznej dla krajów rozwijających się, tak aby mogły one dostosować się do najnowszych światowych norm w zakresie walki z uchylaniem się od opodatkowania, które obejmują m.in. automatyczną wymianę informacji, informowanie o beneficjentach rzeczywistych firm i publiczną sprawozdawczość korporacji wielonarodowych w podziale na kraje w celu powstrzymania erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków, w oparciu o modele G-20 i OECD; apeluje też do stron, by zaangażowały się w poparcie dla ustanowienia prawnie wiążącego międzyrządowego organu ONZ ds. współpracy podatkowej;
21. wyraża ubolewanie, że w projekcie mandatu nie przewidziano żadnych przepisów dotyczących zapewnienia wymiaru zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do rolnictwa, pomimo ogromnych wyzwań, przed którymi stoją rolnicy w państwach AKP z powodu zmiany klimatu; wzywa negocjujące strony do uwzględnienia w nowej umowie systemów wsparcia na rzecz zrównoważonych praktyk rolniczych;
22. wzywa do większego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w dialog polityczny, programowanie i wdrażanie, a także do wsparcia budowania potencjału przez to społeczeństwo obywatelskie; podkreśla znaczenie zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w dialog polityczny, szczególnie grup lokalnych, których strategie polityczne dotyczą bezpośrednio; podkreśla w związku z tym ryzyko kurczenia się przestrzeni działania społeczeństwa obywatelskiego w niektórych krajach oraz potrzebę uwzględniania również takich grup jak mniejszości, młodzież oraz kobiety, które to grupy nie są w stanie zadbać o własne interesy lub – mimo uzasadnionego interesu demokratycznego – nie są uznawane przez swoje rządy;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

23. podkreśla, że zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego powinno opierać się na uznaniu różnych ról, jakie ono odgrywa, oraz że należy rozszerzyć jego rolę jako pełnoprawnego podmiotu umowy;

24. podkreśla, że do nowej umowy o partnerstwie między AKP a UE należy w pełni włączyć zasady skutecznej współpracy na rzecz rozwoju oraz że u podstaw umowy i protokołów regionalnych muszą leżeć przepisy gwarantujące odpowiedzialność krajową, koncentrowanie się na wynikach, integracyjny charakter procesu rozwoju, przejrzystość i wzajemną rozliczalność; podkreśla konieczność zapewnienia zrównoważonego pod względem geograficznym podejścia do przydziału pomocy, ze zwróceniem szczególnej uwagi na państwa najslabiej rozwinięte i niestabilne; uważa, że warunkowanie przydziału pomocy współpracą z UE w kwestiach migracyjnych jest niezgodne z uzgodnionymi zasadami dotyczącymi skuteczności pomocy;

25. podkreśla, że przyszłe odnowione partnerstwo/współpraca UE i AKP powinny zapewnić większą skuteczność wspólnych działań w podejmowaniu rozmaitych wyzwań, przed którymi staje obecnie świat, takich jak walka z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną;

26. przypomina, że przyszła umowa musi stwarzać szansę na wzmocnienie zobowiązań i zwiększenie poszanowania spójności polityki na rzecz rozwoju oraz że powinna zawierać mechanizmy jej systematycznego monitorowania; przywołuje w tym kontekście rolę odgrywaną przez delegatury Unii w promowaniu polityki na rzecz rozwoju i podkreśla konieczność prowadzenia przez nie regularnych dialogów na szczeblu krajowym;

27. podkreśla znaczenie przyciągania inwestycji sektora prywatnego, ułatwiania długoterminowego rozwoju lokalnych rynków kapitałowych i wykorzystywania efektu dźwigni w odniesieniu do ograniczonych budżetów przeznaczonych na oficjalną pomoc rozwojową dla zmaksymalizowania wpływu i finansowania celów zrównoważonego rozwoju;

28. ponownie kładzie nacisk na to, jak ważne jest wzmocnienie wymiaru parlamentarnego przyszłej nadrzędnej umowy, które pozwoli zagwarantować Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu rzeczywiste uprawnienia konsultacyjne oraz zapewnienie, że zgromadzenie to będzie forum otwartego, demokratycznego i kompleksowego dialogu parlamentarnego; wnioskuje o zapewnienie mu niezależności prawnej i operacyjnej; domaga się ścisłego zaangażowania Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego we wdrażanie umowy i regularnego zasięgania jego opinii na temat wszelkich kwestii istotnych dla partnerstwa; uważa, że Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne powinno brać pełny udział w negocjacjach dotyczących przyszłego partnerstwa;

29. apeluje o podejmowanie dalszych wysiłków na rzecz usprawnienia sprawowanej przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne kontroli nad programowaniem rozwoju;

30. jest przekonany o konieczności regularnego – przynajmniej corocznego – zwoływania posiedzeń na szczeblu AKP-UE, aby zapewnić ciągłość i stabilność partnerstwa oraz umożliwić regularną sprawozdawczość i wzajemną weryfikację postępów w realizacji celów zrównoważonego rozwoju i oceny przestrzegania praw człowieka i innych zasadniczych elementów, czego domagał się Parlament;

31. w związku z tym zaleca, aby dostosować Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne do nowej struktury regionalnej, nadal koncentrując się na pracy w forach regionalnych oraz zapewniając czynne zaangażowanie parlamentów krajowych i regionalnych; uważa, że Rada Ministrów AKP-UE i Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne powinny spotykać się regularnie, lecz rzadziej niż obecnie, na sesji plenarnej na przemian w UE i w jednym z państw AKP, ale że sesje nie powinny być uzależnione od zwoływania posiedzeń Rady; wzywa państwa członkowskie UE sprawujące prezydencję w Radzie UE do większego zaangażowania w przygotowanie, organizację i przebieg sesji Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego;

32. domaga się, by posiedzenia członków parlamentów z UE i AKP na szczeblu porozumień regionalnych odbywały się co najmniej raz w roku w każdym regionie oraz by ich uzupełnieniem było forum oparte na porozumieniu zainteresowanych stron z udziałem podmiotów niepaństwowych, w tym społeczeństwa obywatelskiego, młodzieży i sektora prywatnego;

33. jest przekonany, że Parlament Panafrykański musi stać się silnym filarem porozumienia dotyczącego Afryki, zwłaszcza w stosunkach z Radą UE-Afryka; w związku z tym wzywa Komisję i partnerów z AKP do opublikowania propozycji tekstów dotyczących wymiaru parlamentarnego i roli Parlamentu Panafrykańskiego na wczesnym etapie negocjacji oraz do konsultowania się w tej sprawie odpowiednio z Parlamentem Panafrykańskim i Parlamentem Europejskim;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

34. przypomina, że zgodnie z art. 218 ust. 10 TFUE Parlament Europejski musi być natychmiast i w pełni informowany na wszystkich etapach procedury negocjacyjnej, a także przypomina o potrzebie opracowania lepszych rozwiązań praktycznych dotyczących współpracy i wymiany informacji na wszystkich etapach prac nad umowami międzynarodowymi; ponadto zwraca się do Rady i Komisji, aby w pełni i w terminie informowały Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne o przebiegu negocjacji;
  35. wzywa Radę Unii Europejskiej do opublikowania mandatu w wersji przyjętej przez Radę; wzywa państwa AKP do podjęcia podobnych działań w odniesieniu do ich mandatu;
  36. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Radzie AKP, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji Unii Afrykańskiej, Parlament Panafrykański i Prezydium Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE.
-

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0268

Kontrola stosowania prawa UE w 2016 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie kontroli stosowania prawa UE w 2016 r. (2017/2273(INI))

(2020/C 28/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 1, 2 i 3,
- uwzględniając 33. sprawozdanie roczne Komisji z kontroli stosowania prawa UE (2015) (COM(2016)0463),
- uwzględniając 34. sprawozdanie roczne Komisji z kontroli stosowania prawa UE (2016) (COM(2017)0370),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji pt. „Sprawozdanie z oceny projektu EU Pilot” (COM(2010)0070),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji pt. „Drugie sprawozdanie z oceny projektu EU Pilot” (COM(2011)0930),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 października 2016 r. w sprawie kontroli stosowania prawa Unii: sprawozdanie roczne za rok 2014 ⁽¹⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 grudnia 2016 r. pt. „Prawo Unii: lepsze wyniki dzięki lepszemu stosowaniu” (C(2016)8600),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 marca 2002 r. w sprawie stosunków ze skarżącym w przedmiocie naruszeń prawa wspólnotowego (COM(2002)0141),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie aktualizacji zasad postępowania w stosunkach ze skarżącymi w przedmiocie stosowania prawa unijnego (COM(2012)0154),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 marca 2014 r. pt. „Nowe ramy UE na rzecz umocnienia praworządności” (COM(2014)0158),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 maja 2015 r. pt. „Program UE – Lepsze wyniki dzięki lepszemu stanowiению prawa” (COM(2015)0215),
- uwzględniając Porozumienie ramowe w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską ⁽²⁾,
- uwzględniając decyzję Rady nr 2001/470/WE z dnia 28 maja 2001 r. ustanawiającą europejską sieć sądową w sprawach cywilnych i handlowych ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0385.

⁽²⁾ Dz.U. L 304 z 20.11.2010, s. 47.

⁽³⁾ Dz.U. L 174 z 27.6.2001, s. 25.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- uwzględniając porozumienie międzyinstytucjonalne między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 września 2015 r. w sprawie 30. i 31. sprawozdania rocznego z kontroli stosowania prawa UE (2012–2013) ⁽⁵⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. zawierającą zalecenia dla Komisji dotyczące ustanowienia unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych ⁽⁶⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 czerwca 2016 r. w sprawie otwartej, efektywnej i niezależnej administracji Unii Europejskiej ⁽⁷⁾ oraz swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2013 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie prawodawstwa dotyczącego postępowania administracyjnego w Unii Europejskiej ⁽⁸⁾;
  - uwzględniając komunikaty Komisji z dnia 27 maja 2016 r. pt. „Osiągnięcie korzyści z polityki ochrony środowiska UE poprzez regularny przegląd wdrażania tej polityki” (COM(2016)0316) oraz z dnia 3 lutego 2017 r. pt. „Przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska UE: Wspólne wyzwania i jak łączyć wysiłki, by uzyskać lepsze wyniki” (COM(2017)0063),
  - uwzględniając Europejski filar praw socjalnych,
  - uwzględniając art. 52 oraz art. 132 ust. 2 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej oraz opinie przedstawione przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Spraw Konstytucyjnych, Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia oraz Komisję Petycji (A8-0197/2018),
- A. mając na uwadze, że art. 17 TUE określa podstawową rolę Komisji jako strażniczki traktatów;
- B. mając na uwadze, że art. 2 TUE stanowi, iż Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości; mając na uwadze, że właściwe wdrażanie prawa Unii ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów UE określonych w traktatach i prawie wtórnym; mając na uwadze, że art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) powierza Unii zadanie znoszenia nierówności oraz wspierania równości mężczyzn i kobiet we wszystkich jej działaniach;
- C. mając na uwadze, że zgodnie z art. 2 TUE oraz art. 21 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej równość kobiet i mężczyzn jest jedną z podstawowych wartości, na których opiera się UE; mając również na uwadze, że Unia dąży we wszystkich działaniach do zwalczania wszelkich form dyskryminacji, do zniesienia nierówności oraz do propagowania równych szans i równego traktowania;
- D. mając na uwadze, że art. 3 TUE stanowi, iż do celów Unii należy między innymi wspieranie pokoju, unijnych wartości i dobrobytu jej narodów oraz działanie na rzecz trwałego rozwoju Europy, którego podstawą są zrównoważony rozwój gospodarczy i stabilność cen, wysoce konkurencyjna społeczna gospodarka rynkowa, zmierzająca do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego, oraz wysoki poziom ochrony i poprawa jakości środowiska, jak również że Unia zwalcza wykluczenie społeczne i dyskryminację, wspiera sprawiedliwość społeczną i ochronę socjalną, równość kobiet i mężczyzn, solidarność między pokoleniami i ochronę praw dziecka;

⁽⁴⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 316 z 22.9.2017, s. 246.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0409.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 126.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 440 z 30.12.2015, s. 17.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- E. mając na uwadze, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) państwa członkowskie mają obowiązek jasnego i dokładnego informowania Komisji o środkach podejmowanych w celu transponowania dyrektyw UE do prawa krajowego; mając na uwadze, że zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną Komisji i państw członkowskich z dnia 28 września 2011 r. ⁽⁹⁾ oraz wspólną deklaracją polityczną Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 27 października 2011 r. ⁽¹⁰⁾, przy powiadamianiu Komisji o krajowych środkach transpozycji od państw członkowskich można również wymagać przedstawienia dokumentów wyjaśniających, w jaki sposób dokonały transpozycji dyrektyw do prawa krajowego;
- F. mając na uwadze, że zgodnie z art. 4 ust. 3 TUE oraz art. 288 ust. 3 i art. 291 ust. 1 TFUE państwa członkowskie ponoszą główną odpowiedzialność za prawidłową transpozycję oraz prawidłowe stosowanie i wdrażanie prawa UE w przewidzianym terminie, a także za ustanowienie odpowiednich środków niezbędnych do zapewnienia skutecznej ochrony na obszarach regulowanych prawem UE;
- G. mając na uwadze, że poprawne stosowanie prawa UE gwarantuje korzyści wynikające z unijnych strategii wszystkim obywatelom europejskim oraz równe warunki działania dla przedsiębiorstw;
- H. mając na uwadze, że po przyjęciu w grudniu 2016 r. komunikatu pt. „Prawo UE: lepsze wyniki dzięki lepszemu stosowaniu” Komisja postanowiła skoncentrować się na przypadkach, w których państwa członkowskie nie powiadamiają o środkach transpozycji, gdy środki te stanowią nieprawidłową transpozycję dyrektyw lub gdy państwa członkowskie nie przestrzegają wyroku TSUE (zgodnie z art. 260 ust. 2 TFUE), poważnie szkodzą interesom finansowym UE lub naruszają wyłączne uprawnienia UE;
- I. mając na uwadze, że zgodnie z art. 6 ust. 1 TUE Karta praw podstawowych Unii Europejskiej ma taką samą moc prawną jak traktaty i obowiązuje instytucje, organy, urzędy i agencje Unii oraz państwa członkowskie przy stosowaniu przez nie prawa Unii (art. 51 ust. 1 Karty);
- J. mając na uwadze, że procedury prowadzone w ramach EU Pilot mają sprzyjać bliższej i spójniejszej współpracy między Komisją a państwami członkowskimi, tak by zapobiegać naruszeniom prawa UE już na wczesnym etapie w drodze dwustronnego dialogu i aby, w miarę możliwości, uniknąć konieczności wszczęcia formalnego postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;
- K. mając na uwadze, że konieczne jest, by w odpowiedzi na obecny deficyt demokracji – przywołując swoją rezolucję przyjętą dnia 25 października 2016 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w kwestii utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych – ustanowić nowy mechanizm, zapewniający pojedyncze i spójne ramy i opierający się na obecnie obowiązujących instrumentach i mechanizmach, które należy stosować w jednolity sposób do wszystkich instytucji UE i wszystkich państw członkowskich;
- L. mając jednak na uwadze, że zgodnie z nową polityką przyjętą przez Komisję w celu zapewnienia zgodności z prawem UE, celem procedury w ramach EU Pilot nie jest przedłużanie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, które samo w sobie jest środkiem do podjęcia dialogu z danym państwem członkowskim w celu rozwiązania problemu;
- M. mając na uwadze, że aby zapewnić bardziej strategiczne i skuteczniejsze podejście do egzekwowania przepisów w przypadku uchybień, Komisja postanowiła – jak wskazano w komunikacie Komisji pt. „Prawo UE: lepsze wyniki dzięki lepszemu stosowaniu” – wszczynać postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego bez uciekania się do mechanizmu EU Pilot, chyba że skorzystanie z niego zostanie uznane za przydatne w danym przypadku;
- N. mając na uwadze, że w 2016 r. Komisja otrzymała 3 783 nowe skargi, w których informowano o możliwych naruszeniach prawa UE, przy czym państwa członkowskie, na które złożono najwięcej skarg, to Włochy (753), Hiszpania (424) i Francja (325);
- O. mając na uwadze, że zgodnie z art. 258 ust. 1 i 2 TFUE Komisja przedstawia państwu członkowskiemu uzasadnioną opinię, jeśli uzna, że uchybiło ono jednemu z zobowiązań na mocy traktatów, i może wnieść sprawę do TSUE, jeśli to państwo członkowskie nie zastosuje się do uzasadnionej opinii w terminie określonym przez Komisję;

⁽⁹⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 15.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- P. mając na uwadze, że w 2016 r. Komisja wszczęła 847 nowych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego ze względu na opóźnioną transpozycję dyrektyw;
- Q. mając na uwadze, że w 2016 r. 95 postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego było nadal w toku oraz że w związku z powyższym TSUE orzekł, że doszło do uchybienia zobowiązaniom ze strony państw członkowskich, których dotyczyły postępowania;
- R. mając na uwadze, że w swojej rezolucji z dnia 25 października 2016 r. w sprawie ustanowienia unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych Parlament zwrócił się do Komisji o przedłożenie do września 2017 r., na podstawie art. 295 TFUE, wniosku dotyczącego zawarcia Paktu UE na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych w formie porozumienia międzyinstytucjonalnego określającego uzgodnienia ułatwiające współpracę instytucji Unii i państw członkowskich w ramach art. 7 TUE;
- S. mając na uwadze, że Porozumienie ramowe w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską przewiduje wymianę informacji dotyczących wszystkich postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczętych na podstawie wezwań do usunięcia uchybienia, ale nie dotyczy nieformalnej procedury EU Pilot, która poprzedza wszczęcie oficjalnego postępowania w sprawie uchybienia;
- T. mając na uwadze, że w art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej prawo do dobrej administracji definiuje się jako prawo każdej osoby do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia jej sprawy w rozsądnym terminie przez instytucje, oraz mając na uwadze, że zgodnie z art. 298 TFUE instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii, wykonując swoje zadania, korzystają ze wsparcia otwartej, efektywnej i niezależnej administracji europejskiej;
- U. mając na uwadze, że w komunikacie z dnia 3 lutego 2017 r. pt. „Przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska UE” Komisja twierdzi, że nawiązała zorganizowany i kompleksowy dialog z państwami członkowskimi dotyczący wdrażania unijnych przepisów w dziedzinie ochrony środowiska, oraz proponuje, by – z zastrzeżeniem przysługujących jej uprawnień wykonawczych wynikających z traktatów UE – ułatwić państwom członkowskim działania dzięki przyjęciu nowych specjalnych ram;
- V. mając na uwadze, że art. 157 TFUE dopuszcza, a art. 19 TFUE umożliwia przyjmowanie przepisów prawnych mających na celu zwalczanie wszelkich form dyskryminacji, w tym ze względu na płeć;
- W. mając na uwadze, że w deklaracji nr 19 załączonej do Aktu końcowego konferencji międzyrządowej, która przyjęła Traktat z Lizbony, UE i państwa członkowskie zobowiązały się dążyć „do zwalczania wszelkiego rodzaju przemocy w rodzinie [...] w celu zapobiegania tego rodzaju przestępstwom i ich karania oraz w celu wspierania i ochrony ofiar”;
- X. mając na uwadze, że przepisy UE przeciwko handlowi ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, przyjęto na podstawie artykułów 79 i 83 TFUE; mając na uwadze, że z programu „Prawa, równość i obywatelstwo” finansuje się między innymi środki, które przyczyniają się do położenia kresu przemocy wobec kobiet;
- Y. mając na uwadze, że wiele dyrektyw UE, w szczególności tych, które koncentrują się na kwestii równouprawnienia płci, nie jest prawidłowo wdrażanych w szeregu państw członkowskich, co sprawia, że osoby różnej płci nie są chronione przed dyskryminacją w dostępie do zatrudnienia oraz do dóbr i usług;
- Z. mając na uwadze, że dyskryminacja ze względu na płeć przeplata się z innymi rodzajami dyskryminacji, na przykład dyskryminacją ze względu na rasę i pochodzenie etniczne, wyznanie, niepełnosprawność, zdrowie, tożsamość płciową, orientację seksualną, wiek lub warunki społeczno-gospodarcze;
- AA. mając na uwadze, że 33 % kobiet w UE doświadczyło przemocy fizycznej lub seksualnej, a 55 % było molestowanych seksualnie, z czego 32 % w miejscu pracy; mając na uwadze, że kobiety są szczególnie narażone na przemoc seksualną i fizyczną oraz przemoc w internecie, a także nękanie i zastraszanie w cyberprzestrzeni; mając na uwadze, że ponad połowa kobiet będących ofiarami zabójstw ginie z rąk partnera lub krewnego; mając na uwadze, że przemoc wobec kobiet jest jednym z najpowszechniejszych przejawów naruszania praw człowieka na świecie, niezależnie od wieku, narodowości, wyznania, poziomu wykształcenia, statusu materialnego i społecznego ofiary, oraz że stanowi największą przeszkodę dla równouprawnienia płci; mając na uwadze, że liczba zabójstw kobiet w państwach członkowskich nie spada;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- AB. mając na uwadze, że z sondażu UE dotyczącego grup LGBT wynika, że lesbijki oraz kobiety biseksualne i transpłciowe są narażone na ogromne ryzyko dyskryminacji ze względu na orientację seksualną lub tożsamość płciową; mając na uwadze, że 23 % kobiet homoseksualnych i 35 % osób transpłciowych było przynajmniej jednokrotnie w ciągu ostatnich pięciu lat ofiarami napaści fizycznej bądź na tle seksualnym lub gróźb przemocy w domu lub w innym miejscu (na ulicy, w środkach transportu zbiorowego, w miejscu pracy itp.);
- AC. mając na uwadze, że w odniesieniu do stosowania i egzekwowania unijnych przepisów w sprawie równouprawnienia płci w państwach członkowskich stwierdzono, iż transpozycja i stosowanie odnośnych dyrektyw pociągają za sobą konkretne problemy, takie jak poważne luki w prawodawstwie i jego niespójne stosowanie przez sądy krajowe;
- AD. mając na uwadze, że instytucje i mechanizmy mające zapewniać równouprawnienie płci są często marginalizowane w krajowych strukturach rządowych, jako że są podzielone na różne obszary polityki, a ich funkcjonowanie utrudniają złożone mandaty, a także brak odpowiedniego personelu, szkoleń, danych i wystarczających zasobów oraz niedostateczne wsparcie ze strony przywódców politycznych;
- AE. mając na uwadze, że według analizy porównawczej przepisów antydyskryminacyjnych w Europie opublikowanej w 2017 r. przez europejską sieć ekspertów prawnych w dziedzinie równości płci i niedyskryminacji w zdecydowanej większości państw nadal utrzymują się poważne problemy dotyczące postrzegania i świadomości, jako że poszczególni obywatele często nie są informowani o przysługujących im prawach do ochrony przed dyskryminacją lub o istnieniu mechanizmów obrony; mając na uwadze, że zgodnie z tą analizą pojawiły się dodatkowe problemy w odniesieniu do egzekwowania unijnych dyrektyw antydyskryminacyjnych, takie jak brak statusu prawnego organizacji i stowarzyszeń (lub zbyt restryktywny status prawny) w odniesieniu do udziału w postępowaniu sądowym w imieniu lub w ramach wsparcia ofiar dyskryminacji oraz rygorystyczne stosowanie przeniesienia ciężaru dowodu, a także szereg barier w skutecznym dostępie do wymiaru sprawiedliwości, które to przeszkody faktycznie utrudniają obywatelom korzystanie z pełni praw wynikających z przepisów prawa antydyskryminacyjnego i ochrony tych praw;
- AF. mając na uwadze, że wskaźnik równouprawnienia płci z 2017 r. opracowany przez Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) wskazuje na jedynie marginalną poprawę, co stanowi wyraźny sygnał, że UE daleko jeszcze do osiągnięcia równouprawnienia płci, a ogólny wynik wynosi obecnie 66,2 na 100, czyli jest o zaledwie cztery punkty procentowe wyższy niż dziesięć lat temu;
- AG. mając na uwadze, że w kwestii procesów decyzyjnych wspomniane wyżej dane odnoszące się do równouprawnienia płci wskazują, że w ostatnim dziesięcioleciu nastąpiła poprawa o niemal 10 punktów procentowych, a wynik wynosi obecnie 48,5, jednak w obszarze tym odnotowuje się nadal najniższe wyniki; mając na uwadze, że negatywne wartości są przede wszystkim odzwierciedleniem nierównej reprezentacji kobiet i mężczyzn w polityce i wskazują na deficyt demokratycznego sprawowania rządów w UE;
- AH. mając na uwadze, że w sprawozdaniu Eurofoundu dotyczącym różnic w poziomie zatrudnienia kobiet i mężczyzn szacuje się, że różnice te oznaczają dla UE koszty rządu ok. 370 mld EUR rocznie, co stanowi 2,8 % unijnego PKB;
- AI. mając na uwadze, że zgodnie z europejskim badaniem warunków pracy prowadzonym przez Eurofound złożony wskaźnik czasu pracy zarobkowej i niezarobkowej wskazuje, iż po podliczeniu godzin pracy zarobkowej i niezarobkowej kobiety pracują dłużej;
- AJ. mając na uwadze, że mimo zobowiązania UE do równouprawnienia płci w procesach decyzyjnych, w zarządach agencji UE zdecydowanie brakuje równowagi płci, a ponadto charakteryzują się one trwałymi wzorcami segregacji płciowej;
- AK. mając na uwadze, że feminizacja ubóstwa to w UE fakt; mając również na uwadze, że prawidłowemu i pełnemu stosowaniu oraz egzekwowaniu unijnych przepisów z zakresu równości i równouprawnienia płci powinna towarzyszyć polityka przeciwdziałania bardzo wysokiej stopie bezrobocia, ubóstwu i wykluczeniu społecznemu wśród kobiet; mając na uwadze, że brak polityki równości oraz niedostateczne wdrażanie przepisów dotyczących płci i równości w jeszcze większym stopniu zagrażają kobietom i pogłębiają ryzyko ubóstwa i marginalizacji społecznej przez wykluczenie ich z rynku pracy;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- AL. mając na uwadze, że prawidłowe wdrożenie obowiązujących przepisów ma zasadnicze znaczenie w dążeniu do równouprawnienia kobiet i mężczyzn; mając na uwadze, że choć dyrektywa 2006/54/WE w wersji przekształconej wyraźnie zakazuje zarówno dyskryminacji bezpośredniej, jak i pośredniej, oraz pomimo faktu, że kobiety osiągają średnio wysoki poziom wykształcenia, różnice w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn w 2015 r. nadal wynosiły 16,3 %;
- AM. mając na uwadze, że zasada równouprawnienia płci musi stanowić zasadniczy element w monitorowaniu, jak stosowane jest obowiązujące prawodawstwo UE;
- AN. mając na uwadze, że gromadzenie danych, możliwie z podziałem według płci, ma istotne znaczenie dla oceny dotychczasowych postępów w stosowaniu prawa UE;
1. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji ⁽¹⁾, by niezwłocznie reagować na naruszenia, oraz wspiera jej wysiłki na rzecz nieformalnego rozwiązywania problemów z wdrażaniem przepisów; wzywa Komisję do usprawnienia systemu rozwiązywania problemów EU Pilot;
  2. wyraża zaniepokojenie z powodu wzrostu całkowitej liczby postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w 2016 r., wskutek czego ich liczba jest najwyższą odnotowaną liczbą postępowań w ciągu ostatnich pięciu lat;
  3. z zadowoleniem przyjmuje roczne sprawozdanie Komisji za 2016 r. w sprawie kontroli stosowania prawa UE i zwraca uwagę, że zgodnie z tym sprawozdaniem w 2016 r. czterema dziedzinami, w których wszczęto największą liczbę postępowań przeciwko państwom członkowskim w sprawie uchybienia zobowiązaniom w zakresie transpozycji, były ochrona środowiska, wymiar sprawiedliwości i konsumenci, system podatkowy i rynek wewnętrzny;
  4. przypomina, że prawo do składania petycji do Parlamentu Europejskiego stanowi podstawę obywatelstwa europejskiego, zapisaną w art. 20 i 227 TFUE oraz w art. 44 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, sklasyfikowaną w ostatnich badaniach wśród obywateli na drugim miejscu pod względem ważności; podkreśla znaczenie petycji jako narzędzia umożliwiającego obywatelom i rezydentom zaangażowanie się w działalność Unii i wyrażanie obaw dotyczących przypadków niewłaściwego stosowania lub naruszenia prawa UE oraz potencjalnych luk w prawie, a także jednocześnie zwrócenie uwagi na te niedociągnięcia z nadzieją na szybkie i skuteczne rozwiązanie poruszonych problemów; podziela pogląd Komisji, że wysiłek włożony w zagwarantowanie skutecznego egzekwowania obowiązującego prawa UE należy uznać za równie ważny jak pracę nad tworzeniem nowego prawodawstwa; apeluje do Komisji, aby usprawniła sposób rozpatrywania kierowanych do niej petycji i by udzielała na nie terminowych i gruntownych odpowiedzi;
  5. zwraca uwagę na badanie pt. „Monitoring the implementation of EU law: tools and challenges” [Monitorowanie wdrażania prawa Unii: narzędzia i wyzwania], opracowane przez Departament Tematyczny C na zlecenie Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego, i z zadowoleniem przyjmuje konkretne zalecenia dla Parlamentu dotyczące wskazanych działań; zwraca uwagę na opublikowane niedawno badanie pt. „Effective Access to Justice” [Skuteczny dostęp do wymiaru sprawiedliwości], które opracował Departament Tematyczny C w związku z powracającymi zarzutami, jakie przedstawiono w szeregu rozpatrywanych petycji; popiera propozycję Komisji, by promować szkolenia sędziowskie z prawa UE w różnych państwach członkowskich, by zapewnić spójność orzeczeń i w ten sposób zagwarantować równe egzekwowanie praw w całej Unii;
  6. wyraża zadowolenie, że w sprawozdaniu dotyczącym 2016 r. Komisja zachowała większą przejrzystość i przytoczyła więcej danych statystycznych niż w poprzednich sprawozdaniach; ubolewa jednak nad tym, że nie zawarła w nim dokładnych informacji o liczbie petycji, które doprowadziły do wszczęcia postępowań w ramach systemu EU Pilot lub postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, i zwraca się do Komisji o przekazanie konkretnych informacji na ten temat; z przykrością odnotowuje, że ani Parlament, ani składający petycje nie uczestniczą w tych postępowaniach; ponawia swój apel do Komisji o udostępnienie Parlamentowi informacji na temat wszystkich otwartych postępowań EU Pilot i wszczętych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w celu zwiększenia przejrzystości, skrócenia czasu rozstrzygnięcia sporów za pośrednictwem Komisji Petycji, budowania zaufania do projektu UE i wreszcie w celu umocnienia legitymacji postępowania EU Pilot, zwłaszcza w przypadku postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom; zachęca Komisję, by systematycznie informowała o decyzjach i różnych krokach podjętych przez kolegium komisarzy, a także by publikowała porządki obrad i najważniejsze wyniki tzw. spotkań pakietowych; przyjmuje do wiadomości wyrok TSUE w sprawach C-39/05 P, C-52/05 P i C-562/14 P z maja 2017 r., zgodnie z którym dokumentów w ramach postępowania EU Pilot nie można podawać do wiadomości publicznej, jeżeli istnieje ryzyko, że takie ujawnienie może wpłynąć na charakter postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, zmienić jego tok lub podważyć cele tego postępowania; apeluje do Komisji o ujawnienie dokumentów wymienianych z państwami członkowskimi w momencie, kiedy takie ryzyko już nie zachodzi, czyli po zakończeniu postępowań EU Pilot; popiera w tym zakresie sugestię Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich dotyczącą terminowości i przejrzystości procedur poprzedzających wszczęcie postępowania EU Pilot; podkreśla, jak ważne jest informowanie na bieżąco wszystkich zainteresowanych podmiotów oraz zwiększenie przejrzystości procedur EU Pilot; ubolewa nad brakiem zaangażowania ze strony Komisji w odpowiedzi na obawy wyrażone przez posłów do PE w odniesieniu do EU Pilot i apeluje do Komisji, by informowała Komisję Petycji o wszelkich istotnych nowych etapach dochodzenia i toczących się rozmowach z państwami członkowskimi w kwestii rozpatrywanych petycji; ponawia swój apel do Komisji o uwzględnienie w jej sprawozdaniu rocznym wskaźnika wdrożenia zarówno unijnych rozporządzeń, jak i dyrektyw;

(¹) Dz.U. C 18 z 19.1.2017, s. 10.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

7. jest zdania, że duża liczba toczących się postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego świadczy o tym, że terminowe i prawidłowe stosowanie prawa UE w państwach członkowskich pozostaje poważnym wyzwaniem oraz priorytetem, przy czym należy mieć na uwadze nowe, bardziej strategiczne i skuteczne podejście do egzekwowania przyjęte przez Komisję na 2016 r.; uważa, że niektóre z tych uchybień wynikają z braku zasobów przeznaczonych na organy administracji publicznej w niektórych państwach członkowskich;

8. podkreśla, że liczba nowych skarg jest najwyższa od 2011 r., co w ubiegłym roku oznaczało wzrost o 67,5 %, kiedy to odnotowano rekordową liczbę 3 783 nowych skarg, oraz mniejszy odsetek skarg rozpatrzonych, a ponadto, że pod koniec 2016 r. w toku pozostawało 1 657 postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, z których 847 dotyczy opóźnień w transpozycji; z zaniepokojeniem stwierdza, że 95 postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego jest nadal w toku po tym, jak Trybunał wydał orzeczenie, ponieważ Komisja uznała, że zainteresowane państwa członkowskie nie zastosowały się jeszcze do wyroków na mocy art. 258 TFUE, oraz że problem ten dotyczy w szczególności obszarów zatrudnienia, sprawiedliwości i konsumentów, a w dalszej kolejności rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP, podatków i unii celnej oraz środowiska naturalnego;

9. z zadowoleniem przyjmuje spadek liczby nowych spraw otwartych w 2016 r. w ramach systemu EU Pilot (790 w porównaniu z 881 w 2014 r.) oraz fakt, że liczba ta jest najniższa od 2011 r., pomimo że Komisja nie prowadzi postępowań w ramach EU Pilot w przypadku opóźnień w transpozycji dyrektyw; zwraca jednak uwagę, że wskaźnik rozwiązanych spraw spadł nieznacznie w porównaniu z 2015 r. (z 75 % do 72 %); zwraca się do Komisji o przedstawienie wyjaśnień w sprawie ustanawiania przez nią priorytetów dotyczących polityki egzekwowania prawa, zgodnie z którymi Komisja stwierdza, że jej działania w zakresie egzekwowania będą ukierunkowane na te problemy, w przypadku których działanie takie może przynieść rzeczywistą zmianę, a także o przedstawienie wyjaśnień na temat priorytetów polityki w odniesieniu do postępowania w sprawach wskazujących na systemowe niedociągnięcia w systemach prawnych państw członkowskich;

10. zwraca uwagę, że zobowiązanie Komisji do przyjęcia bardziej strategicznego podejścia podczas egzekwowania prawa UE doprowadziło w ostatnim czasie do zamknięcia postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego z powodów politycznych; wzywa zatem Komisję do wyjaśnienia okoliczności leżących u podstaw takich decyzji w przyszłych sprawozdaniach z kontroli;

11. podkreśla, że większość spraw podjętych w ramach systemu EU Pilot, które doprowadziły do formalnych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, dotyczyło głównie obszarów ochrony środowiska, rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP, energii i podatków oraz cel; zwraca również uwagę, że największą liczbę spraw w ramach systemu EU Pilot dotyczy Węgier, Niemiec, Hiszpanii i Polski, oraz że sprawom tym następnie nadawano dalszy bieg w ramach postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

12. uznaje, że główna odpowiedzialność za właściwe wdrażanie i stosowanie prawa UE spoczywa na państwach członkowskich, lecz podkreśla, że nie zwalnia to instytucji unijnych z obowiązku przestrzegania prawa pierwotnego UE przy opracowywaniu prawa wtórnego UE, szczególnie w dziedzinie praworządności i praw podstawowych w odniesieniu do Karty praw podstawowych Unii Europejskiej;

13. zwraca uwagę, że prawidłowe wdrażanie i stosowanie prawa UE ma zasadnicze znaczenie dla realizacji polityki UE pod względem zasady równouprawnienia kobiet i mężczyzn zapisanej w traktatach oraz dla wspierania i promowania wzajemnego zaufania między instytucjami publicznymi zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu krajowym, a także między instytucjami i obywatelami, przy czym przypomina, że zaufanie i pewność prawa stanowią podstawę dobrej współpracy i skutecznego stosowania prawa UE;

14. wyraża zaniepokojenie, że w niektórych państwach członkowskich nadal występują poważne braki we wdrażaniu i egzekwowaniu unijnego prawodawstwa dotyczącego ochrony środowiska, w szczególności w dziedzinie gospodarowania odpadami, infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zachowania zgodności z dopuszczalnymi wartościami jakości powietrza;

15. podkreśla, że partnerzy społeczni, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, obywatele europejscy i inne zainteresowane strony odgrywają ważną rolę w monitorowaniu i zgłaszaniu uchybień w transpozycji i stosowaniu prawa UE przez państwa członkowskie; w związku z powyższym z zadowoleniem przyjmuje fakt, że obywatele reagują w większej mierze na kwestie związane z wdrażaniem polityki UE, w tym przyjmuje z zadowoleniem kluczową rolę sygnalistów w sektorze prywatnym i publicznym; podkreśla, że na mocy przysługującego im prawa obywatele UE muszą w pierwszej kolejności zostać poinformowani w jasny, dostępny, przejrzysty i terminowy sposób, czy w ramach transpozycji przepisów unijnych przyjęto przepisy krajowe oraz które to przepisy, a także które władze krajowe są odpowiedzialne za zagwarantowanie ich prawidłowego wdrożenia;

16. zwraca uwagę, że Komisja przywiązuje duże znaczenie do terminowej i prawidłowej transpozycji prawa UE do ustawodawstwa krajowego oraz do istnienia wyraźnych wewnętrznych przepisów ramowych nakładających na państwa członkowskie obowiązek nadawania priorytetu temu celowi, tak aby uniknąć naruszeń prawa UE, a jednocześnie zadbać o to, by osoby fizyczne i przedsiębiorstwa były w stanie czerpać korzyści z efektywnego i skutecznego wdrażania tego prawa;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

17. zwraca jednak uwagę, że nierealistyczne terminy wdrożenia prawodawstwa mogą uniemożliwić ich przestrzeganie przepisów przez państwa członkowskie, co oznacza milczące przyzwolenie na spóźnione wdrożenie; wzywa instytucje UE, aby uzgodniły bardziej realistyczne terminy wdrożenia rozporządzeń i dyrektyw, z należytym uwzględnieniem czasu potrzebnego na weryfikację i konsultacje; uważa, że Komisja powinna składać sprawozdania, podsumowania i przeglądy aktów ustawodawczych w terminach uzgodnionych przez współprawodawców oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi;

18. zwraca uwagę, że w 2016 r. liczba dyrektyw wymagających transpozycji wyniosła 70 i była wyższa niż w 2015 r. (56 dyrektyw); wyraża zaniepokojenie, że liczba nowych opóźnień w transpozycji radykalnie wzrosła z 543 do 847; ubolewa, że pod koniec 2016 r. 868 postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego z powodu opóźnień w transpozycji było nadal w toku, co stanowi wzrost o 67,5 % w porównaniu z 518 postępowaniami będącymi w toku pod koniec 2015 r.;

19. wyraża zaniepokojenie faktem, że podobnie jak w 2015 r. państwa członkowskie nie wywiązały się ze wszystkich zobowiązań dotyczących przedstawienia dokumentów wyjaśniających oraz środków, które podjęły w celu transpozycji dyrektyw do ustawodawstwa krajowego; uważa, że ze względu na niejednorodną jakość wielu przedłożonych dokumentów wyjaśniających Komisja powinna zapewniać państwom członkowskim większą pomoc w przygotowywaniu tych dokumentów i opracowywaniu tabel zgodności;

20. podkreśla, że niezdolność do zapewnienia terminowej i prawidłowej transpozycji obowiązujących przepisów UE dotyczących zasady równych szans i równego traktowania mężczyzn i kobiet w dziedzinie edukacji, zatrudnienia i pracy, równego wynagrodzenia za taką samą pracę i równego traktowania kobiet i mężczyzn w dostępie do dóbr i usług oraz ich dostarczania, a także obowiązujących przepisów mających na celu poprawę równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz położenie kresu wszelkim formom przemocy wobec kobiet i dziewcząt w rezultacie pozbawia obywateli i przedsiębiorstwa korzyści, do których są uprawnieni na mocy prawa UE;

21. podkreśla, że UE powstała jako Unia, która opiera się na wartościach poszanowania państwa prawnego, jak również praw człowieka (art. 2 TUE); zauważa, że przy wdrażaniu przepisów UE państwa członkowskie muszą w pełni przestrzegać praw podstawowych zapisanych w traktatach i Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej; ponownie podkreśla, że uważne monitorowanie działań i zaniedbań państw członkowskich i instytucji UE ma zasadnicze znaczenie;

22. ponownie wyraża zaniepokojenie liczbą składanych do Parlamentu petycji i wnoszonych do Komisji skarg dotyczących problemów, które uznano za rozwiązane przez Komisję;

23. podkreśla, jak ważne jest zabezpieczenie integralności porządku prawnego UE obejmującego prawo pierwotne, prawo wtórne i prawo miękkie; z tego powodu apeluje o terminowe przyjęcie inicjatyw ustawodawczych i nieustawodawczych niezbędnych do tego, by Europejski filar praw socjalnych stał się dla obywateli rzeczywistością; wzywa Komisję do zapewnienia jak największej przejrzystości i spójności w wysiłkach na rzecz stworzenia nowych ram poświęconych prawidłowemu wdrażaniu przepisów UE, takich jak przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska; wzywa Komisję, aby rozważyła stworzenie takich ram w szczególności poświęconych sprawiedliwemu i zrównoważonemu rozwojowi, zatrudnieniu, sprawom socjalnym i kwestiom włączenia społecznego w odniesieniu do Europejskiego filaru praw socjalnych;

24. ponawia apel do Komisji, zawarty w rezolucji z dnia 25 października 2016 r., o przedstawienie wniosku dotyczącego zawarcia paktu UE na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych, który skutecznie połączy jej odpowiednie roczne sprawozdania tematyczne z wynikami istniejących mechanizmów monitorowania i narzędzi ocen okresowych, które zostaną przedstawione w odpowiednim czasie; przypomina, że Komisja jako instytucja stojąca na straży traktatów z pełnym poszanowaniem zasady dobrej i skutecznej administracji, o której mowa w art. 298 TFUE i art. 41 i 47 Karty praw podstawowych UE, ma obowiązek monitorować i oceniać prawidłowe wdrażanie prawa Unii oraz poszanowanie przez państwa członkowskie i przez wszystkie instytucje i organy Unii zasad i celów zapisanych w traktatach, oraz wypełniać zobowiązanie do aktywnej pomocy państwom członkowskim w transpozycji i wdrażaniu niektórych dyrektyw i rozporządzeń; zaleca w związku z powyższym, aby wykonywała to zadanie w ramach wyżej wspomnianego cyklu polityki na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych począwszy od 2018 r., jej odpowiednich rocznych sprawozdań tematycznych wraz z wynikami istniejących mechanizmów monitorowania i narzędzi ocen okresowych, które zostaną przedstawione w odpowiednim czasie;

25. przypomina, że przy licznych okazjach Parlament wzywał Komisję do aktywniejszego monitorowania procesu wdrażania przepisów i strategii politycznych w dziedzinie ochrony środowiska, wspierania tych działań oraz kierowania nimi;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

26. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do czynnego pomagania państwom członkowskim w transpozycji i wdrażaniu europejskiego prawodawstwa przez przygotowywanie planów wdrażania dla wybranych dyrektyw i rozporządzeń;
27. uważa, że ponieważ Parlament jest współodpowiedzialny za zapewnienie wdrożenia i egzekwowania prawa UE zgodnie z porozumieniem międzyinstytucjonalnym i posiada istotne uprawnienia kontrolne względem Komisji powierzone mu na mocy art. 14 TUE, należy go automatycznie informować o wszystkich otwartych postępowaniach EU Pilot i wszczętych postępowaniach w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, a także należy mu udzielać odpowiedniego dostępu do dokumentów związanych z oboma wspomnianymi typami postępowania, szczególnie w przypadku gdy wynikają one z petycji, z poszanowaniem przepisów o poufności koniecznych do skutecznego prowadzenia spraw;
28. zachęca przedstawicieli państw członkowskich do liczniejszego udziału w debatach Komisji Petycji;
29. zauważa niezadowalający poziom stosowania prawa UE w państwach członkowskich, o którym świadczy duża liczba skarg skierowanych do Komisji oraz znaczna liczba petycji wpływających do Parlamentu; z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji wyrażony w jej komunikacie z grudnia 2016 r., by częściej korzystać z narzędzi zapobiegawczych, takich jak spotkania pakietowe, wytyczne wdrożeniowe, grupy eksperckie, sieci specjalistyczne, w tym sieć SOLVIT, oraz by wspierać budowanie zdolności egzekwowania prawa Unii w państwach członkowskich; wzywa Komisję do korzystania z postanowień art. 197 TFUE, aby wprowadzić tę odnowioną politykę w zakresie egzekwowania prawa w pełnym porozumieniu z państwami członkowskimi i instytucjami europejskimi; wzywa Komisję do usprawnienia procedury rozpatrywania petycji przez udzielanie terminowych i dogłębnych odpowiedzi;
30. zauważa, że 95 postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego jest wciąż w toku oraz że mimo iż TSUE orzekł o nieprzestrzeganiu prawa przez dane państwa członkowskie, tylko w trzech przypadkach Komisja skierowała sprawę do Trybunału Sprawiedliwości na podstawie art. 260 TFUE; uważa, że sprawą najwyższej wagi jest zapewnienie pełnego i terminowego wykonywania orzeczeń Trybunału oraz, w razie konieczności, pełne wykorzystanie postanowień art. 279 TFUE, tak aby zapobiec podważaniu prawa UE i autorytetu TSUE; apeluje do Komisji o zaradzenie tej sytuacji i składanie Parlamentowi regularnych sprawozdań dotyczących poczynionych postępów;
31. podkreśla, że wszystkie instytucje UE są związane traktatami unijnymi i Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej ⁽¹²⁾;
32. zaleca, aby każda międzyparlamentarna debata na temat demokracji, praworządności i praw podstawowych obejmowała społeczeństwo obywatelskie i uczestnictwo obywateli, np. za pośrednictwem petycji przekazywanych do Parlamentu i europejskiej inicjatywy obywatelskiej;
33. podkreśla, że protokoły ustaleń zawierane między instytucjami UE a państwami członkowskimi nie są uważane za akty UE w rozumieniu art. 288 TFUE;
34. zwraca uwagę, że w procesie opracowywania i stosowania prawa UE przez instytucje UE ogromne znaczenie ma skuteczność, jawność i odpowiedzialność; podkreśla w szczególności zasadę demokratycznej odpowiedzialności – i rolę odgrywaną przez Parlament w jej zapewnianiu – a także prawo obywateli UE do sprawiedliwości i dobrej administracji, zgodnie z art. 41 i 47 Karty praw podstawowych UE; zwraca uwagę, że te prawa i zasady wymagają, aby obywatelom zapewniono odpowiedni i łatwy dostęp do projektów aktów prawnych, które ich dotyczą; przypomina, że te same prawa i zasady powinny być również kwestią najwyższej wagi dla państw członkowskich przy składaniu przez nie wniosków w sprawie projektów aktów odnoszących się do wdrażania prawa UE;
35. wzywa Komisję do zwiększenia, tam gdzie to możliwe i konieczne, środków finansowych UE, takich jak Europejski Fundusz Społeczny, przeznaczonych na „wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej” z myślą o promowaniu dobrobytu społecznego i rozwoju gospodarczego, a także wzywa Komisję do poprawy skuteczności korzystnych przepisów; wzywa Komisję do pełnego wykorzystywania art. 197 TFUE, tak aby pomóc usprawnić budowanie zdolności państw członkowskich w zakresie wdrażania i egzekwowania prawa UE;
36. wzywa Komisję do opracowania instrumentów pomagających państwom członkowskim w rozpoznawaniu problemów związanych z transpozycją, rozwiązywaniu ich na wczesnym etapie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego i poszukiwaniu wspólnych rozwiązań;

⁽¹²⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z dnia 20 września 2016 r. w sprawach połączonych od C-8/15 P do C-10/15 P Ledra Advertising Ltd. (C-8/15 P), Andreas Eleftheriou (C-9/15 P), Eleni Eleftheriou (C-9/15 P), Lilia Papachristofi (C-9/15 P), Christos Theophilou (C-10/15 P), Eleni Theophilou (C-10/15 P) przeciwko Komisji Europejskiej i Europejskiemu Bankowi Centralnemu (ECLI:EU:C:2016:701).

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

37. przypomina, że przepisy prawne będące podstawą postępowań w przypadku najbardziej rażących uchybień pochodzą z dyrektyw; przypomina, że rozporządzenia są wykonywane bezpośrednio i są wiążące we wszystkich państwach członkowskich; w związku z powyższym zwraca się do Komisji o stosowanie w miarę możliwości rozporządzeń w przypadku, gdy zamierza ona przedstawić wniosek ustawodawczy; uważa, że takie podejście mogłoby złagodzić ryzyko nadmiernej regulacji;

38. przypomina, że orzeczenia w trybie prejudycjalnym pomagają wyjaśnić sposób, w jaki prawo Unii Europejskiej powinno być stosowane; uważa, że odwołanie się do tej procedury umożliwia jednolitą interpretację i wdrażanie prawodawstwa UE; wzywa zatem Komisję, by skuteczniej nadzorowała wywiązywanie się przez sądy krajowe z obowiązku zwracania się do TSUE o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 267 TFUE; w związku z powyższym zachęca sądy krajowe do zwracania się w razie wątpliwości z pytaniami do TSUE, co zapobiegnie wszczęciu postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

39. wzywa Komisję do poświęcenia szczególnej uwagi prowadzonej przez nią kontroli wykonania dyrektywy Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiającej przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego⁽¹³⁾, oraz do wszczęcia w razie potrzeby postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, z zachowaniem szczególnej czujności w odniesieniu do nieprawidłowego lub niewłaściwego stosowania;

40. z zadowoleniem przyjmuje ciągłe starania Komisji mające na celu egzekwowanie unijnych przepisów w zakresie ochrony środowiska w celu zapewnienia równych warunków działania wszystkim państwom członkowskim i podmiotom gospodarczym oraz w celu zaradzenia niedociągnięciom we wdrażaniu i egzekwowaniu prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska, w tym w razie konieczności przez wszczęcie postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego; zwraca jednak uwagę na powszechnie znane ograniczenia skuteczności przepisów środowiskowych UE, w szczególności dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko; wzywa Komisję do uwzględnienia rezolucji Parlamentu z dnia 26 października 2017 r.⁽¹⁴⁾ w sprawie stosowania dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za środowisko; podkreśla, że w niektórych państwach członkowskich prawo do zdrowego środowiska jest zagrożone przez utrzymujące się poważne braki we wdrażaniu i egzekwowaniu prawa UE w dziedzinie ochrony środowiska, w szczególności w odniesieniu do zapobiegania szkodom prowadzącym do zanieczyszczenia powietrza i wód oraz w odniesieniu do gospodarowania odpadami i infrastruktury oczyszczania ścieków; przypomina, że pełne wdrożenie prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska pozwoliłoby zaoszczędzić każdego roku 50 mld EUR przede wszystkim na kosztach ochrony zdrowia oraz bezpośrednich kosztach środowiskowych;

41. podkreśla, że dorobek UE obejmuje również umowy międzynarodowe zawarte przez UE; stwierdza z poważnym zaniepokojeniem, że przepisy środowiskowe UE mogą nie być zgodne z Konwencją o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (konwencją z Aarhus)⁽¹⁵⁾ ze względu na niezapewnienie dostatecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości organizacjom zajmującym się ochroną środowiska i obywatelom; z tego względu wzywa Komisję, by uwzględniła ustalenia Komitetu ds. Przestrzegania Konwencji z Aarhus⁽¹⁶⁾ i stanowisko Rady z dnia 17 lipca 2017 r.⁽¹⁷⁾ oraz zbadała sposoby i środki, by zapewnić zgodność z konwencją z Aarhus w sposób spójny z podstawowymi zasadami unijnego porządku prawnego oraz z unijnym systemem kontroli sądowej;

42. wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na wdrażanie środków przyjętych w dziedzinie azylu i migracji oraz zadbania o to, by były one zgodne z zasadami zapisanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, do współpracy z państwami członkowskimi w celu pokonania trudności, które mogą napotkać podczas ich wdrażania, a w razie potrzeby do wszczęcia niezbędnych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego; z zaniepokojeniem stwierdza, że niektóre państwa członkowskie lekceważą swoje zobowiązania w dziedzinie azylu i migracji, w szczególności w odniesieniu do relokacji osób ubiegających się o azyl; podkreśla, że należy zająć się brakiem solidarności między niektórymi państwami członkowskimi w zakresie azylu i migracji, aby wszystkie państwa członkowskie wypełniały spoczywające na nich zobowiązania; wzywa państwa członkowskie do walki z coraz szerszym zakrojonym handlem ludźmi wyzyskiwanymi później jako pracownicy oraz wykorzystywanymi seksualnie;

43. wzywa Komisję do podjęcia skutecznych działań w odpowiedzi na zmieniającą się sytuację migracyjną i stan bezpieczeństwa oraz do skutecznej realizacji Europejskiego programu w zakresie migracji i powiązanych pakietów wdrożeniowych; zwraca się do państw członkowskich o prawidłowe wykonanie dyrektywy w sprawie powrotów (2008/115/WE)⁽¹⁸⁾ i o systematyczne informowanie na temat wrażeń Europejskiego programu w zakresie migracji;

⁽¹³⁾ Dz.U. L 193 z 19.7.2016, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0414.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 124 z 17.5.2005, s. 4.

⁽¹⁶⁾ ACCC/C/2008/32 (UE), część II, przyjęte dnia 17 marca 2017 r.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 186 z 19.7.2017, s. 15.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

44. wzywa Komisję do sprawdzenia zgodności umów zerogodzinowych z przepisami UE dotyczącymi zatrudnienia, w tym z dyrektywą w sprawie pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin, ponieważ wiele petycji, które wpłynęły w 2016 r., dotyczyło niepewnych warunków zatrudnienia;
45. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w sprawozdaniu dostrzeżono rolę Parlamentu w zwracaniu uwagi Komisji na nieprawidłowości w stosowaniu prawa UE w państwach członkowskich za pomocą pytań parlamentarnych i petycji; podkreśla, że bardziej drobiazgową kontrolą przez parlamenty narodowe ich rządów, gdy te ostatnie są zaangażowane w proces stanowienia prawa, przyczyni się do skuteczniejszego stosowania prawa UE zgodnie z postanowieniami traktatów;
46. wyraża zaniepokojenie, że w związku z niespójnymi tłumaczeniami wielu dyrektyw na języki urzędowe UE jest prawdopodobne, że różne wersje językowe stają się przyczyną rozbieżnych interpretacji odnośnych tekstów i różnic w ich transpozycji w państwach członkowskich; wyraża ubolewanie, że takich różnic w transpozycji i interpretacji prawnej dyrektyw nie można ujawniać systematycznie, a jedynie wtedy, gdy są wyjaśniane w orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
47. przypomina, że parlamenty narodowe mają do odegrania kluczową rolę zarówno w kontroli projektów aktów prawnych UE przed ich przyjęciem, jak i w kontroli prawidłowego wdrażania prawa UE przez państwa członkowskie po przyjęciu aktów prawnych; wzywa parlamenty narodowe do aktywnego odgrywania tej roli;
48. uważa, że zgodnie ze staraniami Komisji na rzecz opracowywania lepszego i skuteczniejszego prawodawstwa UE należy zawsze uwzględnić stosowanie zasad pomocniczości i proporcjonalności;
49. ponawia wezwanie do utworzenia w odnośnych dyrekcjach generalnych (DG IPOL, DG EXPO i DG EPRS) autonomicznego systemu oceny ex post skutków głównych przepisów UE przyjętych przez Parlament w procedurze współdecyzji i zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą;
50. wzywa Komisję do poświęcenia szczególnej uwagi kontroli wykonania unijnych przepisów prawnych określających zasady przeciwdziałania praktykom korupcyjnym, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego, a także do podjęcia odpowiednich działań na rzecz wyeliminowania takich zjawisk;
51. przypomina państwom członkowskim i instytucjom UE, że zapewnianie terminowego i prawidłowego stosowania prawodawstwa w państwach członkowskich stanowi dla UE priorytet; zwraca uwagę, jak ważne jest utrzymanie zasad przyznania kompetencji, pomocniczości i proporcjonalności zgodnie z art. 5 TUE, a także zasady równości wobec prawa, aby lepiej monitorować stosowanie prawa UE; przypomina o znaczeniu podnoszenia poziomu wiedzy na temat przepisów obowiązujących dyrektyw dotyczących różnych aspektów zasady równości kobiet i mężczyzn oraz ich zastosowania w praktyce;
52. zachęca instytucje UE, by nieprzerwanie wypełniały spoczywający na nich obowiązek przestrzegania prawa pierwotnego UE przy tworzeniu przepisów unijnego prawa wtórnego i prawa miękkiego, opracowywaniu strategii politycznych i podpisywaniu umów lub traktatów z instytucjami spoza UE, by wypełniały obowiązek wspierania państw członkowskich UE wszelkimi dostępnymi środkami w transponowaniu prawodawstwa UE we wszystkich dziedzinach i w poszanowaniu wartości i zasad Unii, zwłaszcza w związku z niedawnym rozwojem sytuacji w państwach członkowskich;
53. zgadza się z opinią Komisji, że osoby składające indywidualne skargi odgrywają istotną rolę w rozpoznawaniu szerszych problemów związanych z egzekwowaniem i stosowaniem prawa UE, które mają wpływ na interesy obywateli i przedsiębiorstw;
54. podkreśla, że brak spójnego i kompleksowego zestawu skodyfikowanych zasad dobrej administracji w całej Unii utrudnia obywatelom i przedsiębiorstwom łatwe i pełne zrozumienie przysługujących im praw wynikających z prawa Unii; podkreśla zatem, że skodyfikowanie zasad dobrej administracji w formie rozporządzenia określającego różne aspekty procedury administracyjnej, w tym powiadomienia, wiążące terminy, prawo do bycia wysłuchanym, a także prawo dostępu każdej osoby do dokumentacji jej dotyczącej, ma podstawowe znaczenie dla wzmocnienia praw obywateli i przejrzystości; uważa, że takie rozporządzenie zwiększyłoby dostępność, czytelność i spójność interpretacji obowiązujących zasad, z korzyścią dla obywateli i przedsiębiorstw oraz administracji i jej urzędników;
55. przypomina, że w rezolucjach z dnia 15 stycznia 2013 r. i z dnia 9 czerwca 2016 r. Parlament wezwał do przyjęcia rozporządzenia w sprawie otwartej, skutecznej i niezależnej administracji UE zgodnie z art. 298 TFUE, ale te postulaty Parlamentu nie przełożyły się na przedstawienie wniosku przez Komisję; wzywa zatem po raz kolejny Komisję do przedstawienia wniosku ustawodawczego w sprawie europejskiego prawodawstwa dotyczącego postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem kroków, które Parlament dotychczas podjął w tej dziedzinie;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

56. podkreśla, że jedną z podstawowych przyczyn niedostatecznego wdrażania przepisów i strategii politycznych w dziedzinie ochrony środowiska jest niewystarczające uwzględnianie kwestii związanych z ochroną środowiska w innych obszarach polityki;
57. podkreśla potrzebę utrzymania wysokiego poziomu ochrony środowiska i zdrowia, jak również bezpieczeństwa żywności;
58. podkreśla, że rzeczywiste zapewnienie przestrzegania zasad UE w dziedzinie zdrowia, bezpieczeństwa żywności i środowiska jest ważne dla obywateli europejskich, ponieważ ma wpływ na ich życie codzienne i służy interesowi ogółu;
59. wzywa Komisję do ścisłego monitorowania przypadków naruszenia przepisów środowiskowych mającego wymiar transgraniczny, szczególnie w dziedzinie prawodawstwa dotyczącego czystego powietrza, a także prawidłowej transpozycji i prawidłowego stosowania prawa UE w państwach aspirujących do członkostwa w UE; wzywa również Komisję, by we właściwy, przejrzysty i terminowy sposób przekazywała osobom składającym skargi argumenty przedstawiane przez państwa członkowskie w odpowiedzi na skargę;
60. zauważa, że liczba postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego dotyczących środowiska naturalnego spadła w 2016 r. w porównaniu z rokiem 2015, lecz wyraża niepokój, że nastąpił wzrost liczby postępowań w dziedzinie zdrowia i bezpieczeństwa żywności, oraz wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na tę kwestię;
61. podkreśla, że równouprawnienie kobiet i mężczyzn jest podstawową zasadą UE, którą należy uwzględnić we wszystkich strategiach politycznych;
62. podkreśla zasadniczą rolę praworządności w legitymizowaniu wszelkich form rządów demokratycznych; podkreśla, że jest to fundament porządku prawnego Unii i jako taki jest on spójny z koncepcją Unii opartej na praworządności;
63. przypomina, że zasada równouprawnienia w odniesieniu do otrzymywania równego wynagrodzenia za pracę o równej wartości jest zapisana w traktatach europejskich od 1957 r. (zob. art. 157 TFUE), a także podkreśla, że art. 153 TFUE umożliwia UE podejmowanie działań w szerszym obszarze równości szans i równego traktowania w dziedzinie zatrudnienia i pracy;
64. zauważa z uznaniem, że szeroka interpretacja przez TSUE koncepcji równego wynagrodzenia za taką samą pracę, która jest również obecna w wyrokach i w jego obszernym orzecznictwie w tej dziedzinie, zdecydowanie rozszerzyła możliwości walki z bezpośrednią i pośrednią dyskryminacją ze względu na płeć w odniesieniu do wynagrodzenia oraz ze zróżnicowaniem wynagrodzenia ze względu na płeć, jednak podkreśla, że pozostało jeszcze wiele do zrobienia w kwestii wyeliminowania utrzymujących się w UE różnic w wynagrodzeniach ze względu na płeć;
65. wyraża głębokie ubolewanie, że wprowadzenie zasad prawnych zakazujących nierówności w wynagradzaniu kobiet i mężczyzn okazało się niewystarczające, aby wyeliminować utrzymujące się zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć; przypomina, że przekształcona wersja dyrektywy 2006/54/WE wymaga od państw członkowskich zadbania o to, by wszelkie porozumienia zbiorowe, siatki płac, porozumienia w sprawie wynagrodzeń oraz indywidualne umowy o pracę, które nie są zgodne z zasadą równego wynagrodzenia, zostały lub mogły zostać unieważnione bądź zmienione;
66. podkreśla, że zarówno państwa członkowskie, jak i Komisja powinny zwrócić uwagę na wdrażanie prawa UE, zwłaszcza przepisów dotyczących równości pod względem wynagrodzenia; przypomina o znaczeniu włączenia zasady równouprawnienia kobiet i mężczyzn do szeregu dyrektyw UE oraz uważa, że alternatywne instrumenty są wartościowymi narzędziami służącymi prawidłowemu wdrażaniu prawa UE; przypomina o znaczeniu podnoszenia poziomu wiedzy na temat przepisów obowiązujących dyrektyw dotyczących różnych aspektów zasady równości kobiet i mężczyzn oraz ich zastosowania w praktyce; podkreśla, że rokowania zbiorowe mogą przyczynić się do lepszego stosowania prawa UE dotyczącego równego wynagrodzenia kobiet i mężczyzn za taką samą pracę, urlopu wychowawczego, warunków i godzin pracy, w tym cotygodniowego wspólnego dnia odpoczynku, aby zapewnić kobietom i mężczyznom równowagę między życiem zawodowym i prywatnym oraz by poprawić ich sytuację na rynku pracy;
67. przypomina o swojej rezolucji z dnia 15 stycznia 2013 r., w której wezwał do przyjęcia rozporządzenia UE w sprawie prawodawstwa dotyczącego postępowania administracyjnego na mocy art. 298 TFUE; zauważa z rozczarowaniem, że Komisja nie zastosowała się do wezwania Parlamentu do przedstawienia wniosku w sprawie aktu prawnego dotyczącego prawodawstwa odnoszącego się do postępowania administracyjnego;

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

68. dostrzega, że gromadzenie danych, możliwe w podziale na płeć, ma duże znaczenie w kontrolowaniu postępów w promowaniu praw kobiet;
69. ubolewa z powodu braków w podejściu Komisji do dobrostanu zwierząt, wyraźnie nieuwzględniającym poważnych nieprawidłowości zgłaszanych przez wielu obywateli, którzy skorzystali z prawa do składania petycji; ponownie apeluje o przyjęcie nowej strategii na szczeblu UE w celu wypełnienia wszystkich istniejących luk oraz zapewnienia pełnej i skutecznej ochrony dobrostanu zwierząt dzięki jasnym i wyczerpującym ramom prawnym, które spełniają wymogi przewidziane w art. 13 TFUE;
70. apeluje do Komisji o dokładne badanie petycji dotyczących różnic w jakości produktów spożywczych tej samej marki w różnych państwach członkowskich; wzywa Komisję, by położyła kres nieuczciwym praktykom i zapewniła równe traktowanie wszystkich konsumentów;
71. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.
-

Środa, 13 czerwca 2018 r.

ZALECENIA

P8_TA(2018)0256

Negocjacje dotyczące zmodernizowania układu o stowarzyszeniu UE–Chile

Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. dla Rady, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie negocjacji dotyczących zmodernizowania układu o stowarzyszeniu UE–Chile (2018/2018(INI))

(2020/C 28/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i 3 oraz tytuł V, w szczególności art. 21 i 36, Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), oraz część piątą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
  - uwzględniając art. 218 TFUE,
  - uwzględniając obowiązujący układ o stowarzyszeniu między Republiką Chile a Unią Europejską,
  - uwzględniając uruchomione dnia 16 listopada 2017 r. negocjacje między Unią Europejską a Chile dotyczące zmodernizowanego układu o stowarzyszeniu,
  - uwzględniając przyjęcie przez Radę w dniu 13 listopada 2017 r. wytycznych negocjacyjnych do tego układu,
  - uwzględniając wspólną deklarację z 25. posiedzenia wspólnej komisji parlamentarnej UE-Chile z dnia 22 stycznia 2018 r.,
  - uwzględniając swoje zalecenie z dnia 14 września 2017 r. dla Rady, Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych dotyczące negocjacji w sprawie modernizacji filara handlowego w układzie o stowarzyszeniu UE-Chile ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2017 r. w sprawie stosunków politycznych UE z Ameryką Łacińską ⁽²⁾,
  - uwzględniając deklarację Forum Społeczeństwa Obywatelskiego UE–CELAC z dnia 11 maja 2015 r. pt. „Equality, rights and democratic participation for the peoples of Europe and Latin America and the Caribbean” [Równość, prawa i demokratyczne uczestnictwo dla ludów Europy oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów],
  - uwzględniając art. 108 ust. 4 i art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0158/2018),
- A. mając na uwadze, że Chile i UE jednoczą wspólne wartości oraz bliskie więzi kulturalne, gospodarcze i polityczne;
- B. mając na uwadze, że Chile i UE są bliskimi partnerami w stawianiu czoła regionalnym i globalnym wyzwaniom, takim jak zmiana klimatu, bezpieczeństwo międzynarodowe, zrównoważony rozwój i globalne zarządzanie;
- C. mając na uwadze, że Chile jest zdecydowanym orędownikiem demokracji i praw człowieka, wolnego i otwartego handlu oraz multilateralizmu; mając na uwadze, że Chile jest także kluczowym członkiem Sojuszu Pacyfiku, Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) oraz Unii Narodów Południowoamerykańskich (UNASUR), a ponadto państwem o wysokich dochodach i członkiem OECD;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0354.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0345.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- D. mając na uwadze, że Chile odgrywa ważną rolę w sferze polityki regionalnej, na przykład jako kraj pełniący rolę gwaranta w kolumbijskim procesie pokojowym oraz w rozmowach w Santo Domingo między rządem wenezuelskim a opozycją; mając na uwadze, że Chile wycofało się z udziału w rozmowach z Wenezuelą z powodu braku spełnienia minimalnych warunków w zakresie demokratycznych wyborów prezydenckich i normalizacji instytucjonalnej;
- E. mając na uwadze, od stycznia 2014 r. obowiązuje umowa ustanawiająca ramy udziału Chile w operacjach zarządzania kryzysowego prowadzonych przez Unię Europejską; mając na uwadze, że Chile uczestniczy w operacji EUFOR ALTHEA w Bośni i Hercegowinie, a także w licznych operacjach pokojowych ONZ, dając wyraz swojemu zaangażowaniu na rzecz pokoju i bezpieczeństwa na świecie;
- F. mając na uwadze, że niedawne wybory parlamentarne i prezydenckie po raz kolejny dowiodły stabilnego i dojrzałego charakteru chilijskiej demokracji; mając na uwadze, że Chile skorzystało z silnego wzrostu gospodarczego i jest jednym z najszybciej rozwijających się gospodarczo państw Ameryki Południowej w ostatnich dziesięcioleciach; mając na uwadze, że w kraju tym nadal podejmuje się wysiłki na rzecz reform;
- G. mając na uwadze, że niedawna legalizacja aborcji w pewnych okolicznościach wykazała, że społeczeństwo chilijskie staje się bardziej otwarte wobec wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt;
- H. mając na uwadze, że według wskaźnika rozwoju społecznego z 2016 r. Chile znajduje się w kategorii krajów o wysokim rozwoju społecznym – zajmuje pierwsze miejsce w Ameryce Łacińskiej, 38. na świecie i wyprzedza siedem państw członkowskich UE;
- I. mając na uwadze, że obowiązujący układ o stowarzyszeniu przyczynił się do pogłębienia stosunków politycznych między UE a Chile oraz znacznego zwiększenia przepływów handlowych i inwestycyjnych; mając na uwadze, że stałe poszanowanie rządów prawa oraz stabilnych ram prawnych i politycznych umożliwia zarówno Chile, jak i UE wdrażanie swobody przedsiębiorczości oraz wzmocnienie odpowiedniego środowiska inwestycyjnego, które obejmuje gwarancje względem zasady pewności prawa;
- J. mając na uwadze, że UE i Chile zawarły w ostatnich latach bardziej ambitne i wszechstronne umowy z innymi partnerami; mając na uwadze, że modernizacja układu o stowarzyszeniu między UE a Chile może doprowadzić do znacznego zacieśnienia aktualnych stosunków, w tym w dziedzinie spraw zagranicznych i bezpieczeństwa;
- K. mając na uwadze, że przyszły układ o stowarzyszeniu między UE a Chile musi w pełni odzwierciedlać transformacyjny charakter agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz rolę współpracy międzynarodowej na rzecz rozwoju w osiąganiu celów zrównoważonego rozwoju;
- L. mając na uwadze, że uaktualniony układ o stowarzyszeniu wraz z układami z Meksykiem i Mercosurem, które są obecnie (re-)negocjowane, wzmocniłyby rolę UE jako kluczowego sojusznika Ameryki Łacińskiej w czasach, gdy wpływy w regionie usiłują uzyskać inni gracze, tacy jak Chiny i Rosja;
- M. mając na uwadze, że wspólna komisja parlamentarna UE-Chile wielokrotnie wyrażała poparcie dla modernizacji układu o stowarzyszeniu, ostatnio we wspólnej deklaracji przyjętej na 25. posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2018 r.;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

1. zaleca Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, co następuje:

Zasady ogólne

- a) znaczne wzmocnienie współpracy między Chile a UE – dwoma partnerami o podobnych poglądach – w sytuacji nowej niepewności w stosunkach międzynarodowych, w oparciu o nasze wspólne wartości i zasady demokracji, przeciwdziałanie zmianie klimatu, zapewnienie równouprawnienia płci, praworządność, dobre rządy, poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności;
- b) dopilnowanie, aby zmodernizowany układ z Chile był ambitny, wszechstronny i wyważony i przynosił wymierne korzyści obywatelom oraz przedsiębiorstwom i gospodarkom obu stron; dopilnowanie, aby był układ ten stanowił wiodący przykład wśród najbardziej zaawansowanych umów, które UE zawarła z państwami trzecimi;
- c) wzmocnienie wymiaru praw człowieka we współpracy UE-Chile w świetle strategii na rzecz praw człowieka UE-Chile na lata 2016–2020; włączenie wspólnego zobowiązania do ochrony i propagowania praw człowieka, podstawowych wolności, równouprawnienia płci i praw mniejszości, takich jak społeczność LGBTI i ludy tubylcze, a także ustanowienie możliwych do wyegzekwowania mechanizmów w zakresie monitorowania, regularnej sprawozdawczości i rozwiązywania sporów; zachęcanie Chile do znalezienia rozwiązania problemów z rdzennym plemieniem Mapuczków i innymi ludami tubylczymi; kontynuowanie praktyki włączania klauzuli praw człowieka we wszystkich przyszłych układach o stowarzyszeniu; kontynuowanie regularnego dialogu między UE a Chile na temat praw człowieka w celu wzmocnienia ram instytucjonalnych i publicznych strategii politycznych na rzecz promowania praw człowieka, w tym poprzez współpracę wielostronną;
- d) zachęcanie Chile, aby zapewniło sprawiedliwość proceduralną i rzetelne postępowania sądowe, z pełnym poszanowaniem norm międzynarodowych;
- e) dążenie do wspierania zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, zwalczania ubóstwa i zmniejszania nierówności w świetle zobowiązania Chile do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju w ramach agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030;
- f) wspieranie Chile w podniesieniu standardów edukacyjnych i doskonaleniu programów edukacyjnych oraz zapewnieniu pełnego dostępu do szkolnictwa wyższego osobom o najniższych dochodach; wzmocnienie powiązań między uniwersytetami a rynkiem pracy, zaradzenie niedopasowaniu umiejętności i propagowanie zatrudnienia młodzieży;
- g) zachęcanie do ochrony praw socjalnych i praw w zakresie ochrony środowiska i zapewnienie skutecznego wdrożenia konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), a także zwalczanie pracy przymusowej i pracy dzieci;

Multilateralizm oraz współpraca regionalna i międzynarodowa

- h) zacieśnienie dialogu i współpracy w zakresie wyzwań regionalnych i globalnych, takich jak przestępczość zorganizowana, handel narkotykami, pogłębiające się nierówności, migracja, terroryzm i zmiana klimatu, w tym wdrożenie agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; wspieranie współpracy między UE a Chile w zakresie zarządzania przepływami migracyjnymi oraz ustanowienie mechanizmów readmisji, w tym dla bezpieczeństwa i obywateli państw trzecich;
- i) przypomnienie znaczenia programu wielostronnego oraz podkreślenie, że wszelkie negocjacje dwustronne nie mogą osłabiać ambicji osiągnięcia postępów na płaszczyźnie wielostronnej;
- j) wnoszenie wkładu w umocnienie multilateralizmu i zacieśnienie współpracy międzynarodowej, z myślą o promowaniu międzynarodowego bezpieczeństwa i skutecznym stawieniu czoła globalnym wyzwaniom; lepszą koordynację stanowisk zajmowanych przez obie strony w organizacjach i na forach międzynarodowych;
- k) zachęcanie Chile do dalszego wspierania regionalnych programów integracji i współpracy, przede wszystkim Sojuszu Pacyfiku, w świetle pozytywnych wyników, jakie osiągnął jako rzeczywista i aktywna siła napędowa integracji gospodarczej między państwami w regionie, ale także Unii Narodów Południowoamerykańskich (UNASUR) oraz Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów (CELAC); zbadanie możliwości uzyskania przez UE statusu obserwatora w Sojuszu Pacyfiku;

Dialog polityczny i współpraca

- l) zapewnienie istotnego regularnego dialogu we wszystkich istotnych kwestiach, opartego na obowiązujących i rozszerzonych formatach; uruchomienie zasobów dostępnych w ramach Instrumentu Partnerstwa w celu osiągnięcia celów strategicznych;
- m) zapewnienie ścisłej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, zwłaszcza w obszarach zapobiegania konfliktom, zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa morskiego, rozbrojenia i nieprolifracji; umożliwienie większego udziału Chile w misjach i operacjach realizowanych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE (WPBiO);

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- n) umożliwienie pogłębionej współpracy w walce z terroryzmem, przestępczością zorganizowaną i cyberprzestępczością oraz w zapobieganiu radykalizacji i przestępczości transgranicznej, przy jednoczesnym przestrzeganiu swobód obywatelskich i praw podstawowych; podjęcie działań w ramach światowej walki z terroryzmem przez wzmocnienie mechanizmów, środków i organów współpracy globalnej i regionalnej, zgodnie z prawem międzynarodowym i zasadami Karty Narodów Zjednoczonych;
- o) zacieśnienie współpracy w zakresie zwalczania korupcji, prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania; uwzględnienie przepisów dotyczących standardów w zakresie przejrzystości i dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych, które potwierdzają zobowiązanie stron do wdrożenia międzynarodowych norm w zakresie walki z unikaniem opodatkowania i uchylaniem się od opodatkowania;
- p) przypomnienie, że korupcja szkodzi prawom człowieka, równości, sprawiedliwości społecznej, handlowi i uczciwej konkurencji, spowalniając tym samym wzrost gospodarczy; włączenie specjalnych rozdziałów określających jasne i silne zobowiązania i środki na rzecz zwalczania korupcji pod każdą postacią oraz wdrożenia międzynarodowych norm i wielostronnych konwencji antykorupcyjnych;
- q) ułatwienie mobilności między UE a Chile; zwiększenie wymiany młodzieży i studentów, rozszerzenie programów stypendialnych i szkoleń, w tym za pośrednictwem programu ERASMUS+; podejmowanie dalszych wysiłków na rzecz pełnego wzajemnego uznawania kwalifikacji akademickich oraz na rzecz modernizacji, dostępu i umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego;
- r) wspieranie transferu wiedzy naukowej i technologicznej oraz zacieśnianie współpracy w dziedzinie badań i współpracy, przy pełnym wykorzystaniu istniejących programów, takich jak program „Horyzont 2020”;
- s) promowanie i zacieśnianie stosunków w dziedzinie współpracy międzynarodowej, w oparciu o protokół ustaleń w sprawie współpracy międzynarodowej podpisany w 2015 r.; stworzenie innowacyjnych mechanizmów, które poszerzają i wzmacniają współpracę trójstronną i regionalną ze stronami trzecimi w Ameryce Łacińskiej i poza nią poprzez takie programy jak EUROsocial+ i Euroclima+ oraz programy współpracy w dziedzinie polityki antynarkotykowej, takie jak COPOLAD;
- t) opracowanie metodologii pozwalającej wskazać wpływ zmodernizowanego porozumienia na kobiety i mężczyzn oraz wykorzystać jej wyniki jako podstawę opracowywania strategii politycznych w celu osiągnięcia równowagi płci;
- u) potwierdzenie wspólnego zobowiązania w odniesieniu do porozumienia klimatycznego z Paryża i agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz zapewnienie ścisłej współpracy między UE a Chile w zakresie ochrony środowiska i walki ze zmianą klimatu; wzmocnienie partnerstwa w zakresie współpracy politycznej i technicznej w najważniejszych dziedzinach z zakresu ochrony środowiska, w tym w dziedzinie emisji CO₂ w transporcie międzynarodowym, ochrony różnorodności biologicznej oraz zrównoważonej produkcji i konsumpcji; zachęcanie do zacieśniania współpracy w kwestii gospodarki o obiegu zamkniętym w celu zwiększenia zasobooszczędności, poprawy zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, ekoinnowacji i gospodarki wodnej; zwiększenie wsparcia dla projektów na rzecz łagodzenia skutków zmiany klimatu;
- v) wzmocnienie współpracy w dziedzinie badań i rozwoju oraz wykorzystania unijnego programu Copernicus w zakresie danych z satelitarnej obserwacji Ziemi do celów ochrony środowiska;
- w) umocnienie współpracy w dziedzinie kultury oraz wspieranie diaspór w Chile i UE z myślą o wsparciu inwestycji zagranicznych w UE i Chile;
- x) potwierdzenie, że dostęp do wody jest prawem człowieka;

Postanowienia instytucjonalne

- y) dopilnowanie, aby układ o stowarzyszeniu opierał się na silnym uczestnictwie parlamentarnym, umacniając bieżące postanowienia dotyczące współpracy i mechanizmy współpracy, tak aby umożliwić większy wkład we wdrażanie układu i kontrolę nad nim, w szczególności za sprawą istniejącej wspólnej komisji parlamentarnej w formie międzyparlamentarnej; umożliwienie wspólnej komisji zwracania się o udzielenie istotnych informacji na temat wdrażania układu o stowarzyszeniu;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- z) zapewnienie odpowiedniego udziału społeczeństwa obywatelskiego zarówno podczas negocjacji, jak i na etapie wdrażania układu o stowarzyszeniu, w tym między innymi Wspólnego Komitetu Konsultacyjnego; podkreśla, że należy ustanowić zinstytucjonalizowany mechanizm umożliwiający dialog polityczny z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego w obu regionach;
  - aa) niezwłoczne i wyczerpujące informowanie Parlamentu na wszystkich etapach negocjacji, zgodnie z art. 218 ust. 10 TFUE; dotyczy to przedstawiania Parlamentowi tekstów negocjacyjnych i protokołów z każdej rundy negocjacji; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady z dnia 22 stycznia 2018 r. dotyczącą opublikowania mandatu negocjacyjnego udzielonego Komisji i wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel w listopadzie 2017 r.;
  - ab) uznanie niedawnej publikacji wytycznych negocjacyjnych za ważny precedens i zobowiązanie się do publikowania w przyszłości wszystkich wytycznych negocjacyjnych dotyczących umów międzynarodowych;
  - ac) przyspieszenie negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu w celu umożliwienia jego ratyfikacji przez Parlament przed końcem bieżącej kadencji;
  - ad) zapewnienie poszanowania – na wszystkich szczeblach – ugruntowanej praktyki oczekiwania na zgodę Parlamentu przed tymczasowym stosowaniem nowego układu;
2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, a także prezydentowi, rządowi i parlamentowi Republiki Chile.
-

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

III

(Akty przygotowawcze)

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2018)0244

Obowiązek rozliczania, wymogi dotyczące zgłaszania i techniki ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym oraz repozytoria transakcji ***I

Poprawki Parlamentu Europejskiego przyjęte w dniu 12 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do obowiązku rozliczania, zawieszania obowiązku rozliczania, wymogów dotyczących zgłaszania, technik ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego, rejestracji repozytoriów transakcji i nadzoru nad nimi, a także wymogów dotyczących repozytoriów transakcji (COM(2017)0208 – C8-0147/2017 – 2017/0090(COD)) ⁽¹⁾

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2020/C 28/15)

Poprawka 1

POPRAWKI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (*)

do wniosku Komisji

(1) Sprawa została odesłana do komisji właściwej w celu przeprowadzenia negocjacji międzyinstytucjonalnych na podstawie art. 59 ust. 4 akapit czwarty Regulaminu (A8-0181/2018).

(*) Poprawki: tekst nowy lub zmieniony został zaznaczony kursywą i wytłuszczonym drukiem; symbol ■ sygnalizuje skreślenia.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do obowiązku rozliczania, zawieszania obowiązku rozliczania, wymogów dotyczących zgłaszania, technik ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego, rejestracji repozytoriów transakcji i nadzoru nad nimi, a także wymogów dotyczących repozytoriów transakcji

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 ⁽⁴⁾ zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (UE) w dniu 27 lipca 2012 r. i weszło w życie w dniu 16 sierpnia 2012 r. Wymogi zawarte w tym rozporządzeniu, a mianowicie: centralne rozliczanie zestandaryzowanych kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym; wymogi dotyczące depozytu zabezpieczającego; wymogi dotyczące ograniczania ryzyka operacyjnego w odniesieniu do kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są centralnie rozliczane; obowiązki zgłaszania kontraktów pochodnych; wymogi nakładane na kontrahentów centralnych (CCP) oraz wymogi nakładane na repozytoria transakcji przyczyniają się do ograniczenia ryzyka systemowego poprzez zwiększenie przejrzystości pozagiełdowego rynku instrumentów pochodnych, ograniczenie ryzyka kredytowego kontrahenta oraz zmniejszenie ryzyka operacyjnego związanego z instrumentami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym.
- (2) Uproszczenie przepisów w niektórych obszarach objętych rozporządzeniem (UE) nr 648/2012 oraz bardziej proporcjonalne podejście w tych obszarach jest zgodne z programem sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT) Komisji, w którym podkreślono konieczność obniżenia kosztów i uproszczenia przepisów, tak by Unia realizowała cele swojej polityki w bardziej wydajny sposób, a także ma na celu w szczególności ograniczenie obciążeń regulacyjnych i administracyjnych **bez uszczerbku dla nadrzędnego celu, jakim jest zachowanie stabilności finansowej i ograniczenie ryzyka systemowego**.
- (3) Wydajne i odporne systemy potransakcyjne i rynki zabezpieczeń są podstawowymi elementami dobrze funkcjonującej unii rynków kapitałowych, a także pozwalają na intensyfikację wysiłków mających na celu wspieranie inwestycji, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy zgodnie z priorytetami politycznymi Komisji.

⁽¹⁾ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁽²⁾ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia [...] r. Dz.U. C [...] z [...], s. [...] oraz decyzja Rady z dnia [...] r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1).

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- (4) W latach 2015 i 2016 Komisja przeprowadziła dwie konsultacje publiczne dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012. Komisja otrzymała również uwagi dotyczące stosowania tego rozporządzenia od Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych („ESMA”), Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego („ERRS”) i Europejskiego Systemu Banków Centralnych (zwanego dalej „ESBC”). W wyniku tych konsultacji stwierdzono, że cele rozporządzenia (UE) nr 648/2012 cieszą się poparciem zainteresowanych stron i nie jest konieczny gruntowny przegląd tego rozporządzenia. W dniu 23 listopada 2016 r. Komisja przyjęła sprawozdanie z przeglądu zgodnie z art. 85 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 648/2012. Mimo że nie wszystkie przepisy rozporządzenia (UE) nr 648/2012 mają w pełni zastosowanie, a zatem kompleksowa ocena tego rozporządzenia nie jest jeszcze możliwa, w sprawozdaniu wskazano obszary, w których konieczne jest ukierunkowane działanie, aby zagwarantować, że cele rozporządzenia (UE) nr 648/2012 zostaną osiągnięte w bardziej proporcjonalny, wydajny i skuteczny sposób.
- (5) Rozporządzenie (UE) nr 648/2012 powinno obejmować wszystkich kontrahentów finansowych, którzy mogą stwarzać istotne ryzyko systemowe dla systemu finansowego. Należy zatem zmienić definicję kontrahentów finansowych.
- (6) Wolumen działalności na pozagiełdowych rynkach instrumentów pochodnych **niektórych** kontrahentów finansowych jest zbyt niski, aby stanowić istotne ryzyko systemowe dla systemu finansowego, w związku z czym rozliczanie centralne jest nieopłacalne. **Kontrahenci ci, zwani małymi kontrahentami finansowymi**, powinni zostać zwolnieni z obowiązku rozliczania, przy czym powinni jednak nadal podlegać wymogowi wymiany zabezpieczenia w celu ograniczenia ryzyka systemowego. Przekroczenie progu wiążącego się z obowiązkiem rozliczania w odniesieniu do co najmniej jednej klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym przez **małego** kontrahenta finansowego powinno jednak skutkować nałożeniem obowiązku rozliczania w odniesieniu do wszystkich klas instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym ze względu na wzajemne powiązania kontrahentów finansowych i potencjalne ryzyko systemowe dla systemu finansowego, które może wystąpić, jeżeli te kontrakty pochodne nie będą rozliczane centralnie.
- (7) Kontrahenci niefinansowi są ze sobą mniej powiązani niż kontrahenci finansowi. Ponadto prowadzą oni często działalność w odniesieniu do jednej tylko klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym. W związku z tym ich działalność stanowi mniejsze ryzyko systemowe dla systemu finansowego niż działalność kontrahentów finansowych. Zakres stosowania obowiązku rozliczania w przypadku kontrahentów niefinansowych powinien zatem zostać zawężony, tak by kontrahenci niefinansowi podlegali obowiązkowi rozliczania wyłącznie w odniesieniu do danej klasy lub klas aktywów, w odniesieniu do których przekroczono próg wiążący się z obowiązkiem rozliczania ■ .
- (7a) **Ponieważ kontrahenci finansowi i niefinansowi stwarzają różne rodzaje ryzyka, konieczne jest opracowanie dwóch różnych progów rozliczania. Aby uwzględnić rozwój rynków finansowych, progi te powinny być regularnie aktualizowane.**
- (8) Wymóg rozliczania pewnych kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawartych przed dniem, w którym obowiązek rozliczania stał się skuteczny, prowadzi do niepewności prawnej i trudności operacyjnych, a korzyści z niego płynące są ograniczone. W szczególności wymóg ten powoduje dodatkowe koszty i obciążenia ponoszone przez kontrahentów tych kontraktów i może mieć również negatywny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rynku, nie polepszając przy tym znacząco jednolitego i spójnego stosowania rozporządzenia (UE) nr 648/2012 lub ustanowienia równych warunków działania dla uczestników rynku. Należy zatem usunąć ten wymóg.
- (9) Kontrahenci, których wolumen działalności na rynkach instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym jest niewielki, napotyka trudności w dostępie do rozliczania centralnego, zarówno jako klienci członka rozliczającego, jak i w drodze pośrednich uzgodnień rozliczeniowych. Nakładany na członków rozliczających wymóg oferowania pośrednich usług rozliczeniowych na rozsądnych warunkach handlowych nie jest zatem skuteczny. Członkowie rozliczający i klienci członków rozliczających, którzy świadczą usługi rozliczeniowe bezpośrednio na rzecz innych kontrahentów lub pośrednio, pozwalając swoim własnym klientom na świadczenie tych usług na rzecz innych kontrahentów, powinni być zatem wyraźnie zobowiązani do prowadzenia tej działalności na sprawliwych, rozsądnych, niedyskryminujących i **przejrzystych** warunkach handlowych.
- (10) W pewnych sytuacjach powinno być możliwe zawieszenie obowiązku rozliczania. Po pierwsze zawieszenie powinno być możliwe, jeżeli kryteria, na podstawie których konkretna klasa instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zaczęła podlegać obowiązkowi rozliczenia, nie są już spełniane. Może do tego dojść w przypadku, gdy dana klasa instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym nie jest już odpowiednia do rozliczania centralnego lub w przypadku gdy nastąpiła istotna zmiana jednego z tych kryteriów w odniesieniu do danej klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym. Zawieszenie obowiązku rozliczania powinno być również możliwe w przypadku, gdy CCP przestaje oferować usługi rozliczeniowe w odniesieniu do konkretnej klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym lub konkretnego rodzaju kontrahentów, a inni CCP nie mogą wystarczająco szybko przejąć świadczenia tych usług rozliczeniowych. Ponadto zawieszenie obowiązku rozliczania powinno być również możliwe w przypadku, gdy jest to konieczne w celu uniknięcia poważnego zagrożenia dla stabilności finansowej w Unii.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- (11) Zgłaszanie przeszłych transakcji okazało się trudne z uwagi na niedostępność niektórych informacji szczegółowych, które to informacje nie były wymagane przed wejściem w życie rozporządzenia (UE) nr 648/2012, ale są wymagane obecnie. Doprowadziło to do dużej liczby nieprzedstawionych zgłoszeń i niskiej jakości zgłaszanych danych, podczas gdy obciążenie związane ze zgłaszaniem tych transakcji jest znaczące. W związku z tym istnieje duże prawdopodobieństwo, że te historyczne dane nie zostaną wykorzystane. Ponadto do daty, od której termin zgłaszania przeszłych transakcji stanie się skuteczny, wiele z tych transakcji już wygaśnie, a wraz z nimi związane z nimi ekspozycje i ryzyko. Aby zapobiec takiej sytuacji, należy usunąć wymóg zgłaszania przeszłych transakcji.
- (12) Transakcje wewnątrzgrupowe z kontrahentami niefinansowymi stanowią stosunkowo małą część wszystkich transakcji pochodnych poza rynkiem regulowanym i są wykorzystywane głównie do celów zabezpieczenia wewnętrznego w ramach grupy. W związku z tym transakcje te nie przyczyniają się w znaczącym stopniu do zwiększenia ryzyka systemowego i wzajemnych powiązań, niemniej obowiązek zgłaszania tych transakcji oznacza istotne koszty i obciążenia dla kontrahentów niefinansowych. **Wszystkie transakcje między podmiotami w obrębie grupy**, w przypadku których co najmniej jeden z kontrahentów jest kontrahentem niefinansowym, powinny zatem zostać zwolnione z obowiązku zgłaszania, **niezależnie od głównego miejsca prowadzenia działalności kontrahenta niefinansowego**.
- (13) Wymóg zgłaszania kontraktów na giełdowe instrumenty pochodne nakłada znaczne obciążenia na kontrahentów ze względu na duże wolumeny tych kontraktów zawieranych codziennie. **Konsultacje publiczne Komisji w sprawie oceny adekwatności sprawozdań do celów nadzoru, które zostały opublikowane w dniu 1 grudnia 2017 r., mają na celu zgromadzenie dowodów na temat kosztów zgodności z istniejącymi wymogami w zakresie sprawozdań do celów nadzoru na szczeblu Unii, a także na temat jednolitości, spójności, wydajności i europejskiej wartości dodanej tych wymogów. Konsultacje te zapewniają organom szansę przeprowadzenia całościowej oceny zgłaszania transakcji na giełdowych instrumentach pochodnych w odniesieniu do wszystkich istniejących i przyszłych regulacyjnych systemów sprawozdawczych, umożliwiają organom uwzględnienie nowego środowiska sprawozdawczego po wdrożeniu rozporządzenia (UE) nr 600/2014⁽⁶⁾ oraz dają możliwość składania wniosków w celu skutecznego zmniejszenia obciążenia względem uczestników rynku, od których wymaga się zgłaszania transakcji na giełdowych instrumentach pochodnych. Komisja powinna uwzględnić te wnioski w celu zaproponowania przyszłych zmian w wymogach dotyczących zgłaszania zgodnie z art. 9 ust. 1 w odniesieniu do zgłaszania transakcji na giełdowych instrumentach pochodnych**.
- (14) W celu zmniejszenia obciążenia związanego ze zgłaszaniem, które ponoszą mali kontrahenci niefinansowi **niepodlegający obowiązkowi rozliczania**, kontrahent finansowy powinien być **wyłącznie** odpowiedzialny, w tym ponosić odpowiedzialność prawną, za zgłaszanie **jednolitego zestawu danych w odniesieniu do kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawartych z kontrahentem niefinansowym, który nie podlega obowiązkowi rozliczania**, a także za zapewnienie dokładności zgłaszanych informacji szczegółowych. **W celu zapewnienia, że kontrahent finansowy dysponuje danymi niezbędnymi do wypełnienia swoich obowiązków sprawozdawczych, kontrahent niefinansowy powinien przedstawić mu szczegółowe informacje dotyczące transakcji pochodnych poza rynkiem regulowanym, których kontrahent finansowy może zasadnie nie posiadać. Należy jednak zagwarantować kontrahentom niefinansowym możliwość samodzielnego zgłaszania kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym. W takim przypadku kontrahent niefinansowy powinien należycie poinformować o tym kontrahenta finansowego i ponosić odpowiedzialność, w tym odpowiedzialność prawną, za zgłoszenie danych i zapewnienie ich dokładności**.
- (15) Należy również określić podmioty, które ponoszą odpowiedzialność za zgłaszanie innych kontraktów pochodnych. W związku z tym należy sprecyzować, że spółka zarządzająca przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe („UCITS”) jest odpowiedzialna, w tym ponosi odpowiedzialność prawną, za zgłaszanie w imieniu tego UCITS kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawartych przez to UCITS, a także za zapewnienie dokładności zgłaszanych informacji szczegółowych. Podobnie zarządzający alternatywnym funduszem inwestycyjnym („AFI”) powinien być odpowiedzialny, w tym ponosić odpowiedzialność prawną, za zgłaszanie w imieniu tego AFI kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawartych przez ten AFI, a także za zapewnienie dokładności zgłaszanych informacji szczegółowych.
- (16) Aby uniknąć rozbieżności w całej Unii w zakresie stosowania technik ograniczania ryzyka, organy nadzoru powinny zatwierdzić procedury kontrahentów w zakresie zarządzania ryzykiem, które to procedury wymagają terminowej, precyzyjnej i odpowiednio wyodrębnionej wymiany zabezpieczeń, lub wszelkie istotne zmiany tych procedur przed rozpoczęciem ich stosowania.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- (16a) *Aby uniknąć rozbieżności przepisów międzynarodowych i mając na uwadze szczególny charakter tego rodzaju handlu instrumentami pochodnymi, obowiązkowa wymiana zmiennego depozytu zabezpieczającego w rozliczanych fizycznie walutowych transakcjach terminowych i rozliczanych fizycznie swapach walutowych powinna mieć zastosowanie jedynie do transakcji między kontrahentami o największym znaczeniu systemowym, czyli instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi.*
- (16b) *Usługi ograniczania ryzyka potransakcyjnego, takie jak kompresja portfela, mogą prowadzić do ograniczenia ryzyka systemowego. Ograniczając ryzyko w istniejących portfelach instrumentów pochodnych bez zmiany ogólnej pozycji rynkowej portfela, mogą ograniczać one ekspozycję kontrahenta i ryzyko kontrahenta związane z narastającymi zaległymi pozycjami brutto. Kompresja portfela została zdefiniowana w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 600/2014 oraz wyłączona z zakresu unijnego obowiązku obrotu ustanowionego w art. 28 rozporządzenia (UE) nr 600/2014. W celu dostosowania niniejszego rozporządzenia do rozporządzenia (UE) nr 600/2014, jeżeli zajdzie taka konieczność, z uwagi na różnice pomiędzy tymi dwoma rozporządzeniami oraz możliwość omięcia obowiązku rozliczania Komisja we współpracy z ESMA i ERRS ocenia, które usługi ograniczania ryzyka potransakcyjnego mogą zostać wyłączone z obowiązku rozliczania.*
- (17) Aby zwiększyć przejrzystość i przewidywalność początkowych depozytów zabezpieczających oraz aby powstrzymać CCP od zmiany ich modeli początkowych depozytów zabezpieczających w sposób, który może wydawać się procykliczny, CCP powinni zapewnić swoim członkom rozliczającym narzędzia do symulacji ich wymogów dotyczących początkowego depozytu zabezpieczającego i szczegółowy przegląd modeli początkowych depozytów zabezpieczających, które wykorzystują. Jest to spójne z międzynarodowymi standardami opublikowanymi przez Komitet ds. Systemów Płatności i Rozrachunku i Radę Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych, a w szczególności z ramami ujawniania informacji opublikowanymi w grudniu 2012 r. ⁽⁶⁾ oraz z standardami publicznego ujawniania informacji ilościowych przez centralnych opublikowanymi w 2015 r. ⁽⁷⁾, co jest istotne dla wspierania dokładnego zrozumienia ryzyka i kosztów związanych z uczestnictwem członków rozliczających w CCP i zwiększenia przejrzystości CCP wobec uczestników rynku.
- (18) Nadal nie jest pewne, w jakim zakresie aktywa przechowywane na zbiorczych lub indywidualnych wyodrębnionych rachunkach są wyłączone z masy upadłościowej. Dlatego też nie jest jasne, w jakich przypadkach CCP mogą z wystarczającą pewnością prawa przenosić pozycje klienta, w przypadku gdy członek rozliczający nie wypełnia zobowiązań, lub w jakich przypadkach CCP mogą z wystarczającą pewnością prawa wypłacać środki uzyskane z likwidacji bezpośrednio klientom. Aby zachęcić do rozliczania i poprawić dostęp do niego, należy doprecyzować przepisy dotyczące wyłączenia z masy upadłościowej tych aktywów i pozycji na wypadek niewypłacalności.
- (19) Grzywny, które ESMA może nałożyć na repozytoria transakcji podlegające jej bezpośredniemu nadzorowi, powinny być wystarczająco skuteczne, proporcjonalne i odstraszające, aby zagwarantować skuteczność uprawnień nadzorczych ESMA oraz zwiększyć przejrzystość pozycji i ekspozycji w instrumentach pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym. Kwoty grzywnien, które zostały pierwotnie przewidziane w rozporządzeniu (UE) nr 648/2012, okazały się niewystarczająco odstraszające wobec obecnych obrotów repozytoriów transakcji, co może potencjalnie ograniczać skuteczność przewidzianych w tym rozporządzeniu uprawnień nadzorczych ESMA wobec repozytoriów transakcji. Należy zatem podwyższyć pułap podstawowej wysokości grzywnien nakładanych za naruszenie wymogów EMIR przez repozytoria transakcji.
- (20) Organy państwa trzeciego powinny mieć dostęp do danych zgłaszanych unijnym repozytoriom transakcji, w przypadku gdy dane państwo trzecie spełnia określone warunki dotyczące postępowania z tymi danymi oraz nakłada prawnie wiążący i możliwy do wyegzekwowania obowiązek udzielenia organom Unii bezpośredniego dostępu do danych zgłaszanych repozytoriom transakcji w tym państwie trzecim.
- (21) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 ⁽⁸⁾ przewidziano uproszczoną procedurę rejestracji repozytoriów transakcji, które są już zarejestrowane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 648/2012 i zamierzają rozszerzyć tę rejestrację, aby świadczyć swoje usługi w odniesieniu do transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych. Podobną uproszczoną procedurę rejestracji należy wprowadzić w odniesieniu do rejestracji repozytoriów transakcji, które są już zarejestrowane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2015/2365 i zamierzają rozszerzyć tę rejestrację, aby świadczyć swoje usługi w odniesieniu do kontraktów pochodnych.

⁽⁶⁾ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d106.pdf>

⁽⁷⁾ <http://www.bis.org/cpmi/publ/d125.pdf>

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 1).

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- (22) Niezadawalająca jakość i przejrzystość danych udostępnianych przez repozytoria transakcji utrudnia podmiotom, którym przyznano prawo dostępu do tych danych, wykorzystanie ich do monitorowania rynków instrumentów pochodnych i umożliwia organom regulacyjnym i organom nadzoru zidentyfikowanie w odpowiednim czasie zagrożeń dla stabilności finansowej. W celu poprawy jakości i przejrzystości danych, a także w celu dostosowania wymogów dotyczących zgłaszania na mocy rozporządzenia (UE) nr 648/2012 do wymogów rozporządzenia (UE) 2015/2365 i rozporządzenia (UE) nr 600/2014 konieczna jest dalsza harmonizacja przepisów i wymogów dotyczących zgłaszania, w szczególności dalsza harmonizacja standardów danych, metod i uzgodnień dotyczących zgłaszania, jak również procedur stosowanych przez repozytoria transakcji do zatwierdzania zgłaszanych danych pod względem ich kompletności i dokładności oraz do uzgadniania danych z innymi repozytoriami transakcji. Ponadto repozytoria transakcji powinny udzielać kontrahentom – na ich wniosek – dostępu do wszystkich danych zgłoszonych w ich imieniu w celu umożliwienia tym kontrahentom sprawdzenia dokładności tych danych.
- (22a) *W celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego i zwiększenia kojarzenia transakcji ESMA powinna wprowadzić wspólny unijny standard zgłaszania danych do repozytorium danych. Jako że CCP i inni kontrahenci finansowi przejmują delegowany obowiązek zgłaszania, pojedynczy format zwiększyłby wydajność dla wszystkich uczestników.*
- (23) Pod względem usług świadczonych przez repozytoria transakcji rozporządzenie (UE) nr 648/2012 ustanowiło konkurencyjne środowisko. Kontrahenci powinni zatem mieć możliwość wyboru repozytorium transakcji, któremu chcą zgłaszać transakcje, i powinni mieć możliwość zmiany jednego repozytorium transakcji na inne, jeżeli podejmą taką decyzję. W celu ułatwienia zmiany repozytorium i zapewnienia ciągłej dostępności danych bez ich powielania repozytoria transakcji powinny ustanowić odpowiednie zasady prawidłowego przekazywania danych do innych repozytoriów transakcji na wniosek przedsiębiorstwa podlegającego obowiązkowi zgłaszania.
- (24) W rozporządzeniu (UE) nr 648/2012 określono, że obowiązek rozliczania nie powinien mieć zastosowania do systemów programów emerytalnych do momentu opracowania przez CCP odpowiednich rozwiązań technicznych na potrzeby przenoszenia zabezpieczeń niegotówkowych jako zmiennych depozytów zabezpieczających. Ponieważ nie opracowano jeszcze skutecznych rozwiązań technicznych umożliwiających systemom programów emerytalnych rozliczanie centralne, to tymczasowe odstępstwo powinno zostać przedłużone o kolejne **dwadzieścia** lat dla **znakomitej większości systemów programów emerytalnych**. Rozliczanie centralne powinno jednak pozostać ostatecznym celem, biorąc pod uwagę, że obecne ramy regulacyjne i rozwój sytuacji na rynku umożliwiają uczestnikom rynku opracowanie odpowiednich rozwiązań technicznych w tym okresie. Przy wsparciu ESMA, EUNB, Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych („EIOPA”) i ERRS Komisja powinna monitorować postępy czynione przez CCP, członków rozliczających i systemy programów emerytalnych w kierunku opracowania skutecznych rozwiązań umożliwiających uczestniczenie systemów programów emerytalnych w rozliczaniu centralnym i przygotować sprawozdanie z tych postępów. Sprawozdanie to powinno również obejmować rozwiązania i związane z tym koszty dla systemów programów emerytalnych, uwzględniając tym samym zmiany ram regulacyjnych i rozwój sytuacji na rynku, jak na przykład zmianę rodzajów kontrahentów finansowych podlegających obowiązkowi rozliczania. **■** Komisja powinna być uprawniona do przedłużenia tego odstępstwa o kolejny rok, **jeśli uważa, że rozwiązanie zostało uzgodnione przez zainteresowane strony i potrzeba więcej czasu na jego wdrożenie.**
- (24a) *Małe systemy programów emerytalnych, oprócz tych sklasyfikowanych jako mali kontrahenci finansowi, nie stwarzają takiego ryzyka jak większe systemy programów emerytalnych i należy zapewnić im dłuższe zwolnienie z obowiązku rozliczania. Dla takich systemów programów emerytalnych należy przedłużyć zwolnienie z tego obowiązku do trzech lat. Jeżeli po upływie tego okresu Komisja uzna, że małe systemy programów emerytalnych dołożyły wystarczających starań, by opracować odpowiednie rozwiązania techniczne wymagane do uczestnictwa w rozliczaniu centralnym oraz że negatywne skutki centralnego rozliczania kontraktów pochodnych dla świadczeń emerytalnych pozostają bez zmian, Komisja powinna mieć możliwość przedłużenia zwolnienia o dodatkowe dwa lata. Po upływie okresu zwolnienia małe systemy programów emerytalnych podlegają przepisom niniejszego rozporządzenia tak samo, jak wszystkie inne podmioty objęte jego zakresem. Zważywszy na mniejszą liczbę kontraktów na instrumenty pochodne zawieranych przez małe systemy programów emerytalnych należy oczekiwać, że nie przekroczą one progów powodujących obowiązek rozliczania. W związku z tym nawet po upływie okresu zwolnienia większość małych systemów programów emerytalnych nadal nie będzie podlegała obowiązkowi rozliczania.*
- (24b) *Zwolnienie dla systemów programów emerytalnych powinno nadal obowiązywać po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a jeżeli niniejsze rozporządzenie wejdzie w życie po dniu 16 sierpnia 2018 r., powinno mieć także zastosowanie wstecz do wszystkich kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawartych po tej dacie. Zastosowanie tego przepisu z mocą wsteczną jest konieczne, by uniknąć luki między zakończeniem stosowania obowiązującego zwolnienia i rozpoczęciem stosowania nowego zwolnienia, skoro oba służą temu samemu celowi.*

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- (25) Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do określenia warunków, zgodnie z którymi warunki handlowe dotyczące świadczenia usług rozliczeniowych są uznawane za uczciwe, rozsądne, **przejrzyste** i niedyskryminacyjne, a także w odniesieniu do przedłużenia okresu, w którym obowiązek rozliczania nie powinien mieć zastosowania do systemów programów emerytalnych.
- (26) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do dostępności informacji zawartych w unijnych repozytoriach transakcji dla odpowiednich organów państw trzecich, Komisji należy powierzyć uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁹⁾.
- (27) W celu zapewnienia spójnej harmonizacji przepisów dotyczących procedur ograniczania ryzyka, rejestracji repozytoriów transakcji i wymogów dotyczących zgłaszania Komisja powinna przyjąć projekty regulacyjnych standardów technicznych opracowane przez EUNB, EIOPA i ESMA w odniesieniu do: procedur nadzorczych służących zapewnieniu początkowego i bieżącego zatwierdzenia procedur zarządzania ryzykiem, które wymagają terminowej, precyzyjnej i odpowiednio wyodrębnionej wymiany zabezpieczeń; szczegółów dotyczących uproszczonego wniosku o rozszerzenie rejestracji repozytorium transakcji, które jest już zarejestrowane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2015/2365; szczegółów dotyczących procedur, które mają być stosowane przez repozytorium transakcji w celu sprawdzenia, czy kontrahent dokonujący zgłoszenia lub podmiot przedkładający informacje spełniają wymogi dotyczące zgłaszania; kompletności i dokładności zgłaszanych informacji oraz szczegółów dotyczących procedur uzgadniania danych między repozytoriami transakcji. Komisja powinna przyjąć te projekty regulacyjnych standardów technicznych w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 ⁽¹⁰⁾, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 ⁽¹¹⁾ oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 ⁽¹²⁾.
- (28) Komisja powinna być również uprawniona do przyjęcia opracowanych przez ESMA wykonawczych standardów technicznych w drodze aktów wykonawczych zgodnie z art. 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 w odniesieniu do standardów danych dla informacji, które mają być zgłaszane odnośnie do poszczególnych klas instrumentów pochodnych, oraz metod i uzgodnień dotyczących zgłaszania.
- (29) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, tj. zapewnienie proporcjonalności przepisów, które prowadzą do niepotrzebnych obciążeń administracyjnych i kosztów przestrzegania przepisów, bez jednoczesnego narażania na szwank stabilności finansowej, oraz na zwiększeniu przejrzystości pozycji i ekspozycji w instrumentach pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich skalę i skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na szczeblu unijnym, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza działania konieczne do osiągnięcia wspomnianych celów.
- (30) Stosowanie niektórych przepisów niniejszego rozporządzenia należy odroczyć, aby wprowadzić wszystkie niezbędne środki wykonawcze i umożliwić uczestnikom rynku podjęcie niezbędnych kroków w celu zapewnienia przestrzegania przepisów.
- (31) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹³⁾ skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który przedstawił swoją opinię dnia [...] r.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

(32) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 648/2012,

(32a) Obowiązek rozliczania instrumentów pochodnych na mocy rozporządzenia (UE) nr 648/2012 oraz obowiązek obrotu instrumentami pochodnymi na mocy rozporządzenia (UE) nr 600/2014 w powinny być do siebie dostosowane, tam gdzie jest to niezbędne i właściwe. W związku z tym Komisja powinna sporządzić sprawozdanie na temat zmian w obowiązku rozliczania wprowadzonych na mocy niniejszego rozporządzenia, dotyczących w szczególności zakresu podmiotów podlegających obowiązkowi rozliczania, a także mechanizmu zawieszania, które należy wprowadzić także względem obowiązku obrotu instrumentami pochodnymi, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 600/2014.

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 648/2012 wprowadza się następujące zmiany:

-1) **art. 1 ust. 4 otrzymuje brzmienie:**

„4. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:

- a) banków centralnych i innych organów publicznych, którym powierzono zarządzanie długiem publicznym lub które uczestniczą w takim zarządzaniu;**
- b) Banku Rozrachunków Międzynarodowych;**
- c) wielostronnych banków rozwoju wymienionych w art. 117 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.”**

-1a) **w art. 1 uchyla się ust. 5 lit. a);**

1) art. 2 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) »kontrahent finansowy« oznacza firmę inwestycyjną, której udzielono zezwolenia zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE⁽¹⁾, instytucję kredytową, której udzielono zezwolenia zgodnie z **dyrektywą 2013/36/UE**, zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji, któremu udzielono zezwolenia zgodnie z dyrektywą 2009/138/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾, UCITS, któremu udzielono zezwolenia zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE z **wyjątkiem sytuacji, w której UCITS jest powiązane z pracowniczym planem nabycia udziałów**, instytucję pracowniczych programów emerytalnych w rozumieniu art. 6 lit. a) dyrektywy 2003/41/WE, AFI zdefiniowany w art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2011/61/UE, **którego główne miejsce prowadzenia działalności znajduje się w Unii albo zarządza nim zarządzający alternatywnym funduszem inwestycyjnym (ZAFI), który posiada zezwolenie lub jest zarejestrowany zgodnie z dyrektywą 2011/61/UE, z wyjątkiem sytuacji, w której AFI jest powiązany z pracowniczym planem nabycia udziałów i, w stosownych przypadkach, główne miejsce prowadzenia działalności jego ZAFI znajduje się w Unii; oraz centralny depozyt papierów wartościowych, któremu udzielono zezwolenia zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014⁽³⁾;**»

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniające dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 1).”

2) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 lit. a) wprowadza się następujące zmiany:

(i) ppkt (i)–(iv) otrzymują brzmienie:

„(i) między dwoma kontrahentami finansowymi, którzy podlegają warunkom określonym w art. 4a ust. 1 akapit drugi;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- (ii) między kontrahentem finansowym, który podlega warunkom określonym w art. 4a ust. 1 akapit drugi, a kontrahentem niefinansowym, który podlega warunkom określonym w art. 10 ust. 1 akapit drugi;
  - (iii) między dwoma kontrahentami niefinansowymi, którzy podlegają warunkom określonym w art. 10 ust. 1 akapit drugi;
  - (iv) między – z jednej strony – kontrahentem finansowym, który podlega warunkom określonym w art. 4a ust. 1 akapit drugi, lub kontrahentem niefinansowym, który podlega warunkom określonym w art. 10 ust. 1 akapit drugi, a – z drugiej strony – podmiotem posiadającym siedzibę w państwie trzecim, który podlegałby obowiązkowi rozliczania, gdyby miał siedzibę w Unii;”;
- b) ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:
- „b) są zawierane lub przedłużane:
    - (i) **w dniu lub po dniu, z którym skuteczny staje się obowiązek rozliczania; lub**
    - (ii) **w dniu lub po dniu, w którym obaj kontrahenci spełniają warunki ustanowione w lit. a).”;**

- c) dodaje się **ustępy** w brzmieniu:

„3a. Członkowie rozliczający i klienci, którzy – bezpośrednio lub pośrednio – świadczą usługi rozliczeniowe, świadczą te usługi na sprawiedliwych, rozsądnych, niedyskryminujących i **przejrzystych** warunkach handlowych. **Członkowie rozliczający i klienci podejmują wszelkie rozsądne działania w celu zidentyfikowania i monitorowania konfliktów interesów oraz zapobiegania im i zarządzania nimi, do których dochodzi w grupie jednostek powiązanych, a w szczególności między jednostką biorącą udział w transakcjach a jednostką rozliczającą, które to konflikty mogą niekorzystnie wpływać na sprawiedliwe, rozsądne, niedyskryminacyjne i przejrzyste świadczenie usług rozliczeniowych.**

Członkowie rozliczający lub klienci mogą kontrolować ryzyko związane z oferowanymi usługami rozliczeniowymi.

3b. W celu zapewnienia spójnego stosowania niniejszego artykułu ESMA opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych określających, kiedy warunki handlowe usług rozliczeniowych, o których mowa w ustępie 3a, uznać można za sprawiedliwe, rozsądne, niedyskryminujące i przejrzyste.

ESMA przedkłada Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, [six months following the date of entry into force of this amending Regulation].

Komisja jest uprawniona do uzupełniania niniejszego rozporządzenia w drodze przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010”.

- 3) dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Artykuł 4a

Kontrahenci finansowi podlegający obowiązkowi rozliczania

1. Kontrahent finansowy zajmujący pozycję w kontraktach pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym **może obliczać** co roku swoją zagregowaną średnią pozycję na koniec miesiąca w odniesieniu do **poprzednich 12 miesięcy** zgodnie z ust. 3.

W przypadku gdy **kontrahent finansowy nie oblicza swoje pozycji albo** wynik **tego** obliczenia przekracza progi wiążące się z obowiązkiem rozliczania określone zgodnie z art. 10 ust. 4 lit. b), wówczas kontrahent finansowy:

- a) niezwłocznie powiadamia o tym ESMA i odpowiedni właściwy organ;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- b) podlega obowiązkowi rozliczania, o którym mowa w art. 4, w odniesieniu do przyszłych kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, niezależnie od klasy lub klas aktywów, w przypadku których przekroczony został próg wiążący się z obowiązkiem rozliczania; **oraz**
- c) rozlicza kontrakty, o których mowa w lit. b), w terminie czterech miesięcy od momentu, gdy zaczął podlegać obowiązkowi rozliczania.

2. Kontrahent finansowy, który zaczął podlegać obowiązkowi rozliczania zgodnie z ust. 1, a następnie wykaże odpowiedniemu właściwemu organowi, że jego zagregowana średnia pozycja na koniec miesiąca w **poprzednich 12 miesiącach** nie przekracza już progu wiążącego się z obowiązkiem rozliczania, o którym mowa w ust. 1, nie podlega już obowiązkowi rozliczania określonemu w art. 4.

2a. Jeżeli kontrahent finansowy korzystający wcześniej ze zwolnienia zaczyna podlegać obowiązkowi rozliczania zgodnie z ust. 1, rozlicza kontrakty na instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym w terminie czterech miesięcy od momentu, gdy zaczął podlegać obowiązkowi rozliczania.

3. Obliczając pozycje, o których mowa w ust. 1, kontrahent finansowy uwzględni wszystkie kontrakty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawarte przez tego kontrahenta finansowego lub przez inne podmioty w ramach grupy, do której należy dany kontrahent finansowy.”;

4) w art. 5 ust. 2 skreśla się lit. c);

4a) **w art. 6 ust. 2 po lit. d) dodaje się literę w brzmieniu:**

„da) w ramach każdej klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, o których mowa w lit. d), szczegółowe informacje na temat typów kontraktów, w odniesieniu do których odpowiednie CCP uzyskały zezwolenie na rozliczenie, oraz datę wydania CCP zezwolenia na rozliczenie tych kontraktów;”;

5) w art. 6 ust. 2 skreśla się lit. e);

6) dodaje się art. 6b w brzmieniu:

„Artykuł 6b

Zawieszenie obowiązku rozliczania w sytuacjach innych niż restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja

1. W okolicznościach innych niż te, o których mowa w art. 6a ust. 1, ESMA może wystąpić do Komisji z wnioskiem o **tymczasowe** zawieszenie obowiązku rozliczania, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w odniesieniu do konkretnej klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym lub konkretnego rodzaju kontrahentów, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- a) dana klasa instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym nie jest już odpowiednia do rozliczania centralnego na podstawie kryteriów, o których mowa w ust. 4 akapit pierwszy oraz w art. 5 ust. 5;
- b) CCP prawdopodobnie zaprzestanie rozliczania tej konkretnej klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, a żaden inny CCP nie jest w stanie rozliczać w sposób nieprzerwany tej konkretnej klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym;
- c) zawieszenie obowiązku rozliczania w odniesieniu do konkretnej klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym lub konkretnego rodzaju kontrahentów jest konieczne w celu uniknięcia poważnego zagrożenia dla stabilności finansowej w Unii lub zaradzenia takiemu zagrożeniu, a zawieszenie to jest proporcjonalne do tego celu.

Do celów akapitu pierwszego lit. c) ESMA konsultuje się z ERRS przed złożeniem wniosku, o którym mowa w akapicie pierwszym.

Jeżeli ESMA występuje do Komisji z wnioskiem o **tymczasowe** zawieszenie obowiązku rozliczania, o którym mowa w art. 4 ust. 1, przedstawia uzasadnienie i przedkłada dowód na to, że spełniony jest co najmniej jeden z warunków określonych w akapicie pierwszym. **Komisja niezwłocznie powiadamia o wniosku urząd ESMA Parlament Europejski i Radę.**

1a. O złożenie wniosku o zawieszenie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, do ESMA wystąpić może właściwy organ wyznaczony zgodnie z art. 22. Jeżeli właściwe organy zwrócą się do ESMA o złożenie wniosku o zawieszenie, przedstawiają uzasadnienie i przedkładają dowód na to, że spełniony jest co najmniej jeden z warunków określonych w akapicie pierwszym ust. 1.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

Do 48 godzin od otrzymania wniosku od właściwego organu i na podstawie uzasadnienia i dowodu przedstawionych przez ten organ ESMA albo zawiesza obowiązek rozliczania w odniesieniu do konkretnej klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym lub konkretnego rodzaju kontrahentów, o których mowa w ust. 1, albo odrzuca wniosek o zawieszenie. ESMA informuje właściwy organ o swojej decyzji i przedstawia jej szczegółowe uzasadnienie.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, nie jest podawany do wiadomości publicznej.

3. W terminie 48 godzin od złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, i na podstawie uzasadnienia i dowodu przedstawionych przez ESMA Komisja zawiesza obowiązek rozliczania w odniesieniu do konkretnej klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym lub konkretnego rodzaju kontrahentów, o których mowa w ust. 1, lub odrzuca wniosek o zawieszenie. **Komisja informuje ESMA o swojej decyzji i przedstawia jej szczegółowe uzasadnienie. Następnie Komisja bezzwłocznie przekazuje te informacje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.**

4. Decyzja Komisji o zawieszeniu obowiązku rozliczania zostaje opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, na stronie internetowej Komisji oraz w rejestrze publicznym, o którym mowa w art. 6.

5. Zawieszenie obowiązku rozliczania zgodnie z niniejszym artykułem jest ważne przez okres **nieprzekraczający jednego miesiąca** od dnia publikacji informacji o tym zawieszeniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

6. **Jeżeli podstawy zawieszenia nadal mają zastosowanie**, Komisja, po konsultacji z ESMA i **ERRS**, może przedłużyć zawieszenie, o którym mowa w ust. 5, **o co najmniej jeden okres jednego miesiąca, nie przekraczając łącznie 12 miesięcy od końca początkowego okresu zawieszenia**. Informacje o przedłużeniu zawieszenia są publikowane zgodnie z art. 4.

Do celów akapitu pierwszego Komisja powiadamia ESMA **oraz informuje Parlament Europejski i Radę** o zamiarze przedłużenia zawieszenia obowiązku rozliczania. ESMA wydaje opinię na temat przedłużenia zawieszenia w terminie 48 godzin od powiadomienia.”;

7) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kontrahenci **finansowi, kontrahenci niefinansowi spełniający warunki określone w art. 10 ust. 1 akapit drugi** i CCP zapewniają zgłaszanie w sposób zgodny z ust. 1a informacji szczegółowych na temat każdego zawartego przez siebie kontraktu pochodnego oraz na temat wszelkich zmian lub rozwiązania tego kontraktu repozytorium transakcji zarejestrowanemu zgodnie z art. 55 lub uznanemu zgodnie z art. 77. Te informacje szczegółowe są zgłaszane nie później niż w dniu roboczym następującym po zawarciu, zmianie lub rozwiązaniu kontraktu.

Obowiązek zgłaszania ma zastosowanie do kontraktów pochodnych, które zostały zawarte w dniu 12 lutego 2014 r. lub po tym dniu.

Niezależnie od art. 3 obowiązek zgłaszania nie ma zastosowania do **kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym w ramach tej samej grupy**, jeżeli co najmniej jeden z kontrahentów jest kontrahentem niefinansowym **lub zostałby zakwalifikowany jako kontrahent niefinansowy, gdyby miał siedzibę w Unii, przy założeniu że:**

a) **obaj kontrahenci objęci są w pełni tą samą konsolidacją;**

b) **obaj kontrahenci podlegają właściwym procedurom z zakresu scentralizowanej oceny, pomiaru i kontroli ryzyka; oraz**

c) **jednostka dominująca nie jest kontrahentem finansowym.”;**

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

b) dodaje się ust. 1a i **1b** w brzmieniu:

„1a. Informacje szczegółowe na temat kontraktów pochodnych, o których to informacjach mowa w ust. 1, zgłasza się w następujący sposób:

I

b) **informacje szczegółowe** na temat kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym **zawartych między kontrahentem finansowym a kontrahentem niefinansowym**, który **nie spełnia warunków określonych** w art. 10 ust. 1 akapit drugi, **zgłasza się w następujący sposób:**

(i) **wyłączną odpowiedzialność, w tym odpowiedzialność prawną, za zgłaszanie jednolitego zestawu danych**, a także za zapewnienie dokładności zgłaszanych informacji szczegółowych **ponoszą kontrahenci finansowi; W celu zapewnienia, że kontrahent finansowy dysponuje danymi niezbędnymi do wypełnienia swoich obowiązków sprawozdawczych, kontrahent niefinansowy powinien dostarczyć mu szczegółowych informacji dotyczących transakcji pochodnych poza rynkiem regulowanym, których kontrahent finansowy może zasadnie nie posiadać. Kontrahent niefinansowy ma obowiązek zapewnienia rzetelności tych informacji.**

(ii) **niezależnie od pkt (i) kontrahenci niefinansowi, którzy już zainwestowali we wprowadzenie systemu sprawozdawczości, mogą zdecydować się na przekazywanie informacji na temat swoich kontraktów dotyczących instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawieranych z kontrahentami finansowymi do repozytorium transakcji. W tym wypadku kontrahent niefinansowy uprzednio informuje o swojej decyzji kontrahentów finansowych, z którymi zawarł kontrakty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym. W tej sytuacji odpowiedzialność, w tym odpowiedzialność prawną, za zgłaszanie i zapewnienie dokładności tych danych szczegółowych nadal spoczywa na kontrahentach niefinansowych.**

ba) **w przypadku kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, zawartych przez kontrahenta niefinansowego i niepodlegającego warunkom, o których mowa w art. 10 ust. 1 akapit drugi, z podmiotem z głównym miejscem prowadzenia działalności w państwie trzecim, który byłby kontrahentem finansowym, gdyby jego główne miejsce działalności znajdowało się w Unii, taki kontrahent niefinansowy nie jest zobowiązany do zgłaszania informacji zgodnie z art. 9 i nie jest prawnie zobowiązany do zgłaszania lub zapewniania dokładności danych takich kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym jeżeli:**

(i) **prawny system sprawozdawczości danego państwa trzeciego uznano za równoważny zgodnie z art. 13, a kontrahent finansowy z państwa trzeciego dokonał zgłoszenia tych danych zgodnie z prawnym systemem sprawozdawczości swojego państwa trzeciego;**

(ii) **prawnego systemu sprawozdawczości danego państwa trzeciego nie uznano za równoważny zgodnie z art. 13, ale kontrahent finansowy z państwa trzeciego zobowiązał się do spełnienia wymogów niniejszego artykułu i zarejestrował się w ESMA, tak jakby jego główne miejsce prowadzenia działalności znajdowało się w Unii.**

ESMA publikuje na swojej stronie internetowej ogólnounijny rejestr kontrahentów finansowych z państw trzecich, którzy zobowiązali się do spełnienia wymogów niniejszego artykułu zgodnie z pkt (ii);

c) spółka zarządzająca UCITS jest odpowiedzialna za zgłaszanie informacji szczegółowych na temat kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, których kontrahentem jest UCITS, a także za zapewnienie dokładności zgłaszanych informacji szczegółowych;

d) zarządzający AFI jest odpowiedzialny za zgłaszanie informacji szczegółowych na temat kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, których kontrahentem jest AFI, a także za zapewnienie dokładności zgłaszanych informacji szczegółowych;

e) kontrahenci i CCP – **zgłaszający kontrakty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym do repozytorium transakcji** – gwarantują, że informacje szczegółowe na temat ich kontraktów pochodnych są zgłaszane dokładnie oraz nie są powielane.

Kontrahenci i CCP podlegający obowiązkowi zgłaszania, o którym mowa w ust. 1, mogą zlecać wykonywanie tego obowiązku.

1b. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających informacje szczegółowe, które kontrahent finansowy z państwa trzeciego winien zgłosić przy rejestracji w ESMA, zgodnie z ust. 1a akapit pierwszy lit. ba) pkt (ii).

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

ESMA przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia... [sześć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego].

Komisja jest uprawniona do uzupełniania niniejszego rozporządzenia w drodze przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Aby zapewnić jednolite warunki stosowania przepisów ust. 1 i 3, ESMA, **w ścisłej współpracy z ESBC**, opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych określające:

- a) standardy i formaty danych dla zgłaszanych informacji, zawierające co najmniej następujące elementy:
  - (i) międzynarodowe identyfikatory podmiotów prawnych („LEI”);
  - (ii) międzynarodowe kody identyfikujące papier wartościowy („ISIN”);
  - (iii) unikatowe identyfikatory transakcji („UTT”);
- b) metody i uzgodnienia w zakresie zgłaszania informacji;
- c) częstotliwość zgłaszania informacji;
- d) termin, w którym mają być zgłaszane kontrakty pochodne, w tym terminy stopniowego wprowadzania w odniesieniu do kontraktów zawartych przed rozpoczęciem stosowania obowiązku rozliczania.

Opracowując te projekty standardów technicznych, ESMA bierze pod uwagę zmiany na szczeblu międzynarodowym oraz standardy uzgodnione na szczeblu unijnym lub globalnym, a także ich spójność z wymogami dotyczącymi zgłaszania informacji określonymi w art. 4 rozporządzenia (UE) 2015/2365 (*) i art. 26 rozporządzenia (UE) nr 600/2014.

ESMA przedkłada Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia [12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia **zmieniającego**].

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 1).”;

8) art. 10 ust. 1 do 4 otrzymują brzmienie:

„1. Kontrahent niefinansowy zajmujący pozycję w kontraktach pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym **może** raz w roku **obliczyć** swoją zagregowaną średnią pozycję na koniec miesiąca w **odniesieniu do poprzednich 12 miesięcy** zgodnie z ust. 3.

W przypadku gdy **kontrahent niefinansowy nie oblicza swojej pozycji albo** wynik obliczenia, **o którym mowa w akapicie pierwszym**, przekracza progi wiążące się z obowiązkiem rozliczania określone zgodnie z art. 4 lit. b), wówczas kontrahent niefinansowy:

- a) niezwłocznie powiadamia o tym fakcie ESMA i organ wyznaczony zgodnie z ust. 5;
- b) w przypadku gdy kontrahent nie obliczył swojej pozycji, jest objęty obowiązkiem rozliczania, o którym mowa w art. 4 w odniesieniu do przyszłych kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym we wszystkich klasach aktywów, oraz obowiązkiem spełnienia wymogów określonych w art. 11 ust. 3;
- ba) **w przypadku gdy wynik obliczenia przewyższa progi wiążące się z obowiązkiem rozliczania określone zgodnie z ust. 4 lit. b), kontrahent** podlega obowiązkowi rozliczania, o którym mowa w art. 4, w odniesieniu do przyszłych kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym w odniesieniu do klasy lub klas aktywów, w przypadku których przekroczony został próg wiążący się z obowiązkiem rozliczania **i jest zwolniony z obowiązku spełnienia wymogów określonych w art. 11 ust. 3 w odniesieniu do innej klasy aktywów lub innych klas aktywów, w przypadku których nie został przekroczony próg wiążący się z obowiązkiem rozliczania;**

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- c) rozlicza kontrakty, o których mowa w lit. b), w terminie czterech miesięcy od momentu, gdy zaczął podlegać obowiązkowi rozliczania.
2. Kontrahent niefinansowy, który zaczął podlegać obowiązkowi rozliczania zgodnie z ust. 1 akapit drugi, a następnie wykaże organowi wyznaczonemu zgodnie z ust. 5, że jego zagregowana średnia pozycja na koniec miesiąca w odniesieniu do **poprzednich 12 miesięcy** nie przekracza już progu wiążącego się z obowiązkiem rozliczania, o którym mowa w ust. 1, nie podlega już obowiązkowi rozliczania określonemu w art. 4.
3. Obliczając pozycje, o których mowa w ust. 1, kontrahent niefinansowy ujmuje wszystkie kontrakty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawarte przez kontrahenta niefinansowego lub przez inne podmioty niefinansowe w ramach grupy, do której należy dany kontrahent niefinansowy, co do których nie można obiektywnie stwierdzić, że zmniejszają ryzyko bezpośrednio związane z daną działalnością gospodarczą lub działalnością w zakresie zarządzania aktywami i pasywami kontrahenta niefinansowego lub tej grupy.
4. W celu zapewnienia spójnego stosowania niniejszego artykułu ESMA – po przeprowadzeniu konsultacji społecznych oraz po konsultacji z ERRS i innymi właściwymi organami – opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych określających:
- a) kryteria oceny, które kontrakty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym w obiektywny i mierzalny sposób ograniczają ryzyko bezpośrednio związane z działalnością gospodarczą lub działalnością w zakresie zarządzania aktywami i pasywami, o której mowa w ust. 3; oraz
- b) wartości progowe rozliczania, które określa się, biorąc pod uwagę znaczenie systemowe sumy pozycji i ekspozycji netto w podziale na kontrahentów i klasy instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym.

ESMA może opracować osobne progi wiążące się z obowiązkiem rozliczania dla kontrahentów finansowych i niefinansowych, z należyтым uwzględnieniem wzajemnych powiązań kontrahentów finansowych i ich wyższego ryzyka systemowego.

Po przeprowadzeniu konsultacji społecznych ESMA przedstawia Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 30 września 2012 r., **a następnie regularnie je aktualizuje.**

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Po konsultacji z ERRS i innymi stosownymi organami ESMA dokonuje okresowego przeglądu **progow**, o których mowa w lit. b), i, w razie konieczności, **w szczególności, aby zapewnić większy udział w rozliczaniu centralnym**, proponuje zmieniające je regulacyjne standardy techniczne.”;

8a) w art. 11 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Wymogi, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie mają zastosowania do transakcji wewnątrzgrupowych, o których mowa w art. 3, w przypadku których jeden z kontrahentów jest kontrahentem niefinansowym niepodlegającym obowiązkowi rozliczania zgodnie z art. 10 ust. 1 akapit drugi.”;

8b) w art. 11 ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

„3. Kontrahenci finansowi dysponują procedurami zarządzania ryzykiem, które wymagają terminowej, precyzyjnej i odpowiednio wyodrębnionej wymiany zabezpieczeń w odniesieniu do kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawartych w dniu 16 sierpnia 2012 r. lub po tej dacie. Kontrahenci niefinansowi, o których mowa w art. 10, mogą nie stosować procedur zarządzania ryzykiem, które wymagają terminowej, precyzyjnej i odpowiednio wyodrębnionej wymiany zabezpieczeń w odniesieniu do kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym należących do klasy lub klas aktywów, dla których nie przekroczono progów wiążących się z obowiązkiem rozliczania.”;

9) w art. 11 ust. 15 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

- „a) procedury zarządzania ryzykiem, w tym poziomy i rodzaj zabezpieczenia oraz uzgodnienia dotyczące wyodrębnienia, o których mowa w ust. 3, jak również powiązane procedury nadzorcze mające na celu zapewnienie początkowego i bieżącego zatwierdzania tych procedur zarządzania ryzykiem;”;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

b) akapit drugi zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„ESA przedkładają Komisji te wspólne projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia [Urząd Publikacji: proszę wpisać datę przypadającą 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].”;

10) w art. 38 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. CCP zapewnia członkom rozliczającym narzędzie służące przeprowadzeniu symulacji, aby umożliwić im określenie kwoty w ujęciu brutto dodatkowego początkowego depozytu zabezpieczającego, którego CCP może wymagać przy rozliczaniu nowej transakcji. Narzędzie to jest dostępne wyłącznie w sposób zapewniający bezpieczny dostęp, a wyniki symulacji nie są wiążące.

7. CCP zapewnia członkom rozliczającym informacje o stosowanych przez niego modelach początkowych depozytów zabezpieczających. Informacje te muszą spełniać wszystkie następujące warunki:

- a) wyjaśniają one budowę modelu początkowego depozytu zabezpieczającego i wyjaśniają sposób jego funkcjonowania;
- b) jasno opisują najważniejsze założenia i ograniczenia modelu początkowego depozytu zabezpieczającego oraz okoliczności, w których założenia te tracą ważność;
- c) są odpowiednio udokumentowane.”;

11) w art. 39 dodaje się ust. 11 w brzmieniu:

„11. Przepisy dotyczące niewypłacalności obowiązujące w państwach członkowskich nie powstrzymują CCP od działania zgodnie z art. 48 ust. 5 do 7 w odniesieniu do aktywów i pozycji zapisanych na rachunkach, o których mowa w ust. 2 do 5 niniejszego artykułu.”;

12) w art. 56 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do celów art. 55 ust. 1 repozytorium transakcji składa do ESMA jeden z następujących wniosków:

- a) wniosek o rejestrację;
- b) wniosek o rozszerzenie rejestracji, w przypadku gdy repozytorium transakcji jest już zarejestrowane na podstawie przepisów rozdziału III rozporządzenia (UE) 2015/2365.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W celu zapewnienia spójnego stosowania niniejszego artykułu ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających:

- a) szczegóły dotyczące wniosku o rejestrację, o którym mowa w ust. 1 lit. a);
- b) szczegóły dotyczące uproszczonego wniosku o rozszerzenie rejestracji, o którym mowa w ust. 1 lit. b).

ESMA przedkłada Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia [12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia **zmieniającego**].

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.”;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Aby zapewnić jednolite warunki stosowania przepisów ust. 1, ESMA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych określające:

- a) format wniosku o rejestrację, o którym mowa w ust. 1 lit. a);

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- b) format wniosku o rozszerzenie rejestracji, o którym mowa w ust. 1 lit. b).

W odniesieniu do akapitu pierwszego lit. b) ESMA opracowuje uproszczony format.

ESMA przedkłada Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia [9 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego].

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.”;

- 12a) w art. 62 uchyla się ustęp 5;

- 12b) art. 63 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu wykonywania obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia ESMA może przeprowadzać wszelkie niezbędne kontrole w miejscu prowadzenia działalności w dowolnych obiektach lub nieruchomościach, które stanowią miejsce prowadzenia działalności osób prawnych, o których mowa w art. 61 ust. 1. Jeżeli jest to wymagane do odpowiedniego i efektywnego przeprowadzenia kontroli w miejscu prowadzenia działalności, ESMA może przeprowadzić ją bez zapowiedzi.”;

- 12c) art. 63 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Urzędnicy i inne osoby upoważnione przez ESMA do przeprowadzenia kontroli w miejscu prowadzenia działalności mogą wejść do dowolnych obiektów i nieruchomości stanowiących miejsce prowadzenia działalności osób prawnych, których dotyczy decyzja o dochodzeniu przyjęta przez ESMA, i posiadają wszelkie uprawnienia określone w art. 62 ust. 1. Mają również prawo do pieczętowania wszelkich pomieszczeń w miejscu prowadzenia działalności kontrolowanego podmiotu oraz wszelkich ksiąg lub dokumentów na czas konieczny do przeprowadzenia kontroli i w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli.”;

- 12d) w art. 63 uchyla się ustęp 8;

- 12e) w art. 64 ust. 4 wprowadza się następujące zmiany:

„4. Przedkładając ESMA akta sprawy zawierające ustalenia, urzędnik dochodzeniowy powiadamia o tym fakcie osoby, które są przedmiotem dochodzenia. Osoby te mają prawo do dostępu do akt sprawy, z zastrzeżeniem uzasadnionego interesu innych stron w zakresie ochrony ich tajemnicy handlowej. Prawo dostępu do akt sprawy nie obejmuje dostępu do informacji poufnych oraz wewnętrznych dokumentów ESMA.”;

- 12f) art. 64 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W celu wszczęcia postępowania karnego ESMA przekazuje sprawy organom właściwym do prowadzenia dochodzenia i ewentualnego postępowania karnego, jeżeli, wykonując swoje obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia, stwierdzi, że istnieją wiarygodne przesłanki, o których wie, że wskazują na możliwość zajścia okoliczności stanowiących przestępstwo zgodnie z obowiązującym prawem. Ponadto ESMA wstrzymuje się od nakładania grzywnien lub okresowych kar pieniężnych, jeżeli wie, iż w wyniku postępowania karnego prowadzonego zgodnie z prawem krajowym wydano już prawomocną decyzję uniewinniającą lub skazującą na podstawie samego faktu lub faktów, które są zasadniczo takie same.”;

- 12g) w art. 65 ust. 1 uchyla się akapit drugi;

- 13) w art. 65 ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w lit. a) kwotę „20 000 EUR” zastępuje się kwotą „200 000 EUR”;

- b) w lit. b) kwotę „10 000 EUR” zastępuje się kwotą „100 000 EUR”;

- c) dodaje się lit. c) w brzmieniu:

„c) w przypadku naruszeń, o których mowa w załączniku I sekcja IV, kwota grzywny wynosi co najmniej 5 000 EUR, ale nie przekracza 10 000 EUR.”;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

13a) w art. 67 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Pierwszy akapit nie ma zastosowania, jeśli wymagane są nagłe działania w celu niedopuszczenia do istotnych i nieuchronnych szkód w systemie finansowym lub istotnych i nieuchronnych szkód dla integralności, przejrzystości, skuteczności i prawidłowego funkcjonowania rynków finansowych, w tym stabilności i dokładności danych zgłaszanych do repozytorium transakcji. W takim przypadku ESMA może przyjąć decyzję tymczasową i zapewnić osobom objętym postępowaniem możliwość przedstawienia ich stanowiska jak najszybciej po podjęciu decyzji.”;

14) art. 72 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wysokość opłaty pobieranej od repozytorium transakcji pozwala na pokrycie wszystkich kosztów administracyjnych ponoszonych przez ESMA w związku z rejestracją danego repozytorium i działaniami nadzorczymi oraz jest proporcjonalna do obrotu danego repozytorium transakcji oraz rodzaju rejestracji i sprawowanego nadzoru.”;

15) dodaje się art. 76a w brzmieniu:

„Artykuł 76a

Wzajemny bezpośredni dostęp do danych

1. Jeżeli jest to konieczne do wykonywania ich obowiązków, odpowiednie organy państw trzecich, w których siedzibę ma co najmniej jedno repozytorium transakcji, mają bezpośredni dostęp do informacji w repozytoriach transakcji mających siedzibę w Unii, pod warunkiem że Komisja przyjęła w tym celu akt wykonawczy zgodnie z ust. 2.

2. Na wniosek organów, o których mowa w ust. 1, Komisja może przyjąć akty wykonawcze zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 86 ust. 2, stwierdzające, czy ramy prawne państwa trzeciego danego organu, który wystąpił z wnioskiem, spełniają wszystkie następujące warunki:

- a) repozytoria transakcji z siedzibą w danym państwie trzecim uzyskały odpowiednie zezwolenie;
- b) w danym państwie trzecim na bieżąco sprawuje się skuteczny nadzór nad repozytoriami transakcji i skutecznie egzekwuje się ich obowiązki;
- c) istnieją gwarancje dochowania tajemnicy służbowej, które są co najmniej równoważne gwarancjom ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu, w tym ochrony tajemnic handlowych wymienianych przez te organy ze stronami trzecimi;
- d) repozytoria transakcji, które uzyskały zezwolenie w danym państwie trzecim, podlegają prawnie wiążącemu i możliwemu do wyegzekwowania obowiązkowi udzielenia podmiotom, o których mowa w art. 81 ust. 3, bezpośredniego i natychmiastowego dostępu do danych.”;

16) w art. 78 dodaje się ust. 9 i 10 w brzmieniu:

„9) Repozytorium transakcji ustanawia następujące procedury i zasady:

- a) procedury skutecznego uzgadniania danych między repozytoriami transakcji;
- b) procedury zapewnienia kompletności i dokładności zgłaszanych danych;
- c) zasady prawidłowego przekazywania danych do innych repozytoriów transakcji, na wniosek kontrahentów lub CCP, o których mowa w art. 9, lub w przypadku gdy jest ono z innych względów konieczne.

10) W celu zapewnienia spójnego stosowania niniejszego artykułu ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających:

- a) procedury uzgadniania danych między repozytoriami transakcji;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

- b) procedury, które mają być stosowane przez repozytorium transakcji w celu sprawdzenia, czy kontrahent dokonujący zgłoszenia lub podmiot przedkładający informacje spełniają wymogi dotyczące zgłaszania, oraz w celu weryfikacji kompletności i dokładności informacji zgłaszanych zgodnie z art. 9.

ESMA przedkłada Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia [Urząd Publikacji: proszę wpisać datę przypadającą 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia **zmieniającego**].

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.”;

- 17) w art. 81 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ust. 3 dodaje się literę q) w brzmieniu:

„q) odpowiednie organy państwa trzeciego, w odniesieniu do którego przyjęto akt wykonawczy na mocy art. 76a;”;

- b) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Repozytorium transakcji udostępnia kontrahentom i CCP, o których mowa w art. 9 ust. 1a akapit drugi, informacje zgłoszone w ich imieniu.”;

- c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W celu zapewnienia spójnego stosowania niniejszego artykułu ESMA, po konsultacji z członkami ESBC, opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających:

- a) informacje, które mają być opublikowane lub udostępniane zgodnie z ust. 1 i 3;
- b) częstotliwość publikacji informacji, o których mowa w ust. 1;
- c) standardy operacyjne niezbędne do agregowania i porównywania danych z różnych repozytoriów, jak również umożliwiające podmiotom, o których mowa w ust. 3, dostęp do tych informacji;
- d) warunki i uzgodnienia, zgodnie z którymi repozytoria transakcji udzielają dostępu do danych podmiotom, o których mowa w ust. 3, a także związane z tym wymagane dokumenty.

ESMA przedkłada Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia [12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia **zmieniającego**].

Opracowując te projekty standardów technicznych, ESMA zapewnia, by publikacja informacji, o których mowa w ust. 1, nie pozwalała na zidentyfikowanie żadnej ze stron jakiegokolwiek kontraktu.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.”;

- 18) art. 82 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 1 ust. 6, art. 4 ust. 3, art. 64 ust. 7, art. 70, art. 72 ust. 3, art. 76a i art. 85 ust. 2, przyznaje się Komisji na czas nieokreślony.”;

- 19) w art. 85 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do dnia ... [trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia **zmieniającego**] Komisja przeprowadza ocenę stosowania niniejszego rozporządzenia i sporządza ogólne sprawozdanie na ten temat. Komisja przedkłada do sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wraz z wszelkimi stosownymi wnioskami.”;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

aa) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Do dnia ... [trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] ESMA przedkłada sprawozdanie do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, w którym analizuje wpływ uczestników rynku na zmiany wprowadzane na mocy rozporządzenia (UE) 2018/... [niniejszego rozporządzenia zmieniającego] w systemie sprawozdawczości. Sprawozdanie obejmuje w szczególności ocenę realizacji i wdrożenia odpowiednich przepisów, które pozwalają na powierzenie sprawozdawczości kontrahentom finansowym oraz wymagają sprawozdawczości w zakresie umów przez CCP, a także ocenę, czy te nowe przepisy odniosły zamierzony skutek redukcji obciążeń w zakresie sprawozdawczości dla mniejszych kontrahentów. W sprawozdaniu zbadany zostanie również wpływ nowych przepisów na konkurencję między repozytoriami transakcji, a także zbadane zostanie, czy doprowadziły one do ograniczenia konkurencyjnego środowiska i zmniejszenia swobody wyboru członków rozliczających i klientów, a jeśli tak, to w jakim zakresie.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do dnia [jeden rok od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego], a następnie co roku aż do... [dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] Komisja sporządza sprawozdanie oceniające, czy opracowano skuteczne rozwiązania techniczne służące przenoszeniu przez systemy programów emerytalnych zabezpieczeń gotówkowych i niegotówkowych jako zmiennych depozytów zabezpieczających, jak również czy konieczne są jakiegokolwiek środki umożliwiające te rozwiązania techniczne.

Do dnia ... [sześć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego], a następnie co roku aż do... [dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] ESMA we współpracy z EIOPA, EUNB i ERRS przedkłada Komisji sprawozdanie oceniające:

- a) czy CCP, członkowie rozliczający i systemy programów emerytalnych **podjęły odpowiednie wysiłki i** opracowały skuteczne rozwiązania techniczne ułatwiające uczestniczenie systemów programów emerytalnych w rozliczaniu centralnym przez wnoszenie zabezpieczeń gotówkowych i niegotówkowych jako zmiennych depozytów zabezpieczających, w tym wpływ tych rozwiązań na płynność rynku i procykliczność **oraz ich potencjalne skutki prawne i inne**;
- b) wolumen i charakter działalności systemów programów emerytalnych na pozagieldowych rynkach rozliczanych i nierozliczanych instrumentów pochodnych, z podziałem na klasę aktywów, oraz wszelkie związane z tym ryzyko systemowe dla systemu finansowego;
- c) wpływ spełniania przez systemy programów emerytalnych obowiązku rozliczania na ich strategię inwestycyjną, w tym wszelkie zmiany alokacji przez nie aktywów gotówkowych i niegotówkowych;
- d) wpływ progów wiążących się z obowiązkiem rozliczania, o których mowa w art. 10 ust. 4, na systemy programów emerytalnych;
- e) wpływ innych wymogów prawnych na różnicę kosztów między rozliczającymi i nierozliczającymi transakcjami pochodnymi poza rynkiem regulowanym, w tym wpływ wymogów dotyczących depozytu zabezpieczającego w odniesieniu do nierozliczanych instrumentów pochodnych oraz obliczania wskaźnika dźwigni zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013;
- f) czy niezbędne są dodatkowe środki, aby umożliwić rozwiązania dotyczące rozliczania przez systemy programów emerytalnych.

Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 82 w celu jednokrotnego przedłużenia o dwa lata trzyletniego okresu, o którym mowa w art. 89 ust. 1, w przypadku gdy stwierdzi ona, że nie opracowano skutecznego rozwiązania technicznego, a negatywne skutki centralnego rozliczania kontraktów pochodnych dla świadczeń emerytalnych przyszłych emerytów nadal istnieją.”;

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Najpóźniej do dnia ...[dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] Komisja:

- a) *składa wnioski dotyczące wiążącego rozwiązania, innego niż stałe lub dalsze czasowe zwolnienie z obowiązku rozliczania dla systemów programów emerytalnych, jeżeli uzna, że zainteresowane strony nie znalazły żadnego rozwiązania; albo*
- b) *przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 82 w celu przedłużenia dwuletniego okresu, o którym mowa w art. 89 ust. 1, jeden raz i na okres jednego roku, jeżeli uzna, że zainteresowane strony znalazły rozwiązanie oraz że potrzebują więcej czasu, by je wdrożyć; albo*
- c) *pozwala na wygaśnięcie zwolnienia, zachęcając zainteresowane strony do uprzedniego wdrożenia ich rozwiązania, jeżeli uzna, że rozwiązanie zostało wypracowane.”*

ca) *dodaje się ustępy w brzmieniu:*

„3a. Najpóźniej do dnia ... [trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 82 w celu jednokrotnego przedłużenia o dwa lata trzyletniego okresu, o którym mowa w art. 89 ust. 1, jedynie w przypadku gdy uzna ona, że małe systemy programów emerytalnych, o których mowa w art. 89 ust. 1a, dołożyły wystarczających starań, by opracować odpowiednie rozwiązania techniczne oraz że negatywne skutki centralnego rozliczania kontraktów pochodnych dla świadczeń emerytalnych pozostają bez zmian;

3b. Do dnia ... [12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] ESMA przedłoży Komisji sprawozdanie, w którym zawarta będzie ocena, czy lista instrumentów finansowych, które uważane są za wysoce płynne o minimalnym ryzyku rynkowym i ryzyku kredytowym zgodnie z art. 47, może być poszerzona i obejmować jeden fundusz rynku pieniężnego dopuszczony zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1131 lub większą ich liczbę.”;

e) *dodaje się następujące ustępy:*

„6. Do dnia ... [sześć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego], po konsultacji z EIOPA i EUNB przedkłada Komisja do Parlamentu Europejskiego i Rady sprawozdanie na temat dostosowania obowiązku rozliczania w odniesieniu do instrumentów pochodnych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 600/2014 do zmian wprowadzonych w następstwie rozporządzenia (UE) 2018/... [niniejsze rozporządzenie zmieniające] w zakresie obowiązku rozliczania kontraktów pochodnych, w szczególności zakresie podmiotów podlegających obowiązkowi rozliczania, jak również mechanizmu zawieszenia. Jeśli dostosowanie takie okaże się konieczne lub odpowiednie, do sprawozdania należy dołączyć wniosek ustawodawczy przedstawiający konieczne zmiany.

7. [18 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] ESMA we współpracy z EIOPA i EUNB przedkłada Komisji sprawozdanie oceniające, czy zasada sprawiedliwych, rozsądnych, niedyskryminujących i przejrzystych warunków handlowych, o których mowa w art. 4 ust. 3a, skutecznie ułatwia dostęp do rozliczania.

Komisja, najpóźniej do dnia ... [dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego], przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające, czy zasada sprawiedliwych, rozsądnych, niedyskryminujących i przejrzystych warunków handlowych skutecznie ułatwia dostęp do rozliczania i, w razie potrzeby, przedstawiające propozycje poprawy funkcjonowania tej zasady. W sprawozdaniu uwzględnione zostaną ustalenia zawarte w sprawozdaniu, o którym mowa w akapicie pierwszym, i w razie potrzeby dołączony zostanie do niego wniosek ustawodawczy.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

8. **Najpóźniej do dnia ... [12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] Komisja sporządza sprawozdanie, w którym zawarta jest ocena, czy transakcje bezpośrednio wynikające z usług potransakcyjnych w zakresie redukcji ryzyka, w tym kompresja portfela, powinny być wyłączone z obowiązku rozliczania, o którym mowa w art. 4 ust. 1. W sprawozdaniu tym Komisja uwzględni w szczególności zakres, w jakim transakcje te minimalizują ryzyko, a zwłaszcza ryzyko kredytowe kontrahenta i ryzyko operacyjne, jak również potencjalne możliwości obejścia obowiązku rozliczania podczas tych transakcji i potencjalne możliwości zniechęcenia do centralnego rozliczenia. Komisja przedkłada to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wraz z ewentualnym stosownym wnioskiem.**

Aby pomóc Komisji w przygotowaniu sprawozdania, o którym mowa w akapicie pierwszym, do dnia [sześć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] ESMA, we współpracy z ESRB, przedkłada Komisji sprawozdanie, w którym zawarta jest ocena, czy transakcje bezpośrednio wynikające z usług potransakcyjnych w zakresie redukcji ryzyka, w tym kompresja portfela, powinny być wyłączone z obowiązku rozliczania. W sprawozdaniu tym zbadane zostaną kompresja portfela i inne dostępne pozacenowe usługi potransakcyjne w zakresie redukcji ryzyka, które redukują ryzyko pozarynkowe w portfelach instrumentów pochodnych, nie zmieniając ryzyka rynkowego w portfelach, takie jak transakcje przywracające równowagę. W sprawozdaniu wyjaśnione zostaną również cele funkcjonowania takich potransakcyjnych usług w zakresie redukcji ryzyka, zakres w jakim minimalizują one ryzyko, w szczególności ryzyko kredytowe kontrahenta i ryzyko operacyjne oraz ocenione zostanie, czy konieczne jest rozliczenie takich transakcji lub też czy należy je wyłączyć z obowiązku rozliczania w celu porażenia sobie z ryzykiem systemowym. Ocenione zostanie również, w jakim zakresie wyłączenie obowiązku rozliczania w przypadku takich usług zniechęca do centralnego rozliczania i może prowadzić do obchodzenia obowiązku rozliczania przez kontrahentów.

9. **Między innymi na podstawie ustaleń poczynionych w ramach przeprowadzonych przez Komisję konsultacji publicznych w sprawie oceny adekwatności dotyczącej informacji dostarczanych do celów nadzoru opublikowanych w dniu 1 grudnia 2017 r. oraz sprawozdania przedstawionego przez ESMA zgodnie z akapitem drugim, do dnia [12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] Komisja dokonuje przeglądu i składa sprawozdanie w sprawie stosowania art. 9 ust. 1a. Komisja przedkłada to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wraz z wszelkimi stosownymi wnioskami. Podczas przeglądu stosowania art. 9 ust. 1a Komisja ocenia, czy obowiązek zgłaszania transakcji wynikający z art. 26 rozporządzenia (UE) nr 600/2014 powoduje zbędne powielanie sprawozdawczości w zakresie transakcji dla instrumentów pochodnych niebędących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym i czy wymóg zgłaszania transakcji niebędących poza rynkiem regulowanym wynikający z art. 9 ust. 1a mógłby być ograniczony bez zbędnej utraty informacji w celu uproszczenia sprawozdawczości w przypadku instrumentów pochodnych niebędących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym dla wszystkich kontrahentów, w szczególności dla kontrahentów niefinansowych niepodlegających obowiązkowi rozliczania, o którym mowa w art. 10 ust. 1 akapit drugi.**

Najpóźniej do dnia ... [sześć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] ESMA, we współpracy z ESRB, przedkłada Komisji sprawozdanie oceniające:

- a) *spójność między wymogami sprawozdawczymi w przypadku instrumentów pochodnych niebędących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym wynikającymi z rozporządzenia (UE) nr 600/2014 oraz art. 9 tego rozporządzenia, zarówno pod względem szczegółów zgłaszanych kontraktów na instrumenty pochodne, jak i dostępu do danych przez właściwe jednostki;*
- b) *możliwość dostosowania wymogów sprawozdawczości w przypadku instrumentów pochodnych niebędących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym wynikających z rozporządzenia (UE) nr 600/2014 oraz art. 9 tego rozporządzenia, zarówno pod względem szczegółów zgłaszanych kontraktów na instrumenty pochodne, jak i dostępu do danych przez właściwe jednostki; oraz*
- c) *wykonalność uproszczenia sprawozdawczości dla wszystkich kontrahentów, w tym klientów pośrednich, uwzględniając konieczność terminowej sprawozdawczości oraz akty i środki przyjęte zgodnie z art. 4 ust. 4 niniejszego rozporządzenia oraz art. 30 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 600/2014."*

20) art. 89 ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„1. Do dnia ... [dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] obowiązek rozliczania ustanowiony w art. 4 nie ma zastosowania do kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, co do których można obiektywnie stwierdzić za pomocą pomiarów, że zmniejszają ryzyko inwestycji bezpośrednio związane z wypłacalnością finansową systemów programów emerytalnych, ani do podmiotów utworzonych w celu realizacji świadczeń wyrównawczych na rzecz uczestników systemów programów emerytalnych w przypadku niewykonania zobowiązania przez dany system.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

Systemy programów emerytalnych, kontrahenci centralni i członkowie rozliczający dokładają wszelkich starań, aby przyczynić się do opracowania rozwiązań technicznych ułatwiających rozliczanie kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym przez systemy programów emerytalnych.

Komisja utworzy grupę ekspertów złożoną z przedstawicieli systemów programów emerytalnych, kontrahentów centralnych, członków rozliczających i innych stron zainteresowanych takimi rozwiązaniami technicznymi w celu monitorowania wysiłków i oceny postępów w opracowywaniu rozwiązań technicznych umożliwiających rozliczanie kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym przez systemy programów emerytalnych. Grupa ekspertów zbiera się co najmniej raz na sześć miesięcy. Komisja uwzględnia wysiłki podejmowane przez systemy programów emerytalnych, kontrahentów centralnych i członków rozliczających przy sporządzaniu sprawozdania zgodnie z art. 85 ust. 2 akapit pierwszy.”;

20a) w art. 89 wprowadza się ustęp w brzmieniu:

„1a. Bez uszczerbku dla ust. 1 do dnia... [trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego] obowiązek rozliczania ustanowiony w art. 4 nie ma zastosowania do kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, co do których można obiektywnie stwierdzić za pomocą pomiarów, że zmniejszają ryzyko inwestycji bezpośrednio związane z wypłacalnością finansową systemów programów emerytalnych należących do kategorii małych systemów programów emerytalnych, ani do podmiotów utworzonych w celu realizacji świadczeń wyrównawczych na rzecz uczestników takich systemów programów emerytalnych w przypadku niewykonania zobowiązania przez dany system.

Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 82 celem uzupełnienia niniejszego rozporządzenia, określając, które systemy programów emerytalnych można uznać za małe zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu, biorąc pod uwagę, że kategoria małych systemów programów emerytalnych nie powinna stanowić więcej niż 5 % kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawartych przez systemy programów emerytalnych.”;

21) W załączniku I wprowadza się zmiany określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [pięć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego].

Bez uszczerbku dla akapitu drugiego niniejszego artykułu, art. 1 ust. 7 lit. d) oraz art. 1 ust. 8, 10 i 11 stosuje się od dnia [sześć miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zmieniającego], a art. 1 ust. 2 lit. c), art. 1 ust. 7 lit. e), art. 1 ust. 9, art. 1 ust. 12 lit. b) i c) oraz art. 1 ust. 16 stosuje się od dnia [18 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Jeśli niniejsze rozporządzenie wejdzie w życie 16 sierpnia 2018 r., art. 89 ust. 1 stosuje się z mocą wsteczną do wszystkich kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zawartych przez systemy programów emerytalnych po dniu 16 sierpnia 2018 r. oraz przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ....

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

ZAŁĄCZNIKI

W załączniku I wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w sekcji I dodaje się lit. i), j) oraz k) w brzmieniu:
    - „i) repozytorium transakcji narusza art. 78 ust. 9 lit. a), jeżeli nie ustanawia odpowiednich procedur uzgadniania danych między repozytoriami transakcji;
    - j) repozytorium transakcji narusza art. 78 ust. 9 lit. b), jeżeli nie ustanawia odpowiednich procedur zapewnienia kompletności i dokładności zgłaszanych danych;
    - k) repozytorium transakcji narusza art. 78 ust. 9 lit. c), jeżeli nie ustanawia odpowiednich zasad prawidłowego przekazywania danych do innych repozytoriów transakcji, na wniosek kontrahentów lub CCP, o których mowa w art. 9, lub w przypadku gdy jest ono z innych względów konieczne.”;
  - 2) w sekcji IV dodaje się lit. d) w brzmieniu:
    - „d) repozytorium transakcji narusza art. 55 ust. 4, jeżeli nie powiadamia w odpowiednim czasie ESMA o wszelkich istotnych zmianach warunków jego pierwszej rejestracji.”.
-

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0245

Wspólne zasady w dziedzinie lotnictwa cywilnego i Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego Unii Europejskiej ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego Unii Europejskiej oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (COM(2015)0613 – C8-0389/2015 – 2015/0277(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2020/C 28/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2015)0613),
  - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 100 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0389/2015),
  - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez Senat Włoch oraz Izbę Reprezentantów Malty, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
  - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 14 grudnia 2016 r. ⁽¹⁾,
  - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 12 października 2016 r. ⁽²⁾,
  - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 22 grudnia 2017 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Transportu i Turystyki (A8-0364/2016),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
  2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
  3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 75 z 10.3.2017, s. 111.

⁽²⁾ Dz.U. C 88 z 21.3.2017, s. 69.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

P8_TC1-COD(2015)0277

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 12 czerwca 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2018/1139.)

_____

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0246

Emisje CO₂ z nowych pojazdów ciężkich i zużycie paliwa przez takie pojazdy ***I**Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie monitorowania i raportowania emisji CO₂ i zużycia paliwa przez nowe pojazdy ciężkie (COM(2017)0279 – C8-0168/2017 – 2017/0111(COD))****(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)**

(2020/C 28/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2017)0279),
  - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0168/2017),
  - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 18 października 2017 r. ⁽¹⁾,
  - po konsultacji z Komitetem Regionów,
  - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 20 kwietnia 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinię przedstawioną przez Komisję Transportu i Turystyki (A8-0010/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
  2. przyjmuje do wiadomości deklaracje Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
  3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
  4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 81 z 2.3.2018, s. 95.

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

P8_TC1-COD(2017)0111

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 12 czerwca 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do emisji CO₂ z nowych pojazdów ciężkich i zużycia paliwa przez takie pojazdy

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2018/956.)

_____

Wtorek, 12 czerwca 2018 r.

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ

DEKLARACJE KOMISJI

Wniosek w sprawie norm w odniesieniu do emisji CO₂ z pojazdów ciężkich

W swoim komunikacie z dnia 8 listopada 2017 r. pt. „Osiągnięcie mobilności niskoemisyjnej – Unia Europejska, która chroni naszą planetę, wzmacnia pozycję konsumentów oraz broni swojego przemysłu i pracowników” (COM(2017)0675) Komisja ogłosiła zamiar przedstawienia w pierwszej połowie maja 2018 r. trzeciego pakietu na rzecz mobilności zawierającego również wniosek ustanawiający normy w odniesieniu do emisji dwutlenku węgla z samochodów ciężarowych.

Harmonogram prac nad rozporządzeniem w sprawie VECTO/certyfikacji

Komisja jest w trakcie opracowywania narzędzia do obliczania zużycia energii przez pojazd (VECTO) w celu objęcia nim nowych rodzajów technologii, poczynając od roku 2020 r., pozostałych rodzajów pojazdów, tj. nieobjętych do tej pory samochodów ciężarowych, autobusów i autokarów od 2020 r. oraz przyczep od 2021 r.

Na użytek zainteresowanych stron i podmiotów gospodarczych na poświęconych temu zagadnieniu stronach Komisji będą regularnie publikowane dalsze informacje na temat rozwoju narzędzia VECTO oraz zmian do rozporządzenia (UE) 2017/2400.

Prace nad testowaniem w warunkach drogowych w ramach rozporządzenia w sprawie certyfikacji

Komisja docenia znaczenie rzetelnych i reprezentatywnych danych dotyczących emisji CO₂ z pojazdów ciężkich oraz ich zużycia paliwa.

Z tego względu rozporządzenie (UE) 2017/2400 zostanie uzupełnione procedurą mającą na celu weryfikację działania narzędzia VECTO i powiązanych z emisjami CO₂ i zużyciem paliwa właściwości istotnych części, oddzielnych zespołów technicznych i układów, oraz ich zgodności z przepisami. Przed końcem 2018 r. zaplanowano głosowanie na forum Komitetu Technicznego ds. Pojazdów Silnikowych nad wspomnianą procedurą weryfikacji, która będzie obejmować testowanie produkowanych pojazdów ciężkich w warunkach drogowych.

Zakłada się, że procedura weryfikacji będzie stanowić podstawę przeprowadzanych przez producentów i organy udzielające homologacji typu lub przez niezależne strony trzecie przyszłych testów mających na celu ocenę działania pojazdów w normalnych warunkach użytkowania.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0249

Skład Parlamentu Europejskiego ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady Europejskiej ustanawiającej skład Parlamentu Europejskiego (00007/2018 – C8-0216/2018 – 2017/0900(NLE))

(Zgoda)

(2020/C 28/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady Europejskiej (00007/2018),
  - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę Europejską na mocy art. 14 ust. 2 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej (C8-0216/2018),
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 lutego 2018 r. w sprawie składu Parlamentu Europejskiego, a także załączony do tej rezolucji wniosek dotyczący decyzji Rady Europejskiej ⁽¹⁾,
  - uwzględniając art. 99 ust. 1 i 4 Regulaminu,
  - uwzględniając zalecenie Komisji Spraw Konstytucyjnych (A8-0207/2018),
1. wyraża zgodę na projekt decyzji Rady Europejskiej;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie Europejskiej oraz, tytułem informacji, Komisji, a także rządowi i parlamentom państw członkowskich.

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0029.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0250

Postępowanie upadłościowe: zaktualizowane załączniki do rozporządzenia ***I**Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zastępującego załącznik A do rozporządzenia (UE) 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego (COM(2017)0422 – C8-0238/2017 – 2017/0189(COD))****(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)**

(2020/C 28/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2017)0422),
  - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 81 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0238/2017),
  - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając przekazane pismem z dnia 23 maja 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A8-0174/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
  2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
  3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.
-

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TC1-COD(2017)0189

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 13 czerwca 2018 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... zastępującego załączniki A i B do rozporządzenia (UE) 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, rozporządzenia (UE) 2018/946.)

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0251

Umowa UE-Islandia w sprawie przepisów dodatkowych w zakresie granic zewnętrznych i wiz, na lata 2014–2020 *****Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy między Unią Europejską a Islandią w sprawie przepisów dodatkowych dotyczących instrumentu na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, na lata 2014–2020 (09228/2017 – C8-0101/2018 – 2017/0088(NLE))****(Zgoda)**

(2020/C 28/20)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (09228/2017),
  - uwzględniając projekt umowy między Unią Europejską a Islandią w sprawie przepisów dodatkowych dotyczących instrumentu na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego na lata 2014–2020 (09253/2017),
  - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 77 ust. 2 oraz art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0101/2018),
  - uwzględniając art. 99 ust. 1 i 4 oraz art. 108 ust. 7 Regulaminu,
  - uwzględniając zalecenie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0196/2018),
1. wyraża zgodę na zawarcie umowy;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz Islandii.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0252

Umowa UE-Szwajcaria w sprawie przepisów dodatkowych w zakresie granic zewnętrznych i wiz, na lata 2014-2020 ***

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii, umowy między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie przepisów dodatkowych dotyczących instrumentu na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, na lata 2014–2020 (06222/2018 – C8-0119/2018 – 2018/0032(NLE))

(Zgoda)

(2020/C 28/21)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (06222/2018),
  - uwzględniając projekt umowy między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie przepisów dodatkowych dotyczących instrumentu wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego na lata 2014–2020 (06223/2018),
  - uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 77 ust. 2 oraz art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0119/2018),
  - uwzględniając art. 99 ust. 1 i 4 oraz art. 108 ust. 7 Regulaminu,
  - uwzględniając zalecenie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0195/2018),
1. wyraża zgodę na zawarcie umowy;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich i Konfederacji Szwajcarskiej.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0253

Wprowadzenie w życie w Republice Bułgarii i w Rumunii pozostałych przepisów dorobku Schengen dotyczących Systemu Informacyjnego Schengen ***Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie wprowadzenia w życie w Republice Bułgarii i w Rumunii pozostałych przepisów dorobku Schengen dotyczących Systemu Informacyjnego Schengen (15820/1/2017 – C8-0017/2018 – 2018/0802(CNS))****(Konsultacja)**

(2020/C 28/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt Rady (15820/1/2017),
  - uwzględniając art. 4 ust. 2 Aktu przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C8-0017/2018),
  - uwzględniając art. 78c Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A8-0192/2018),
1. zatwierdza projekt Rady;
  2. zwraca się do Rady o poinformowanie go, jeśli uzna ona za stosowne odejście od tekstu przyjętego przez Parlament;
  3. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do tekstu przyjętego przez Parlament;
  4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0255

Udzielenie dalszej pomocy makrofinansowej Ukrainie ***I

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Ukrainie (COM(2018)0127 – C8-0108/2018 – 2018/0058(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2020/C 28/23)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2018)0127),
  - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 212 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0108/2018),
  - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając wspólną deklarację Parlamentu Europejskiego i Rady przyjętą wraz z decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 778/2013/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Gruzji ⁽¹⁾,
  - uwzględniając przekazane pismem z dnia 29 maja 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinię przedstawioną przez Komisję Spraw Zagranicznych (A8-0183/2018),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
  2. zatwierdza wspólne oświadczenie Parlamentu, Rady i Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
  3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
  4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. L 218 z 14.8.2013, s. 15.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

P8_TC1-COD(2018)0058

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 13 czerwca 2018 r. w celu przyjęcia decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Ukrainie

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, decyzji (UE) 2018/947.)

Środa, 13 czerwca 2018 r.

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ WSPÓLNE OŚWIADCZENIE PARLAMENTU, RADY I KOMISJI

Parlament, Rada i Komisja przypominają, że warunkiem wstępnym przyznania pomocy makrofinansowej jest respektowanie przez kraj będący beneficjentem skutecznych mechanizmów demokratycznych – w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego – oraz praworządność i zagwarantowanie poszanowania praw człowieka.

Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych powinny monitorować spełnianie tego warunku wstępnego przez cały okres udzielania unijnej pomocy makrofinansowej.

W świetle niespełnionych warunków dotyczących zwalczania korupcji i związanego z tym anulowania na podstawie decyzji (UE) 2015/601 trzeciej raty poprzedniego programu pomocy makrofinansowej Parlament Europejski, Rada i Komisja podkreślają, że dalsza pomoc makrofinansowa będzie uzależniona od postępów w walce z korupcją na Ukrainie. W tym celu warunki dotyczące polityki gospodarczej i warunki finansowe zawarte w protokole ustaleń, który ma zostać uzgodniony między Unią Europejską a Ukrainą, powinny obejmować między innymi obowiązek skuteczniejszego sprawowania rządów oraz wzmocnienia zdolności administracyjnych i struktury instytucjonalnej, w szczególności w kontekście zwalczania korupcji na Ukrainie, a zwłaszcza stworzenia systemu weryfikacji deklaracji majątkowych, weryfikacji danych dotyczących własności rzeczywistej przedsiębiorstw oraz powstania dobrze funkcjonującego, wyspecjalizowanego sądu antykorupcyjnego zgodnie z zaleceniami Komisji Weneckiej. Należy również rozważyć warunki dotyczące zwalczania prania pieniędzy i unikania opodatkowania. Zgodnie z art. 4 ust. 4 jeżeli warunki określone w ust. 3 nie będą spełniane, Komisja tymczasowo zawiesi lub anuluje wypłatę pomocy makrofinansowej Unii.

Oprócz regularnego informowania Parlamentu Europejskiego i Rady o rozwoju sytuacji w zakresie udzielania pomocy oraz dostarczania im odpowiednich dokumentów, Komisja przy każdej wypłacie powinna informować opinię publiczną o fakcie spełnienia wszystkich warunków dotyczących polityki gospodarczej i warunków finansowych związanych z tą wypłatą, w szczególności dotyczących zwalczania korupcji.

Parlament Europejski, Rada i Komisja przypominają, że ta pomoc makrofinansowa dla Ukrainy powinna przyczynić się do propagowania wspólnych wartości Unii Europejskiej, w tym zrównoważonego i społecznie odpowiedzialnego rozwoju prowadzącego do tworzenia miejsc pracy i ograniczania ubóstwa, a także do realizacji zaangażowania na rzecz silnego społeczeństwa obywatelskiego. Do projektu decyzji wykonawczej Komisji zatwierdzającej protokół ustaleń Komisja powinna dołączyć analizę oczekiwanych skutków społecznych pomocy makrofinansowej. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 analiza ta zostanie przedłożona komitetowi złożonemu z przedstawicieli państw członkowskich oraz zostanie udostępniona Parlamentowi i Radzie za pośrednictwem rejestru prac komitetów.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0263

Analiza proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów ***I**Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie analizy proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów (COM(2016)0822 – C8-0012/2017 – 2016/0404(COD))****(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)**

(2020/C 28/24)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0822),
  - uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 46, art. 53 ust. 1 oraz art. 62 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0012/2017),
  - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez Bundestag i Bundesrat Niemiec, Zgromadzenie Narodowe Francji, Senat Francji i Radę Związkową Austrii, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
  - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 31 maja 2017 r. ⁽¹⁾,
  - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 20 kwietnia 2018 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
  - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0395/2017),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
  2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
  3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C 288 z 31.8.2017, s. 43.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TC1-COD(2016)0404

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 14 czerwca 2018 r. w celu przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/... w sprawie analizy proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów

(Jako że pomiędzy Parlamentem i Radą osiągnięte zostało porozumienie, stanowisko Parlamentu odpowiada ostatecznej wersji aktu prawnego, dyrektywy (UE) 2018/958.)

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0264

Użytkowanie pojazdów najmowanych bez kierowców w celu przewozu drogowego rzeczy ***I

Poprawki przyjęte przez Parlament Europejski w dniu 14 czerwca 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2006/1/WE w sprawie użytkowania pojazdów najmowanych bez kierowców w celu przewozu drogowego rzeczy (COM(2017)0282 – C8-0172/2017 – 2017/0113(COD)) (1)

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(2020/C 28/25)

Poprawka 1**Wniosek dotyczący dyrektywy****Motyw 2**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2) Użytkowanie najmowanych pojazdów może obniżyć koszty przedsiębiorstw przewożących towary na własny rachunek lub na rachunek osoby trzeciej, a jednocześnie poprawić ich elastyczność operacyjną. Może się zatem przyczynić do wzrostu wydajności i konkurencyjności tych przedsiębiorstw. Ponadto najmowane pojazdy są z reguły nowsze w porównaniu z przeciętnym wiekiem pojazdów, a zatem są bezpieczniejsze i **generują** mniej zanieczyszczeń.

(2) Użytkowanie najmowanych pojazdów może obniżyć koszty przedsiębiorstw przewożących towary na własny rachunek lub na rachunek osoby trzeciej, a jednocześnie poprawić ich elastyczność operacyjną. **Takie użytkowanie najmowanych pojazdów** może się zatem przyczynić do wzrostu wydajności i konkurencyjności tych przedsiębiorstw. Ponadto najmowane pojazdy są z reguły nowsze w porównaniu z przeciętnym wiekiem pojazdów, a zatem **mogą być często** bezpieczniejsze i **mogą generować** mniej zanieczyszczeń.

Poprawka 2**Wniosek dotyczący dyrektywy****Motyw 3**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(3) Dyrektywa 2006/1/WE nie pozwala przedsiębiorstwom w pełni korzystać z korzyści wynikających z najmu pojazdów. Dyrektywa ta zezwala państwom członkowskim na ograniczenie użytkowania przez ich **przedsiębiorstwa** najmowanych pojazdów o dopuszczalnej rzeczywistej masie całkowitej powyżej sześciu ton do przewozów na własny rachunek. Ponadto państwa członkowskie nie są zobowiązane do zezwolenia na użytkowanie najmowanego pojazdu na swoim terytorium, jeżeli pojazd jest zarejestrowany lub dopuszczony do ruchu zgodnie z prawem państwa członkowskiego innego niż państwo siedziby najmującego przedsiębiorstwa.

(3) Dyrektywa 2006/1/WE nie pozwala przedsiębiorstwom w pełni korzystać z korzyści wynikających z najmu pojazdów. Dyrektywa ta zezwala państwom członkowskim na ograniczenie użytkowania przez **przedsiębiorstwa mające siedzibę na ich terytorium** najmowanych pojazdów o dopuszczalnej rzeczywistej masie całkowitej powyżej sześciu ton do przewozów na własny rachunek. Ponadto państwa członkowskie nie są zobowiązane do zezwolenia na użytkowanie najmowanego pojazdu na swoim terytorium, jeżeli pojazd jest zarejestrowany lub dopuszczony do ruchu zgodnie z prawem państwa członkowskiego innego niż państwo siedziby najmującego przedsiębiorstwa.

(1) Sprawa została odesłana do właściwej komisji w celu ponownego rozpatrzenia zgodnie z art. 59 ust. 4 akapit czwarty regulaminu (A8-0193/2018).

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (4a) *Państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości ograniczania użytkowania na swoich terytoriach pojazdów najmowanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego, pod warunkiem że pojazd jest zarejestrowany i spełnia normy działania i wymogi w dziedzinie bezpieczeństwa, lub został włączony do ruchu zgodnie z prawem innego państwa członkowskiego i został dopuszczony do eksploatacji przez państwo członkowskie siedziby danego przedsiębiorstwa.*

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (5) Nadal utrzymują się znaczne różnice w poziomie opodatkowania transportu drogowego na terenie Unii. Aby uniknąć zakłóceń podatkowych, uzasadnione są zatem nadal pewne ograniczenia, które mają pośredni wpływ na swobodę świadczenia usług najmu pojazdów. W związku z powyższym państwa członkowskie powinny mieć możliwość ograniczenia długości okresu, **w którym pojazd najmowany** w państwie członkowskim **innym niż państwo siedziby przedsiębiorstwa może być użytkowany** na ich terytorium.
- (5) Nadal utrzymują się znaczne różnice w poziomie opodatkowania transportu drogowego na terenie Unii. Aby uniknąć zakłóceń podatkowych, uzasadnione są zatem nadal pewne ograniczenia, które mają pośredni wpływ na swobodę świadczenia usług najmu pojazdów. W związku z powyższym państwa członkowskie powinny mieć możliwość ograniczenia **na swoim terytorium, z zastrzeżeniem warunków określonych w niniejszej dyrektywie**, długości okresu, **podczas którego działające przedsiębiorstwo może korzystać z najmowanych pojazdów zarejestrowanych lub włączonych do ruchu w innym państwie członkowskim. Należy im również zezwolić na ograniczenie liczby takich pojazdów najmowanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na ich terytorium.**

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (5a) *W celu egzekwowania tych środków informacje dotyczące numeru rejestracyjnego najmowanego pojazdu powinny znajdować się w krajowych rejestrach elektronicznych państw członkowskich, jak określono w rozporządzeniu (WE) nr 1071/2009. Właściwe organy państwa członkowskiego siedziby przedsiębiorstwa poinformowane o użyciu pojazdu, który został wynajęty przez przewoźnika i jest zarejestrowany lub dopuszczony do ruchu zgodnie z prawem innego państwa członkowskiego, powinny informować właściwe organy tego innego państwa członkowskiego. W tym celu państwa członkowskie powinny korzystać z systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI).*

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 6 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (6a) *W celu utrzymania standardów operacyjnych, sproszczenia wymogom bezpieczeństwa i zapewnienia kierowcom godnych warunków pracy ważne jest, by przewoźnikom zagwarantowano dostęp do zasobów i infrastruktury bezpośredniego wsparcia w kraju, w którym prowadzą działalność.*

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- (7) Wdrożenie i skutki niniejszej dyrektywy powinny być monitorowane przez Komisję i dokumentowane w formie sprawozdania. **Wszelkie przyszłe działania** w tym obszarze **powinny** być **rozważane** na podstawie tego sprawozdania.
- (7) Wdrożenie i skutki niniejszej dyrektywy powinny być monitorowane przez Komisję i dokumentowane w formie sprawozdania **najpóźniej trzy lata po terminie transpozycji niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie powinno należyście uwzględniać wpływ na bezpieczeństwo drogowe, na dochody z podatków i na środowisko. Sprawozdanie powinno także oceniać wszystkie naruszenia niniejszej dyrektywy, w tym o charakterze transgranicznym. Konieczność podjęcia przyszłych działań** w tym obszarze **powinna** być **rozważana** na podstawie tego sprawozdania.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 – litera a – podpunkt ii

Dyrektywa 2006/1/WE

Artykuł 2 – ustęp 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

- a) pojazd jest zarejestrowany lub został włączony do ruchu zgodnie z prawem **danego** państwa członkowskiego;
- a) pojazd jest zarejestrowany lub został włączony do ruchu zgodnie z prawem **któregokolwiek** państwa członkowskiego, **w tym zgodnie z normami działania i wymogami w dziedzinie bezpieczeństwa;**

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 1 – litera b

Dyrektywa 2006/1/WE

Artykuł 2 – ustęp 1 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

b) *dodaje się ust. 1a w brzmieniu:*

skreśla się

„1a. Jeżeli pojazd nie jest zarejestrowany ani włączony do ruchu zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym najmuje przedsiębiorstwo ma siedzibę, państwa członkowskie mogą ograniczyć czas użytkowania najmowanego pojazdu na swoim terytorium. Państwa członkowskie zezwalają jednak w takim przypadku na użytkowanie pojazdu przez co najmniej cztery miesiące w danym roku kalendarzowym.”

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 2

Dyrektywa 2006/1/WE

Artykuł 3 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, by ich **przedsiębiorstwa** mogły użytkować najmowane pojazdy do celów transportu drogowego towarów na tych samych warunkach, co pojazdy będące własnością tych przedsiębiorstw, pod warunkiem że spełnione są warunki określone w art. 2.

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, by **przedsiębiorstwa mające siedzibę na ich terytorium** mogły użytkować najmowane pojazdy do celów transportu drogowego towarów na tych samych warunkach, co pojazdy będące własnością tych przedsiębiorstw, pod warunkiem że spełnione są warunki określone w art. 2.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

Poprawka 11**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 2**

Dyrektywa 2006/1/WE

Artykuł 3 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Jeżeli pojazd jest zarejestrowany lub został dopuszczony do ruchu zgodnie z prawem innego państwa członkowskiego, państwo członkowskie, w którym dane przedsiębiorstwo ma siedzibę, może:

- a) ograniczyć czas użytkowania najmowanego pojazdu na swoim terytorium, pod warunkiem że umożliwia korzystanie z najmowanego pojazdu przez co najmniej cztery kolejne miesiące w danym roku kalendarzowym; w takim przypadku umowa najmu może być ograniczona w czasie i nie przekraczać terminu określonego przez dane państwo członkowskie;
- b) ograniczyć liczbę najmowanych pojazdów, które mogą być użytkowane przez dane przedsiębiorstwo, pod warunkiem że umożliwia użytkowanie co najmniej liczby pojazdów odpowiadających 25 % całej floty pojazdów do przewozu towarów posiadanej przez przedsiębiorstwo w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok składania wniosku o zezwolenie; w takim przypadku przedsiębiorstwu, którego cała flota liczy więcej niż jeden, lecz mniej niż cztery pojazdy, wolno użytkować co najmniej jeden taki najmowany pojazd.”

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 2 a (nowy)

Dyrektywa 2006/1/WE

Artykuł 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a) *dodaje się art. 3 a w brzmieniu:*

„Artykuł 3a

1. *Informacje dotyczące numeru rejestracyjnego najętego pojazdu wpisuje się do krajowego rejestru elektronicznego zgodnie z definicją zawartą w art. 16 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009⁽¹⁾.*

2. *Właściwe organy państwa członkowskiego siedziby przewoźnika poinformowane o użyciu pojazdu, który został wynajęty przez przewoźnika i jest zarejestrowany lub dopuszczony do ruchu zgodnie z prawem innego państwa członkowskiego, informują właściwe organy tego innego państwa członkowskiego.*

3. *Współpraca administracyjna, o której mowa w ust. 2, odbywa się za pomocą systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI) ustanowionego na mocy rozporządzenia (UE) nr 1024/2012⁽²⁾.*

(*) *W nawiązaniu do art. 16 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, z uwzględnieniem rozszerzenia informacji, które mają być odnotowywane, zgodnie z propozycją Komisji.*

(**) *Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 1.*

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 1 – akapit 1 – punkt 3

Dyrektywa 2006/1/WE

Artykuł 5 a – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Najpóźniej do dnia *[insert the date calculated 5 years after the deadline for transposition of the Directive]* r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wdrożenia i skutków niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie zawiera informacje na temat użytkowania pojazdów najmowanych w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie siedziby przedsiębiorstwa najmującego pojazd. Na podstawie tego sprawozdania Komisja ocenia, czy konieczne jest zaproponowanie dodatkowych środków.

Najpóźniej do dnia *[3 lata po terminie transpozycji niniejszej dyrektywy zmieniającej]* r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wdrożenia i skutków niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie zawiera informacje na temat użytkowania pojazdów najmowanych w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie siedziby przedsiębiorstwa najmującego pojazd. **W sprawozdaniu zwraca się szczególną uwagę na wpływ na bezpieczeństwo drogowe i na dochody podatkowe, w tym zakłócenia podatkowe, a także na egzekwowanie przepisów dotyczących kabotażu zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1072/2009.** Na podstawie tego sprawozdania Komisja ocenia, czy konieczne jest zaproponowanie dodatkowych środków.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

Poprawka 14**Wniosek dotyczący dyrektywy****Artykuł 2 – ustęp 1 – akapit 1***Tekst proponowany przez Komisję*

Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy **najpóźniej** do dnia *[insert the date calculated 18 months following the entry into force]* r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Poprawka

Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia ... **[20 miesięcy po wejściu w życie niniejszej dyrektywy]**. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

P8_TA(2018)0265

Sprzeciw wobec aktu delegowanego: Środki ochronne rybołówstwa w celu ochrony środowiska morskiego w Morzu Północnym

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie rozporządzenia delegowanego Komisji z dnia 2 marca 2018 r. zmieniającego rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/118 ustanawiające środki ochronne rybołówstwa w celu ochrony środowiska morskiego w Morzu Północnym (C(2018)01194 – 2018/2614(DEA))

(2020/C 28/26)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (C(2018)01194),
  - uwzględniając art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE⁽¹⁾, w szczególności jego art. 11 ust. 2 oraz art. 46 ust. 5,
  - uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/118 z dnia 5 września 2016 r. ustanawiające środki ochronne rybołówstwa w celu ochrony środowiska morskiego w Morzu Północnym⁽²⁾,
  - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Rybołówstwa,
  - uwzględniając art. 105 ust. 3 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że państwa członkowskie są zobowiązane do osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego środowiska morskiego do 2020 r. zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej)⁽³⁾, natomiast art. 2 ust. 5 lit. j) rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 wymaga, aby WPRyb przyczyniała się do realizacji tego celu;
- B. mając na uwadze, że we wnioskach zawartych w odnośnej opinii naukowej⁽⁴⁾ Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) wyraził szereg zastrzeżeń dotyczących skuteczności środków proponowanych w odniesieniu do chronionych gatunków i siedlisk oraz integralności dna morskiego; mając na uwadze, że zastrzeżeń tych nie odzwierciedlono w pełni w motywach rozpatrywanego rozporządzenia delegowanego;
- C. mając na uwadze, że w ww. opinii naukowej STECF zauważył również, że dane liczbowe dotyczące omawianej działalności połowowej i będące podstawą proponowanych środków pochodzą z lat 2010–2012 i dlatego mogą być nieaktualne;
- D. mając na uwadze, że nieustalona liczba statków, które zostałyby objęte po części tymczasowymi wyłączeniami na mocy art. 3b, 3c i 3e rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/118 zmienionego rozpatrywanym rozporządzeniem delegowanym, mogłaby mieć wpływ na skuteczność proponowanych środków;

⁽¹⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

⁽²⁾ Dz.U. L 19 z 25.1.2017, s. 10.

⁽³⁾ Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19.

⁽⁴⁾ Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) (2017), sprawozdanie z 54. posiedzenia plenarnego (PLEN-17-01).

Czwartek, 14 czerwca 2018 r.

- E. mając na uwadze, że konieczne jest dalsze uściślenie definicji „alternatywnego narzędzia połowowego oddziałującego na dno morskie” określonej w art. 2 pkt 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/118 zmienionego rozpatrywanym rozporządzeniem delegowanym; mając na uwadze, że gdyby taka definicja obejmowała połowy z wykorzystaniem agregatu prądotwórczego, byłaby sprzeczna z mandatem negocjacyjnym przyjętym przez Parlament w dniu 16 stycznia 2018 r. ⁽⁵⁾ w ramach zwykłej procedury ustawodawczej dotyczącej przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zachowania zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich za pomocą środków technicznych ⁽⁶⁾;
- F. mając na uwadze, że wpływ proponowanego „alternatywnego narzędzia połowowego oddziałującego na dno morskie” może być mimo to dużo większy niż innego, częściowo zakazanego narzędzia (niewody duńskie i szkockie);
- G. mając na uwadze, że klauzula przeglądowa i sprawozdawcza w ramach proponowanego aktu delegowanego nie ma zastosowania do nowo zaproponowanych stref ani do zarządzania nimi, tym samym uniemożliwiając dokonanie przejrzystej oceny skuteczności środków, zwłaszcza w odniesieniu do niedawno testowanych alternatywnych narzędzi połowowych oddziałujących na dno morskie;
1. wyraża sprzeciw wobec rozporządzenia delegowanego Komisji;
  2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji i do powiadomienia jej, że rozporządzenie delegowane nie może wejść w życie;
  3. wzywa Komisję do przedstawienia nowego aktu delegowanego uwzględniającego powyższe uwagi;
  4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0003.

⁽⁶⁾ Procedura ustawodawcza 2016/0074(COD).

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
L-2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL